

İSTANBUL SIKİYÖNETİM KOMUTANLIĞI
1 NUMARALI ASKERİ MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

S A V U N M A

Dosya Numarası:

Esas. 1972/1

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İ Ç İ N D E K İ L E R

	S	A	Y	F	A
I - BİRİNCİ BÖLÜM	1	-	8		
GİRİŞ.					
A - GENEL OLARAK.....	1				
B - BU DAVA NASIL ve NİÇİN HAZIRLANMIŞTIR.....	4				
a) Genel Olarak.....	4				
b) Hazırlık Soruşturması Safhası.....	5				
aa) Sanıkların Sorgusu Bakımından.....	5				
1- Tuzak ve Telkini Sorgu Sistemi.....	5				
2- Sanıkların İşkenceye Tabi Tutulmaları.....	5				
* bb) Delil Toplama Açısından.....	5				
1- Arama ve Zabıtlarda Yapılan Usulsüzlükler.....	5				
2- Delil Toplamada Yanlı Hareket Edilmiştir.....	6				
cc) Soruşturmanın Gelişmesi.....	6				
c) Son Soruşturma.....	7				
II - İKİNCİ BÖLÜM.....	9	-	27		
DELİLLERİN TARTIŞILMASI					
A - SUNUŞ.....	9				
B - İSPAT TEORİSİ.....	9				
a) Genel Olarak İspat ve Hüküm.....	9				
b) İspat Vasıtaları; Deliller.....	10				
c) İspatın Nisbiliği (Göreceliği).....	10				
C - VİCDANİ DELİL SİSTEMİ	11				
D - VİCDANİ DELİL SİSTEMİNİN SINIRI YAHUT GERÇEĞİ					
ARAŞTIRMADA SINIR	12				
E - DAVAMIZ AÇISINDAN DELİLLERİN TARTIŞILMASI.....	13				
a) Genel Olarak	13				
b) İspat Vasıtası Olarak Basılmış Eserler.....	13				
c) Bir koruma Tedribi Olarak Arama	16				
aa) Genel Olarak	16				
1- Aramada Bulundurulacak Kişiler.....	16				
2- Tutanak Düzenlenmesi	16				
3- Evrakın İncelenmesi Usulü	16				
4- Elkonulan Eşyaya İlişkin Usul	17				
bb) Pınar Apartmanı Araması	17				
cc) Işık Apartmanı Araması	18				
dd) Küçükçekmece'deki Evde Yapılan Arama.....	19				
ee) Turşucu Deresinde Yapılan Arama	19				
d) İspat Vasıtası Olarak MİT Raporları	20				
e) İspat Aracı Olarak Ses Bandlarının Değeri	20				
f) İspat Vasıtası Olarak Tanıklık	21				
aa) Genel Olarak	21				
bb) MİT Ajanının Tanıklığı	22				
cc) Davamızdaki Tanıklar	23				
g) İspat Vasıtası Olarak Sanık Beyanları	26				

III - ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	27 - 36
"ÖRGÜTLENMENİN BAŞLAMASI ve ÖRGÜTLENME OLAYLARI"	
A - KÜLTÜR YILLIĞI ve BİLDİRİLER	27
B - TOPLANTILAR	30
a) 8 Kasım 1968 Özen Restoran Toplantısı	30
b) 7 Kasım 1970 Yakacık Şekersuyu Toplantısı.....	31
c) 1-9 Şubat 1971 Tarihleri Arasında Pinar Apartmanının 6 No.lu Dairesinde Yapıldığı İddia Edilen Toplantılar.....	31
d) 10 Şubat 1971 Tekirdağ gemisindeki Toplantı.....	32
e) 13 Şubat 1971 de Pinar Apartmanında Yapıldığı Öne Sürülen Toplantı	33
f) 14 Şubat 1971 Tarihinde Gölcükte Bulunan Bozcaada Ge- misinde Yapıldığı Önesürülen Toplantı... ..	33
g) 22 Nisanda Kocamustafapaşa'da yapıldığı Öne Sürülen Toplantı.....	34
h) Acuner'in İstanbul'a gelmesi	34
IV - DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
"ÖRGÜTÜN TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINI İHLALE, PROLETERYA DİKTATORYASINA YÖNELİŞİ"	
BİRİNCİ KESİM.....	37 - 47
"İDEOLOJİK EYLEMLER BAZI FİİLLER"	
A - BİLDİRİ ve BROŞÜRLER.....	37
B - BAZI SANIKLAR İÇİN AÇILMIŞ ŞAHSİ DAVALAR.....	37
C - UMURYERİNE GELİŞ.....	37
D - TRABZON, ERZURUM, MUŞ HÜCRE ÇALIŞMALARI.....	38
E - GONDOL GAZİNOSU OLAYI.....	38
F - TRAFİ MERKEZİNİN DİNAMİTLE TAHRİBE TEŞEBBÜS EDİLMESİ.....	38
G - CÜVERTE BİNBAŞI ERDOĞAN TUFAN'IN ÖZEL OTOSUNUN YAKILMASI.....	39
H - CÜVERTE SINIF OKULU KOMUTANININ ÖZEL ODASININ YAKILMASI	39
J - KORGENERAL ATIF ERÇİKAN'IN EVİNİN KAPISINA BONBA PATLATILMASI OLAYI	41
İKİNCİ KESİM	48 - 74
"İDEOLOJİK MAKSATLARLA YAPILAN SİLAHLI SOYGUN OLAYLARI"	
I - SOLMAZER'in YILMAZ VE KAPLANCI İLE CUNTA FAALİYETLERİ. ÖRGÜTÜN ESKİ M.B.K. ÜYELERİ İLE İRTİBATLARI İDDİASI.....	48
II- İKİ HAYALİ SOYGUN OLAYI	53
A) Matyo Çağatay'ın Köşkünü Gece Silahlı Olarak Soyma Teşebbüsü.....	53
B) Nuri Osman Çelenk'in soyulması olayı.....	55
III- MAZNUNLARIN MAHKEME HUZURUNDAKİ BEYANI	67
IV - NEDEN MAZNUNLARIN MAHKEME HUZURUNDAKİ İFADELERİ SAMİMİDİR.....	69
V - UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİNİN TAHLİLİ.....	72
A) N.Osman ÇELENK'in 18.3.1971 günü Soyulduğu İddia olunan kasada 468.000 Tl. nin mevcudiyeti ispat edilmişmidir?.....	72
B) Menkul malın Zilyedin Rızası Hilafına Zorla Gasb Edilmiş Olması Hususunun İspatı.....	73
C) Gasb Fiilini İşleyen Şahıslardan Birinin Silahlı Olması Keyfiyetine gelince	73
D) T.C.K. 65/2 maddesine göre maznunlar hakkındaki İddianın Tahlili	74

V - BEŞİNCİ BÖLÜM	75 - 89
"UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİNİN HUKUKİ TARTIŞMASI"	
A - T.C.K'nun 146. MADDESİNİN İNCELENMESİ ve OLAYLAR AÇISINDAN TARTIŞILMASI	75
TEŞEBBÜS ve UNSURLARI	76
TEŞEBBÜSÜN ŞARTLARI	78
B - T.C.K'da CEZALANDIRILAN HAZIRLIK HAREKETLERİ	79
SUÇUN HUKUKİ MEVZUU	80
SUÇUN FAİLİ	81
MADDİ UNSUR	81
C- AZMETTİRME KONUSU	82
D - 141. MADDENİN DAVAMIZ AÇISINDAN İNCELENMESİ	83
1- GENEL OLARAK	83
2- MADDENİN KAYNAĞI, UNSURLARI ve MUHTEVASI	83
3- KORUNAN MUHTEVA	83
4- FİİLİN UNSURLARI	83
a) Maddi Unsur	83
b) Manevi Unsur	83
c) Amacın Gerçekleşmesini Sağlamak İçin Gerekli Cebir ve Şiddet Unsuru	84
aa) Cebir Unsurunda değişiklikler	85
bb) Parlamentoda Görüşmeler	85
cc) Maddelerde Cebir Unsuru Vardır	86
dd) Zımnî Cebir Unsuru Sorunu	86
d) Örgütlenme Unsuru	87
5- DAVAMIZA GELİNCE	88
VI - ALTINCI BÖLÜM	90 - 91
SONUÇ	

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

A - Genel Olarak

Savunmamıza, iddianamenin Giriş bölümü'ne karşılık vererek başlayacağız. Bizi buna zorlayan, hem davanın politik bir dava oluşudur, hem de sayın savcının Türk Aydınlanma Tarihi'ni, Türk Devrin Tarihi'ni, bilimsel kavramları ve bilimi yozlaştıran, yolundan saptıran, [redacted] değerlendirmeleri ve tutumudur. İddia makamını bu duruma zorlayan onun [redacted] e aktüel gerçeklere olan yabancılığıdır. Öyleki, İddianamesinin Giriş bölümünde, Savcı, bilimsel gerçeklere, doğrulara, insanlığın ilerleme yolundaki çabalarına, evrensel gelişmeye, Türk devrin gerçeklerine, Mustafa Kemal Atatürk'ün devrimciliğine ters düşmüştür.

İddianamenin ilk cümlesiyle, savcı davanın politik niteliğini açıklamış, belirlemiştir. Gerçekten d. dava, savcının dediği gibi tümüyle politiktir. [redacted] Gerçekten de davanın ardında politik niyetlerden başka bir niyet yatmaktadır. [redacted]

[redacted] İnsanlığın yüzyıllar boyu yaptığı mücadeleler sonunda kazandığı ve bütün demokratik anayasalarda yer almış, evrensel bildirilerle güvence altına alınmış bütün temel özgürlükleri geri almak, özgürlükten sözedilerek, bizzat özgürlük boğulmak istenmektedir. Gerçek yurtseverler, ilk şatırlardan başlayarak aşağılanmaya, küçük düşürülmeye çalışılmaktadır.

Sanıkları suçlayacak gerçek ve somut olaylar ve deliller getiremeyen savcı, İddianamesinin ilk bölümünde, yalan yanlış bilim dışı ve kavramları yolundan saptırarak hazırlığa girişmekte, böylece ardından açıklanmaya çalıştığı olaylara başka bir renk ve görünüm vermek istenmektedir. Öyleki, her yurtseverin olumladığı, alkışladığı genç subay bildirileri dahi, bu çağdışı mantık içinde, suçlama vesilesi yapılabilmektedir.

Soyut olarak "Devleti Kurtarmak" sloganıyla (vaftasıyla) ortaya çıkılmakta, fakat devletin bütün özgürlüklerini temin etmekle yükümlü olduğu vatandaş kitleleri (tüm halk) bir yana bırakılmaktadır, çünkü halkın bütün temel hak ve özgürlükleri görmemezlikten gelinmektedir, sanki devlet kurumunun varoluş nedeni bunları temin etmek değildir, sanki devlet bununla yükümlü değildir, sanki devlet vatandaşların çok çok üstündedir de, salt onları baskı altında tutmaya yarayan bir araçtır. [redacted]

Bu söylediklerimiz, sadece soyut iddialar değildir. Bunu örneklerle açıklayalım.

Örneğin, 12 Mart Muhtırası "Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak, umudunu kamu oyununda yitirmiş ve Anayasa'nın öngördüğü reformları tahakkuk ettirmemiş olan" parlamento ve o günün hükümetine karşı Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yaptığı bir ihtardır, hedef parlamento ve o günün hükümetidir. Muhtıranın bize açıkladığı diğer bir gerçek, Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık düzeyine henüz ulaşılmamış olduğudur, bu hedefe ulaşma umudunu ise parlamento ve o günün hükümeti kamu oyununda yitirmiştir. Oysa bu davanın sanıkları, bu umudun yitirilmesine sebep olan ne parlamentodur, ne de o zamanın hükümetidir. Tersine olarak, sayın savcı Muhtıranın sanki bu sanıklara karşı verilmiş olduğu izlenimini yaratmak istemekte, aktüel gerçekleri bilerek bu kadar yanlış değerlendirmekte, öte yandan da yurtseverleri "...kızıl proleter bayrağını taşıyan gizli örgüt tedhişçileri..." olarak göstermek istenmektedir.

Bu yöntem, gerçeklerin bu yöntemle değişik gösterilmesi, Sıkıyönetimin İlanı sebeplerinin incelenmesinde de kendini göstermektedir. Bilindiği gibi, Sıkıyönetimin ilânı sebepleri sadece anarşik olarak deyimlenen olaylar değildir, bunun yanında çıkarıcı çevrelerin tutumu da yer almaktadır ve bu neden Muhtıra'nın Atatürkçü doğrultuda yapılacak reformları öngören anlayışına bağlıdır. Bu yolda, daha da ileri giden İddianame, toptan suçlamalara girişmekte, Vietnam olayını da ortaya atarak, bütün dünya kamu oyunun, hatta Amerikan halkının bildiği gerçekleri büsbütün ters göstermeye gayret etmektedir. Bağımsızlık savaşı denilen ve bütün dünya halklarının hakkı olan ulusal kurtuluş için mücadele gerçeğini de inkâr ederek, Millî Mücadelemizin ruhuna da aykırı bir sonuca varmaktadır.

Atatürkçülük, İddianamede yapıldığı gibi basmakalıp sözlerle geçiştirilemez, onu

çağdaş pratik içinde yerine koymak, değerlendirmek gerekir. Birinci Dünya Savaşı sonrası evrensel gelişmeleri içinde, Atatürkçülük emperyalist dünya devletleri ile, sömürülen dünya halkları arasındaki büyük çelişkinin Türk Ulusu yararına çözümünü ifade eder. Bu çözüm salt dünya görüşü ve felsefe alanında kalmaz, büyük bir Milli Kurtuluş Savaşı pratiği ile gerçekleşir. Atatürkçülüğe, sadece Atatürk'ün görüşleri ve Milli Mücadeleden sonra başardığı devrimler olarak bakılamaz, bütün bu Milli Bağımsızlık felâketini yaratan onun pratiğidir, yani Türk Ulusunun başta Atatürk olduğu halde gerçekleştirildiği anti-emperyalist savaştır, Milli Mücadeledir, Milli Bağımsızlık savaşıdır. Bu bakımdan, deney, pratik ve savaş içinden geldiği için Mustafa Kemal Atatürk ülküsü halkla birleşmiş, kaynaşmıştır, halkçılık olmuştur. Bu yüzden Millet Meclisi Hükümetleri Halkçılık Beyannamelerini yayınlamıştır, ilan etmiştir. Ve bu yüzden ki Atatürkçülük, imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle yaratmak ister. Atatürkçülük, İddianamede yapıldığı gibi, "sömürüye, gericiliğe, komünizme, faşizme, her türlü zararlı, bölücü ideolojiye karşı verilen savaşın adıdır" denilerek, bütünüyle anlamsız, bilimsel tanımlamalara uymayan, çağdaş ideolojiler içinde yeri yurdu belli olmayan, ne olduğu belirsiz bir ideoloji, bir "polis mantığı" haline getirilemez.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Milli Mücadele başladığı zamanlardan itibaren oluşturduğu bir Halkçılık Programı" vardır. Bu program, o günlerin sanli Teşkilâtı Esasiye Kanunu'na da kaynak olmuştur. Bu programa göre ulus halktır. Devlet Halk devletidir. Hükümet, Büyük Millet Meclisi Hükümeti, halk hükümeti olarak kurulmuştur. Bu program 13 Eylül 1920 tarihlidir, o gün meclise takdim olunmuş, o gün kabul edilmiş, basılarak, yayınlanmıştır. Atatürk 16-17 Ocak 1923 gecesi İzmit'te, İstanbul gazetecileriyle konuşurken yeniden ele alınmıştır. "Halkçılık programı namı altındaki bu projeyi bir gecede tabettirdik. Ertesi gün toplanan zevata (yani mebuslara) dağıttık..." (Şevket Süreyya Aydemir, Tek Adam, Cilt: 3, S: 449, Milliyet, 13 Aralık 1929, sayı: 1377). Halkçılık Programı'nın 2 ve 3. maddeleri şöyledir:

"Madde. 2 - Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, hayat ve istikbalini kurtarmayı yegane maksadı ve gaye bildiği Halk'ı emperyalizm ve kapitalizm tahakküm ve zulmünden tahlis ederek idare ve hakimiyetinin hakiki sahibi kılmakla gayesine ulaşacağı itikadındadır.

Madde.3 - Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, milletin hayat ve istiklâline suikast eden emperyalist ve kapitalist düşmanların tecavüzlerine karşı müdafaa ve harici düşmanlarla işbirliği yapan dahili hainlerin..." *ve devam eder*

Güne 1 Aralık 1921 tarihinde, B.M.M. de Bakanlar Kurulunun görev ve yetkisini belirten kanun teklifi münasebetiyle yaptığı konuşmada, büyük Atatürk öyner şöyle demiştir:

"Halkçılık, nizamı içtimaisini sayine, hukukuna istinad ettirmek isteyen bir mesleki içtimaidir. Efendiler! Biz bu hakkımızı mahfuz bulundurmak, istiklâlimizi emin bulundurabilmek için, heyeti umumiyemizce, heyeti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyeti milliyece mücadeleyi caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız."

Yukardaki sözlerden, bugün, bazı çevreler ürkebilir. Bugün bazı çevreleri, devleti, halkın devleti olarak görmek düşüncesi irkiltebilir. Ama Milli Mücadelenin, Millî Bağımsızlığın, Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin, Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun ve Cumhuriyetin temeli ruhu budur. Bu temelin dışında ve ötesinde Türkiye Cumhuriyeti düşünülemez.

Atatürk ülküsü, milli bağımsızlık ülküsü olduğu için, o bir ulusun doğuşunu ifade eder, ulus gerçeğinin kendini bulması, gerçekleşmesi yolunda milletçe girişilmiş büyük bir çabadır, bu yüzden bütünüyle anti-emperyalist bir ülküdür. Aynı zamanda anti-feodal bir ülküdür, çünkü, saltanatın temeli olan feodaliteyi ortadan kaldırmayı amaçlar. Bu yüzden de cumhuriyetçidir, çünkü cumhuriyetçilik, feodal kalıntıların, imparatorluğun ve saltanatın alt-yapısı olan, onun temelini teşkil eden feodal bağların ortadan kaldırılması demektir, Ulus gerçeğinin oluşması demektir. Bu yüzden Atatürkçülük, bir devrimciliktir; devrimcilik, biçimde yapılan değişiklikleri ifade etmez, devrimcilik, bir toplumun temel yapısını, o toplumda yaşayan insanlar arasındaki ilişkileri, sosyal ve ekonomik açıdan daha üst, daha ileri, daha insani bir düzeye götürmek demektir. Bu bakımdan Atatürk, silâhla yapılan savaşların yeterli olmayacağını, ekonomik plânda verilecek savaşın önemini söyleyip durmuştur. Devrim, Türk Ulusu için, bağımsızlığı, yani emperyalist baskılardan ve dış sömürüden kurtuluşu; uluslaşmayı, yani derebeylik, mütegalibe, zadegan, baskısından kurtuluşu, halk ve ulus egemenliğini ifade eder. Devrim, Türk Ulusu için, geri bir sosyal ve ekonomik durumdan, daha ileri

bir sosyal ve ekonomik duruma geçmeyi, politik olarak da egemenliği halkın eline almasını, halk iktidarını ifade eder. 1923 de ilân edilen cumhuriyetin ideali budur. Milli Kurtuluş Savaşına katılan milli sınıf ve zümrelerin karakterine bakılırsa da bu gerçek koyallıkla anlaşılır: Milli Mücadele asker, sivil aydın zümrenin önderliği altında, köylü ve halk kitlelerini temel güç alarak, verilmiş, çağımızın ilk milli kurtuluş hareketidir. "Bu özelliği dolayısıyla, kurtuluş mücadelesi veren bütün dünya halklarına teorik ve politik rehber olmuştur." Milli Mücadelenin ruhunu muhafaza etmek, toplumsal yapıyı, sürekli olarak, halk için geliştirmek demektir.

Deniz Harp Okulu Subay Taburun'unun 2 Kasım 1968 tarihli bildirisinden başlayarak, şimdi suçlanmaya çalışılan bu genç subayların yurdumuzdaki gelişmeler karşısında, Türk devriminin ve Atatürkçülüğün koruyucuları olarak, tüm gerici ve tutucu çevrelere karşı yayınlamak zorunda kaldıkları bildirimlerde, bu halk sevgisi, bu bağımsızlık ilkesi üzerine titizlikle titreme, Türk Devrimine dosdoğru bağlılık konuşmaktadır. Bu Mustafa Kemal Atatürk'ün, tahrif edilmemiş, yozlaştırılmamış, şu ya da bu çıkar çevresinin isteklerine uygun olarak rötuşlanmamış, basmakalıp olmayan, tam tersine, canlı olan, gerçek çizgisidir.

İddianamede yer alan, Savcının komünizm, marksizm, leninizm, maoizm üzerine görüşlerini eleştirmeninse gereği yoktur. Bunlar, konunun bütünü yabancı olan, ve her çeşit düşünceye yasak koymak isteyen, kitapdan, düşünceden, serbest tartışmadan, bilimden, insanların ve toplumun okuyarak, araştırarak, tartışarak ve düşünerek kendini geliştirmek istemesini suç sayan bir anlayışın ifadeleridir. Gerçekten bilimsel eserlerden değil, belli bazı gurupların yayınladığı, vülger, basit propoganda kitaplarından yararlanılarak yazılmıştır. Örneğin, maddenin dialektik yapısı ve maddenin diyalektik oluşumu gibi, çağdaş fizik için çok büyük ölçüde geçerli olmuş derin bir teori "yeryüzündeki bütün maddelerin bir değişmeye tabi oldukları ve birbirleriyle tenakus halinde bulduklarıdır." gibi bir ifade ile, sözde anlatılmaya çalışılmıştır. Darwin'den bu yana, bilimlerde ön plâna çıkmış, Atatürk'ün düşüncesini de etkilemiş olan "tekâmül" düşüncesi de böylece karşıya alınmıştır. Maddecilik anlatılırken "insanların sağda solda yuvarlanan toz zerreciklerinden ibaret oluşu" denilerek, sözde çağdaş fiziğe temel olmuş Eski Yunan filozofu Epiküros'un atom teorisi anlatılmak istenmektedir. Çağdaş fiziğe ve felsefe tarihine bu gözle bakılabilmesi herhalde, bu iddianameye has olmak gerekir.

Bu çağdaş gerçeklere, bilime, insanlık ideallerine öylesine uzak bir tutumdur ki, bu monte edilmiş kavram kargaşasına hem cevap vermek mümkün değildir, hem de böyle bir çaba luzumsuzdur, abesle iştigal etmektir. İddianamenin bu tutumuna sadece bir noktada hak vermek gerekmektedir: yurtseverleri suçlayabilmek için gerçekten böylesine bir girişe, gerçekten böylesine bir tahrifata, muğlaklığa, yanlışlığa ihtiyaç vardır.

B - Bu dava nasıl ve niçin hazırlanmıştır?

a - Genel Olarak:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 115 nci Maddesi aynen:

"İddianame, sanığın kimliğini, suç teşkil eden eylemin neden ibaret bulunduğunu ve kanuni unsurları ile delillerini, uygulanması istenen kanun maddelerini ve varsa Hazine zararını ve duruşmanın hangi askeri mahkemede yapılacağını gösterir."

demektedir.

Davamızdaki iddianame, [redacted] kanunun sözünü ettiğimiz maddesine aykırı olarak hazırlanmıştır. [redacted] bu amaçla hazırlanmıştır. [redacted] Aslında soruşturmanın başlangıcından Mahkemeye gelisi ve mahkemede de savcının duruşmalar boyunca takındığı tavır, tutum, en sonunda esas hakkındaki mütalaada yaptığı yorum ve değerlendirmeler ile ileri sürdüğü görüş ve düşünceler bir bütün halinde incelenince, bu davanın tamamen mürettep bir dava olduğu anlaşılmaktadır. Savunmamızın ileriki bölümlerinde yeri geldikçe gösterileceği ve anlatılacağı üzere, somut eylemlerden ve delillerden yoksun, bir soyut iddia ve propoganda yöntemi bu iddianame ve soruşturmanın belirgin niteliğidir. Sanık olarak huzura getirilen genç yurtseverler, sırf bu özellik ve nitelikleri yüzünden ve de düşünceleri ile suçlanmaktadır. İddia makamı bu yurtseverleri, kendileri ile aynı görüşleri paylaşmayan kişilerin tanıklık ve ihbarlarını esas alarak suçlamaktadır. Bir takım yakıştırmalar, benzetmeler, iftiralar ve düzenler bir araya getirilmiş, savcılık yetki ve görevleri tecavüz edilerek tam biryanlılık içinde işte bu iddianame kaleme alınmıştır. Oysa hep bildiğimiz gibi, ceza adaletinin gerçekleşmesinde savcının fonksiyonu ve pozisyonu çok önemlidir. Bir suçlunun ^{cezalandırılması} kalması ya da bir masumun cezalandırılması çoğu kez bir savcının daha hazırlık koşuşturmasındaki tutumuna bağlıdır. Yalnız hazırlık koşuşturmasındaki tutumu değil, aynı zamanda duruşmada iddia makamı olarak görev yaparken takınacağı tutum da ceza adaletinin gerçekleşmesinde çok büyük bir etkindir.

Savcıların yargılama sürecinde buldukları yer ve gördükleri görev onların yansızlıklarını gerektirmektedir. Anayasa Mahkemesinin bir kararında işaret edildiği üzere: "...savcı, kural olarak ceza davasını açmağa yetkili tek devlet görevlisidir ve o, ceza davası açmazsa herhangi bir suç cezasız kalabilir...Hâkimlerin bir ceza davasına kendiliğinden el koymaları yetkisi kabul edilmiş olmadığına göre, ceza adaletinin hâkim kararı biçiminde gerçekleşmesi, ilk önce, savcının bir işlemde bulunmasına yani dava açmasına bağlı kalıyor demektir...Savcı ceza adaleti bakımından yalnızca dava açıp ceza yargılamasını işletmeye başlayan bir görevli olarak değil, aynı zamanda yargılamanın doğru ve adalete uygun sonuçlar vermesi yolunda bir çok çabalar göstermesi gereken bir görevlidir."

Bunun için de, savcının tarafsız olması, tarafsız hareket etmesi, başta gelen zorunluktur. Ceza davalarını hazırlayan ve kamu adına açıp yürüten savcılar, aynı zamanda sanığın da haklarını korumakla görevlidir. Savcı davacı değildir. O, kamu adına yargılama işlemine katılan bir devlet görevlisi olduğu için tarafsız olmalıdır. Bunun içindir ki, yani, ceza adaletinin yansızlık içinde gerçekleşebilmesinin savcılarının tarafsızlığına bağlı olduğu düşüncesiyledir ki, Anayasa Mahkeme'miz savcılarının siyasi iktidarlar karşısında güvenceli olmaları gereğine, kökleşmiş içtihatlarında hükmetmiş bulunmaktadır.

[redacted]

Davamızda, daha başlangıçtan itibaren, soruşturmayı yürüten savcı, iddianamesini kaleme alabilmek için her türlü tertibin içine girmiştir. Bütün yasalar bu amaçla hiçe alınmış ve açıkca bütün hukuk ilkeleri çiğnenmiştir. Sırf bu davayı açabilmek amacıyla Emniyet Müdürlüğünün soruşturma odaları mezbahanelere, ortaçağ engizisyon mahkemelerinin

işkence mahzenlerine çevrilmiş, usulsüz ve kanuna aykırı arama ve zabt muameleleri yapılmış, mürettep tanık ifadelerini havi tutanaklar hazırlanmış, duruşmalar sırasında anlaşıldığı üzere sanıklar lehine olan resmi kayıtlar imha edilmiş ya da Mahkemenin tetkikinden kaçırılıp gizlenmiş, özel hayatın gizliliği ihlal edilmiş, mektuplar açılmıştır. Bütün bunları tek tek yeri geldikçe gözler önüne serecek ve tarih karşısında tescil edeceğiz.

b - Hazırlık soruşturması safhası:

aa - Sanıkların sorgusu bakımından:

1. Tuzak ve telkini sorgu yöntemi:

Gerek adli ve gerekse askeri usulümüzde sanığa telkini sorgu ve tuzak sorgu yöntemi uygulanamayacağı mahkemenizin bilgileri arasındadır. Oysa hazırlıkta savcılıkça alınmış sanık ifadeleri dikkatle incelendiğinde görüleceği üzere bu zorunluğa uyulmayarak hukuk dışına çıkılmıştır. Şöyle ki, bir sanığa "falan yerde şu tarihte ve filanların katıldığı toplantıya sen de katıldın mı" şeklinde yöneltilen soruya şayet sanık "hayır" diye cevap vermişse, bu cevap zabta "falan yerde şu tarihte filanların katıldığı toplantıya ben katılmadım" şeklinde geçirilmiştir. Böylece bir toplantının olduğu ve bazı kişilerin bu toplantıya katılmış bulunduğu sonucuna varılmak amaçlanmıştır. Hele soru ifade alma tekniği gereği zabta yazılmadığı için ifade tutanağı okunduğunda ifade sahibi o toplantıyı ve katılanları kendisi ifşa etmiş gibi bir sonuç doğmaktadır. İşte bu yöntem tuzak sorgu ve telkini sorgu yöntemi denilir ki, hukukumuzda tecviz edilmemektedir.

2. Sanıkların işkenceye tabi tutulmaları:

Bazı sanıklar İstanbul Emniyet Müdürlüğünde en şen'i surette işkencelere maruz bırakılmış iradeleri dışında, gerçeğe aykırı ikrarları içeren tutanaklar düzenlenmiştir. 353 sayılı Yasanın 97 nci maddesine göre zabta makam ve memurları askeri savcı adına soruşturma yapabilmektedirler. 1402 sayılı yasa da sıkıyönetim bölgelerinde zabitanın komutanlık emrinde olacağını buyurmaktadır. İşkenceye maruz kalan sanıklar bu durumda açıkça anlaşılmaktadır ki, Emniyet Müdürlüğüne askeri savcının (ve adli müşavirin) emri ve bilgisi altında götürülmüşlerdir. Bu demektir ki, sanıkların Emniyet Müdürlüğünde işkenceye maruz kalmaları ve bu suretle ifadelerinin alınmaları savcılığın emri ile olmuştur. Bu gerçek, bir yandan soruşturmanın yansızlık içinde yapılmadığını göstermekte ve tezgahlanmak istenen bir tertibi sabit kılmakta, öte yandan da T.C.K. nun 243 ncü maddesine göre suç teşkil etmekte ve bizzat savcı bu suçun failleri arasında yer almaktadır. Aslında, işkenceye maruz kalan sanıkların haklarının savcılıkça korunmaması, yani, Emniyet müdürlüğünde işkence yapanlar hakkında savcılıkça koğuşturma açılmaması da bu düşüncemizi doğrulamaktadır. Şöyleki, gerek dosyaya bağlı tutanaklar ve gerekse duruşmada dinlenen tanıkların beyanlarından bazı sanıkların işkenceye maruz kalmış oldukları görünüşlerinden anlaşılmaktadır. Kaldı ki, sanıklar savcılıkta ifade verirken işkenceye maruz kaldıklarını savcılığa da bildirmişlerdir. Ama Savcılık buna rağmen her hangi bir soruşturmaya geçmemiştir..Oysa 353 sayılı yasanın 95/4 ncü maddesi," ağır cezalı işlerde Askeri Savcının derhal soruşturmaya başlamasını ve durumu yetkili askeri mahkemenin nezdinde kurulduğu komutan veya askeri kurum amirine bildirmesini emretmektedir. 1402 sayılı yasanın açık hükümleri gereği, bu konuda askeri savcının görevli olduğu her türlü şüpheden uzaktır. T.C.K.'nun 243 ncü maddesinde düzenlenen suçun, ağır cezalı işlerden olması gerçeği karşısında; savcının bir soruşturmaya geçmemesi, hiç olmazsa bu iddianın doğruluğunu, Askeri Yargıtayın İçtihatlarında belirtildiği üzere, araştırmamasının tek sebebi vardır: O da amaçladığı tertibi gerçekleştirebilmek için işkencelerin kendi bilgisi ve emri altında yapılmış olmasıdır.

Bu noktada bir gerçeğe daha işaret edelim: İç hizmet kanununa göre bir subayın sorgusunu polis yapamayacağı halde, Askeri Savcı resmi elbisesi üzerinde olan sanıkları ceza evinden polise göndererek ifadelerini aldırtmıştır. Tertiplerin bu kadar açık ve pervazızca yasaların çiğnenmesi suretiyle hazırlanmış olduğu "calibi dikkattir."

bb - Delil toplama açısından:

1 - Arama ve zabıtlarda yapılan usulsüzlükler:

Hazırlık soruşturması sırasında yapılan aramalara baktığımızda bu aramaların usule aykırı olduğunu, aramalar sırasında ele geçirilenler hakkında listeler tutulmadığını görmekteyiz. Hangi evden ne ele geçirildiği bu sebeple sağlam ve doğru olarak

anlaşılamadığı gibi, aramalarda ele geçirildiği iddia olunanların gerçekten aramalar sırasında mı bulunduğu, yoksa daha sonrada meçhul bir şekilde mi dosyaya girdiği bilinmemektedir. Duruşmalarda dinlenen tanıklardan anlaşıldığına göre, aramalar tamamen polislerin inisiyatifinde yapılmıştır. Kimin ne bulduğu da arama sırasında aramaya katılan görevlilerin dahi bilgisi dışında kalmıştır. Aramalarda aranılan evlerin sakinleri aramadan uzak tutulmuşlardır. Nitekim, arama zabıtlarında sanıkların imzaları yoktur. Hatta aramaya katılan görevlilerin bazıları dahi zabıtları okumadan imzaladıklarını söylemişlerdir.

2. Delil toplamada yanlış hareket edilmiştir:

Soruşturma sanığın lehine ve aleyhine tüm delillerin toplanması şeklinde yapılması gerekirken bu ilkeye de uyulmamıştır. Örneğin, Ahmet Zefer Ergün'ün hastahane yatmış olup olmadığı savunmasını araştırmamıştır. Gemi jurnallerini inceleyerek sanıkların savunmalarını araştırmamıştır. Bu örnekleri çoğaltmak pek kolaydır.

Gerçekten hazırlıkta delil toplanırken tamamen amaçlanan tertip açısından ve bu tertibi gerçekleştirebilmek kastı ile hareket edilmiş, yansızlık ve hukukilik ilkeleri gözden uzak tutulmuştur. Söyle ki; sanıklarla genel olarak fikren ve özel olarak sair sebeplerle hasım olan kişiler tanık olarak dinlenmiş ve soruşturma bu mürettep tanıkların sözleri üzerine kurularak geliştirilmiştir. Tanıkların bu nitelikleri ayrı ayrı ileride yeri geldikçe ayrıntıları ile gösterilecektir. Tanıkların ifadeleri eleştirilmemiş aykırılıklar giderilmemiş, hele sanık lehine olan tanıkların dinlenilmelerinden özellikle kaçınılmıştır. Açıkça görülen ve tespit edilen bir gerçek varsa o da, soruşturmanın mürettep tanıkların sözlerine göre geliştirilmiş olması ve geliştirilen soruşturmaya göre mürettep tanıkların yeniden dinlenilmesidir.

Öte yandan, özel hayatın gizliliğinetecaviz edilmiş, hukukun himayesi altında olan haklar çiğnenmiştir. Anayasa'ya ve usule aykırı olarak ne yapılabilirse fazlası ile yapılmıştır. Öyleki, savcılığın dosyaya bağladığı delillerin hemen hepsi inanılmaz hale gelmiştir. Çünkü soruşturma süreci tümü ile bir polis ve MİT operasyonu, tertibi olarak belirlemektedir. İleride, yeri geldikçe sair özellikleri de teker teker tespit edecek, gözler önüne seracağız. Böylece gerçekten de bu davanın bir MİT ve Polis tertibi davası olduğu herkes tarafından açıkça anlaşılacaktır. Bundan sonra da bu tertibin niçin yapılmış olduğunu anlatacağız.

cc - Soruşturmanın gelişmesi :

Sözünü ettiğimiz tertibin varlığına işaret eden önemli bir delil de soruşturmanın geçirdiği evreler ve izlediği yöndür. Şöyle ki:

1. MİT görevlisi olduğu öğrenilen muhbir Kubilay Kılıç duruşmada 6.9.1971 günlü celsede (duruşma tutanağı sayfa 99) "MİT ile temas Komutanlarımın sözlü emri ile 1971 yılının Nisan ayının ilk haftasında temas kurdum. Vazife olarak bildiklerimi gördüklerimi anlatmamı söylediler. Ben de anlattım. Ben şahsen kendiliğimden bir müracaat ve şikayet te bulunmadım. Bu görev verildiği zaman İstanbulda Gemlik gemisinde idim, Ben bu hususta kendi imzama her hangi bir rapor vermedim. SORULANLARA CEVAP VERDİM bir de askeri savcıya ifade verdim." demiştir.

Kubilay Kılıç'ın bu beyanı çok açıkça kendisinin MİT'in isteğine uygun bir doğrultuda konuştuğunu göstermektedir.

2. 1 nci Ordu Askeri Mahkemesi Askeri Savcılığı Nisan ayının ilk haftasında yani 7.4.1971 günü Askeri Mahkemeye başvurarak bazı evlerin aranması ve bazı kişilerin tutuklanması için karar istemiştir. 2 nci ordu askeri mahkemesi;

"konuşma bandlarının tamamı okundu. Konuşmaların tutuklanmaları istenen eşhastan hangisine ait olduğu hususu tesbit edilemediği, bilirkişi tetkikatının yeterli olamayacağı cihetle usul kanunu bakımından delil mahiyetinde olamayacağı, yazıların imzasız olduğu... cihetle şahısların tevkiğini gerekririr bir durum yoktur.

Sanıkların durumu ve TABİİ HAKİM İLKESİ göz önünde tutularak tutuklanmanın neden mahkememizden istendiği anlaşılammıştır." Diyerek hem tutuklama ve hem de arama kararını red etmiştir.

3. Bunun üzerine Askeri savcılık aramasını istediği evlerin kimlere ait olduğunu bildiren bir ek liste vermiştir. Bu kez Askeri Mahkeme, aranması istenen mahallerin kimlere ait olduğu tasrih edildiğinden bir defaya mahsus olmak kaydı ile istenen arama

kararını aynı gün yani 7.4.1971 günü vermiştir.

4. Yapılan arama sonunda Pınar apartimanında yakalanan ve göz altına alınan kişilerin "silahlı isyana teşebbüs ve bu suçta iştirak devletinin siyasi, hukuki, iktisadi ve sosyal nizamlarını yıkmaya matuf gizli cemiyet teşkili" suçundan tutuklanmalarını gene 1 nci Ordu Askeri Mahkemesinden Askeri Savcı istemiştir. Fakat, Askeri Mahkeme 7.4.1971 günlü kararına atıf yaparak ve aramalar sonunda yeni bir delil bulunamadığını da belirterek talebi tekrar red etmiştir. 1 nci Ordu Mahkemesinin bu kararı da 9.4.1971 tarihini taşımaktadır.

5. Bütün bu taleplerde bulunan savcı davamızın savcısı olan Yarbay Selahattin FIRAT'ın Savcı FIRAT, 1 nci ordu mahkemesini elindeki mevsuk olmayan delillerle ikna edemeyince, [REDACTED] davanın bu hali ve mevcut delillerle iflâs etme tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu anlamıştır. Nitekim hemen ertesi günü Kubilay Kılıç huzura davet edilerek ifadesi tesbit edilmeye başlanmıştır. Kubilay KILIÇ'ın ilk ifadesi 10.4.1971 tarihlidir.

6. Burada 1 nci ordu mahkemesinin de dikkatini çeken ve bizi de uzun uzun düşündürdüren bir hususa işaret etmek zorunluğunu duymaktayız. Kubilay Kılıç Deniz Kuvvetlerine bağlı bir subaydır. İhbarın konusu da deniz kuvvetleri bünyesine ilişkindir. Şu halde bu olaya ilk defa Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesi Askeri Savcılığının el koyması gerekir. Doğal olanı da budur. Çünkü 353 sayılı Yasanın 95 nci maddesi bir suçun işlendiğinin öğrenilmesi ve ilk tedbirler başlığı altında aynen şöyle demektedir:

fıkra 2: "Askeri birlik komutanı veya askeri kurum amiri maiyetinden birinin kendisine ihbar veya şikayet olunan veyahut diğer suretle öğrendiği suçları hakkında askeri mahkemede soruşturma yapılması gerekiyorsa... bir vaka raporu düzenler ve adli yönden bağlı bulunduğu askeri mahkemenin nezdinde kurulduğu kıta komutanı veya askeri kurum amirine gönderir.

fıkra 3: "Nezdinde askeri mahkeme kurulan kıta komutanı veya askeri kurum amiri, kendisine gönderilen suç evrakını inceledikten sonra askeri savcıya gönderir...."

Dosya tetkik edildiğinde görüleceği üzere bu usule riayet edilmemiştir. Nitekim, dosyada bir vaka raporu yoktur. Daha da ötesi dosyada bir soruşturma emri de yoktur. Bundan daha da önemlisi; Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Savcılığının suçun siyasi niteliği nedeniyle dosyanın 1 nci Ordu Askeri savcılığına gönderilmesine ilişkin bir görevsizlik kararı dosyada yoktur.

7. sadece dosyada 1 nci Ordu Komutanlığının bir soruşturma emri vardır. Bu emir metninde aynen şöyle denilmektedir:

"353 sayılı kanunun 8 nci maddesi gereğince aşağıda suç vasfı yazılı olaylarla ilgili olarak gerekli tahkikatın yapılarak neticeden bilgi verilmesini rica ederim.

- 1- Silahlı isyana teşebbüs ve bu suçta iştirak
- 2- Siyasi gizli cemiyet kurmak v.s. "

Emrin ekinde ne gibi evrakın bulunduğu yazılmamış olduğu görülmektedir. Ve soruşturmanın izlediği aşamalarda gözleendiğinde anlaşılan odur ki Yarbay FIRAT bu emri alır almaz MİT ile işbirliğine geçerek işte bu operasyonu hazırlamaya girişmiştir.

8. Soruşturmayı Nisan ayının ilk haftasında yani Kubilay KILIÇ'ın MİT ile temas kurduğu ilk andan itibaren yürütmeye başlayan Yarbay Selahattin FIRAT Sıkıyönetimin ilanı ile birlikte sıkıyönetim askeri savcısı olarak atanmıştır. Askeri usule göre, bir dosyanın 1 nci Ordu Askeri Savcılığından Sıkıyönetim Askeri Savcılığına intikali mutlaka bir görevsizlik kararı ile olabilirken dosyaya tetkik ettiğimizde görüyoruz ki, böyle yapılmamış, bir müzekkere ile iş, Sıkıyönetime intikal ettirilmiştir. Çünkü Yarbay FIRAT, bu davaya devam edecektir.

9. Yarbay FIRAT, davanın soruşturmasını ajan Kılıçla birlikte yapmıştır. Şöyle ki, KILIÇ'ın ifadesini 10 Nisanda almaya başlamış ve soruşturmanın gelişmesine göre aralıklı olarak 1 Mayısı kadar olan süre içinde bu ifade alış, altı seans sürmüştür. Bir seansta söylenmeyen bir hususun bir başka seansta söylenmiş olduğu bu ifadeler incelendiğinde görülmektedir. Bu altı seansın beşi Sıkıyönetimden önce yapılmıştır.

c - Son soruşturma :

Savcılık hazırlıktaki tutumunu son soruşturmada da aynen sürdürmüştür. Duruşmalar sırasında sanıklar lehine hiç bir tutum ve davranış görülmemiştir. Davayı politik

bir görüşün propoganda vesilesi yapmıştır. Nitekim, sanıklara ve müdafilere her fırsatta hakaret ve tecavüzlerde bulunmuştur. Daha tanıklar dinlenmeden, delillerin toplanmasına geçilmeden önce sorgular biter bitmez ilk iş olarak diğer Sıkıyönetim Savcılarının yaptığı gibi duruşmada sanıkların ve müdafilerin Lenin taktiği uyguladıklarını öne sürmüştür. (1.9.1971 günlü celse Duruşma tutanağı sayfa 89-90) Bu tutumu okadar yersiz olmuştur ki, niyeti ve amaçladığı hedef açıkca görülmüştür.

Soruşturmanın genişletilmesi istemi sırasında sanıklar lehine tek bir istemede bulunmadığı gibi bir takım eşyayı örneğin ses bandlarını usulsüz olarak gizlemiş ve Mahkemenin bu yönde bir karar almasına yol açmıştır.

Nitekim 22 Ekim 1971 günlü ara kararının 1 maddesinde mahkemeniz aynen "353 sayılı Kanunun 117. maddesine göre"suçun subutuna yarayacak eşyaların Askeri Mahkemeye Askeri Savcı tarafından duruşmadan önce verilmesi kanuni bir vazife olduğundan, bu gibi eşyaların verilmesi için, Askeri Savcılığa müzekkere yazılmasına karar vermiştir. (Duruşma tutanakları sayfa 251) Mahkemenizin bu kararına rağmen, delillerini kendi elinde bulundurma merak ve tutumuna kendisini fazlasıyla kaptırmış olan Yarbay FIRAT, 8.11.1971 tarihli celsede (D.T. sh. 273) ip, plaster ve 25.6.1971 gecesi İst.Em.Md. 1. Şb.'de Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER ile ilgili ses bandının Savcılık Emanetinde olduğunu beyan ederek "şimdi ibraz ediyorum" diyerek usulsüz tutumunda ısrarlı olduğunu göstermiştir. Anayasa Mahkemesinden gelen yazıdan anlaşıldığına göre Ekrem ACUNER'in dokunulmazlığının kaldırılması istemini havi dosyada mevcut bir tutanakta dahi tahrifat yapılmıştır. (Duruşma Tutanakları Say. 232 -233 ve 41 nolu dosyada Anayasa Mahkemesinden gelen 18.8.1971 gün ve 1140 sayılı yazı eki)

Bu davanın hazırlanışından beri bütün soruşturma süreci ve biçimi gözden geçirilince bir sonuç açıkca ortaya çıkmaktadır:

Bu dava 12 Marttan sonra, Sıkıyönetimden önce birkısım MİT ve Polis mensubu tarafından düzenlenmiş bir mürettep davadır. Gerçeklerle çelişmekte ve yurtsever genç subayların hayat ve hürriyet hakları üzerinde oynama bahasına tertip edilmiş bir dava ile karşı karşıyayız. Anlaşılan odur ki, MİT ve Polis'in bir kısmı yurtsever subayların fikren ya da sair sebeplerle hasımlarının ifadelerinden yararlanarak mürettep bir dava tezgahlamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
DELİLLERİN TARTIŞILMASI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

A - S U N U Ş :

Bu bölümde, savcının öne sürdüğü ve var kabul ettiği olaylarla ilgili delilleri incelemeyen önce, delil müessesesinde İSBAT TEORİSİ üzerinde, hukuk açısından, genel olarak durmayı zorunlu gördük. Çünkü, davamızda, İddia Makamı, sanıkları suçlamak isterken, isbat aracı olarak, neleri ileri sürebileceğini, savcı olarak hak ve yetkilerinin sınırlarını bilememekte, bu sınırları aşmakta, suç muhakemesi sistemimizin dışında, sorumsuzca hareket etmektedir. Savcı, çağdaş meselelerin kavranılışında, teorik konularda, Atatürkçülük konusunda yetersiz kaldığı gibi, bu konuda da yetersiz kalmakta, delil olamayacak şeyleri delil olarak ileri sürmekte, onlara dayanarak yanlış sonuçlara varmaktadır.

B - İSPAT TEORİSİ :

a - Genel Olarak İspat ve Hüküm:

Bilindiği üzere suç muhakemesi, suçun işlenmesinden sonra yapılmaktadır. Muhakemenin temel ruhu, bugün elimizde olan verilerden yararlanarak dünü bilebilmek çalışmasıdır. Bu bakımdan muhakemeyi yapanların işi ile tarihçilerin işi birbirine benzer. (1) Her ikisi de geçmişi araştırmaktadırlar. Yani geçmişteki bir olayın var olup olmadığını öğrenmeye gerçekliğini ortaya çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Muhakemeyi yöneten hakim, bu araştırmalar sonunda bir hükme varır. Hakimin hükme varışı, araştırdığı gerçeği "sabit görmesi veya görmemesi" dir. Hâkim yönünden "sabit" görülen bir gerçek, tarafların iddia ve savunmaları açısından, yani taraflar yönünden "ispat edilmiş veya ispat edilmemiş" demektir. Demek oluyor ki, taraflar açısından "ispat" hakim bakımından "sabit görme" araştırılan gerçek açısından ise "sübut bulma" (2) aynı kavramların değişik yönlerden ifade edilmesidir.

Hükme varmak, bir şeyi sabit görmek için yapılan faaliyet bir mantık faaliyeti- dir. Hakim, gerçeği araştırırken mantık biliminin kanunlarına uygun hareket eder. Hüküm, bir şüphe ile başlayan ve bu şüpheye dayanan bir ceza davasında bu şüphenin izalesi, hiç değilse yakın derecesine götürülmesidir. (3) Yani, hüküm; muhakeme faaliyeti sonunda varılan sonucun, elde edilen "adli gerçeğin" gerçeğe uygunluğu veya yakınlaştırılmasıdır. Ancak hemen ifade edelim ki, maddi muhakeme ile suç muhakemesindeki en büyük ayrılık, birincisinde şekli hakikat araştırılıp onunla iktifa edilirken, ikincisinde, suç muhakemesinde, maddi hakikatin araştırılmasıdır. Bu bakımdan suç muhakemesinde mevcut şüphenin varlığını devam ettirmesi halinde ise araştırılan gerçek ispat edilmemiş sayılır. Bunun içindir ki, suç muhakemesinde "sanık şüpheden yararlanır" ilkesi kabul edilmiştir. Gerçekten de, bir kaç çeşit hakikat olmaz. Bir şeyin şüpheli olarak kabulü, reddi manasına alınmak gerekir. Bunun için de hukukta "riyazi hakikat yoktur sözüne itibar edilmemek gerekir. (4)

İfade edelim ki, bilimsel anlamda ispat ile adli anlamda ispatın aynı olup olmadığı suç muhakemesi literatüründe tartışılmıştır. Bilimsel anlamda ispatın bir olayın gerçekliğini göstermek, adli ispatın ise bir olayın gerçekliğine hâkimi inandırmak olduğu savunulmuştur. (5)

- (1) TOSUN, Prof. Dr. Öztekin; Türk Suç Muhakemesi hukuku dersleri
İst. 1971 Genel Kısım S.475
- (2) KUNTER, Prof.Dr. Nurullah; Ceza Muhakemesi Hukuku İst. 1964
İkinci bası S. 401
- (3) TANER, Prof.Dr.M.Tahir, Ceza Muhakemeleri Usulü İst. 1950 S. 156
- (4) EREM, Prof.Dr. Faruk; Ceza Usulü Hukuku, Ankara 1964, S.312
- (5) TOSUN: a.g.e. S.476

Bu bakımdan adli ispatla bilimsel ispatın aralarında hiç değilse bir nüans farkı olduğu düşünülmektedir. Bu farklılıktır ki, yazarlara "şüpheyi yakın derecesine götürmektir" şeklinde bir tanımi kullandırmıştır. (1) Ama her halde tekrar edelim ki, "gerçek" ile "adli gerçek" ayrı şeyler olamazlar.

b - İspat Vasıtaları; Deliller:

Hâkim, gerçeği araştırırken bir takım vasıtalarından yararlanır. Bu vasıtalara "ispat vasıtaları" demektedir. Hakimi gerçeğe götüren bu ispat vasıtalarına suç muhakemesinde "delil" denilmektedir. Bunun için de suç muhakemesi literatüründe çokca "delil" deyimi, "ispat vasıtası" deyimine karşılık olarak kullanılmaktadır.

Hakim, önüne getirilen bir davada gerçeğin ne olduğunu araştırır. Bunu yaparken de, elinde mevcut olan ve müşahade edilebilen şeylerden yararlanır. "Gerçekten hâkim geçmişte ne olduğunu, nasıl olduğunu bilmeğe mecburdur. Bunun için elindeki imkân (bugün) dür. Hakim (dün)'ü (bugün)'e dayanarak öğrenecektir. (Bugün) den maksat, bugün mevcut olan ve müşahade edilebilen şeydir. İşte delil de budur. Ancak duyularımızla mevcudiyetini kabul ettiğimiz şeyler delil olabilir." (2)

Hâkim, elindeki delilleri bir projektör arkının ışığı gibi geçmişin karanlığının üzerine tutup, bu karanlığı aralayacak ve gizlenen gerçeği bulup ortaya çıkaracaktır. Elbette ki, bu faaliyet sırasında, hataya düşmemek, doğru bir sonuca ulaşabilmek için, hakim mantık kaideleri ile bağılı olarak hareket edecektir.

c - İspatın Nisbiligi (Göreceliği):

Suç muhakemesinde bir davanın temelini şüphe teşkil eder. Hâkim, elindeki delillerle geçmişini aydınlatıp bu şüpheyi yenmeye çalışacaktır. Muhakeme faaliyetinin sonunda karanlığın yerini aydınlık, şüphenin yerini ise "bellilik" alır.

KUNTER:

"Bellilik (certezza, certitude, yakın) mutlak değildir, nisbidir. Buna tarihi bellilik veya pratik bellilik de denir. Bellilik, hakikat konusunda kanaatten başka bir şey değildir.

Deliller hiç bir zaman muhakkaklığı yani mutlak belliliği göstermez. Delillerin gösterdiği ihtimaldir. Buna rağmen ihtimal belli bir dereceye gelince, insan şüpheden kurtulur ve bir kanaate varar. İşte isbat hükmü için aranan bellilik budur. (3)

demektedir. Hakimin tesbit edeceği gerçek mutlak gerçek değildir, fakat mutlak gerçeğe en yakın olan, "aksinin mümkün olmadığı kabul edilen, böylesine bir kanaati uyandıran", "adli gerçek" tir.

(1) TANER : a.g.e S. 156

(2) KUNTER : a.g.e. S.402

(3) KUNTER : a.g.e. S.406

C - VİCDANİ DELİL SİSTEMİ:

Bu sistem tarihi oluşum yönünden kanuni delil sisteminden sonra gelen sistem olup, hemen uygar ülkelerin tümünün kabul ettiği bir sistemdir. Bu sistemde deliller kanunkoyucu tarafından tadat ve tahdit edilmemiştir. Aksine hakim, delillerin takdirinde tamamen serbest bırakılmış bulunmaktadır. Bunun sebebi ise elbette delillerin değerinin önceden tespit edilmesinin imkansızlığı kadar, gerçeğin araştırılmasında hakimnin muhtaç olduğu insiyatiftir.

Gerçekten, suç muhakemesinin medeni muhakemeden ayrıldığı en önemli nokta ikincisinde şekli gerçek aranırken birincisinde yani suç muhakemesinde maddi gerçeğin araştırılmasıdır. Bugün elinde mevcut olan müşahhas deliller ile düdü anlamaya çalışmak hâkimin en büyük handikapıdır. Bu handikapın ortadan kaldırılabilmesi için, hakimnin delilleri toplamada ve toplanan delilleri takdir etmede her türlü dış etkenlerden arınmış olarak serbest bırakılması zorunludur. Bunun için de Kanunumuz hakimnin delilleri duruşmada edineceği kanaate göre takdir edeceğini kabul etmiştir. Genellikle bir ceza davasının bir şüphe ile başladığı ve hükmün ise şüpheyi yakın derecesine götürmek, şüpheyi yenmek olduğu suç muhakemesi literatüründe söylenmektedir. Hakim muhakeme faaliyetinde bu şüpheyi yenmedikçe hüküm veremez. Aksi halde şüphenin sanığı müstefit kılacağı muhakkaktır. Hakim şüpheyi yenebilmek için, tam bir kanaate varabilmek bunun için de elindeki her türlü doneyi kullanabilmek ihtiyacındadır. İşte vicdani delil sisteminin varlık sebebi bu ihtiyaçtan doğmaktadır. Bunun için de bu sistemde sakim delil ve delillerin sınırlaması esaslarına yer olmadığı kabul edilmektedir. Bunun sonucu olarak da hakimnin delilleri serbestce takdir edeceği ve hasıl olacak vicdani kanaatine göre karara varacağı ifade edilmektedir.

Ancak hakimnin delilleri takdirde serbesti sahibi olması ve adalete giden yolun sübjektif bir durum olan vicdani kanaatten geçmesi demek, asla ve asla vicdani delil sisteminin bir keyfilik sistemi olduğu ve düzensiz bir faaliyet anlamı taşıdığı demek değildir. Çünkü, vicdani delil sisteminin bir sınırsızlık sistemi olduğunu kimse söyleyemez. Nitekim hakimlerin vicdani kanaatlerine göre hüküm vereceklerini düzenleyen Anayasamızın 132 nci maddesinin gerekçesinde Anayasa Yapımcısı, "Hakim hüküm verirken OBJEKTİF KAİDELER'den başka HUKUK PRENSİPLERİNİ de NAZARA ALACAKTIR VE DELİLLERİN TAKTİRİNDE VE BUNUN SONUNDA HÜKME VARISINDA VİCDANİ KANAATİNE GÖRE HAREKET EDECEKTİR" demektedir. Esasen Kanun koyucu ferdi kanaata karşı bir takım tedbirler almıştır. Karar yerinde delillerin münakaşası esası bunun için konulmuştur. Yargıtay da bu noktada ısrarlı bir tutum içindedir. Mesela bir Ceza Genel Kurul kararında "Takdire esas olan hal ve sebeplerin hükümde gösterilmesi" nin icap edeceği açıkca ifade edilmiştir. Daha da ötesi hakimnin takdirine bırakılmış olan hususların Yargıtay tarafından murakabe edilmesidir. Yargıtay bir çok içtihadında bir hususun "hakimin takdirine bırakılmış olmasının keyfine terk edilmesi demek olmadığını" açıkca karar altına almıştır. (Yargıtay 1. CD.'nin 14.4.1970 gün ve 902/1254 ve 25/4/1970 günlü 2688/1307 sayılı kararları) Demek ki, hakimnin hükme esas olan kanaati ferdi değil objektif karakterde olacaktır. Şu halde vicdani delil sistemi bir düzensizlik, bir sınırsızlık, bir sübjektiflik ve keyfilik sistemi değildir. Bu sistem belli sınırlar içinde objektif ve akli esaslara dayanan düzenli bir faaliyettir. Bu itibarla vicdani delil sisteminde sakim delil ve delillerin tahdid esası yoktur, derken bunu mutlak bir sınırsızlık anlamında kabul etmek mümkün değildir. Aksini söylemek bizi, bu sistemin bir başıboşluk ve keyfilik sistemi olduğunu kabule götürür, ki tamamen gerçeklere ters düşmüş oluruz. Şu halde vicdani delil sisteminde bir yandan her şey her şey ile ispat edilebilir, delillerin kuvveti ve değeri serbestçe hakim tarafından tespit ve tayin edilir, deliller kanunkoyucu tarafından tadat ve tahdit edilmemiştir. Bu sebeple de neyin delil ve neyin delil olmayacağına hakim karar verir derken bir temel şartı daima göz önünde tutmak zorundayız. O da, vicdani delil sisteminin sınırları içinde kalmak şartıdır. Daha başka bir söyleyişle, hâkim vicdani delil sisteminde de gerek delilleri toplarken ve gerekse toplanmış delilleri takdir ederken bir takım esaslara uymak, bir takım prensipleri çiğnememek zorundadır. Çünkü vicdani delil sistemi keyfilik sistemi değildir. Çünkü vicdani delil sistemi sınırsız değil tam tersine sınırlı bir sistemdir. Hakim de bu sınırlar içinde kalmaya mecburdur.

D - VİCDANİ DELİL SİSTEMİNİN SINIRI YAHUT GERÇEĞİ ARAŞTIRMADA SINIR:

Vicdani delil sisteminin sınırsızlık demek olmadığı kesin ise de, bu sınırın ne olduğu konusunda kanunumuzun bir açık hükmü ne yazık ki yoktur. Bununla beraber, sistemin mantığı ve ruhu bu sınırı bulmamızda bize yardımcı olmaktadır. Yukarıda da işaret ettiğimiz üzere bu sistem temelde objektifliği, aklılığı esas almaktadır. Şu halde bu temel esaslar, yani, hukukilik, objektiflik, maddilik, aklılık sistemin aynı zamanda sınırlarını oluşturmaktadırlar. Şöyle ki, hakim bu sisteme gerek delilleri toplarken ve gerekse toplanan delilleritakdir ederken hukukun ve kanunun cevaz vermeyeceği, onlara aykırı olan sübjektif, manevi ve akıldışı yöntemlere başvuramaz.

Gerçekten, hâkim gerçeği araştırmada delilleri toplar ve toplanan delilleri takdir ederken rastlantılara bırakamaz. İntibalarına (izlenimlerine) ve (iç) sezgilerine göre hareket edemez. Dava dışı bildiklerine, duyduklarına bakarak karara varamaz. Bunun gibi hakim delilleri değerlendirirken ya da gerçeği araştırırken akıldışı yöntemlere itibar edemez. Ezcümle eski zamanlarda olduğu gibi; sanığın ateşte yürümesini ve şayet ayakları yanmaz ise masumiyetinin anlaşılacağını söyleyemez. Böylesine bir delil telakkisine imkan yoktur. Keza hakim, manevi değerleri kullanarak delil toplamaz, sanığın "kutsal inançlarını" takdirine esas alamaz. Meselâ, hakim, sanığın kutsal kitabına yemin etmekten korktuğunu ifade ile suçluluğuna kabul edemez. Yahut, kendisine suç isnat edilen sanığın heyecanlanıp, sararmış bulunmasını suçluluğuna delil olarak telakki edemez. Nitekim Yargıtay Genel Kurulu bir davada "Urfada otobüsten indiği ve o civarda dolaşırken sivil polisler tarafından yakalandığında heyecanlanmış ve sararmış bulunması gibi ağır bir suç yükletilmesi karşısında kalan bir kimsede görülmesi mümkün ve doğal olan bir hal, sanığın suçluluğuna delil olmaz" diyerek bu konuya ve sınıra işaret etmiştir. Nihayet gerçeğin araştırılmasında hukukun, kanunların, ahlakın ve kamu vicdanının müsaade etmediği delilleri hakim toplıyamaz ve takdirine esas alamaz. Bu konuda yabancı literatürden Florian, Leone ve Vitu gibi yazarlara atıflar yaparak Prof. Faruk EREM Ceza Usulü Hukuku adlı kitabında delil serbestisinin sınırını anlatırken aynen:

"Mutlak bir sınırsızlık iddiasına rastlanmamaktadır. Kanunların, ahlâk kanunlarının, amme vicdanının müsaade etmediği vasıtaların kullanılması imkânsızdır. Ahlâka aykırı veya cebir ve şiddet ifade eden (tehdit, dayak vesaire gibi) vasıtaların kullanılmasına cevaz verilmemiştir. Ceza davasında çeşitli isbat vasıtasının kabul edileceği umumî kaide ise de, bu kaidenin kanunilik ve uygunluk prensiplerinden gelen istisnaların mevcut olmadığı iddia edilemez. İstisnalar (veya tahditler) konu, vasıta ve salahiyet yönlerinden gruplaştırılabilir. Her halde "insan haysiyeti" nin ceza davalarında saygı görmesi kaidelerinden gelen bazı istisnalara da yer verilecektir. Ceza davalarında hâkimin her çeşit delili serbestçe telâkki edeceği kaidesi kaidelerinin istisnaları yok değildir... Hakim kanunun yasak ettiği hususları delil olarak kabul edemez... Kanunlar açıkça yasak etmiş olmaları dahi ahlâkın (hatta örf ve adetin) elvermediği araştırmalar da delil olarak kullanılamaz." demektedir. (sayfa 317-318)

Gerçekten kanunun yasak ettiği yöntemlerle delil toplanması ya da bu yöntemlerle toplanmış delilleri takdire esas almak mümkün değildir. Hakim sanığı ikrara zorlamak için cebir ve şiddet istimal edilmesini ya da işkence yapılmasını isteyemez. Bu kanunlarımızca yasak edilmiştir. Ya da uygulamada daha çok görülen misali ile hakim poliste işkence zoruyla alınmış ikrarı hükme esas alamaz, delil olarak telakki edemez. Nitekim Yargıtay 1 nci Ceza Dairesi 23.6.1961 gün ve 2832/1979 sayılı bir içtihadında bu konuya dokunarak aynen:

"Sanığın zabıta tarafından alınan ifadesinin tam bir irade serbestisine dayanmadığı tezahür etmiş olmakla beraber, esasen 247. maddede sanığın hâkim tarafından tanzim kılınan zabıt varakasındaki ifadesinin ikrarına delil olarak okunabileceği tasrih edilmiş olması hasabile ancak hâkim huzurundaki ikrarın aleyhine delil teşkil edebileceği" şeklinde bir karar

ittihaz olunmuştur. Aynı sınırlamaya ilişkin bir başka misal de ceza davasında tahkikatla ilişkin sanığa ait posta maddelerinin müsaderesidir. Şöyle ki, bilindiği üzere postanın gizliliği bir temel haktır. Ancak "postanın müsaderesi kabul edilmeden bir ceza davasının icrası çok defa kat'iyen mümkün değildir." (Oehler, Dietrich; Postanın gizliliği, -Çev.Asis Dr. Servet ARMAĞAN - Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi Yeni seri yıl 5, Sayı 7, 1971, İstanbul S.254) Bu durumda postanın müsaderesi bir zorunlu

müdahaledir. Bunun için Kanunkoyucu çok titiz davranmıştır. Kapalı mektupların açılıp okunması hak ve yetkisini hakime vermiştir. Usulün 90-92 nci maddelerinde müsadere prosedürünü düzenlerken, C. Savcısının acele hallerde mektubu müsadere etmesi ihtimalini de hesaba almış ve bu takdirde C. Savcısının müsadere ettiği mektubu açabilmesini hâkinin iznine bağlı tutmuştur. Şayet hakim 3 gün içinde müsadereyi ve mektubun açılmasını kabul etmezse mektup sahibine, ilgisine, yani sanığa iade edilecektir. Yani dosyaya delil olarak konulamıyacaktır. Hazırlıkta bu usule riayet edilmezse, yani kanun dışına çıkılırsa, son tahkikatta hakimin bu mektupları okumaktan ve delil olarak telâkki etmekten kaçınması icapedir. Aksi halde, Usulün bu 90-92 nci maddelerinin anlamı kalmaz. Kanuna karşı hilenin müeyyidesi kanunun hangi hükmü bertaraf edilmek isteniliyorsa o hükmü yürürlüğe koymaktır. Yani, kanunu hileye tercih etmektir. Bu sebeple de son tahkikat hakimi Usulün 90-92 nci maddelerini ihlal ederek elde ettiği bir mektubu delil olarak ikame etmek isteyen C. Savcısının bu delilini red etmek, o mektubu okumamak ve delil diye telakki etmemek durumundadır. Yani usulümüzde delil serbestisi vardır diyerek bu hile mahsulü delili kabul etmemek durumunda ve zorundadır.

Bu misallerden kalkışarak tesbit etmekte olduğumuz gerçek şudur: Vicdani delil sistemi kanunsuzluğa cevaz veren, kanuna karşı hileye imkân bırakan bir sistem değildir. Bu sistemde hâkim gerçî delilleri toplamakta ve toplanan delilleri takdirde serbesttir. Ama bu delillerin hukuka uygun olarak toplanması zaruretinin reddi demek değildir. Neyin delil ve neyin delil olmadığını kararlaştıracak olan hakim öncelikle delilin hukukiliğini araştıracaktır. Şayet bir delil hukuka aykırı bir yöntemle elde edilmişse onu telakki etmekten hakim mutlak olarak kaçınacaktır. Hakim hukuka aykırı bir fiili ortaya çıkarırken bizatihi hukuka aykırı bir konumda olamaz. Hukukun üstünlüğünü her hal ve şartta muhafaza etmek zorundayız. Hukuk, hırsızlığın ispatı için hırsızlığa cevaz vermemiştir. Hakim nasıl ki önüne getirilen bir delili icapsızlık, davaya tesir etmezlik ve davayı uzatmak kastı gibi gerekçelerle red etmek zorundaysa aynı şekilde legalite noktasından yani kanunsuz ve hukuka aykırı surette elde edilmiş olması noktasından da red etmek zorundadır.

Vicdani delil sistemi, görülüyor ki, her ne kadar bir serbest delil sistemi ise de özellikle delilleri toplama safhası bakımından geniş ölçüde ispat yasaklarını içeren bir sistemdir. Bu sistemin demokratik hukuk devletlerindeki uygulamasında dikkati çeken en belirgin özellik, hakimlerin hukuka uygun olarak elde edilmemiş delillerin telakkisinden, toplanmasından şiddetle ve özenle kaçınmakta oldukları ve ispat yasaklarının kapsamını genişlettikleri gerçeğidir.

F - DAVAMIZ AÇISINDAN DELİLLERİN TARTIŞILMASI:

a - Genel Olarak :

Mütalaanın dördüncü bölümünde savcı, dosyadaki delillerin, belgelerin eleştirilmesini yapmaktadır.

Suç muhakemesi hukukunda, yüksek mahkemenin bildiği üzere, delillerin eleştirilmesi ya da değerlendirilmesi denilen faaliyet, delillerin önce teker teker ele alınarak sağlamlığının eleştirilmesi, sonra bir delili bir başka delille birlikte ele alarak karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi ve nihayet hep birlikte ele alarak eleştirilmesidir. Deliller böylece değerlendirilerek, birer mozaik gibi boşluklara doldurulur ve tablo çizilir. Bir olayı tesbit etmek için o olay hakkında mevcut lehte ve aleyhteki bütün deliller ele alınacak, önce bu deliller teker teker sağlamlıkları eleştirildikten sonra bir birileri ile karşılaştırılarak yeniden bir değerlendirme yapılacaktır. Böylece tek başına sağlam olduğu görünen bir delilin gerçekten sağlam olup olmadığı karşı delille sınanmış ve gerçekten sağlam bir delil olup olmadığı, şüpheyi yakın derecesine götürüp götürmediği anlaşılmış olacaktır. Bu işlem yapıldıktan sonra mozaik taşı yerine konulmuş, olay aksî kabul edilemeyecek derecede güçlü bir biçimde tesbit edilmiş olacaktır. Şu halde, delillerin tartışılması demek, delillerin sayılması, söylenmesi demek değildir, hele dosyadaki tüm belgelerin dizi pusulasını çıkarmak demek değildir. Tam tersine delillerin tartışılması demek, büyük olayı sabit kılacak küçük küçük bütün olayların leh ve aleyhteki delillerinin teker teker sayılması, birbirileri ile karşılaştırılıp incelenmesi, ortaya çıkacak çelişkilerin giderilmesi sağlam olan ve olmayan delillerin bulunması ve bu suretle de iddianın gerçek olup olmadığının ortaya çıkarılması demektir.

Demek ki, delilleri tartışırken elimizdeki bütün delilleri karşılaştıracak önce bir olayın, eylemin var olup olmadığını sonra o olayın sanığa bağlantısının bulunup bulunmadığını araştırmak zorundayız. Hukukçunun çalışma yöntemi böyle olur.

Oysa davamızda savcı Yarbay FIRAT'ın verdiği mütalaaya baktığımızda böyle bir yöntemin izlenmemiş olduğunu görmekteyiz. Hatta tam tersine bir yöntemi gözlemekteyiz. Savcı, dosyada ne var ne yoksa tamamen bir dizi pusulası biçiminde, ama tam bir sistem-sizlik ve karmakarışıklık içinde, alt alta sıralamıştır. Olayları ve olaylara katıldıklarını iddia ettiği sanıkların ilişkilerini tespit edecek delilleri dahi bir araya getirmek gereğini duymayan savcı, hele bu delillerin leh ve aleyhte deliller biçiminde her hangi bir ayırımı tabii tutmayı hiç düşünmemiş, deliller arasındaki gelişmeleri giderme ve hatta tek başına delilleri yorumlama gereğini dahi ihmal etmiştir. Mütalaanın bu bölümü kelimenin gerçek anlamı ile tam bir hukuki perişanlık, usulsüzlük ve mantıksızlık içindedir. Diyebiliriz ki, adeta bulanık suda balık avlama peşinde olan bir kimse gibi kafaları bulandırmak, davayı tam anlamı ile içinden çıkılmaz bir curcuna haline getirmek kastı, savcının bütün çalışmasına erken olmuştur.

Yukarıda, delillerin eleştirilmesi konusundaki açıklamalarımız doğrultusunda mütalaaya baktığımızda; savcının, delil diye dosyaya koşturmaya yer olmadığı kararlarını, beraat kararlarını, yayın evlerinin, kitapevlerinin kitap satış listelerini, babaların oğullarına yazdıkları mektupları, apartman kira kontratlarını, apartman yakıt masrafları makbuzlarını, posta ile gelmiş kim tarafından yazılmış ve gönderilmiş olduğu bilinmeyen bildirimleri, kişilerin düşüncelerini yazdıkları defterleri okudukları kitaplardan çıkardıkları notları, aramalarda bulunan piyasada serbestçe satılan ve alınabilen kitap, broşür, gazete ve dergileri, kişilerin kimlik kartlarını, lokanta faturalarını, arkadaşlarının nişan, düğün vesair günleri ile köy okullarına yardım için toplanmış paralara ait listeleri ve akla gelen ya da gelebilecek her şeyi delil olarak dosyaya koymuş olduğu görülmektedir. Öte yandan mütalaanın bu bölümü ve hatta bütünü incelendiğinde, delil olarak dosyaya bağlandığı söylenen bunların, karşılaştırılmalı olarak yukarıda açıkladığımız sistem içinde eleştirilmesinin ve değerlendirilmesinin yapılmamış olduğu görülmektedir.

Kim tarafından yazıldığı ve postalandığı belli olmayan bir bildirimnin sanıklardan her hangi birinin evinde ya da üzerinde çıkmış olması neyi ispatlar? Bu bildirimlerin gönderildiği ortamda ve dönemde şayet sayın savcının evinde bir gece yarısı arama yapılmış ve de aramadan hemen önce de kapısının altından böylesine bir bildirimnin atılmış olması halinde, bu bildiriye bulduk diye sayın savcıyı cezalandırmak söz konusu olabilir mi? Elbette ki, bu soruya evet demek olanaksızdır.

Her hangi bir kimsenin hakkında açılmış bir davanın berattle sonuçlanmış olması o sanığın bir başka iş nedeniyle yargılanması sırasında delil olarak kullanılabilir mi? Hangi kanun hükmü ve hukuk mantığı böylesine bir inkarı tanımaktadır? Aynı düşünce ve görüşler şüphesiz, koşturmaya yer olmadığı mahkumiyet kararları için de geçerlidir.

Bir kimsenin, örneğin bir avukatın cep defterinde sayın savcının telefon numarası olması o avukatın savcı ile ortak çalışma içinde olduğunu elbette ki, ispat etmez.

Bir kimsenin okuduğu kitaplardan çıkardığı notlarını defterine ya da bir takım kâğıtlara yazmış olması, ya da düşündüklerini yazmış olsa bile basılıp yayınlanmış olmadıkça her hangi bir kanun hükmüne aykırılık sayılamayacağı kanuni bir gerçek iken, bunların delil olarak gösterilmesi neyi anlatır?

Bir kimsenin evinde yapılan aramada bulunan kimlik belgesi, kira kontratosu neyin delili olarak neyi ispat edecektir?

Rakı, votka ve şarap içilmiş olduğuna dair lokanta faturaları neyin delilidir? Şeker suyunda içkili bir toplantının yapılmış olduğu inkar mı edilmiştir ki, bu faturayı delil olarak dosyaya bağlamıştır?

Özel bölümlerin bütün gerekçeleri ile delil olarak telakkisi inkârı bulunmadığını anlattığımız, Mahkemenizin de ara kararı ile iade ettiği, kema, 1 nci ordu Askeri Mahkemesinin 971/60258 sayılı ve 7.4.1971 günlü ve de Anayasa Mahkemesinin esas 971/41 karar 971/67 sayılı ve 17-18/8/1971 günlü kararları ile delil olarak telakki edilemeyeceği hükme bağlanmış bulunan bir takım ses bantlarının müderecaatını sayfa, sayfa mütalaasına katmakla savcının bir yandan şişkin bir mütalaa hazırlanmış olmak ve bir yandan da kafaları karıştırırken öte yandan mahkeme kararlarına rağmen "karara karşı hile" sonucunu elde etme çabasından başka bir amaç gütmeyeceği açıktır.

Görülüyor ki, mütalaasının bu kesiminde savcı tam anlamı ile bir hukuki peri-

şanlık ve sistemsizlik örneği vermiş, bir hukukçu olarak sorumsuzca bütün hukuk ilkelere dışına çıkmış ama hiç bir şeyi ispat etmiş değildir. Davayı sonuca götürecektek bir delil, getirmemiş, savunma olarak bizleri ve yargıç olarak sizleri tam anlamıyla çıkmaz bir sokağa sokmaya çalışarak bu çalışmasından bir çıkar ummuş yani böylece davasını ispatlayabileceğini sanmıştır. Şimdi sizlere ve bizlere ortak bir görev düşmektedir. Bu görev, mütalaayı satır satır inceleyerek onu deyim yerinde ise ayırık otlardan temizlemektir. Evet, mütalaayı gerek iddia olunan olaylar ve olaylarla sanıkların ilişkileri ve gerekse ileri sürülen deliller açısından incelemek ve ayırık otlarından temizlemek ve böylece elde neyin kaldığını tespit etmek gerekir ki ortada cezalandırılması gereken yani suç sayılabilecek bir eylem varmadır, var ise hukuki tavsifi ne olabilir anlamak mümkün olsun. Bu bölümde bizim açımızdan söylenecek başkaca bir söz yoktur. Ancak, delillerin hukuki değerlerine, elbette, aşağıda yeri geldikçe ayrıntıları ile yer vereceğimiz gibi, ileride olayların incelenmesinde olayları sabit kalıp kalmadığı ya da olaylarla sanıkların ilişkilerinin var olup olmadıkları konusunda ileri sürülen delilleri tartışacağız. Aslında doğru olanın da bu olduğunu bilmekte ve inanmaktayız.

b - İSBAT VASITASI OLARAK BASILMIŞ ESERLER:

Geri bırakılmış ülkelerde, emperyalist güçlerle işbirliğini gerçekleştirerek ortak bir sömürüyü oluşturan egemen sınıflar, bu sömürünün sürdürülmesi için siyasi iktidarı sınıfsal anlamda elde bulundurmaya zorundadırlar. Bu sebeple, kendi iktidarlarına karşı bir uyanışı, direnişi, başkaldırışı önlemenin çabası ve arayışı içindedirler. Egemen sınıf iktidarları bu çaba ve arayış içinde, sömürülen yığınlar gerçeklere ulaşmasını, bilinçlenmesini, sömürüye başkaldırmasını diye, ellerinden geleni ardlarına koymazlar. Herşeyden önce, gerçeklerin ışığını tutacak düşünceye, düşünce özgürlüğüne karşı koyarlar. Bu tarih içinde hep aynı amaç ve çizgi içinde gerçekleşmiş bir olgudur. Düşünceler, öldürülmek istenir, yasal saptırmalarla suçlanır, hep gerçeğe ve gerçeklerin açıklanmasına -bilim ve sanat yapma özgürlüğüne- karşı çıkılır.

Sömürücü sınıflar iktidarı, kendi sınıfsal çıkarlarına uygun bir uygulama gerçekleştirmek isterler, Anayasaların, öngördüğü demokratik haklar ve özgürlükler sistemini biçimsel, yapmacık, uydurma hale getirirler. Özgür ve demokratik toplum, her türlü düşünce ve kanaatin engelle karşılaşmaksızın serbestce tartışılabilmesi, açıklanabilmesi esasına dayanır. Subjektif siyasi ölçülerle, bir kısım fikirlerin yasaklanması halinde toplumun demokratik olma niteliği ve iddiası ortadan kalkar.

Ülkemizde, yasaları da zorlayarak, böyle bir anlayışı fiilen yerleştirmeye çalışmak, Anayasaya, demokratik hak ve özgürlükler düzenine aykırı, bütünüyle faşist bir anlayıştan hareket etmek demektir.

Anayasanın koruyuculuğunu yapmakla görevli sayın Savcımız İddianamesinde ve Esas Hakkındaki Mütalaasında, sanıklar hakkındaki suç delilleri arasına, aramalarda el konulmuş kitap, dergi, broşür v.b. gibi basılı eserleri de katarak, basılı eser buldurmanın suç, bu eserlerin de suç delili olduğunu ileri sürdüğü için, ne yazık ki, bu kadar abes bir konunun tartışmasını yapmak zorunda kaldık.

Anayasamız "Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir; düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir." demektir (m. 20/1) Gene Anayasamız "Herkes bilim ve sanatı serbestce öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir." der (m. 21/1).

Görülüyor ki, düşünmek, bir konuda kanaat edinmek, bunları söylemek, yazmak, resimlemek, açıklamak, bilim ve sanatı öğrenmek, öğretmek, yaymak, araştırma ve incelemeler yapmak kişinin temel hak ve özgürlüklerindedir.

Basılmış bir eser vasıtasıyla, yani basın yolu ile bir suç işlemek, Türk Ceza Kanunu'nun bir maddesini ihlâl etmek mümkündür. Ancak, bu tip suçlarda ceza sorumluluğu, suç konusu olan eseri buldurana ve okuyana değil, yazıyı yazan veya resmi yapan kimse ile birlikte, basın kanununun tarif ettiği kişilere düşer. Suçun konusu olan basılmış eser, Anayasa'nın 22. maddesindeki şartlar varsa, hakim kararı ile toplatılabilir.

Bu konuyu incelerken göz önünde tutabileceğimiz bir yasaklama kararı var, bu da, 26.4.1971 gününde ilân edilmiş Sıkıyönetim yürürlükte kaldığı sürece geçerlikte olan, Sıkıyönetim Komutanlığının 5 no.lu bildirisi. Bildiri sadece, hakim kararıyla toplatılmasına karar verilmiş eserlerin, sadece yayınevleri, satıcılar, dağıtıcılarda buldurulmasını, satılmasını, dağıtılmasını yasaklıyor.

Demek oluyor ki bugün Türkiye'de, ister yasaklanmış olsun, ister olmasın kişinin basılmış eserleri bulundurmasını, okumasını yasaklayan engel olan bir tek kanun metni yoktur. Oysa, yapılan aramalarda bulunan kitaplara, dergilere, gazetelere el konmuş ve bunları bulunduranlar suçlu, basılmış eserler de suçların sabut vasıtaları kabul edilmiştir.

Sayın savcı da, iddianamesinde ve esas hakkındaki mütalaasında, basılmış eserleri suçun isbat vasıtası olarak göstermekte, bunları yasaklanmış yasaklanmamış sol yayınlar, sol tandanslı olan ve olmayan yayınlar diye bir ayırma tabii tutmakta, basılmış eserleri bulunduran sanıkları da, kanunun sarıh olarak suç saymadığı bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemeyeceği, ceza hukukunun alfabesi olan bu ilkeyi sayın savcının bilmesi gerektiği halde, bilim ve sanatı okumak, öğrenmek, araştırma yapmak, kısaca Anayasal özgürlüklerini kullanmakla suçlamaktadır.

c - Bir Koruma Tedbiri Olarak Arama :

aa - Genel Olarak

Arama, delillerin ele geçirilmesi veya bir şüphelinin yakalanması için konut ve üst başta yapılan bir işlemdir. (TOSUN, Ö. Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri 1971. S. 592 vs.) Arama, sanık hakkında ise, kanun onun suç işlemiş olmak, bir suça iştirak etmiş bulunmak ya da bir suça yataklık etmiş olmak şüphesi altında olmasını öngörmektedir. Bu koşullar yoksa, Anayasanın sağladığı mesken ve kişi dokunulmazlığının kanuni ihlali demek olan arama tedbiri söz konusu edilemez.

Şekil, yetki ve amaç şartlarının gerçekleşmesi halinde yapılacak bir arama işlemi de belirli biçim ve koşullar altında yapılmalıdır. Mevzuatımız aramanın yapılmasını ve sonuçlarını açık ve kesin kurallarla belirlemiş, aramaya katılacak yetkili ve görevlileri, hak sahiplerini ve bunların uymaya mecbur oldukları kuralları açıklamıştır. Bu kurallara göre:

1- Aramada Bulundurulacak Kişiler:

Suç şüphesi altında bulunan, ya da suç delili niteliği taşıyan eşyanın zilyedinin aramada hazır bulundurulması, bulundurulmıyorsa, mümessil ya da mümeyyiz hısımlarından biri yahut... komşusunun çağrılması gerekir. (CMUK. 97, f,2) yargıç ya da savcı olmaksızın yapılan aramalar için özel koşullar da koyarak o mahal ihtiyar heyetinden veya komşularından iki kişinin bulundurulmasını öngörmüştür.

Bütün bu koşulların gerçekleştirilmediği bir aramanın sonuçları bakımından suç delili niteliği taşımayacağı açıktır. Çünkü Anayasanın sağladığı kişi özgürlüğünün ihlali söz konusu olan arama işleminde keyfi ve düzmece delil ve suçlama olanakları bulunmamalıdır.

2 - Tutanak Düzenlenmesi:

Arama işlemi sonunda yukarıda maddelerde adları geçen kişilerin de imzalayacağı bir tutanağın düzenlenmesi gerekir. Aramada ele geçirilen eşyanın neler olduğu, bunların nerelerde ele geçirildiklerinin tutanağa yazılması şarttır.

Bu iki kural bir arada düşünülme ve ele geçen suç nitelikli eşyanın neler olduğunun ve nerede bulunduğu aramada hazır bulunan ve tutanağı imzalayan herkesin görmüş olması gereklidir. Bu duruma göre, aramada hazır bulunan zilyedin, ya da komşuların suç sayılan eşyanın ne olduğunu ve nerede bulunduğunu kendi gözleriyle görmüş olmaları arama tutanağının sıhhati açısından önemli bir koşuldur. Eğer bu koşul yerine getirilmemişse, ve bu durum da inza sahiplerinin tanık ifadelerinde tesbit edilmişse, herkesin suçsuzluğunun asıl olduğu ilkesiyle birlikte düşünülerek, aramada ele geçtiği ileri sürülen suç delillerine ve tutanağa itibar etmemek ve bunları yok saymak kaçınılmaz bir gerekliliktir.

3 - Evrakın İncelenmesi Usulü:

Arama sırasında, aranacak kimsenin kağıtlarının incelenmesi gerekebilir. Bu yetki, sadece yargıca verilmiştir. Meshut suçlarda ve gecikmesinde tehlike olan hallerde, kanun, savcıya tevkiften başka yargıç muamelesi yapma yetkisi vermiş ise de (m. 158), burada kağıtların zaptıyla tehlike ortadan kalktığından, evrak tetkikinde savcının yetkili olmadığına doktrin fikir birliğindedir. (Kunter, a.g.e. S.451) Memurlar tetkik edilecek kağıtları, mümkünse zilyedin huzurunda, resmi mühürle mühürleyerek yargıca gönderirler. Kağıtların tetkikine karar verildiği takdirde, bu işlem sırasında hazır bulunmak üzere, zilyed ve temsilcisi çağrılır. Yargıç, incelediği kağıtlar arasında suçla ilgili olanları savcılığa tevdi eder (m.102) diğerleri sahibine iade olunur.

Kanun, istek üzerine, el konulan eşyanın bir listesinin, bir şeye el konulmamış ise, bu durumu gösteren bir belgenin aramaya maruz kalan kimseye verilmesini emretmektedir. (m. 99)

4 - Elkonulan Eşyaya İlişkin Usul:

Kanunda, arama sonunda zapt edilen eşyanın da tabii olduğu ayrı bir usul öngörülmüştür.

Zapt da bir koruma tedbiri olarak yargıç kararını gerektirir. Her ne kadar arama işlemi bazı muayyen eşyanın zaptını amaçlarsa da, CMUK. 90. maddesinde ilgili şahsın, mümessilinin ya da mümeyyiz hısımlarından birinin bulunmadığı bir zabıt muamelesinin tekemmül etmesi ve muteber hale gelmesi için, zaptı yapan memura, zapt işlemi üç gün içinde yargıca tasdik ettirmek yükümünü yüklemiştir. Yani arama kararı zapt için yeterli olmayıp ayrı bir yargıç kararıyla zapta izin verilmiş olmalıdır.

Karşınıza getirilen bu davada ise, yukarıda açıklanan ceza usulu kurallarının hemen hepsi savsaklanmış, iddia makamının suç yaratma çabası içinde Anayasanın tanıdığı hak ve özgürlükler hasır altı edilmiştir. Gerek bu gerçeği açığa çıkarmak ve gerekse, arama ve zapt taleplerinin daha önce bir mahkeme kararıyla reddedildiğini ortaya koymak amacıyla, olayların seyrinden bahsetmek zorunluluğundayız.

Savcılık, bugün sanıklar, arasında bulunan onaltı kişinin tutuklanması ve verdiği adreslerde arama yapılması için karar ittihaz edilmek üzere İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesine başvurmuştur. Ancak sözü geçen Mahkeme 71/60258 kayıt numaralı ve 7.4.1971 tarihli kararıyla, ibraz edilen bantlardaki seslerin kime ait olduklarının tesbit edilmediği, raporların ise imzasız oldukları gerekçesiyle tutuklama ve arama istenen evlerin kimlere ait olduklarının tesbit edilemediği gerekçesi ile de arama konusundaki Savcılık isteklerini reddetmiştir.

Bu kez, askeri savcılık, aranması istenen evlerin kimlere ait oldukları konusunda açıklama yaparak arama kararı almıştır. Bu şekilde alınan kararın sonucunda yapılan aramaları burada tek tek inceleyeceğiz:

bb - Pınar Apartmanı Araması:

1) Arama 8.4.1971 günü sabah saat 05.30'da çok sayıda emniyet ve askeri görevlinin katılımıyla yapılmıştır. Müvekkillerimizden Remzi ARASAN, Mülayim TUNCELLİ, Selim YALÇINER, Cengiz KILIÇ, ve Şinasi MAKTAV uyandırılarak, topluca bir başka odaya alınmışlardır. Nitekim, tanıklardan, aramaya katılan ve arama zaptında imzası bulunan polis memuru Erdoğan KOÇ yeminli ifadesinde (Tutanak S. 309) "... evde bulunanları aramaya iştirak ettirmedik" lerini "bir odaya oturttuk" larını, yine aynı tutanakta imzası bulunan polis memuru Mustafa İŞLEKDEMİR ise yeminli ifadesinde (Tutanak S. 335) "... arama yapılırken orada bulunan amirlerden birinin emriyle içerdekiler" in " bir odaya toplandıklarını " belirtmişlerdir.

Aramaya, sanıkların katılımı önlenmediği gibi, CMUK.'nun 98 maddesinin arama sırasında bulundurulmasını emrettiği mümessil, mümeyyiz hısımlarından biri yahut komşulardan biri de bulundurulmamış, böylece her türlü tertibe uygun bir ortam hazırlanmış, kanunun amir hükmü onu uygulayacak kişiler tarafından ihlal edilmiştir.

2) Arama sırasında yargıç ya da savcının bulunmaması halinde arama ekibi içinde olması gereken ve CMUK. nun 97/2 maddesinde sözü edilen kişiler alınmamış ve kanunun kişisel özgürlükleri teminat altına alan bir maddesi daha açıkça ve herhalde kasıtlı savsaklanmıştır.

3) Yukarıda aramadaki usulsüzlükler açıklanmıştır. Şimdi, önümüzde şöyle bir sahne var: Tanık beyanlarından da anlaşıldığı gibi evdeki beş kişi bir odaya kapatılmışlardır. Bu sırada tabancalar patlıyor. Tanık Naci GÖKTUĞ şöyle demektedir: "... İçeride silahlı polis vardı ve öğrencilerin başındaydı....Ben emrimdeki personel ile binayı polislerle birlikte dışarıdan emniyet altına aldım. Aramayı polisler yaptı... Yatakların bulunduğu odadan yani tabancanın bulunduğu odadan tabanca patladı." (Tutanak S.314) Tanık ERDOĞAN KOÇ ise tabancaların, yatanların yatakları altından çıktığını söyledikten sonra ekliyor: "... Arama sırasında oda içerisinde bir silah patladı. Kimin patlattığını bilmiyorum... Kurşun duvara isabet etmiş, bir dövüş olmadı..." (Tutanak S.309)

Görüldüğü gibi arama ceza usulüne uygun değildir ama alabildiğine korku yaratacak biçimde ortaya konulmasına özen gösterilmiş, düzenlenen tutanağa peşin gerekçe yaratılmıştır.

4) Kimin tarafından düzenlendiği imzalayanlar tarafından dahi bilinmeyen fakat

huzurda dinlenen tanıkların ifadelerinden gayri ciddi, tertip amaçlı ve gerçek dışı olduğu anlaşılan arama tutanağı gerek biçim gerekse öz bakımından, kanunun amir hükümlerine açık bir aykırılık teşkil etmektedir.

İddia makamının suç delili olarak varlığını ileri sürdüğü ve Pinar Apt. da tutulan zabıttan başka hiç bir tanığın varlığına şahit olamadığı dinamitler ile; iddia makamının yokluğunu ama bütün tanıkların - ki bu tanıkların hepsi aramaya görevli olarak katılmış bulunan amme tanıklarıdır - varlığında ittifak ettikleri teypin maceraları, birbirleriyle çelişkili olsalar bile bir tek şeye birlikte karine teşkil edeceklerdir: Pinar apartimanında yapılan işlem CMUK. nun tanımladığı biçimde bir arama değil bir baskı bir tethiş, bir korkutma ve teypin hala ortada olmadığı düşünülürse bir fiili el koyma işlemidir.

Pinar Apartimanında dinamit yoktur, bulunmamıştır. Arama tutanağı, suç delili olan şeylerin neler olduğunu ve nerelerde bulunduğunu gözleriyle gören kişiler tarafından değil, yaratılan dehşetengiz ortam içinde neyi neden imzaladığını bilmeyen kişilerce imzalanmıştır ve imzacılar da durumun gerçekten böyle olduğunu duruşmalar sırasında açıkça beyan etmişlerdir.

Tanık Albay Naci GÖKTUĞ: "... Polislerden biri mutfaktan dinamit bulunduğunu söyleyerek içeri girdi. Beyaz kağıda sarılı olarak gördüm. Kağıdı açmadım. Ben kağıdın içine bakmadım. Polisten duydum, dinamit olduğunu da polis söyledi... Ben de aramada dinamit olduğunu söyledikleri için imza ettim... Bir teyp... gördüm... Alınan eşyaları bir arabayla getirip Birinci Ordu karargahındaki Grup K. odasına koyduk. Eşyaları polisler teslim etti. Teypi aradığımız yerde gördüm. Getirdiğimiz eşyalar arasında görmedim..." (Tutanak S.314)

Tanık Polis Memuru Erdoğan KOÇ: "... Bulunan eşyalar odanın ortasına getirilmişti. Ben o sırada teypi de gördüm. Evden çıkartılıp çıkartılmadığını bilmem. Orada mühürlenmiş eşya görmedim... Hatırladığıma göre iki silah bulundu. Dinamit hatırlamıyorum... Bir tane teyp vardı. Bu teypin şimdi nerede olduğunu bilmiyorum. Teyp alındı. Kim tarafından alındığını bilmiyorum. Bu teypin zapta geçildiğini biliyorum Teyp üzerinde bandı olmayan boş orta boyda bir teypti..." (Tutanak S.308)

Tanık Polis Memuru Mustafa İŞLEKDEMİR: "... Dairede iki tabanca bulundu, gördüm. Fakat dinamit de bulundu dediler, ben bunu görmedim... Arama yaptığımız yerde teyp gördüm... Dinamitin mutfakta bulunduğunu söylediler. Evde bulunanlar bir odada bulduklarından bir tarafa gitmediler. Mutfakta dinamit bulunduğu söylendiği zaman daire sakinlerinden mutfakta kimse yoktu. Zaptı ben de imzaladım. Teype el konmuştu. Fakat zaptı imzalarken okumadım..." (Tutanak S.308-309)

Zaptı imzalayan tanık Hakkı KARGIN: "Arama esnasında ben apartımanda idim. Fakat aranılan daireye girmedim. Arama esnasında bulunmadım. Sonradan yazdıkları zaptı bana imzalattılar. Aradıkları dairede ne bulduklarını görmedim... Ben içeride dinamit, tabanca ve silah görmedim ve bulduklarını da görmedim..."

Bütün bu ifadeler karşısında, Pinar apartimanında tutulan tutanağın gerçek ve kanuna uygun olduğuna, dairede dinamit bulunduğuna, teypin hali hazır akıbetinden haberdar olanlardan gayri, sanırız ki kimse inanamaz.

5) Aramada zaptolunan eşyanın CMUK. 101'e uygun olarak defteri yapılmamış, ve karışmasının veya değişmesinin önü alınmak için bu eşya resmi mühürle mühürlenip işaretlenmemiştir. Bu nedenledir ki deliller dosyası birbirine girmiş bu kargaşalık içinde müvekkillere ait bulunan teyp de sırta kadem basmıştır.

Böylesine kanuna aykırı ve gayri ciddi aramalarla, insan kellesi isteyerek yargıç huzuruna dava çıkarmak en azından çağdaş hukukla bağdaşmayacak bir ortaçağ işkenceciliği olarak nitelenecektir.

cc - Işık Apartımanı Araması:

1) Arama 8.4.1971 günü Hikmet Çelik'in bulunmadığı, kardeşi Hayri Çelik'in uyuduğu sırada 04.50 de yapılmıştır. Aramaya bir emniyet amiri, bir komiser muavini, iki polis, katılmış, kanunun amir hükmüne rağmen (CMUK. 97/2) ihtiyar heyetinden ya da komşulardan kimse bulundurulmamıştır.

2) Daha önce bu evde bir hırsızlık olayı olmuştur. Kadıköy Fikirtepe Em. Başkomiserliğinin 16.3.1971 tarih 2398 sayılı yazısında, 13.3.1971 günü Işık Apt. da Hikmet Çelik'e ait 1. nolu daireye, balkon camı kırılarak girildiği, hırsızlık ihbarı yapılması üzerine tahkikat yapıldığı, ancak evden hiçbirşey çalınmadığının anlaşıldığı belirtilmektedir.

3) Yapılışı usulsüz olan bu arama sonucunda dairede, Hikmet Çelik'e ait olmayan eşya ve belgeler bulunmuştur ki, - örneğin Turşucu Deresi'ndeki eve ait kira kontratosu - bu durum, hiçbir şeyin çalınmadığı hırsızlık olayı ile birlikte düşünülürse, olayın tertip olması bakımından, iddia makamı kadar bize de "calibi dikkat" görünmektedir.

Oysa, Şahin ALDOĞAN sözü geçen kontratın, 8 Nisan'da Turşucu Deresindeki evde yapılan aramada, arayanlar tarafından alındığına beyan etmiştir. (Tutanak S.219)

Duruşma sırasında bu durum tartışılırken askeri savcı, delil dosyalarının kapağında bulunan dizi pusulalarına rağmen, delillerin avukatlar tarafından dosyaların tetkiki esnasında karıştırılmış olabileceğini söylemiş, böylece aramaların ciddiyetsizliğini ve delil diye huzura getirilen evrak ve eşyanın ne zaman ve nerede bulduklarını bilmediğini kabul durumuna düşmüştür. (Dm. T.S. 219)

4) Zaptolunan eşyanın defteri tutulmamış ve mühürlenmemiştir. Bu nedenle de, zaten karışmış olması da bunu göstermekle birlikte, bu delillerin hiçbiri ceza muhakemesi açısından delil niteliği taşıyamaz.

5) CMUK. nun 102. maddesinin açıklığına rağmen, Hikmet ÇELİK'e ait olduğu iddia makamınca ileri sürülen el yazısıyla yazılı belgeler, yargıç incelemesine sunulmamış, savcılığa incelenmiştir. Yani savcılık kanunun açık hükmünü ihlal ederek suç işlemiştir.

dd - Küçükçekmece'deki Evde Yapılan Arama:

1) 20 Mayıs 1971 tarihinde müvekkillerin evde bulunmadıkları sırada yapılan bu aramada da, katılmak zorunda bulunan kişilerin katılmasına imkan verilmemiş CMUK. nun aramaya ilişkin maddeleri ihlal edilmiştir. Yargılama sırasında da arama sonunda düzenlenen tutanakta imzaları olan kişiler çağrılıp dinlenmemiştir.

2) Böylesine usulsüz bir arama sonunda elde edildiği belirtilen silah ve dinamitlerin, suç delili gibi kabul edilerek sanıklar aleyhine kullanılması olanağı yoktur. Sanıklar evde tabanca ve dinamit bulunmadığını ısrarla ifade etmişlerdir.

ee - Turşucu Deresinde Yapılan Arama :

1) Arama 8.4.1971 sabahı saat 05.00'de, evde kimsenin bulunmadığı bir sırada kapı kırılarak içeri girilmek suretiyle yapılmıştır. Aramaya iki komser dört polis katılmıştır.

2) Ev sahibi Şerafettin Timuçin aramada hazır bulunmadığı halde, sanki bulunmuş gibi kendisine zabıt imzalatılmıştır. Yapılışındaki usulsüzlük huzurunuzda ortaya çıkan bu arama hakkında Kamu tanığı Şerafettin TIMUÇİN "Ben arama esnasında yoktum. Aramada tutulan zabtı imzalamak için önce kızımı çağırmışlar, kızım ben aramada bulunmadım diye zabtı imzalamamış, beni çağırdılar. Ben de zabtı imzalamadım. Fakat arama kararını gösterdiler. Burada kitaplar bulduk, zarar ziyan talep ederlerse mesul olmak için bunu imzalatıyoruz dediler. Kararı gösterdiler. Ben de imzalamak mecburiyetinde kaldım." demiştir (Duruşma Tutanaqları, S.297).

Gene bu evin aranmasını Kamu tanığı Hatıra TIMUÇİN, duruşma tutanaklarının 298 nci sayfasında şöyle anlatmaktadır: "Aramaya beni almadılar. Sivil ve asker yirmiden fazla kişi kapıyı kırarak içeri girdiler. Ben sahanlıkta bekledim. Bir ara içeri girmek istediğimde orada bulunan görevlilerden biri arama var giremezsiniz dedi. Zabıt tuttukları zaman da zabtı imzalamak için beni çağırdılar. Ben aramada bulunmadığım için zabtı imzalamadım... Babam geldi... gelen binbaşı ve sivil polisler de zarar ziyan bakımından imzalamanız icap eder diye zabtı babama imzalatıldılar, gittiler."

Bu beyanlar karşısında, aramaya CUMK'un 98 nci maddesinin arama sırasında hazır bulunmasını öngördüğü mümessil veya mümeyyiz hısımlardan biri yahut komşulardan biri hazır bulundurulmadığı, ancak, hazır bulundurulmuş gibi gösterilmek istenilerek aramanın usulüne uygun olduğu yolunda zabıt tutulmuş olduğu ortaya çıkmaktadır.

3) Bu arama sırasında da, diğerlerinde olduğu gibi yargıç ya da savcının bulunmaması halinde arama ekibine katılması gereken CUMK' 97/2 maddesinde öngörülen kişiler mevcut değildir.

4) Burada da zabıt olunan eşyanın defteri tutulmamış ve mühürlenmemiştir.

5) 8.4.1971 tarihli arama zabtında bulunduğu belirtilen iki not defteri CUMK'un 102 nci maddesine aykırı olarak yargıç incelemesine sunulmamıştır.

Elbette ki, yüksek mahkemenizin bilgileri içinde olduğu üzere Kanun koyucu bu usul hükümlerini kanun sayfalarında yazılı kalsın diye düzenlememiştir. Kanun koyucu, bu maddeleri getirirken bir yandan özel hayatın dokunulmazlığı gibi temel hakların ihlâl edilmesini ve öte yandan da el konulan delillerin tahrif edilmesini, yok edilmesini ve de ele geçirilmediği, elkonulmadığı halde sanki bir takım deliller bulunmuş gibi delil

İmâlini önlemeyi amaçlamıştır. Oysa yukarıda tesbit ettiğimiz üzere görülüyor ki, yasa- lar davamızda açıkça ve sorumsuzca çığnemiştir. Bu itibarla, aramalarda bulunduğu iddia olunan "delil" lerden sanıkların kabul etmediklerinin gerçekten bulunmuş olup olmadıkları ya da bulunduğu söylenenlerin gerçekten sanıklara ait oldukları ispatlanmamıştır. Bu nedenle de bunların sanıklar aleyhine delil olarak kabulü mümkün değildir.

d - İsbat Vasıtası Olarak MİT Raporları:

Dosyadaki delillerin biri de MİT raporlarıdır. Bu raporların gerçekten bir delil niteliği var mıdır? Bunun araştırılması gerekmektedir.

644 sayılı M.İ.T. Kanunu'nun 3. maddesi MİT'in görevleri millî güvenlikle ilgili haberleri istihsal etmek ve bunları gerekli resmi makamlara ulaştır- mak, bu haberleri devlet çapında yorumlamak, gerekirse, çeşitli kaynaklar- dan elde edilen delil ve haberleri MİT'in görüşüne göre, bir değerlendirmek ve yorumlamak olan baredir. Salt raporlar, birer delil değildir. Bu açıdan MİT'in ra- porları olayların MİT mantığına göre bir yorumdur. İşaret edelim ki, İddia Makamının davamızda, her olay için dayandığı ve delil olarak kabul ettiği 4.5.1971 günlü MİT raporu 644 sayılı kuruluş kanununun tanıdığı yetkiyi aşmış, sonuç kısmında sorulara isnat edilen suçların sabit olduğunu kabul edip hangi maddelere göre cezalandırılmaları gerektiğini belirleterek tam bir iddianame niteliğini almış ve hatta savcılığa bu mad- delerden kamu davası ikame edilmesi yönünde adeta bir emirname havasını iktisap etmiştir. Mahkemenin bu raporları bir delil olarak kabul etmesi halinde verilecek hüküm mahkeme- nin hükmü olmaktan uzak kalacak ve MİT raporlarının tekrarı ve adli gerçek haline dö- nüşmesi olacaktır. MİT'in, davaya esas teşkil edecek, faaliyeti aslında rapor vermek de- ğil, topladığı delilleri mahkemeye aksettirmek olsa idi, bu takdirde buna kimsenin bir şey demeye hakkı olmayacaktı. Çünkü bu delilleri, mahkeme değerlendirecek ve bir sonuca varacaktı. Oysaki raporlar böyle bir delil vermekten uzak kalmış, aldığı haberleri ken- dince değerlendirmiş ve mahkemeyi kendi görüşüne doğru yöneltmeyi gaye edinmiştir. Bu açıdan, bunların delil olarak kabulü suç yargılaması hukuku ile bağdaşmaz. Nitekim, bu görüş, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen 17-18/8/1971 gün ve Esas: 1971/41 karar 1971/67 sayılı kararda yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemine; karara dayanak- lık eden dosyanın MİT'ce oluşturulduğunun anlaşıldığı belirtilerek, "...yasama dokunul- mazlığının kaldırılmasına yol açan isnadın ciddi olup olmadığı konusunda, isabetli bir sonuca varmak için, isnadın dayanaklarına kadar inilmesi zorunluğu vardır; bu da tabii- tiyle delillerin elden geçirilmesini gerektirecektir." demek suretiyle benimsemiş- tir. Görülüyor ki, tamamen bir isnad ve itham niteliğinde olan MİT raporlarının salt bir delil olmadığı ve bunların dayanaklarının yani delillerinin elden geçirilmesi gerekti- ğini yüksek mahkeme kabul etmiştir.

Gene, yüksek mahkeme aynı kararında "başkaca inandırıcı ve pekiştirici kanıtlar bulunmadıkça yalnız gizli ajan raporlarının bir yurttasa yapılan...çok ağır bir isnada... ciddilik kazandırabilmesi bir hukuk devletinde düşünülemez." demek suretiyle, bu rapor- ların delil değerinde olamayacağını açıkça belirtmiştir.

e - İspat Aracı Olarak Ses Bandlarının Değeri:

Savcılık, esas hakkındaki mütalaasının önemli bir kısmını ses bandları tepele- rinin özetine ayırmıştır. Dayandığı temel iki delilden biri, yalancı tanıklığı safha safha belli olan ve tespit edilen muhbir ajan Kubilay KILIÇ öteki ise bu ses bandları- dır. Oysa ses bandlarının delil olarak kabul edilmesinin olanağı bu gün hukukumuzda yok- tur. Hale bu davanın geçirdiği safahat göz önüne alınınca bu bandları delil olarak kabul etmek tümüyle olanaksız hale gelmektedir. Şöyleki, ses bandlarındaki seslerin sanık- lara ait oldukları ispatlanmamış, dosyaya 21.10.1971 tarihli olarak sunulan bir dilek- çenin ekindeki Teknik Üniversite Telekomünikasyon Kürsüsünce düzenlenmiş bilirkişi ra- poru kabul edilmeyen seslerin kime ait olduklarının teknik olarak tesbit edilmesi ola- nağının henüz var olmadığını açıkça ifade etmektedir. Duruşmada Yüksek Mahkemeniz tara- findan resen yöneltilen sorular üzerine dinlenen bilirkişiler dahi bandlardaki seslerin kime ait olduklarının teknik olarak tesbit edilmesi olanağının henüz var olmadığını açıkça ifade etmektedir. Duruşmada Yüksek Mahkemeniz tarafından resen yöneltilen sorular üzerine dinlenen bilirkişiler dahi bandlardaki seslerin kime ait olduklarının tesbit edilmesin- in olanaksız olduğunu açıkça ifade etmektedirler. (Duruşma Tutanakları sayfa: 249-251) Anayasa Mahkemeniz, 1971/41 E. ve K.1971/67 sayılı 17-19/8/1971 günlü ve 15.1.1972 gün 14073 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak bir kararında ses

bandlarının delil olarak kabul edilemeyeceğini açıkca ve kesinlikle hükme bağlamıştır. Anayasa Mahkemesinin kararı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve yüksek bilgileriniz arasına girmiş olmakla satırlarımız arasına ayrıca alıp sayfa şişirmekten kaçınıyoruz. Seslerin kime ait olduklarının tesbit edilemeyeceği anlaşılınca Mahkemeniz bandları iade etmiştir. Yararlanmaya elverişli olmadığı anlaşılınca iade edilen bandların tapelerinin delil olarak kullanılmak istendiğini mütelaadan anlamaktayız. Buna kanuni imkân yoktur. Kaldı ki, bu bandlar hakkında Mahkemenizden önce 1 nci ordu askeri mahkemesi bir karar ittihaz etmiştir. Dosya tetkik edildiğinde görüleceği üzere, Yarbay FIRAT 7.4.1971 tarihinde aynı bandların tapelerini 1 nci ordu askeri mahkemesine ibraz etmiş ve bu bandlara dayanarak başta Hasan ÇETİN, Taner ÖNDER, Tümer ÖNDER, Sarp KURAY, Ahmet ÇOKER, Şelim YALÇINER, Cemali ÜLGÜN, Selahattin OKUR, İsmail CANKARDEŞ, Hüseyin ATALAY, Şahin ALDOĞAN, Fahrettin KARAYEL, Ali KIRCA, Abdullah GELGEÇ, Vahittin ERGİN ve Ahmet AKKUÇUK'un gayaben tutuklanmalarını istemiş, band tapelerini okuyan 1 nci ordu Askeri Mahkemesi çok açık ve kesin olarak ses bandların hukukumuzda delil olarak kullanılması olanağının bulunamayacağı, bandların delil sayılmadığını ifade ile bu sanıkların tutuklanma istemini red etmiştir.

Demek oluyor ki, savcı, mütalaasında önce 1 nci ordu Askeri Mahkemesince sonra duruşmada mahkemenizce kabul edilmeyen ses bandlarına delil olarak sarılmış ve mütalaasında sayfalar ve sayfalar ayırmış bulunmaktadır. Boşa gayret, yalnız boşa da değil, hukuk dışı bir gayret.

Burada, savcının dayandığı bu delil hakkında dosyadaki 21.10.1971 günlü bu konuya ilişkin dilekçeye ek olarak söyleyecek başka bir söze gereksinmiyoruz. Yalnız son olarak Mahkemenin yüksek bilgilerine bir başka bilirkişi mütalaasını sunmakla yetineceğiz.

Ankara birinci sorgu hakimliğine (969/593) bilirkişi sıfatıyla verdiği mütalaasında Doçent Dr. Nevzat TOROSLU aynen şöyle demektedir:

"Dosyanın tetkikinden konuşmaların nasıl bir teknik ile dinlendiği anlaşılammakta ise de konuşanların bilgisi dışında bir dinlemenin bahis konusu olduğu aşikârdır. Bu çeşit uygulamaların Usul Kanunumuzun dayandığı esaslar bakımından meşru olup olmadığı üzerinde durmak lazım gelir. Ceza usulünde her çeşit delil mahkemeye arzolanabilir. Fakat bir mahkemece "delil telakkisi" ayrı bir konudur. Gayri meşru usullerle elde edilen delillerin telakkisi mümkün değildir. Hiç kimse tesbitine rıza göstermediği bir beyanı ile sanık olarak sorumlu tutulamaz. Aksi takdirde bu hal "sanıkların susma" hakkına aykırı düşerdi. Her ne kadar talepname ve fezlekedede "teknik dinleme" (!) için daha evvel mahkemeden karar alındığından bahsedilmekte ise de böyle bir karara veya suretine dosyada tesadüf edilememiştir. Böyle bir karar mevcut ise bunun arama kararları verilebilmesi için aranan şartları haiz olup olmadığının incelenmesinde zaruret vardır. 26-28 Mayıs 1970 tarihinde Lahey'de toplanan Avrupa Adalet Bakanları 6 ncı konferansına Türkiye adalet bakanı da katılmış ve karar metnine memleketimiz adına iltihak etmiştir. Bu konferansda rızasız dinleme tatbikatı ve özel hayata bu çeşit sızmalar red edilmektedir. Bu durum dosyada mevcut Bakanlığın takip izni açısından da önemlidir. Meşru olmayan yollarla elde edilen delillerin mahkemelerce kabul edilmemesi gerekir."

f - İsbat Vasıtası Olarak Tanıklık:

aa - Genel Olarak:

Tanık beyanı ceza mahakemesi usulünde kabul edilen delillerden biridir. N. Kunter'in tanımına göre, "Tanık müşahhas olay hakkında beş duyusu vasıtasıyla edindiği bilgileri, sübut konusunda karar verecek olan hakime beyan eden kimsedir" Kural olarak tanığın tanık olarak beyanı, ancak dava açıldıktan sonra ve yargıç önünde söz konusu olabilir. Adli zabıtada, savcılıkta, idari makamlar önündeki beyanlarda bu vasıf yoktur.

Tanık, belirli bir olay hakkında objektif bilgisini açıklar. Tanığa suç unsurları dışındaki değerlendirmeleri sorulmamalıdır. Tanığın duyuları ile olay hakkında edindiği bilgilerden kendisinin aklı ile çıkardığı sonuçlar olan sübjektif kanıların ispat ile ilgisi yoktur. CMUK. 62, tanıklığın olaylara dayanması gereğini şöyle belirtmiştir: "Şahit, şahitlik edeceği vakıalara ait bildiği şeyleri söylemeğe davet olunur." Tanıklar doğru beyanda bulunmaya, bildiklerini gizlemeye mecburdurlar. Aksi halde TCK. 286 da belirtilen yalan şahadet suçunu işlemiş olurlar.

"Tanıklığın takdirinin hükmü veren mahkemeye ait olduğu" yolundaki uygulama kuralının incelenmesi gerekir: Ceza Muhakemesinde halen en çok başvuru ve maalesof yegane delil olan "tanık beyanı", ilk bakışta sanıldığıının aksine olarak pek itimada sayan bir delil değildir, zira tanığın gerçeği aksettirmemesi, yalan ve yanlış beyanda bulunması, bir çok sebeple mümkündür. (Kunter, N. Ceza Muhakemesi Hukuku 1961.S.390 vs.)

Tanığın doğruluğunu teşhise yarayacak ölçüler önceden tayin edilemez. Kanunumuz sadece yemin ehliyetsizliğini kabul etmiş olmakla birlikte, önemli olan şahadet ehliyetsizliğidir. Mantıkça imkansız tanıklık, çelişkili tanıklık, kısmen yalan tanıklık, husumete dayanan tanıklık, kendini de korumak ihtiyacını hissettiği sezilen kişinin tanıklığı, esasında uzak da olsa kişisel çıkar ile ilgili tanıklık, tanıklığın takdirinde uygulama ölçüleridir. Bilhassa, tanıklığı kısmen doğru, kısmen yalan kabul ederken takdirde tezata düşmemeye çalışılmalıdır, zira kısmen yalan söylediği hüküm ile kabul edilen kimse aleyhine mevcut "yalancılık karinesi" pek kuvvetli bir karine sayılmalıdır. (Erem, Faruk. Ceza Usulü Hukuku 1964. S, 371.)

Yargıtay'ın kökleşmiş içtihatları da tanıklıkların değerlendirilmesinde güdülecek yolu açık ve seçik bir biçimde gizler. Bu gizliyi bir örnekle somutlaştırmayı yararlı görmekteyiz. Askeri Yargıtay 3. Dairesi 29.2.1972 gün ve E.1972/1, K.1972/58 sayılı içtihadında bu konuya şöyle ışık tutmaktadır:

"...tarafsız bir tanık niteliğini taşımayan C.S.'nin ifadelerine itibar ile de hüküm tesis edilemeyeceğinden... mahkemenin kararında kanuna aykırı bir cihet görülmediği gibi, takdirde zaaf ve tezada da rastlanmadığından Askeri Savcı ve komutanın bu hususa ilişkin temyiz sebepleri varit ve kabule değer bulunmamıştır."

Askeri Yargıtay bu kararın gerekçesinde konuya daha yakından da dokunmuş ve davamıza da ışık tutacak değerlerde olan

"SAHADETLE TESBİT EDİLEN SÖZ VE BEYANLARIN MANA VE TEFERRUATINDAKİ CÜZ'İ ÇELİŞKİLERİN HAFIZA VE İHSAS HATALARINDAN İLERİ GELMESİ MÜMKÜN OLMAKLA BERABER, SAHADETİ, HİS, VİCDAN VE AKIL GİBİ FERDİ ANLAYIŞLARDAN AYIRMAK MÜMKÜN OLMADIĞINA GÖRE, İFADE VE BEYANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VE BİLHASSA İDEOLOJİK SUÇLARDA ŞAHİDİN, SANIKLA OLAN ALAKA VE MÜNASEBETİNDEN BAŞKA ONUN SİYASİ KANAAT VE DÜŞÜNCELERİ ÜZERİNDE DURULMAK İCAB EDER"

Şahidin, ".....sanıklarla aynı siyasi kanaat ve düşüncede olmaması halleri ifade ve beyanlarının doğruluğu hakkında şüphe ve tereddüt şeklindeki görüşünü içtihat halinde açıklamış bulunmaktadır. **Yararlı.**

bb - MİT Ajanının Tanıklığı:

Anayasa Mahkemesi, 1971/41 Esas sayılı kararında: "Hizmetin özelliği, MİT'ten istihbarat görevi alanların gizlice ve çeşitli kınalıklara ve görünüşlere bürünerek, ve daima gerçek niyetlerini saklayarak çalışmalarını gerektirir. Böyle bir durumda, bir tanık için baş nitelik sayılabilecek olan yansızlık vasfından az veya çok uzaklaşma eğilimini göstermesi veya böyle bir zorunluluğu duyması olağandır. Görevlinin başlıca kaygısı aldığı işi başarı ile sonuçlandırmak; hiç değilse başarmış görünebilmek, kendisine görev verenler üzerinde böyle bir etki bırakabilmek olur. Ereğe ulaşabilmek için, izlediği kimseleri kışkırtmağa, hatta ayartmağa gitmesi ve üstlerine abartılmış haberler getirmesi yahut izlediği kişilerin çokluğu dolayısıyla bellek yanıltmalarına uğraması akla gelebilir. Gizli ajan, raporunu verdiği olaylara ve eylemlere katılmış ve karışmış sayılacak bir tutum içindedir. Durumu olayı açıkca saptamış ve saptama üzerine tanıklık etmekte bulunmuş alelade bir kolluk görevlisinden daima ayrımlıdır. Öte yandan, böyle bir kimsenin bir görevi yerine getirmek için de olsa, gerçek niyet, düşünce ve inançlarını saklayarak ve kendisini bambaşka görüş ve düşüncelerin adamı gibi göstererek işini yürütmeye çalışması, tanıklık yönünden kişiliği ve güvenilirliği üzerinde bir takım duraksamalara yol açabilir. Bütün bunlar gizli bir MİT görevlisinin bir olaya tanıklık konusunda, hukukca öteki olağan kişilerle eş değerde tutulamayacağını akla getirir." demek suretiyle MİT Ajanlarının tanıklığına bir değer verilemeyeceğini ve bunların şu veya bu nedenle olayı yanlış aksettirebileceklerini açıkca kabul etmiştir.

Yani demek oluyorki, MİT ajanının tanıklığına Anayasa Mahkememiz itibar olunamayacağına karara bağlanmış bulunmaktadır. Bu durumda, MİT ajanının tanıklığına dayanılarak hüküm verilmesine, yürürlükteki hukuk sistemimiz karşısında, kanuni mesaj yoktur.

cc - Davamızdaki Tanıklar:

Şimdi, davamızda, MİT ajanı Kubilay KILIÇ ile sanıkların fikren vesair sebeplerle hasımları olan öteki tanıkların tanıklıklarını eleştireceğiz.

Kubilay KILIÇ'un davadaki beyanları, aleyhimize bir delil olamaz. Bunun dışında, aşağıda belirtileceği gibi, bu kişinin kişiliği ve davadaki beyanları arasındaki tutarsızlık nazara alınırca bunun beyanlarının mahkumiyete değil masumiyete delil olduğu anlaşılacaktır. Şöyleki:

Kubilay KILIÇ bir MİT Ajanı olmakla kalmayıp aynı zamanda Alpaslan TÜRKES'in Milli Hareket Partisinin bir adamıdır. Bu partinin organı olan savunmamıza ekli "Devlet" Dergisinin birinci sayfasında bu açıkca görülmektedir. Tanıklığını politik bir görüşün emrine vermiş bir insan olarak, olayları kendi hasta mantığı ile değerlendirmiştir. Doğalki vardıği sonuçlar da sakat, yanıltıcı sonuçlar olmuştur. Bunu ifadelerindeki tutarsızlıklarla belirtelim: Tanık önemli olaylara temas ettiği zaman bilgi ve görgülerini değil kanı ve sanılarını anlatmaktadır. Mesele müvekkillerimizin okulda bir Atatürk kütüphanesi kurduklarını ama bu kütüphanede "Atatürke ait kitaplar değil Karl Marks ve Lenine ait kitapların olduğunu" söylüyor bu kitapların Maksim GORKİ'nin "Devlet Ana", Çimento, Petrol isimli kitaplar olduğunu bildiriyor. Halbuki bu kitapların hiç birisi Marks ve Lenin'e ait değildir. Kaldığı tanık Kemal Tahir'in Devlet Ana isimli kitabını Maksim Gorki'ye mal etmek cehaleti içindedir. (Duruşma Zabıtları S.94)

Gine guruplardan bahsederken, bu guruplardan hiç kimse ile konuşmadığını beyan etmesine rağmen, bu guruplara ait fikirleri nereden çıkarıyorsa gayet rahatlıkla anlatabiliyor (S.95)

"Hasan ÇETİN o gece Gölcükte bir kayık kaybolmuş şeklinde laf etti, Hikmet ÇELİK fitilini uzun bırakmışsınız dedi ve Hasan ÇETİN'in Gölcükteki Trafo merkezine dinamit attığını bu şekilde konuşmasından çıkarttım Hasan ÇETİN böyle konuşunca ben de anladım" diyerek Trafo merkezi olayını anlatmıştır. Burada hasta bir kafanın çağrışımlarla vardıği sakat sonucun açık bir misali görünmektedir. (S.98)

Sanıkların Marksist ve Leninist olduklarını okudukları kitaplardan anlamış olduğunu söylemiştir. Fakat bu kitaplardan bir tanesinin ismini bile sayamamıştır. (S.99)

Sanıkların yeni parti kuracaklarını ancak bunun Atatürkçü değil Marksist ve Leninist bir parti olacağını yalnız tahminlerine istinaden söylemektedir. (S.100)

Sanıkların "Protelya ihtilalini gerçekleştirmek Komünist bloka dahil olarak bir dünya halk ihtilalini yapmak, şempatizan elde etmek militan yetiştirmek bu militanlarla örgütü genişletmek" istediklerini iddia ederken hiçbir mesnede dayanamamış ve aynen "Bu hususları söylemem ve komüsyon kurulması ve bu gizli toplantıların yapılmasından vardığim neticedir. Okudukları kitaplar da beni bu ifadeye götürdü" demek suretiyle kanılarını ve çağrışımlarını belirtmiştir. Halbuki sanıkların okuduğu kitaplardan birtanesinin bile ismini sayamamıştır. Kubilay KILIÇ'ın sanıkların gizli çalıştıklarını söylemesine mukabil gine tanıklardan Doğan YILDIRIM "Ben sanıkların gizli toplantı yaptıklarını görmedim zaten gizli çalışıyorlardı her şeyleri açtı" "gizlilik durumları yoktu açık çalışıyorlardı" demiştir. (S.132) Görülüyorki tanıklar birbirleri ile de çalışma halindedirler.

Tanık, "Ruhi DEMİRÖRE'nin çalıştığı Jandarma botunda bir şebeke yakalanmış bu alanda bunların silah temin edeceği kanaatine vardım" şeklinde ciddiyetten uzak, sorumluluğunu bilen dürüst insanların yapamayacağı bir hafiflikle, çağrışımlardan hareket ederek insanları suçlayabilen bir kişidir. (S.100)

Tanık, evvelce kitaplığın Marksist ve Leninist eserlerle doldurulduğunu (S.93) söylemesine rağmen, sonradan "Bu kitaplığın kitap listesini de bilmiyorum okudum" diyerek kendi kendini yalanlamıştır.

Müfritlerden bahsederken bu sınıflandırmayı "Müfritleri Harb Okulundaki intibalarım göre çıkarttım. Beni bu kanaate götürecek bir fiil ve olayla karşılaşmadım. Fakat bu kanaata vardım" demiş ve Nejat ÇETİNKAYA'yı tanımadığı kendisi ile konuşmadığını belirtmesine rağmen "Beni anılarım bu kanaate götürdü" diyerek onu da müfritlere dahil etmiştir. (S.108) Tanığın bu beyanlarının, akıl ve mantığın ne derece dışında olduğunu izaha lüzum görmüyoruz.

Tanık, İsmail CANKARDEŞ'in, Çetil ALGON'un, İlhan SELÇUK ve Çetin ALTANI okumayı tavsiye ettiklerini bir suçlama olarak belirtmiş, fakat bu yazarları okumadığını ve hatta bunların nerede yazdığını dahi bilmediğini ifadesine eklemiştir. (S.108)

Tanık, Türkesçi bir gurubun içinde bulunduğunu belirtmekte (S.107) ve içinde bulunduğu gurubun politik düşüncelerini benimsediğini de "Bu hale gelmemize sebep de Ana muhalefet partisi ve iktidardır" demek suretiyle (S.108) acayip yargıları ile açıklamaktadır. Böyle bir kişinin objektif olabileceğine inanmak imkânsızdır. Tanık, (S.108 ve 109) kendisinin halka hizmet etmediğini bildirmiş ve hiçbir bilim kitabında görülecek halk ve millet tanımları vermiştir. Sadece bu tanımlardaki bilgisizliği, tanığın içinde yaşadığı toplumun sorunlarına, ne kadar yabancı olduğunu, göstermeye yeter.

Tanık, kendisine verilmiş sosyalist gazetelerini olayların çıkması üzerine denize attığını söylemiş (S.109), fakat bunun nedenini belirtmemiştir. Bu da dengesizliğin bir delilidir.

Kendi doğum yerini ve yazdığı dilekçenin konusuna hatırlamadığını (S.110) beyan eden tanık, her nedense bazı konuları işine geldiği zaman çok kolay ve detaylı bir şekilde hatırlamaktadır. Aynı şekilde tenakuza düştüğü zaman sorulan soruların cevabını hatırlamıyorum deyip geçiştirmekte ve savcılıktaki ifadesinin esas olduğunu belirtmektedir. Bu da gösteriyorki tanık kendisine empoze edilen şeyleri tekrarlamakta ve bu suretle bağlı olduğu kişilere, ahlâk dışı dahi olsa, hizmet etmeyi görev saymaktadır. Ancak, zekâ ve yetenekleri bunu saklamaya yetmemiş mahiyeti açığa çıkmıştır.

Tanığın sorumsuzca açıklamalarının bir örneği şudur: Gölcükteki evin Mehmet Sağcan ve Seçkin Padır'a ait olduğunu kesinlikle beyan etmiş, fakat sonradan sıkıştırılınca "ben evde Mehmet SAĞCANLA Seçkin PADIRI gördüğüm için onların da olabileceğini söyledim. Başkasına da ait olabilir, kati olarak kime ait olduğunu bilmiyorum." demiştir. (S.111) Tanığın Marksizm, Leninizm, Kapitalizm ve Proleteriyayı tanımlayamaması, diyalektik tabirini çeşitli yerlerde kullanmasına rağmen, bunu bilmediğini huzurda söylemek zorunda kalması, değerlendirmelerinin ne denli bilim dışı ve art niyetlere dayandığının açık kanıtıdır. (S.111-112) Yine sanıklardan Ayhan KANDAŞI müfritler arasında saymış, bunu açıklarken de "aramızda herhangi bir mevzu konuşulmamıştır,, diğer müfritlerin arasında bulunduğuna göre onun da müfrit olması gerekir" demek suretiyle ithamlarının ne derece dayanaksız ve sübjektif yargı ve kanılara dayandığının somut bir örneğini daha vermiştir. (S.114) Tanık, sanıklardan Fahrettin KARAYEL'in sorusu üzerine Gemlik Gemisi ikmal subayı Kemal GÜLMEZ'e "Arkadaşlarım bana ters ters bakıyor, bir de sen bakma, bir defa oldu geri dönemiyorum" dediğini ikrar etmek zorunda kalmıştır. (D.T.Sh. 118) Bu sözler, kendisinin bu akıl ve mantıkla bağdaşmayan tanıklığı, hangi psişik durumda yaptığının açık delilidir. Tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ, yukarda açıkladığımız gibi salt kendi kanı ve sanılarını soyut olarak belirtmiş, ve bu arada duruşmalar sırasında izlendiği ve gözlemlendiği gibi, sanıklara açık bir husumet beslediğini açığa vurmaktan da çekinmemiştir. Muhbir ve tanık Kubilay KILIÇ'ın sanıklara nedenli düşünman olduğunu en açık delille savunmamıza ek olarak sunduğumuz Milliyetçi Toplumcu dünya görüşünün yayın organı "Devlet" dergisidir. Devlet dergisinin 6 Mart 1972 tarihli sayısının 2. sayfasında Milliyetçi, ülkücü gençlerin avukat, mahkeme masrafları ve diğer çalışmaları için harcamak üzere açılan yardım kampanyasına muhbir ve müfteri Kubilay da katılarak somut olarak hangi güçlerin temsilcisi ve savunucusu olduğunu belgelemiştir.

Tanık Serhat ÜNALDI'ya gelince: Bu tanığın beyanları da büyük çelişkiler içindedir. Milliyetçi - Toplumcu Faşist dünya görüşünün militanı durumunda olan ve yurtsever sanıklara bu nedenle kin besleyen tanığın, eline ilk kez bir fırsat geçmiş ve bunu elinden geldiğince değerlendirme yoluna gitmiştir. Bilim dışı ve yanlı beyanlarından bir kaç örnek, sanırız bu tanığın gerçek kimliğinin ortaya çıkmasına yetecektir. Bu yalancı tanık, "Sanıkların öğrencilere sol kitaplar dağıttıklarını, isimlerini bilmediğini" beyan etmiştir. (D.T.Sh.123) İsimlerini bilmediği kitapların sol yayın olduğunu nereden çıkarmıştır. Daha sonra, iki kitap ismi vermek zorunluluğunu duyan tanık, solla hiç bir ilgisi bulunmayan İnce MEMET ve Yorgun Savaşçı gibi iki kitap ismi vermiş ve böylece kültür seviyesinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu yalancı tanık Adana'da geçen olayları anlatırken savcının getirdiği diğer yanlı tanık Doğan Yıldırım'la büyük çelişkilere düşmüş ve esasen olayların tertipcisi olduğunu açığa vurmuştur. İki ifade arasındaki bir çelişkiyi ortaya koymak bu tanığın beyanlarının değerlendirilmesi açısından yeterlidir, Tanık, Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğrenci birliği başkanı Ahmet ŞİMŞEK'i hiç tanımadığını, karakola gittiğinde gördüğünü söylemesine rağmen, (D.T.Sh. 127) tanık Doğan YILDIRIM ifadesinde Serhat ÜNALDI'nın Ahmet ŞİMŞEK'i evvelce tanıdığı olduğunu ve durumu Ahmet ŞİMŞEK'e bildirmeye gittiğini açıkca beyan etmiştir. (D.T. Sh.130-131)

Tanığın ne denli yalan söylediği açıktır. "eğer 12 Mart Olmasaydı bunlar ihtilalleri yapacaklardı. Biz de burada olmayacaktır. Çünkü bize böyle bir mahkeme hakkı tanımayacaklardı", "benim fikrime göre bütün sanıklar bu fikirdedirler. Bunlar arkadaş değil yoldaş olduğu için aynı kanaate vardım." (D.T.Sh. 128) şeklindeki yanlı ve soyut suçlamaları ile taraflılığını ortaya koymuş, Taner ÖNDER'in militanlığını açıklarken, "Taner ÖNDER Kulenin yanında benim üzerine yürüdü, bu bakımdan militanlığa geçmişlerdi" diyerek yürüttüğü temelsiz mantık ve düşünce yöntemini ortaya koymuş, kurulmuş ve doldurulmuşluğunu açığa vurmuştur.

Tanık Doğan YILDIRIM'a gelince: Bu kişi tanıklığa başlarken "Bu dava Türkün var oluş, yok oluş davasıdır" demek suretiyle savcının iddianamesinin esprisinden hareket ettiğini, ona bağlı olduğunu açığa vurmuş ve bu suretle daha başlangıçta objektif bir tanıklık yapamayacağını ihsas etmiştir. Sanıklarla kendi grubunu bunlar ve biz şeklinde bir ayırım yaparak, husumetini belirli bir şekilde ortaya koymuştur. Sanıkların birlikte toplu olarak gezmelerinden bir toplantı yaptıkları ve gizli bir örgüt oldukları sonucunu çıkarabilecek kadar hasta bir mantık içinde olduğu açıktır. (D.T.Sh. 131-132) Örneğin, Sanık Şamil ALTAN'ın bazı kimselerle konuştuğunu gördüğünü bildirmiş ve ne konuştuklarını bilmeden, bu konuşmalardan Şamil ALTAN'ın hücre başkanı olduğu sonucuna varmıştır. (D.T. Sh.133) Tanık Dokuz Işık Malazgirt Yürüyüşüne katıldığını ve Ülkü Ocakları (Türkeşin örgütü) mensubu bulunduğunu ve onun başkanı Nihat ÇETİNKAYA ile yürüyüşe katıldığını, kendisinin Türkeşi, milliyetçi-toplumcu düşünceye sahip bir militan olduğunu ikrar etmiştir. (D.T.Sh. 134-135) Türkeş'in gurubuna karşı olan kimselere düşmanlığını da "İrfan Solmazer'i giyaben tanırım, dengesiz bir adamdır. Sebebi ise, 27 Mayısın gerçek kahramanlarından olmasına rağmen, 14 lerden olmasına rağmen, evvela Halk Partisine, sonradan Güven Partisine daha sonra bunların arasına girmiştir." (D.T.Sh. 134) diyerek açıkça belirtmiştir. Ayrıca "bu sanıklar bizi, yani kendileri ile mücadele edenleri" diyerek ne denli yanlı ve hasım olduğunu ortaya koymuştur. (D.T.Sh. 134) Tanık Doğan YILDIRIM'ın, sanıklarla fiili mücadele verdiklerini huzurda belirtmiş olması, deniz kuvvetlerindeki komutanları itham edecek kadar ileriye gidişi, mahkeme önünde, "burada it yok Türklüğün senbolü KURT vardır, it onlardır, it ürür, bozkurt ULUR" şeklindeki beyanları tanığın kişiliği ve objektifliği konusunda en açık örnek ve kanıtlardır. (D.T.Sh. 133) Tanık öylesine kin dolu ve yanlıdır ki, duruşmalarda yalnız sanıklara değil müdafii arkadaşlarımıza dahi saldırmış, Avukat Orhan ARSAL'a dönerek, "Ben Edirnekapı Yurdunda kalıyorum, oraya gelsin, göstereyim," diyerek avukatlara dahi tahammülü olmadığını belirtmiştir. (D.T.Sh. 137) Tanık bununla da kalmamış ve kurulunuzu da bilgisizlikle suçlamak cüretinde bulunmuş, "Türklüğün senbolü bozkurttur, siz bunu bilemezsiniz... bunlar Türk olamazlar" demek suretiyle mahkemenizi küçümsemiş, hakaret etmiş, duruşmanın mehabetini bozmuş ve bu tanığı huzura getiren savcı da tanığın bu sözlerine hiç bir reaksiyon göstermemiştir. (D.T. Sh.138)

Tanık Nejat KÖSEOĞLUNA gelince, diğer tanıklardan da ileri giderek kinini öylesine açık ve öylesine iğrenç bir biçimde kusmuştur ki reaksiyon göstermemek eşyanın tabiatına aykırı bir tavır olur. Bu SS taklitçisi sözlerine "Bu dava 83 sanıklı, 5 tanıklı bir dava değildir. Bu dava 5000 yıllık Türk tarihinin son bağımsız kalesi Türkiye Cumhuriyeti Devletini yıkmak isteyen dış güçler ve onların yerli işbirlikçileri ile Türkün davasıdır. Bu dava kız kardeşi ile cinsi münasebette bulunmayı üst yapı kurumunun ahlak görüşünden ayıp sayıldığını ... (D.T.Sh. 142) diyerek sanık müvekkillerimizin şahıslarında Atatürkçülüğe, Mustafa Kemalci devrimci düşünceye en ağır ve en iğrenç saldırılarda bulunmuştur. Bu beyana karşı ne diyeceği sorulan savcı, diğerlerinde olduğu gibi bunda da "bir diyeceğimiz yoktur yerine en azından sanık müvekkillerimiz kadar tepki gösterip, Gazi Mustafa Kemalci düşünce ve eyleme yapılan bu sen i saldırıya aynı güçte karşılık vermeliydi. Ama bu savunmanın başında belirttiğimiz nedenlerle olanaksızdır. Bu yalancı ve faşist militan tanık, sanıkların toplantı yaptıklarını görmemesine rağmen onların toplu halde gezmelerinden toplantı yaptıklarına kanaat getirdiğini söyleyecek kadar gayri ciddi bir kişidir. (D.T.Sh.144-145) ayrıca sanıklara, BU HAINLER diye hitap ederek husumetini ortaya koymuş, 9 IŞIK YÜRÜYÜŞÜ ne katıldığını açıklamış ve ALPASLAN TÜRKES'e karşı olmayı hiyanet olarak göstermiştir. (D.T.Sh. 145) Bu tanık da Solmazer'in 14 lerden ayrılmasını af edememiştir. (D.T.Sh. 146)

Tanık Ömer GÖKBAYRAK, sanıkları bir tatil günü Kadıköy iskelesinde toplu olarak görmesi üzerine, onların bir toplantı yaptığını sanacak kadar kuşku ve rutubetten nem kapan, basit bir kişiliğe sahiptir. (D.T.Sh. 148) Tanık, müvekkillerimizin bir örgüt

olduklarından bahsetmiş, örgütün ne olduğunu tanımlayamamıştır. (D.T.Sh. 149) Bu nedenle tanık ne dediğini bilmeyen, cahil bir kişidir. Sanıklara husumetini, "silahlar onlar için yağlanmaktadır" demek suretiyle açığa vurmaktadır. (D.T.Sh. 150) "Bir kişinin Almanya'dan ideolojik kitaplar getirdiğini söyledikten sonra kitapları görmediğini ve bunu tahmin ettiğini söyleyecek kadar fikir perişanlığı içindedir. (D.T.Sh. 150) Bir örgüt olduğunu beyan eden tanık, sonradan "Ben Sarp KURAY'ın örgüt kurduğunu görmedim, örgüt hakkındaki fikrimi söyledim demek suretiyle, örgüt hakkındaki suçlamaların ciddiyetsizliğini ortaya koymuş olmaktadır.

Yukarıda örneklerle belirttiğimiz gibi, bu örnekler daha da çoğaltılabilir. Atatürkçülük düşmanı, biri de muhbir ve MİT ajanı olan bu bilgisiz, Marksizm-Leninizm, dialektik, millet, halk diyip, sanıkları suçladıkları konularda tanımlama dahi yapamayan, mantıksız, zekâdan yoksun, düşman tanıkların beyanları; suç muhakemesi hukukunun yalan tanıklık, çelişkili tanıklık, husumete dayanan tanıklık, kişisel çıkar ile ilgili tanıklık olarak nitelediği ve sağlam delil olarak dayanılamayacağını belirttiği tanıklığın tipik örnekleridir.

Sayın savcının, iddiasını sabit sayarken dayandığı tanık beyanları, işte bu türden beyanlardır.

g - İsbat Vasıtası Olarak Sanık Beyanları

Suç Muhakemesi araçları olan çeşitli delillerden biri de sanık beyanlarıdır.

Bugünkü suç muhakemesinde, sanık artık sadece bir isbat vasıtası değil, aynı zamanda muhakeme sujesidir. Muhakemeye katılır, muhakeme ile ilgili hakların sahibidir. Sanığa tanınan bu hak ve hürriyetleri Anayasa kendisi düzenlemiştir. Muhakeme sırasında bunlara saygı gösterilmesini istemek, sanığın yetkilerindedir. Bu yetkilerin en önemlileri

- 1) Eziyet ve işkenceye tabi tutulmama,
- 2) Kendisi ve yakınlarını suçlamaya mecbur edilmeme,
- 3) Düşünce ve kanaatlerini açıklamama yetkileridir.

Anayasamız "kimseye eziyet ve işkence yapılamaz" demektedir (m.14/3) Öteki vatandaşlar gibi sanıklar Anayasa'nın bu hükmünden faydalanırlar. Sanıklara da işkence ve eziyet yasaktır. Bu yasağın anayasalara, evrensel insan hakları bildirilerine girmesi, insanlık tarihindeki uzun mücadelelerin sonucudur.

Anayasamız "kimse kendisini veya kanunun gösterdiği yakınlarını suçlandırma sonucunu doğuracak beyanda bulunamaz veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz" demektedir. (m.33/4). Burada, sanıkların beyanda bulunmak ve delil göstermek mecburiyetinde olmadığı belirtilmektedir. C.M.U.K. da, sanığa susma hakkı tanımış, sorgunun başında, susmaya hakkı olduğunun hatırlatılması mecburiyetini koymuştur. (C.M.U.K. 135/1) Sanığa susma hakkı tanıyan, bizim sistemimiz gibi bir sistemde, heyecan göstergesi kullanmak, narkoz... v.b. gibi sanık iradesi dışında yöntemlerle, işkence ile, sanıkları sorguya çekmek imkansızdır.

Anayasamız "kimse düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz" demektedir (m.20/son). Özellikle, politik suçlarda, fikir suçlarında bu hüküm, sanıkların fikir ve kanaatlerini ortaya koymak için zorlanmalarını yasaklamaktadır.

İsbat vasıtası olarak sanık beyanlarını, yukarıda kısaca değindiğimiz, sanık hak ve yetkilerinin çerçevesi içinde değerlendirmek zorunluluğu vardır.

Delil olan sanık beyanı, sanığın olay hakkında bildiklerini hakim huzurunda sözle bildirmesidir. Suç muhakemesinde ikrar veya itiraf: sanığın "İsnadı teyidi", "suçun onu işleyen tarafından açıklanması", "sanığın kendisinin suçluluğu hakkındaki şahadet" şekillerinde de tarif edilmiştir.

Carrara, ikrarın muteber olabilmesi için şu niteliklerde olması gerektiğini belirtir: İkrar hakim huzurunda, dolayısıyla, tesadüfen değil; doğrudan doğruya, tahsisen olmalı, maddi veya manevi cebir ile elde edilmemiş, kendiliğinden yapılmış bulunmalı, iltibassız ifade edilmiş ve geri alınmamış bulunmalıdır. İkrar hile ile elde edilmemiş olmalıdır. Aksi halde adalet, ahlâksızlıktan yararlanmış olur.

Kanunumuza göre, sanığı sorguya ancak hakim çeker. Sorgu, savunma vasıtası olup, delil elde etmek için kabul edilmiş bir müessese değildir. Bazı hallerde, sanık beyanı, gerçeğin anlaşılmasında hâkim için değerli olabilir, delil teşkil edebilir. Ancak, bu değer, beyanın kendiliğinden olması yani bir cebir veya tazyik altında yapılmaması halinde mevcuttur. Eğer sanık duruşmada ikrar etmiyorsa, önceki ikrarına delil olmak üzere düzenlenmiş olan tutanağın okunması, önceki ikrarın hakim huzurunda olması şartı ile kabul edilmiştir. (m.247). "Duruşma dışındaki ikrarı ihtiva eden tutanağın delil

olabilmesi için ikrarın bir hakim önünde olması gereklidir. Kolluktaki veya savcılıktaki ikrarlara ait tutanaklar duruşmada okunamaz, bu sebeple bir delil olarak hükme esas ittihaz olunamaz. Hakim önünde olmayan önceki ikrarın isbatı için, önünde ikrar edilmiş olan memurlar tanık olarak çağrılır. Bu takdirde gene ortada ikrar, yani sanık beyanı delili yoktur, tanık beyanı delili vardır" (Kunter-Ceza Muhakemesi Hukuku S.427).

"Duruşmadaki ikrar ise, her delil gibi hakimi bağlayamaz. Vicdani delil sisteminde, bütün deliller serbestce takdir edilmekle beraber, sanığın kendi aleyhindeki beyanının tek başına delil olmaması sanık için bir teminat teşkil eder." (Ceza Genel Kurulu 28.10.1963 t. 64,2807 no.lu kararı).

Davamızda, ilerde olaylar kısmında deliller değerlendirilirken açıklanacağı gibi, yukarıda açıkladığımız nitelikte, Suç Muhakemesinde isbat vasıtası olabilecek nitelikte, ikrar mahiyetinde bir tek delil yoktur.

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
"ÖRGÜTLENMENİN BAŞLAMASI ve ÖRGÜTLENME"
OLAYLAR

TÜRKİYE SOSYAL TARİH TÜSTEV ARAŞTIRMA VAKFI

A - KÜLTÜR YILLIĞI ve BİLDİRİLER :

İddia Makamı, İddianamesinin "Clayların Başlangıcı" bölümünde (s.32), Esas Hakkındaki Mütalaasının da "Örgütlenmenin Başlaması ve Örgütlenme" (Bölüm: 2) bölümünde, Örgütlenmenin başlamasına delil olarak Gökse'nin 68 Kültür Yıllığı'nın yayınlanmasını, Sinop'da bir müzik toplantısı sonunda, sanatçılara çiçek verilmesini, bazı genç subayların, diğer okulların yaptığı gibi, Doğu'da bazı okullara, kitap ve ders aracı vermelerini, Gökse'nin Kültür Yıllığı'nın yayınlanmasını gerici basının orduya ve ordunun devrime bağlı geleneğine saldırması üzerine, Türk Devrimi'ne olan bağlılıklarını ifade eden bir bildiri yayınlamalarını, genç öğrenci Battal Mehetoğlu'nun gericiler tarafından öldürülmesi üzerine de gene aynı çizgide bir bildiri yayınlamalarını suç sayma çabası içinde, örgütlenmenin başlaması olarak nitelendirmiştir.

Bu çok tabii, her Türk Devrimi'ne bağlı gençten beklenen davranışlar, haklarında adli makamlarca takipsizlik kararları verilmiş olduğu halde, ne yazık ki bu iddianamede suçlamanın temeli yapılmak istenmiştir.

Hava Harb Okulu mensubu genç öğrencilerin Kültür Yıllığı çıkarması, hem anı değeri taşıması bakımından, hem de onların kültüre dönük çalışmalarını yansıtması bakımından pek tabiidir. Elbette, her cumhuriyetçi genç asker olsun, sivil olsun kültür konularına eğilecek, bu konularda fikir ve söz sahibi olacaktır. Bunu da ifade edecektir. Kültür konularına eğilince de, Türk Devrimi'ne bağlı bir kimse olduğu için, ileri ve aydınlık düşünceye eğilecektir.

Bu kültür yıllığının, 27 Mayıs Devrimi'nin başarılması olmasından dolayı Türk Ordusu'na düşman kesilmiş olan gerici basının, onu - orduya saldırma vesilesi yapılması üzerine de, mensubu olduğu müesseseyi koruyacak, onu, bağlı olduğu ilkeleri savunacaktır. Deniz Harp Okulu Subay Taburunun yayınlamış olduğu 2 Kasım 1968 tarihli bildiri bu tabii tepkinin sonucudur. Çerçik yayınlanma sebepleri, gerekse içinde savunduğu ilkeler bakımından kınanmak değil, alkışlanmak gerekir. Okunduğunda, hemen anlaşılacağı gibi, bu bildiri Mustafa Kemal Atatürk'ün, onun önderliğinde başarılması Türk Devrimi'nin ilkelerini savunmaktadır.

Bu bildiri de subay taburunun;

BÜYÜK TÜRK ULUSU

"Halkın ve Anadolu'nun bağrından kopup gelen, Atatürk ilkelerinin ışığıyla güçlenen ve yeryüzünde ilk kez bir kurtuluş savaşı vererek adını ölmezleştiren Büyük Türk Ordusu'nun genç subayları olarak Yüce Türk Ulusuna sesleniyoruz.

Son günlerde, Atatürk devrimlerinin getirdiği tüm kuruluşlara karşı olmasıyla bilinen bir gazetenin, sonunda kutsal Harbiye Ocağını da dil uzatması, bir genç subaylar arasında büyük bir tepki uyandırmıştır.

Hava Harp Okulunda, Genç Harbiyelilerin yurt sorunlarını Atatürkçü ve gerçekçi bir açıdan ele almaları, bu konudaki düşünceleri bir "Kültür Yıllığı" olan "GÖKSENİN" de toplayarak yayınlamaları, geriye dönüş duaları yapmakta olan bu sapık fikirlileri son derece ürkütmüştür. Tanzimata "Millî Bozgun Çığır" Abdülhamid'e "Ulu Hakan" Vahdettin'e "Büyük Sultan", Namık Kemal'e "Sahte Kahraman", 27 Mayıs Devrimine "Gece hareketi" diyen, Mustafa Kemal'e ve devrimlerine açıkça ve alçakça saldıran bir zümreden de aslında başka türlü bir davranış beklenemezdi.

Nitekim onlar da ürkmüşler ve "Büyük Sultanları Vahdettin" in yıllarca önce Mustafa Kemal'e yaptığı gibi aynı taktiğe başvurarak "Komünist" diye, "Bolşevik" diye halk için anlamı karanlık olan sözcükleri kullanarak Hava Harb Okulu'nun kutsal ocağına çamur atmaya kalkmışlardır. Bu çamur, bütün Harb Okullarının yüce varlığına atılmak istenmiştir. Bağrından bu Ulusa nice Mustafa Kemaller vermiş olan Harb Okullarının, her şeyden daha çok şeref ve haysiyetine düşkün olan Harb Okullarının böylesine çirkin bir davranış karşısında susması beklenemezdi.

Büyük Türk Ulusu;

Biz halk ordusuyuz, biz Atatürk ordusuyuz. Hiçbir zaman, hiçbir zümrenin fikirlerine ve çıkarlarına âlet olmadık, yalnız ve yalnız Atatürk'ün emrinde ve senin, yani Büyük Türk Milletinin hizmetinde olduk. Bunun içindir ki Hava Harb Okulu Kültür Yıllığı olan GÖKSENİN şu sözlerle başlar:

"Konu yurt ise, topraksa, ya da özgürlükse bizim de söyleyeceklerimiz var topluma. Harbiyeli olarak görevimiz bu. Hakkımızı Ulustan alıyoruz, gücümüzü Ata'dan. Artık tüfeklerimize barut yerine devrimci düşünceyi sürmek zorundayız. Tetik o zaman güvenilir olur."

Ana onlar, köşebaşlarında yeni Kubilay'lar bekliyen gözü dönmüş sapıklar elbette buna karşı çıkacaklardır. Çünkü onlar şimdiye kadar, halktan yana, devrimlerden yana, Atatürk'ten yana herşeye karşı çıkmışlardır. Şüphe yok ki bu topraklar üzerinde hiçbir zaman hayat hakkı bulamayacaklardır. Buna Türk halkı, Türk gençliği, Türk ordusu izin vermiyecektir.

Bunu çok iyi bilmemize rağmen, yine de yücü Türk Ulusuna sesleniyoruz: Kurtuluş Savaşı yıllarında halkın anlamını bilmediği "Komünist" ve "Bolşevik" sözcüklerini kullanarak Mustafa Kemal hakkında güvensizlik yaratmak isteyenler, bugün O'nun izinden yürüyen Harb Okullarına karşı da aynı silâhı kullanarak ne olduğunu pek iyi bildiğimiz emellerine ulaşmak istemektedirler. Çünkü tarih boyunca en büyük şamarı ordudan yemişlerdir. Bunun için de halkın duygularını sömürerek onun geleneklere ve dine olan bağlılığından yararlanarak onu kandırmaya, Atatürkçü ve devrimci güçlerle karşı karşıya getirmeye çalışmaktadırlar. İşte şimdi de sıra orduya gelmiştir.

Ama işte burada kalacaklar ve bunu asla başaramıyacaklardır. Çünkü bu millet ordu millettir, bu millet asker millettir.

Büyük Türk Ulusu;

Şuna inanmanı ve bilmeni isteriz ki, Harb Okulları her türlü dış etkiden uzak, özgür, mutlu ve herkesin insanca yaşadığı bir Türkiye'nin bağımsızlığı için ölüme dek davaşmaya ant içmiş genç subaylar yetiştirmektedir orduya. Bize inan, bize güven

Yalnız ve yalnız Atatürk'ün emrinde ve senin hizmetindeyiz."

demeleri mi suçtur, kınanması gereken bir davranıştır. Ya da camide namaz kıldıktan sonra, Kubilay'ı öldürmeye gidenler gibi, gencecik bir üniversiteliyi Battal'ı öldürmeye gidenleri kınayıp da,

"Senden yana olanları bir bir vurmaya başladılar yiğit halkım. Önce Vedat'ı öldürdüler alacakaranlıkta. Bağımsız Türkiye demisti Vedat. Sonra Mehmet'i vurdular, sonra Taylan'ı. Türk halkı ezilmekten kurtulsun demisti Taylan'la Mehmet. Sonra bir gece bir başka Mehmet, sonra bir gece bir yiğit Battal. Sandılar ki durdururuz, ihanet barikatlarıyla bu coşkun seli. Sandılar ki söndürürüz salyalarımızla yanan ateşi. Oysa söner miydi bu kızgın ateş. Durur muydu Milli Kurtuluş Savaşımız. Bu savaş şunun bunun değil ki dursun. Bu savaş bir avuç insanın değil ki dinsin. Bu savaş senin, bu savaş ezilenlerin bu savaş Mustafa Kemal'in savaşı.

Vedat öldü diye Mehmet durmadı. Mehmet öldü diye Taylan durmadı, Sevinç durmadı, Battal durmadı. Ölümleri yenilgiye yormadılar. Bir gün bizi de vururlar mı diye sordular. Yüreklerinde Türk halkının sevgisi, yüreklerinde Mustafa Kemal ateşi, en kutsal ölümlere vardılar.

Ama yetsin artık bu alçakca katliam. Bitsin artık bu zulüm. Sahipsiz bildikleri devrimi köşebaşlarında yoketmeye kalkanların karşısına, yeni Mehmetler, yeni Vedatlar, yeni Taylanlar dikilecektir. Bunu bilsinler, bunu anlasınlar ezenlerin kuklaları. İplerini tutan elleri kıracak güçler de vardır Türkiye'de. Meydan boş değildir. Tüfeklerimizdeki mermi, mermilerimizdeki barut, yüreklerimizdeki ateş yeter size.

Millî kurtuluş savaşımızın en büyük dayanağı yiğit halkımızsa eğer, onun yumruğu devrimci gençliktir, onun yumruğu bizleriz. Gece yarılarında, alacakaranlıklarda gençliğe sıkılan kurşun gerçekte Mustafa Kemal'e sıkılıyor. Yiğit halkım tabancayı tutan bir uşaksa eğer, tetiği çeken seni sömüren, tetiği çeken seni ezen, senin yoksulluğundan yana olandır. Türk halkı yoksulluktan kurtulsun diye öldüler onlar. Bağımsız Türkiye diyerek vuruldular.

Ne bir çıkar, ne paşalık, ne beylik istediler bu kavganın sonunda. Ve zaten bu kavgada ne bir paşa, ne bir bey; bu kavgada en güzel şey tam devrimci bir nefer olabilmek, patlamaya hazır bir mermi gibi barutla dolabilmek, ardına bakmadan yola koyulabilmek, ve aslıolan devrim için yaşamak olduğu halde ve mümkünü kalmamışsa şayet, en güzel şey hiçbirşey olmamış gibi sessizce ölebilmek. Sevdikleri karalar bağlasın başına, analar taş bassın bağırlarına, ışıklı bir dünyanın yarınlarına, sel olsun, göl olsun, bol olsun anaların gözyaşları, devrimcilerin vurulup düşsün bu göle kanlı başları, ne değişir kesilsin devrimcilerin başları birer, birer. Oysa bir yasadır bu mümkünü yok. DEVRİMCİLER ÖLÜR, DEVRİMLER SÜRER.

EVET, sürecektir devrimler. Mustafa Kemal'i nasıl döndüremedilerse yolundan, Türk gençliğini, Türk halkını, Türk ordusunu da döndüremeyeceklerdir. Çünkü bu kavga ne bir anarşidir, ne başıbozukluk. Bu, başlayan bir devrimdir. Mustafa Kemal'in antiemperyalist çizgisinde ve Türk halkının kurtuluşu yolunda başlayan bir devrim duramaz ve durmayacaktır.

Atatürkçü olduğunu söyleyip devrimci katliamına seyirci kalanlar onun şu sözlerini çok iyi bilmelidirler:

"Devrimin kanunu mevcut kanunların üstündedir. Bizi öldürmedikçe, bizim kafalarımızdaki cereyanları boğmadıkça başladığımız devrim bir an bile durmayacaktır. Bizim devrimizden sonra da bu böyle olacaktır."

Mustafa Kemal'in devri bitmiştir. Ama devrimler bitmemiştir. Ve onun geleceğe çizdiği kesin çizgide sürüp gitmektedir. Bayrak yere düşmemiştir. Yüzbinlerce gencin havaya kalkan yumruğunda, onbinlerce öğretmenin hak isteyen sesinde, bizim mermilerimizde, ve milyonların ayak seslerinde devrim bayrağı daha bir yükseliyor, daha bir yükselecek gökyüzüne doğru. Korksun emperyalistler, korksun işbirlikçiler, Korksun onların zavallı uşakları. Ne rütbe ne nişan peşindeyiz. Erzurum kongresinde üniformasını bırakan Mustafa Kemal'in sönmez ateşindeyiz. Gün 24 saat Türk halkının kurtuluş işindeyiz.

Daha 24 yaşında gencecik bir subay iken:

"Milletin kendi haklarını kendisinin araması ve müdafaa etmesi, bizlerin de ona bu yolu göstermemiz ve ordu ile yardım etmemiz lazımdır. Bütün felâketlere rağmen Türk'ün sesini işittirebileceği kanaatindeyim." diyen Mustafa Kemal kadar devrimciyiz, millî kurtuluşçuyuz.

Yüce Türk Halkı,

Senden yana olanları vuranlara, artık yeter, dur, diyoruz ve devrimci şarkımızı bir kere, bin kere daha birlikte söylüyoruz. Ne değişir, isterse kesilsin devrimcilerin başları birer birer. Oysa bir yasadır bu, mümkünü yok:

DEVRİMCİLER ÖLÜR, DEVRİMLER SÜRER."

demek mi suçtur, kınanacak davranıştır. Hasta bir kafa, onları Heybeliada'da Çamlımanında Enternasyonal Marşı'nı söylüyor gibi gösterdiği vakit sayın savcının, delilsiz, kanıt-sız olarak, bu sözlere sarılması mı gerekirdi?

Genç aydınların bir takım kitapları okumaları mı, onların örgütlenmeye başladıklarını gösterir? Bu iddiaların altında yatan anlayış, savunmamızın geçen bölümünde gösterdiğimiz (Suç Vasıtası Olarak Basılı Eserler Bölümü) anlayış değil midir?

Bütün bunların herhangi bir suçla, yakından uzaktan bir ilgisi olamayacağını, elbette sayın mahkeme takdir edecektir.

B - TOPLANTILAR:

a- 8 Kasım 1969 Özen Restoran Toplantısı:

8 Kasım 1969 tarihinde Özen Restoranda, Göksekin 68 ile ilgili olarak yayınlanan bildirinin yıldönümünü kutlamak için Yenikapı Özen Restoranda içkili bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantının amacının yukarıda açıklandığı gibi, esasında bir kutlama olduğu, İddianame ve Esas Hakkındaki Mütalaa bildirilmiştir. Bu bir suç değildir. Bu toplantının üzerinde durmak, devamız açısından önemli değildir. Ancak, 48. Dosya, Dizi 6 daki resmî belge ile Nejat ÇETİNKAYA'nın bu toplantıya katılmadığı bir gerçek olduğu halde, savcı; Esas Hakkındaki Mütalaa'sında da, onun, bu toplantıya katıldığı konusunda ısrar etmektedir. Bu, İddia Makamının İddialarının, ne kadar dayanaksız olduğunu göstermesi bakımından dikkati çekmektedir. Aslında toplantının 1 Kasım'da olduğunu, Mehmet Akmaner, duruşma sırasında açıklamıştır. Bu tarihte de toplantıda olduğu iddia edilen Hasan Çetin'in Gölcük Askeri Cezaevinde olduğu 2 Kasım tarihinde tahliye edilmiş olduğu, dosyaya gelen resmî belge ile tevsik edilmiştir. Şimdi toplantının 8 Kasım'da yapıldığı kabul edilirse Nejat ÇETİNKAYA sebebiyle, 1 Kasım'da yapıldığı kabul edilirse Hasan ÇETİN sebebiyle, muhbir Kubilay KILIÇ'ın ve ona dayanan iddianamenin ve Esas Hakkında Mütalaa'nın esas-sızlığı anlaşılacaktır. Bu toplantıda sanıkların ifade ettikleri ileri sürülen bazı sözler, sadece Kubilay KILIÇ'ın ifadesinde geçmektedir. MİT ajanı olarak, bu kişinin beyanlarına ne derecede itibar edilebileceği, savunmanın İsbat Vasıtası olarak, MİT ajanlarının durumunu ve tanıklığı inceleyen bölümünde açıklanmıştır, bu konudaki Anayasa Mahkemesi Kararı da yüksek malumlarıdır. Ayrıca, öte yandan, bu toplantıda, bazı sanıklar tarafından sarfedildiği iddia edilen sözlerin de sargedilmediği, savunma tanığı Layn. Ütğm. Üstün GÜVENER'in istinabe yoluyla alınan ifadesinden anlaşılmaktadır. (Talimat No: 971/84 48. Dosyanın 35 inci sırasında)

b - 7 Kasım 1970 Yakacak Şekersuyu Toplantısı:

İddia makamı tarafından "askeri şahıslardan meydana getirilecek devrimci bir örgüt kurmak" kararının alındığı iddia edilen, bu içkili toplantıya kimlerin katıldığı ve neler konuşulduğu, MİT ajanı, muhbir Kubilay KILIÇ'ın ifadesine dayanmaktadır. Savcı tarafından esas hakkındaki mütalaada toplantıya katıldığı sabit sayılan kişilerden Ahmet Zafer ERGÜN, Mustafa SÜZER, Mehmet TUNÇAY, Emin BABAKUŞ'un katılmadıkları resmi kayıtlar ve şahadetle sabit olmuştur. Bu toplantıya katılmak elbetteki bir suç değildir, ancak katılmadıkları sabit olanları belirtmekle Kubilay KILIÇ'ın ve ona dayanan Esas Hakkındaki Mütalaanın ne derece yanlış ve ciddiyetsiz olduğunu açıklamak istedik. Savcı, bu toplantıya çok önem vermiş olacak ki Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'in işkence ile alınan ifadelerini resmi bir Devlet Hastanesinin resmi kayıtlarına üstün tutup Ahmet Zafer ERGÜN'ün toplantıda bulunduğu hususunda ısrar etmekte ve böylece Ceza Usul Hukukunun prensip ve kurallarını alt üst etmektedir.

Şeker Suyu toplantısına ayırdığı bölümde, sanıklara bir örgüt kurduramayacağını Savcı, niteliği ve delil değeri belli olan Kubilay KILIÇ'ın ifadesine dayanarak 8 Kasım 1970 tarihinde, Şenevler, Turşucu Deresi Sokak 18/2 no.lu evde gine bir kısım sanıkların, örgütlenmeyi sağlamak için komisyon kurmak amacıyla başka bir toplantı yapıldığını iddia etmekte, fakat yine de komisyonu kurduramamaktadır.

Tanık Kubilay KILIÇ, ifadesinde 8. Kasım. 1970, İsmail CANKARDEŞ'in saat 10 da kendisiyle buluştuğunu ve birlikte toplantıya gittiklerini söylemesine rağmen, o gün CANKARDEŞ'in tanık Sabahat DİNÇER'in evinde olduğu, bu tanığın ifadesiyle anlaşılmıştır. (Duruşma tutanakları Sayfa 296) Bunu bir örnek olarak veriyoruz. Diyeceğimiz, örgütlenme konusundaki bütün iddia, hem delil olarak ileri sürülen Kubilay KILIÇ'ın ifadesinin yalan yanlışlığıdır, hem de örgütlenmenin onun kurgusu olduğudur. Bir önceki, Şekersuyunda bulunmadığı gelen resmi gemi jurnalıyla sabit olan Mustafa SÜZER'in de, ertesi gün, bu saat ondaki randevuya (sözde) yetişmesi de hayali beyanların başka bir örneğidir. (Dosya: 47, Sıra: 216) Bu toplantıda geçtiği öne sürülen konuşmaların delili de, sadece Kubilay KILIÇ'ın geçersiz ifadesidir.

14-15 Kasım 1970 tarihinde, gene komisyon kurmak amacıyla, Beykoz'da bulunan, Ahmet ERGÜDEN'in E-Ç sınıfı gemisinde toplanıldığı ileri sürülmüştür. Ahmet ERGÜDEN'in o sırada E-Ç sınıfı gemide görevli olmadığı, sabit olduğuna göre, öte yandan da iddia edilen toplantıda konuşulanların bilinemediği ifade edildiğine göre, bu iddiaların, sözde örgütü kurdurmak için, abartılmış, kurgusal, uydurma, şüphe yaratmak isteyen bir çabadan başka bir şey olmadığı söylenebilir.

1971 yılının Ocak ayında, tarihi belli olmayan bir günde, Mehmet Sağcan'ın evinde (Gölcük'te) yapıldığı ileri sürülen toplantıya katıldığını iddia ettiği kişileri, Kubilay KILIÇ, Hazırlık Takkikatında başka türlü sıralamış, duruşmadaki ifadesinde başka olarak sıralamıştır. Hazırlıkta 21.4.1971 tarihli ifade, sahife: 3, dört isim saymakta, sonra iki isim daha eklemekte, (22.4.1971) duruşmada ise, bu isimleri değiştirmektedir. Duruşma Zabıtları, Sahife: 93) Öte yandan, suç tarihini kesin olarak tesbit etmeyen bir iddianameye, modern suç Muhakemesi Hukukunda, İddianame gözü ile bakılamaz, çünkü, böyle bir iddianame sanığa, suçlamanın tersini (örneğin sanığın orada olmadığını) isbat imkânı bırakmaz, çünkü Suç Muhakemesi Hukuku'na göre sanık belirsiz bir suçlamayla karşılaşıp da suçsuzluğunu isbatlamak zorunda bırakılamaz, tersine, iddia makamı onun suçluluğunu isbatlamak bu konuda geçerli deliller getirmek zorundadır, modern Suç Muhakemesi Hukuku kesinlik, açıklık ister, o bir engizisyon değildir.

c - 1 - 9 Şubat 1971 Tarihleri arasında Pınar Apartmanının 6 no.lu Dairesinde Yapıldığı İddia Edilen Toplantılar

Bu toplantılar, iddiaya göre, birdenbire örgüt toplantıları adını ve vasfını kazanmaktadır, ayrıca da gizli toplantı olarak nitelenmiştir. Daha önceki toplantılarında, örgüt kurulması için komisyon teşkiline çalışıldığını iddia eden savcılık, birdenbire, bu bölümden itibaren örgütten bahsetmeye başlamaktadır.

4. Mayıs 1971 tarihli MİT raporuna ve bant tapelerine delil niteliği vererek, istinad etmeye çalışan savcı, toplantıya katıldığını sabit saydığı kişileri 11. sayfada saymaktadır. Oysa, toplantıya katıldığı, MİT raporuna ve iddiaya göre sabit görülenlerden Nejat ÇETİNKAYA'nın bu toplantı tarihlerine tesadüf eden 1. Şubat Pazartesi günü Gölcük'e intikal seyrinde, gemide, 2-5 Şubat arasında Gölcük'te Yangın Kursu'nda, 6-7 Şubat arasında gemide, içeri vardiyada olduğu 47 sayılı dosyanın 136 sayı sırasındaki

vesika ile, Kadir BİRDAL'ın 8 Şubat'ta bayram izninde evinde olduğu tanıkların ifadesiyle, Seçkin PADİR'in, Kurban Bayramı'na tesadüf eden 6,7,8 Şubat günleri Keçiborlu'da babasının yanında olup, 9 Şubat günü akşamüzeri oradan İstanbul'a hareket ettiği 47 sayılı dosyanın 56 sırasındaki vesika ile, Şinasi Maktav'ın 1-6 Şubat tarihlerinde okulda imtahana girdiği, okul komutanlığının 46 dosyanın 215 sırasındaki yazısı ile, Abdullah GELGEÇ'in 1-5 Şubat tarihleri arasında okulda bulunduğu 46 dosyanın 204 sırasındaki Okul Komutanlığı yazısı ile sabit olmuştur.

Bu, MİT raporunun, ne kadar yanlış bir istihbarata dayandığını göstermektedir. Ayrıca, gene burada, sayın Savcı, hangi sanığın, hangi toplantıya katıldığını, kesin ve belirli tarihlerini gösterememek yolunu tutarak, yukarıda belirttiğimiz gibi, Suç Muhakemesi Hukuku'nun temel ilkelerini çiğnemistir. Bir ceza davasında, bu türlü suçlamalara gidilemeyeceği, hele, bu türlü suçlamalarla, hayali bir örgütün isbatlanamayacağı açıktır.

Savcı, bu toplantıların örgüt toplantısı olduğunu, mesnetsiz olarak (birdenbire) ileri sürdükten sonra, ardından, bu toplantılarda bir komünist partisinin kurulmaya çalışıldığını söyleyerek ayrı bir çelişkiye daha düşmektedir. Bu konudaki MİT raporunun, tutarsızlığını belirtir. Bantların delil niteliği olmadığı gibi, bu bantlardan bir şey de anlaşılamamaktadır. Yüksek Mahkeme huzurunda, bu bantlar dinlenmiş, zabıtların 249-250 sahifelerinde yazıldığı üzere bilirkişiler dosyadaki bantları, savcının talebi üzerine dinlemişler ve ısrarla sorulara rağmen, bunların anlaşılacağına, bunun vicdani sorumluluklarını alamayacaklarını, raporlarında, her ne kadar birkaç kişi için "evet" demişlerse de, bunların da yüzde yüz olamayacağını, bunların ancak şahsi kanaat ve bir benzetmeden ibaret olacağını belirtmişler ve mahkemece, dinlenen bantların anlaşılması tesbit edilerek, askeri savcılığa iade edilmiştir.

Savcı Mütalaasında, örgütün bulunduğu bir delili olarak da Kubilay KILIÇ'ın ifadesine dayanmaktadır, daha doğrusu özellikle, bu ifadeye dayanmaktadır. Kubilay KILIÇ'ın ifadelerine dikkat edilecek olursa, toplantılarda bulunduğunu iddia ettiği kişilerin isimlerini hatırlamakta, fakat toplantılardaki kişilerin müfrit ya da gayrimüfrit olduklarını, toplantıların mahiyetinin ne olduğunu ancak kanıları ve tahminleri ile belirtmektedir. Örneğin, Duruşma zaptınının 100. sayfasında, "bu yeni parti Atatürkçü bir parti olamayacağından, Marksist ve Leninist bir parti olacağını tahmin ettim." "bu militanlarla, örgütü genişletmek ve teşkilatlandırmak hususlarını söylemem ve komisyon kurulması ve bu gizli toplantısından vardığım neticedir. Okudukları kitaplar da beni bu ifadeye götürdü." gibi ifadelerle, örgütün, kendi sanısı olduğunu belirtmektedir. Burada bir noktaya daha dokunmak istiyoruz. Savcı iddiasında ve mütalaasında 6 lar grubunun varlığını muhbir Kubilay KILIÇ'ın ifadesine dayandırmaktadır. 6 lar diye adlandırdığı bu grubun mensuplarının adlarını her defasında değişik hatırlamakta direnen muhbir tanık, 6.9.1971 tarihli duruşmada (Duruşma Tutanaqları Sayfa: 94) İki grup arasındaki görüş ayrılıklarını anlatarak "...Ben bu gruplara dahil kimselerin herhangi bir konuşmasını duymadım. Ben bu gruplar arasındaki fikir ayrılıklarını Gemlik Gemisinde bulunan Assubay Cemal ASLAN'dan öğrenmiştim" demiştir. Ajanın kişiliğinin dışında kendi kendisiyle düştüğü çelişkiyi bu ifadeyi yadsıyan başka bir tanığın; Cemal ASLAN'ın ifadesiyle pekiştirerek sayın heyetinize hatırlatmakta yarar görüyoruz. Çünkü Cemal ASLAN ifadesinde; "Kubilay KILIÇ Gemlik gemisinde santral subayı idi.... aramızda Mihri BELLİ, Dr. Hâkmet KIVILCIMLI hakkında ve gerekse 6 lar grubu diye bir konuşma geçmedi, ben böyle bir grup bilmiyorum" demiştir.

d - 10 Şubat 1971 Tekirdağ Gemisindeki Toplantı

Tekirdağ gemisinde yapıldığı ileri sürülen toplantılara, İddiada ayrı bir önem verilmiştir. 10 Şubat 1971 de yapıldığı söylenen bu iki toplantıya, gizli örgüt toplantısı niteliği vermeye çalışan Kubilay KILIÇ'tır. Toplantılar, toplantıların mahiyeti... gibi, iddiaya mesnet yapılan hususlar, değeri, delil niteliği anlaşılmış olma Kubilay KILIÇ'ın ifadesinden başka bir de MİT raporuna dayandırılmak istenmektedir. Bu raporun Kubilay KILIÇ tarafından, ya da onun yaratmalarına dayanarak tanzim edilmiş olduğu düşünülebilir. O bütün bu delil üretmeler, yaratmalar, delil geçerliliği kazanamaz. Ayrıca, birinci toplantıya katıldığı ileri sürülen Lütfi YILMAZ'ın, aynı tarihte, Eğitim Merkezi'nde derste. İkinci toplantıya katıldığı ileri sürülen, Mehmet Aktüre'nin İstanbul'da olduğu, tanık Hüsnü Büyükağaoğlu'nun, duruşma sırasında verdiği ifade ve bunu doğrulayan Kuzey Deniz Saha Komutanlığı'nın 17.1.1972 tarihli ve Per 4001-124-72 sayılı, dosyada mevcut, yazı müdarecaatından anlaşılmıştır.

e - 13. Şubat. 1971 de Pinar Apartmanında Yapıldığı Öne Sürülen Toplantı

Pinar Apartmanı'nda, yapıldığı ileri sürülen, 13 Şubat tarihli toplantıda da, sayın İddia Makamı yalnızca Kubilay KILIÇ'ın ifadesine itibar etmektedir. O kadar ki, Kubilay KILIÇ, duruşmada, Hazırlık'taki ifadesinden, daha farklı bir ifade vererek, Ercüment Toker'le, Ziya Büyükkayalar'ın toplantıda olmadığını söyleyince, İddia Makamı'nda İddiasını bu yolda değiştirmekte, Esas Hakkında Mütalaası'nda, o da, bu isimleri saymaktan vazgeçmektedir. İsmail CANKARDEŞ'in, bu toplantıda olmadığını, 46 dosyanın 182 sırasında, mevcut. Dz.K.E. Harb Filosu K. dan gelen Per: 7200-8505/71 sayılı yazısıyla; gemide nöbetçi vardiya olduğu; Abdullah Gelgeç'in 41 no.lu dosyanın 29 sırasında mevcut ÖGR. K. 4001 71 sayılı Duz. Harb Ok. gelen yazısıyla, okulda olduğu anlaşılmıştır. İddia Makamı, bu resmi yazılardan çok, ne yazık ki, muhbir Kubilay KILIÇ'ın ifadesine değer vermektedir. Bu örnekleri, İsmail CANKARDEŞ'le, Abdullah GELGEÇ'i aklamak amacıyla ifade etmiyoruz; İddianın tutarsızlığını belirtmek açısından ifade ediyoruz, yoksa bu toplantılar -olmuşsa- ne gizli toplantılardır, ne de ortada bir örgüt vardır. Bu konuda, Türkiye Komünist Partisi'nin başkanlığına Hikmet KIVILCIMLI'nın getirileceği söylenmektedir, Savcı, iddianamesinde en az dört defa komünist, partisi kurdurmaktadır, Sıkıyönetim 3. nolu Mahkemesinde ise Türkiye Komünist Partisi'nin başkanları başka başka kim-selerdir. Biz, bu kurgular karşısında ne diyeceğimizi bilememekteyiz.

Muhbir tanığın ifadesinin geçersizliğine delil olmak üzere, mahkemenize çağrılan tanık Servet BÖTKE'nin ifadesini hatırlatmak istiyoruz: "Hikmet KIVILCIMLI'nın bu partiye 500.000 TL. verdiği veya vereceği konusunda bir bilgin görgüm yoktur. Kimseye böyle birşey söylemedim. İlk defa mahkemede duyuyorum. Kubilay KILIÇ'ı tanımam....hiç bir eve gitmedim. Kimse ile toplantıda bulunmadım." (Dur. Tutanağı S.315) Oysa, Kubilay KILIÇ huzurunuzda 6.9.1971 tarihli duruşmada T.K.P'ye Dr. Hikmet KIVILCIMLI tarafından 500.000 TL. verildiğini Servet BÖTKE'den duyduğunu söylemiştir. (Dur. Tut. S.96)

f - 14 Şubat 1971 Tarihinde Çölcük'te Bulunan Bozcaada Gemisinde Yapıldığı Öne Sürülen Toplantı

Bu toplantıya katıldığı iddia edilenlerden, İsmail CANKARDEŞ ve Mehmet AKTÜRE'nin, 46 Dosya, 182 sırasında mevcut yazı ile ve 48 dosya 8 sırasındaki resmi yazılarla nöbetçi vardiya ve nöbetçi subayları oldukları, Hüseyin ATALAY'ın, Antalya'da, ağabeyinin öldürülmesi dolayısıyla bulunduğu, Kubilay KILIÇ'ın ifadesinin, ona dayanan MİT raporunun ne derecede gerçek dışı olduğunu kanıtlamaktadır. Toplantıya katıldığı ileri sürülen Orhan Altan'la, Lütfi YILMAZ kalmaktadır. Bu iki kişi 19 kişi adına karar alarak, örgüte asli üye seçmektedirler. Savcı iddianamesinde 141. maddenin 1. fıkrasına göre, Hüseyin ATALAY, İsmail CANKARDEŞ, Şahin ALDOĞAN (bir de Atilla SARP) in cezalandırılmalarını istediğine göre, bu toplantı örgüt yöneticilerinin seçildiği toplantı olmaktadır. Bu kadar önemli bir toplantı ile böyle bir seçimi Orhan Altan'la Lütfi YILMAZ mı yapmıştır. Duruşmadaki ifadesinde, Kubilay KILIÇ (Zabıtlar, S.96) "14 Şubatta Bozcaada gemisinde toplandı. Bu toplantıda Orhan ALTAN, İsmail CANKARDEŞ, Lütfi YILMAZ, Mehmet AKTÜRE, Hüseyin ATALAY, bir de ben bulundum." diyerek açıkça yalan beyanda bulunmuştur. İddia Makamının, Kubilay KILIÇ'a sadık iddialarıyla gene bu bölümde de karşılaşırız. Ne yazık ki, gerçek dışı olan bu ifade, Esas Hakkında Mütalaaya esas teşkil etmekte, bu beyana dayanarak, Savcılık Şahin ALDOĞAN, İsmail CANKARDEŞ, Hüseyin ATALAY'ın 141 maddenin 1. fıkrası ile cezalandırılmasını istemektedir. Bu iddia ciddiye alınabilir mi?

Pinar Apartman'ında 27 Şubat 1971, 28 Şubat 1971, 31 Mart 1971 tarihlerinde yapıldığı ileri sürülen toplantılar 4. Mayıs 1971 tarihli mahut MİT raporuna ve ses bantlarına dayanmaktadır. Bunların delil niteliği yoktur. Önemli kararlar alındığı ileri sürülen bu toplantılarda, savcının biraz önce örgüt yöneticisi, karar almakla yetkili asli üye seçildiğini idda ettiği Şahin ALDOĞAN, İsmail CANKARDEŞ, Hüseyin ATALAY yoktur. Bu nasıl örgüttür, nasıl bir siyasi partidir?

3 Nisan'da, Turşucu Deresi Sokak 18 nodaki evde yapıldığı iddia edilen toplantıya Hüseyin ATALAY'ın katılmadığı, gemide nöbetçi olduğu 48 Dosya 150 dizideki resmi belgeden anlaşılmıştır. İsmail CANKARDEŞ de Sabahat DİNÇER'in tanıklığıyla Bahadır ERGÜN'de tanık Üstgm. Soner ALTAN'ın ifadesinden anlaşıldığı gibi bu toplantılarda yoktur. Ardından da Pinar Apartmanına geçilerek, toplantı yapıldığı, komisyonlar teşkil edildiği söylenmektedir. Bu toplantıda da Cengiz KILIÇ, Faik KORUNMUŞ'un tanıklığıyla Hüseyin ATALAY gemiden gelen yazıyla toplantıya katılmadıkları anlaşılmıştır. Bunlar Kubilay

KILIÇ'ın ifadesine dayandırılmaktadır. 47 no.lu dosyanın 157. sırasındaki vesikadan anlaşılacağı üzere Kubilay KILIÇ içeri vardiya olduğuna göre, bu toplantılara katıldığı düşünülemez.

g - 22 Nisan'da Kocamustafapaşa'da yapıldığı Öne Sürülen Toplantı

Kadir BİRDAL, Ayhan KANDAŞ, Vahittin ERGİN, Hikmet ÇELİK, İhsan YANAR, sorgularında bu toplantılara katılmadıklarını söylemişler, bu konuda savunma tanıkları dinlenmiştir. Tanıkların beyanları ve dosyaya gelen belgeler savunmaları doğrulamıştır. Atilla SARP' bu toplantıya katılmış gibi gösterilerek, davaya, başka çeşitten bir siyasi görünüm kazandırılmak istenmişse de, sanık Atilla SARP, suç olması düşünülemeyecek olan bu toplantıya katılmadığını isbatlamak gereğini dahi duymamış, bunu da açıkça beyan etmiştir. Bu toplantıya, siyasi karakter, gizlilik gibi özellikler kazandırmaya çalışan Kubilay KILIÇ'tır.

Bu toplantıda Hakan ÇETİN'in Gölcük'teki trafo merkezine dinamit attığını söylediğini Savcılık, Mütalaasında idda etmektedir. Oysa Kubilay KILIÇ, duruşmadaki ifadesinde, bunu kesinlikle ifade etmemiş, kendi sanısı olduğunu ileri sürmüştür.

Kubilay KILIÇ'ın ifadesinin delil niteliği malumdur.

h - Acuner'in İstanbul'a gelmesi

Gerek iddianamede ve gerekse esas hakkındaki mütalaada savcı, cunta ile örgütün teması başlığı altında olaylara belirli bir sosyal perspektiften bakmakta, sosyal ilişkileri öylesine dar yorumlamakta, sınırlarını öylesine dar belirlemektedir ki bu görüşe göre, toplumun bir katından birinin behemahal kendi katından, sınıfından kişi ile ilişki kurması zorunludur. Bu zorunluğa uyulmadığı takdirde ilişkiler vahamet kazanmakta, siyasal iktidara yönelik gizli örgütle ilgili temaslar ve irtibatlar başlamış olmaktadır. Bütünüyle bir rastlantı olan bu karşılaşma yukarıda açıkladığımız çağ dışı ve totaliter mantığın dışında hiç bir şekilde toplantı olarak nitelendirelemez.

Savcı iddianame ve esasa ilişkin mütalaasında sanıkların gerek hazırlık tahkikatında ve gerekse duruşmadaki beyanlarından, amacını sağlayacağını umut ettiği bir takım kırpıntı pasajlar almış ve giderek korkulu bir toplantı yaratmak çabasına girmiştir. Oysa sanıklardan Mukbil ÖZYÖRÜK'ün sorgusu sırasında belirttiği gibi: "hiç bir ihtilal tarihinde 15-20 dakikada ihtilal kararı alındığı ve bu işin deniz kuvvetleri ile başarıldığı görülmemiştir." (Duruşma tutanakları Sh: 53) Gerçekten de üç-beş kişinin bir araya gelerek toplumun hangi katından olurlarsa olsunlar TOK: 146'da gösterilen cürmü işlemeğe yönelik kararlar alması iddiası, başlangıçta belirttiğimiz özel amaçların gerçekleşmesi, yurtseverlerin tasviyesi amacına yönelik, mantık dışı bir iddiadır.

Sanıkların gerek hazırlık ve gerekse de duruşmada sorguları sırasındaki müttefik beyanlarından anlaşılacağı üzere adı geçen sanıkların verilen tarihte bir karşılaşmaları olmuştur. Bu karşılaşma tamamen bir rastlantının sonucudur. Tanıklardan Zeki EDİRNE "toplantının tamamen bir tesadüf olduğu kanısındayım" derken sanıklardan Nihat DEĞER hazırlıkta As. Savcıya vermiş olduğu ifade: "tesadüfen bu karşılaşmalar olmuştur, Acuner'le karşılaşmamız tesadüf değildir." demektedir, diğer sanıklarda gerek hazırlıkta ve gerekse mahkemede, huzurda vermiş oldukları ifadelerle bu karşılaşmanın tamamen bir rastlantı sonucu olduğunda birleşmektedirler. Olayın sanıklarından Mehmet Şengör, mahkemeden tahliyesini isterken: "bir rastlantının hesabını veriyorum" -Duruşma tutanakları Sh: 56- derken gerçeği ifade etmiş olmaktadır. İddia makamı bu soyut iddia ve muhayyel kurgularının dışında mahkemeye somut bir delil sunamamıştır. Bu olayla ilgili olarak yüce Anayasa Mahkemesinin kararı dahi göz önüne alınmamış, kendine özgü bir hukuk anlayışı ve delil değerlendirme yöntemi ile yüce mahkemece GAYRI CİDDİ olarak saptanan olaya sübut bulmuş gibi değer verilmiş, yüksek mahkeme küçümsenmiştir.

Olay tamamen bir rastlantının sonucudur, dedik. Şöyle ki: Sanık Ali Ercan, sanıklardan Nihat DEĞER ile görev icabı tanışmış, aralarında iyi ilişkiler doğmuş, gelişmiş ve bu nedenle İstanbul'a geldiğinde kendisini ziyaret etmesinden memnun olacağından bahisle Nihat DEĞER'e İstanbul'daki adresini vermiştir. Sanıklardan Nihat DEĞER, tabii senatör Ekrem ACUNER'in özel dostu ve ahbabıdır. Nihat DEĞER, görev yeri Eskişehir'den çeşitli özel nedenlerle ki duruşmalarda bu özel nedenler açıklanmış ve duruşma tutanaklarına geçmiştir -Ankara'ya gittikte arkadaşı Acuner'i ziyaret eder. Bu ziyaret ya da karşılaşmalar insanın sosyal niteliğinden gelen tavırlardır. Her ziyaret ya da karşılaşmayı gizli ve örgütsel bir teması bağlamak dananın altında buzağı arayan görüşün bir ürünüdür. Bu karşılaşmalardan birinde aynı tarihlerde, Kurban Bayramında İstanbul'da olacaklarını

öğrenirler. Nihat DEĞER, İstanbul'da bulunacağı adresi Acuner'e verir ve kararlaştırılan saatlerde kararlaştırılan yerde görüşmek üzere ayrılırlar. Amaç iki dostun yaban yerde günlerini birlikte geçirebilmesidir. Bunun ötesindeki tüm karşılaşmalar tamamen bir raslantı sonucu olup sanıkların iradesi dışında cereyan etmiştir.

Aynı gün Şahin ALDOĞAN'ın ikinci komutanı sanık Mehmet ŞENGÖR, Ali ERCAN'ın evine uğrar, tam bu sırada Nihat DEĞER'de Ali ERCAN'ı ziyaret etmek için gelmişlerdir. Mehmet ŞENGÖR, Şahin ALDOĞAN'a bayram ziyaretine gideceğini söyler, otomobille gelen grup ise şöyle bir uğrayıp gideceklerinden söz ettiklerinden ve sanık Şahin ALDOĞAN'ın evi de gidecekleri güzergah üzerinde bulunduğu Mehmet ŞENGÖR'ü de otomobile alarak hareket ederler. Şahin ALDOĞAN'ın ikamet etmiş olduğu evin önüne gelince Şahin ALDOĞAN kapıdadır ve bir konukseverlik örneği göstererek tanımadığı diğer kişi ve sanıkları da evine buyur eder. Daha sonrası hepimizin bilgisi cümlesindedir. Evde konuşulan konular ise her yurtsever aydının, kişiliği ve kimliği ne olursa olsun, o dönemler konuşmak ve tartışmakla yükümlü olduğu ulusal sorunlarla ilgili. İşte bu rastlantı, iddia makamınca alabildiğince ciddiye alınarak büyütülmüş ve huzurunuzla örgütle cuntanın teması olarak getirilmiştir. Savcı esasa ilişkin mütalaasında esasen bu olayın ciddiliğine kendisi de inanmamış olduğundan olaya adı karışan iki sanığın beraatlerini talep etmek zorunda kalmıştır. Bu olaya ilişkin tek delil tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ'ın gerçek dışı ve hayale dayalı beyanlarıdır. Bu ne soy örgüttür ki, bir yanda gizliliğinden söz edilirken öte yandan sözde en önemli bir görüşme tüm açıklığıyla önüne gelene açıklanıyor. İhtilal toplantıları ne zamandan beri mahallede çelik çomak oynarcasına yapılır oldu. Yukarıda da belirttiğimiz gibi sanık müvekkillerimiz gerçekten "bir rastlantının hesabını vermek durumundadırlar". Bunun ötesinde her şey geniş bir hayalin ürünüdür. Hiç bir somut delile dayanmamaktadır.

Buraya kadar, savcının mantığına uyararak biz de sözde-toplantıları bir bir ele aldık. Pek açıktır ki, bütün bu arkadaşlıklarda bir araya gelmelerde, birlikte gezmelerde, bekâr genç subayların birlikte ev tutmalarında, onlara karşı olanları kızdıran şey, bu yurtsever gençlerin, kendi disiplin anlayışlarına uymamalarıdır. Aslında, bu genç subaylar gerçekten disiplinli subaylardı, üstelik yaptıkları işi, bilinçle yapmak isteyen, mesleklerinin yurtsever ve halkçı bilincine ulaşmak isteyen kimselerdi. Bu disiplinli, genç yurtseverlerde hoş görülmeyle ilgili olarak aslında tamamen bilinçlenmeye, aydınlanmaya yönelmiş olmalarıdır. Bu yüzden, bir süreden sonra, bu genç yurtseverler izlenmeye çalışılmış, ardından da, onların üzerlerine yüklenmek düşünülmüştür. Şu sayfaya kadar, yapıldığı ileri sürülen toplantıları, savcı gibi, tek tek inceledik. Bunların siyasi, gizli örgüt toplantıları olmadığı apaçıktır. Bu konuda delil yoktur demeye bile insanın dili varmamaktadır; çünkü gerçekten olmuş bir olayın delillerinin varlığından, ya da yokluğundan sözedilebilir; onun için bu toplantılar için delil yoktur demek gerekmektedir. Suç delili yaratılmak istenmiş ama yaratılamamış, demek lazımdır. Çünkü yaratılan bir muhbir, bir ajanın, tutarsız, anlara dayanan, uydurma, kendi kafasında yarattığını dış dünyaya yansıtan ifadeleri ile, anlaşılmaz, gayriahlaki surette alınmış ve bir anlam taşımayan, yakıştırmalarla bir anlama kavuşturulamaya uğraşılacak ses bantları, ne yazık ki, bir delil seviyesine dahi yükselmemiştir. Hangi siyasi toplantı? Hangi örgüt? Okumak aydınlanmak, içinde yaşadığı ve korumakla yükümlü bulunduğu topluma bir şeyler kazandırmaya, bir şeyler katmaya kalkmak genç bir subayın hakkı değil midir?

Esas hakkındaki mütalaanın bu 26. sayfadan sonraki satırlarına dikkatinizi çekmek isteriz. Şu sözde delillerle, şu birbirini tutmayan açıklamalarla örgüt kurdurulmuş bile. Kararlar alınmış, sabotajlara başlanmış "eylem, işgal ve katliam kararları" alınmıştır. Öyle ki, işçiler de yetiştirilmiştir, fabrika komiteleri kurulmuştur, işçi sınıfı ihtilâli baslatılmak üzere. Sadece işçi sınıfı ihtilali yapılmakla kalınmayacaktır. Komünist bloka girilecektir. Bu da yetmez. Dünya proleter ihtilâli yaratılacaktır. Şu delillerden, şu maddi olaylardan, bu büyük hayallere varmak için, insanda ne büyük bir hayal gücü olmak gerekir.

Savınmamızın bu bölümünü bitirirken bir noktayı iyice belirlemek istiyoruz,

Mütalaasında örgütlenmenin başlaması ve örgütlenme adlı bölümün sonunda (sayfa:31-33) sayın Savcı, bir özet yapmış, iddialarının müsbet delillerle isbatlandığını öne sürmüştür. Bu müsbet deliller, buraya kadar, örneklerle açıkladığımız gibi, 4.5.1971 tarihli, resmi kayıtlarla yalan yanlış olduğu anlaşılacak olan MİT raporu (ki Bu rapor delil olamaz) ile, kişilikleri (biri ajan, diğerleri hasım) belli tanık beyanlarıdır. Bu delil yoksunluğu karşısında umudsuzluğa düşen sayın Savcı, diğer tanıkları dahi, iddiaları doğrul-

tusunda imiş gibi göstermeye çalışmıştır.

Burada sayın Savcı birdenbire elinde bir kamera var sanarak, kurduğu senaryonun önce sonunu resimlemiş, "ihtilal yapacaklarını, gemilerle köprüyü tutacaklarını, radyo evini işgal edeceklerini, diğer birlikler ve kuvvetlerin de kendileri ile birleşerek aynı şekilde hareket etmeleri neticesi ihtilâli gerçekleştireceklerini, bu ihtilalin sosyalist bir düzen getireceğini..." ardından da kamerasını, derhal geriye çevirerek "Bu kızıl ihtilalcilerin hafta sonlarında okula geldikleri zaman bahaneler yaratarak kavga çıkarttıklarını, söz atıp, ona buna tükürdüklerini, bu fena hareketleri otuz kadar öğrenciye tatbik ettiklerini, bu tutumlarından toplantıda aldıkları kararları sanıkların bu şekilde okulda tatbik ettiklerini... mendirek ve spor sahası arkasında sanıkların topladıklarını" resmeden savcıya göre, böylece ordu içerisinde, dünya proleter ihtilâlini yapacak, doğu blokuna Türkiye'yi bağlayacak, bir gizli komünist örgüt kurulduğu sabit olmuştur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH TÜSTAV ARAŞTIRMALARI

D Ö R D Ü N C Ü B Ö L Ü M

" Ö R G Ü T Ü N T Ü R K İ Y E C U M H U R İ Y E T İ A N A Y A S A S I N I İ H L A L E ,
P R O L E T E R D İ K T A T O R Y A Y A Y Ö N E L İ Ő İ "

B İ R İ N C İ K E S İ M

" İ D E O L O J İ K E Y L E M L E R
- B A Z I F İ L L E R - "

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

A - BİLDİRİ ve BROŞÜRLER:

Bulunduğu söylenen bildirimlerin nerede, kim tarafından ve ne şekilde basılmış oldukları delilleri ile ispatlanmamıştır. Bu bildirimlerin sanıklar ile uzaktan yakından ilişkisi yoktur. Aramada evlerde bu bildirimlerin bulunmuş olması yukarıda anlatıldığı üzere suç değildir. Nitekim bu bildirimler sınıf subaylarına ve bir takım subaylara da gönderilmiştir. Bu şahıslar hakkında dava açılmamıştır. Çünkü bir bildirim velev suç unsurunu taşıyan bir kimseye gönderilmesi halinde gönderilen kişi açısından herhangi bir suç söz konusu olamaz.

Vatan partisi tüzüğü Vahittin ERGİN'in eşyaları arasında dört adet olarak bulunmuştur. Gerek Ankara gerek İstanbul Cumhuriyet Savcılığından gönderilen 24.11.1972 tarih ve 3791 sayılı vatan partisi tüzüğü hakkında savcılıkça her hangi bir soruşturmaya geçilmediği belirtilmiştir.

Anarşi Yok Büyük derleniş adlı broşür Hikmet KIVILCIM'inin piyasada serbestçe satılmış bir eseridir. Sanıklar ile uzaktan yakından hiç bir ilişkisi yoktur.

B - BAZI SANIKLAR İÇİN AÇILMIŞ ŞAHSİ DAVALAR:

Bu bölümde savcı, bazı sanıklar hakkında açılmış bir takım davalardan söz etmektedir. Ne var ki, bu davaların büyük bir kısmı beraatle (Yakup Hindistan örneği) ya da koğuşturmaya yer olmadığı kararları (Ziya Büyük kayalar örneği) ile sonuçlanmıştır. Geri kalan davalardan bir kısmı için de, bugüne kadar dosyaya her hangi bir bilgi dahi getirmemiştir. Aslında bu bölümü mütalaaaya koyma sebebinin Savcı, sanıkların kimlikleri hakkında kanaat uyandırmak olduğunu, mütalaaanın 36 ncı sayfasında dolaylı olarak itiraf etmiştir. Öyle ki, sanıkların ya da sanık olmayan kişilerin her türlü davasından bu bölümde söz edilmiştir.

C - UMURYERİNE GELİŞ:

Her türlü asıl ve esastan uzak da olsa madem ki, savcılık bir takım faraziyelerin doğruluğunu kabul etmiştir, o halde bu doğrulardan kalkışarak her olayı ve meselâ, kuşun havada kanat çırpmasını dahi örgütün bir eylemi olarak kabul etmemizde zorunluk vardır. İşte bu mantığın tipik bir örneği de, Erkan DİRİK'in İstanbul'a Nejat ÇETİNKAYA'ya gelişi'dir. Şöyle ki, Nejat ÇETİNKAYA, İstanbul'da görevlidir. Hamile olan karısı banyoda düşünce aile dostu olan tabib teğmen Erkan DİRİK çağrılır. Erkan DİRİK bu düşme sebebiyle erken doğan olma tehlikesine işaret ederek Nejat ÇETİNKAYA'nın çağrılmasının yararını hatırlatır. Ne var ki, o tarihte Nejat ÇETİNKAYA ile eşinin arası özel ailevi bir problem nedeniyle açıktır. Nejat ÇETİNKAYA'nın eşi Gülseren ÇETİNKAYA'nın ricası üzerine Erkan DİRİK, İstanbul'a, Nejat ÇETİNKAYA'yı ikna etmeyi başardığı takdirde alıp, Ankara'ya getirmek üzere bir taksi ile Ankara'dan hareket eder. Yanında Ahmet Zafer ERGÜN vardır. Ahmet Zafer ERGÜN Erkan DİRİK'in fakülteden sınıf ve askeri yurt arkadaşısıdır. İstanbul'a bir kız arkadaşını görmek üzere gitmek istemektedir. Erkan DİRİK'in İstanbul'a taksi ile gitmek üzere olduğunu görünce ona katılmış ve yol arkadaşlığı yapmıştır. Erkan DİRİK Nejat ÇETİNKAYA'nın İstanbul'da Umuryeri'nde olduğunu bilmekte fakat Umuryeri'nin mevkiini bilmemektedir. Derince'de daha önceden tanıdığı Dz. Tğm. Seçkin PADIR'a görmüş ve ondan Umuryeri'nin yerini sorarak Nejat Çetinkaya'yı aradığını söylemiştir. Bunun üzerine İstanbul'a gitmekte olan Seçkin PADIR ve yanındaki arkadaşı Ali KIRCA Erkan DİRİK'in arabasına binerek Beykoz'a kadar gelmişlerdir. Burada, sanıkların bir birini tamamlayan açık ifadelerinde anlatıldığı biçimde, Nejat Çetinkaya bulunmuş ve Erkan DİRİK o'nuyla görüşmüştür. Daha sonra da Ankara'ya dönmüştür.

Ayrıntılarına girmeksizin anlattığımız olayın şu oluş biçimine karşın, savcı kendi kafasında tamamen gerçek dışı bir olay çizmiş ve esas hakkındaki mütalaaasında dahi olayın kendisine göre çizilmiş biçimini anlatmakta ısrar etmiştir. Oysa son soruşturma safhasında toplanan deliller tamamen kendisini yalanlamaktadır. Gerçekten savcı da bunun böyle olduğunu anlamış olacak ki, bu olayı "esrarengiz" olarak nitelendirmektedir. Bir olay şayet açıklıkla belli ise o olayı esrarengiz olarak nitelendirmek olanaksızdır. Şayet kendi anlattığı biçimde gelişmiş bir olay söz konusu olsaydı savcı elbette ki esrarengiz sıfatını kullanmayı gereksinmiyecekti. Bu sıfatı gereksinmesi, olaya kendi açısından açıklık getirme olanağını sağlayacak tek bir delili bağliyamamasından doğmaktadır. İşaret edelim ki, bu olay dolayısıyla savcı mütalaaasında, sanıkların örgüt faaliyeti ile ilgili olarak Ankara'dan İstanbul'a geldiklerinin ve gizli talimat getirdiklerinin tanık beyanlarından anlaşıldığına dair tamamen gerçek dışı bir iddiada dahi bulunmaya cesaret edebilmiştir. Oysa hep biliyoruz ki, bu konuda tek bir tanık beyanı dahi dosyada yoktur.

D - TRABZON - ERZURUM VE MUŞ HÜCRE ÇALIŞMALARI:

Örgüt sabit olmadığı için Trabzon ve civarında, Erzurum ve Muş'ta hücre faaliyete geçtiği de söylenemez. Hasan ÇETİN gerçekten iş aramış, Trabzon radyosunda iş bulması üzerine oraya çalışmaya gitmiştir. O bölgedeki ilişkileri her genç aydının ilişkileri gibidir, nitekim o bölgedeki ilişkileri dolayısıyla haklarında bir kovuşturmada yapılmamış olduğu belirtilmektedir.

Maksut ÇATAK'ın hücre üyesi olduğu konusundaki iddia da yakıştırmadan ibarettir. Bu konuda yapılan tahkikatlar mahalli mahkemelerce hükme bağlanmış, bu konularda verilen cezalar infaz edilmiştir. Ayrıca bütün bu tabii ilişkileri ideolojik eylemler gibi nitelendirmeye çalışmak zorlama bir çabadır, satışa serbest gazeteleri yasak ve gizli gazetelermiş gibi göstermek, arkadaşlar arasındaki ilişkileri gizli örgüt faaliyeti imiş gibi göstermek yanlış bir tutumdur.

E - GONDOL GAZİNESİ OLAYI :

Olayda bir örgütün bilinçli ve önceden kararlaştırılmış eylemler yaptığını geçerli delillerle ispatlayamayan savcı davayla ilgisi olmayan başka deniz subaylarının günlük zabıta vâk'alarını mütalaa yerleştirmek zorunluluğunu hissetmiştir. Bunların ne dava ile ilgisi vardır ne de zabıta olaylarına karışmış olanlar davanın sanıklarındır. 10-11 Nisan 1971 gecesi deniz üsteğmen Devrim ÇORBACIOĞLU Tuğrul YALÇINKAYA ve Mahmut GÜNEY'in birlikte içki içtikleri gondol gazinosunda, sivillerle çıkardıkları kavga ve 11 Nisan 1971 de deniz üsteğmen Oktay ATALAN'ın bir polis memuruyla tartışması iddianameye ve mütalaa konulmuştur. Bu gerçek iddianamenin güçsüzlüğünü sözde toplum potansiyelini yükseltmek sanısı verebilmek için savcının dava dışı basit gündelik olaylara dahi sarılmak zorunda kaldığını göstermesi bakımından ilginçtir.

Öğretmen Deniz Yüzbaşı Tuna KAM'ın telefon ile tehdit edilmesi olayı üzerinde durmaya dahi lüzum yoktur.

F - TRAFİ MERKEZİNİN DİNAMİTLE TAHRİBE TEŞEBBÜS EDİLMESİ:

Savcı mütalaa sırasında Kocamustafapaşadaki evde Atilla SARP'ın da katıldığı, Hüseyin ATALAY, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Hikmet ÇELİK, Saim KİNOĞLU, Vahittin ERGİN'in de bulunduğu toplantıda bir eylem kararı alınarak Gölcük'teki Trafo merkezine dinamit atılmasının kararlaştırıldığını söylemektedir. Adı geçen toplantı 22 Nisan 1971 tarihlidir, biz bu toplantıda kimlerin bulunmadığını ilgili bölümde belirttik, şimdi bu noktada başka bir tertiple daha karşılaşmaktayız; Şöyle ki, bu ana kadar olan iddiaya göre sözü geçen toplantı 22 Nisan da yapılmış idi dinamit ise 21 Nisan da atılmış olduğundan, bir gün önce atılmış dinamitin atılma kararının bir gün sonra alınmasının nasıl olabileceğini mahkemenin takdirine bırakırız.

Bu konudaki sözde delil Kubilay KILIÇ'ın ifadesidir. Kubilay KILIÇ 24/4/1971 tarihli sıcağı sıcağına verdiği ifadesinde aynen "Bu sırada Hasan ÇETİN 21/4/1971 gecesi Amerikalıların Gölcükte Değirmendere yakınlarında bulunan Trafo merkezine dinamit patlattığını söyledi. Gölcükte sivillere ait bir kayık kayboldu, Gölcük gazetesini okudunuzmu? dedi, manalı baktı. O sırada Hikmet Çelik dinamit patlatmanın zamanı değildi dedi. Hakikaten bu tarihte trafo merkezinde dinamit patladığını gazetelerden okuduk." demiştir. Aynı muhbir tanık 6 Eylül 1971 günlü duruşmada (Duruşma tutanakları Sayfa 98) "Hasan ÇETİN o gece gölcükte bir kayık kaybolmuş şeklinde laf etti. Hikmet ÇELİK fitilini uzun bırakmışsınız dedi ve Hasan ÇETİN'in Gölcükteki Trafo merkezine dinamit attığını bu şekilde konuşmasından çıkarttım. Hasan ÇETİN böyle konuşunca ben de böyle anladım." demiştir.

Bir gün sonraki 7 Eylül 1971 tarihli duruşmada ise Askeri savcı bu iki ifadenin arasındaki çelişkinin farkına varmış tanığı hazırlıktaki ifadesi gibi ifade vermeğe zorlamıştır. (Duruşma tutanakları Sahife 105) "Askeri savcının talebi üzerine tanık Kubilay KILIÇ'tan soruldu.Tanık, Hasan ÇETİN de 22 Nisan 1971 tarihinde Gölcük Trafo merkezini açıkça bombaladığını itiraf etmiştir. İlk ifadem doğrudur dedi. 6 Eylül 1971 günü bu hususun ısrarlara rağmen söylenmemesi sebebi tanık Kubilay KILIÇ'tan soruldu. Dün yorgun olduğum için o şekilde ifade verdim, savcılığa verdiğim ifade doğrudur ve her şeyin üstündedir" demiştir.

Bu konudaki Molla BİLET ile Necdet KARGAĞLU tanık olarak dinlenmiş, bu iki tanığın ifadelerinden ise sadece adı geçen yere dinamit atılmış olduğu anlaşılmaktadır. Açıkça görülmektedir ki bu konudaki tek delil, delil niteliği bilinen, sanıklarla ilişkisi ve onlara karşı kasta açık olan Kubilay KILIÇ'ın sözleridir. Bu kişi ise bakişlardan dahi mana çıkararak kendince böyle bir sonuca varmaktadır.

G - GÜVERTE BİNBAŞI ERDOĞAN TUFAN'IN ÖZEL OTOSUNUN YAKILMASI:

Bu olayın ispatı yolunda savcı, delil olarak

- 1) Muhbir tanığın ifadesine
- 2) MİT tarafından sağlanmış banta dayanmaktadır.

Yukarıda defalarca bir iki delilin de hukuki geçersizliğini tekrarladık. Gene de muhbir tanığın beyanlarının gerçekten ne kadar uzak olduğunu açıklayabilmek için bir kaç nokta üzerinde duracağız.

Kubilay KILIÇ hazırlıktaki 21/4/1971 tarihli ifadesinde, 6. sahifede: "...Kİ'nin kim olduğunu bilmiyorum, Orhan bir sınıf subayı olabilir tanımıyorum, Kİ dedikleri donanma komutanı Koramiral Kemal KAYACAN olabilir, fakat bilmiyorum. Bu konuşmalardan belirttiğim gibi malumatım olmamıştır." demıştır. Ancak muhbir tanık için arkasını bırakmamış, 24/4/1971 tarihli hazırlıktaki ikinci ifadesinde, 9. sahifede de şöyle çelişkiye düşmüştür. "Yalnız geçen sorgum üzerine (Kİ veya KİM) in koramiral Kemal KAYACAN olabileceğini söylemiştim. Ancak benim zihnimi çok meşgul etti. Biz deniz lisesinde öğrenci iken halen harb okulunda sınıf amiri olduğunu tahmin ettiğim Yoğurtçu semtinde oturan Deniz binbaşı Erdoğan TUFAN'a KEM derdik... Bilmiyorum. Arabası da yandığına göre evi de Yoğurtçuda bulunduğuna göre Kİ veya KİM, KEM olabilir." diyerek birdenbire ortaya Erdoğan TUFAN'ı çıkarmıştır.

Muhbir tanık 6/9/1971 tarihli mahkeme önündeki ifadesinde: ".....Daha sonra Hüseyin ve ben bulunuyordum. Şinasi MAKTAV Dev-Genç'ten biri ile KEM'in arabasını, yani Erdoğan TUFAN'ın arabasını yaktıklarını söyledi. Yani Hüseyin ve ben ve Şinasi MAKTAV, bir masanın etrafında üçümüz otururken anlattı bunu, diğerleri duymamıştır". Daha sonra sahife 113 te ise "...Şinasi MAKTAV ile arkadaşlığımız yok, ilk defa 13 Şubat 1971 de Pinar apartmanında gece tanıdım, kimse tanıştırmadı, esasen Şinasi Maktav koşucu ve sporcu olduğundan şahsen tanıyorum." demıştır. Yani gizli bir örgüt olacak, bu örgüte mensup bir kişi bir eylem yapacak sonra bunu hiç tanımadığı birine anlatacak. Bu örneği Kubilay KILIÇ'ın beyanlarının ne kadar mantık dışı olduğunu kanıtlamak bakımından verdik.

Kubilay KILIÇ 24/4/1971 tarihli hazırlıktaki ifadesinde (Sayfa7). Şinasi MAKTAV'ın araba olayını kendisine anlattığını bildirerek, "...Bu araba yakılması olayından sonra binbaşı sınıfta bir konuşma yapmış, hangi sınıfta olduğunu bilmiyorum. Benî Siyasi olaylara karıştırmayın. Benim bu olaylarla ilgim yok" şeklinde tanıklıkta bulunmuştur. Erdoğan TUFAN huzurunuzdaki tanıklığı sırasında (Duruşma zabıtları sahife 178) Şinasi MAKTAV'la aralarında geçmiş bir olay olmadığını belirtmiş- "Benî bu işlere karıştırmayın şeklinde bir şey söylediğimi hatırlamıyorum" demıştır. Bu konuya kısaca değinmemizin nedeni muhbir tanığın kişiliği yukarıda bahsedilen Anayasa Mahkemesi kararı paralelinde ortaya koyabilmektir.

Sanın olay tarihi olan 14 Nisan 1971 de Ankara'da bulunduğunu hatırlatarak bu paragrafı noktalamak isteriz. Gerçekten, İbrahim Alkım ALTUĞ, Şinasi MAKTAV'ın olay tarihinde Ankara'da bulunduğunu Sayın mahkeme huzurunda beyan etmiştir. (Dur. Tut. S.296)

H - GÜVERTE SINIF OKULU KOMUTANININ ÖZEL ODASININ YANMASI:

İddia Makamı mütalaasınının 45 ci sayfasında "30.4.1971 günü sanıklardan Ahsen GÜRCÖL, Ergin TÜRESELVE Ulusal BERRAK'ın okul civarında fındıklık mevkinde içki içtiklerini ve bilahare birlikte okul yatakhanesine çıkarak sanık Ahsen'in odasına gittiklerini ve sonra yanlarına İzzet DEMİRHAN'ın er TOMBAK'a mütalaada belirtildiği şekilde beyanda bulunduğu sanık Türüsel'in boş rakı şişesini orta bahçeye attığı" çocuklar siz aldirmayın ben bunu size atmıyorum İsmet ÇAKMAK Albaya atıyorum, o temizlesin vesaire şeklinde sözler söylediği bu sırada bir kesekağıdı içerisinde üç şişe getirildiği bunların birinin rakı değerinin şarap ve diğerinde muhtevasının anlaşılacağı şişeler geldikten sonra içkilerin içildiği Ulusal BERRAK'ın göz kırparak dışarı çıktığı saat 22.50 sıralarında Gv. Alb. İsmet ÇAKMAK'ın odasının bulunduğu kısımdan üç defa cam kırılmasına benzer ses duyulduğu, nöbetçi heyeti tarafından her taraf aranmasına rağmen kırılan camın tesbit edilemediği saat 23.10 sıralarında Alb.İsmet Çakmak'ın yatak odasından alevlerin yükseldiği, er Adnan ACIOĞLU tarafından görülerek nöbetçi heyetine haber verildiği, Ergin TÜRESEL'in men edilmesine rağmen odaya girerek vitrin camını kırdığı şuursuz şekilde minimsi sağa sola sığıdığı ve nöbetçi subaylar tarafından oradan uzaklaştırıldığı belirtilmektedir.

Sayın iddia makamının yukarıdaki açıklaması karşısında her ne kadar sanıklar Ergin Türüsel ile İzzet Demirhan ve Ulusal Berrak'ın yangın çıktığı sırada suçüstü yakalanmaları söz konusu değilse de kendileri hakkında müdafaaları sırasında T.C.K.nunun

131 maddesinde gözönünde bulundurulmaları işaret edildiğinden bu konuları etraflıca incelemek gereğini duyduk.

Bizler açısından, herşeyden önce bu suçun müvekkillerimiz tarafından işlenmesi söz konusu değilse de, T.C.K. 131'in eleştirilmesinde fayda vardır.

T.C.K. Madde 131. Unsurları:

- 1) Failde, 131. maddede anılan suçu işleme kararının mevcut bulunması gerekir.
- 2) Fiilin askeri olan veya devletin müsellah kuvvetlerinin hizmetine tahsis edilmiş bulunan gemilerde, nakil vasıtalarında, hava vasıtalarında yollarda müesseselerde, depolarda ve diğer askeri tesisler, bunlar henüz ikmal edilmemiş olsa bile ve mahallerde icrası gerekir.
- 3) Fiilin maddi unsuru: Bu fiil neticesinde yukarıda sayılan yerler tamamen veya muvakkat bir zaman için kullanılmıyacak bir hale gelecek veya tahrip edilecektir.

Burada doktrin yönünden incelenmesi gereken husus şudur: "Askeri tesisat" kelimesinden ne anlaşılmalıdır? Bazı müelliflerce daha ziyade altında çalışılan barınaklar, binalar gibi tahrip veya kullanılmıyacak hale getirilmesi mümkün maddi varlıklar olarak kabul etmek maddenin tanzim tarzına uygun düşmektedir.

Acaba davamızdaki Alb. İsmet ÇAKMAK'ın odası T.C.K.nun 131 maddesinde yer alan askeri yerlerden sayılabilecektir?

Gerçekten Alb. İsmet ÇAKMAK'ın odası, Güverte sınıf okulları binasının içerisinde. Güverte sınıf okulları binasının askeri bir tesis olduğundan şüphe yoktur. Ancak nasıl ve ne şekilde çıktığı ve ne yoldan müvekkillerimize isnat edildiği hiçbir şekilde anlaşılamiyan yangının Alb. İsmet ÇAKMAK'ın komutanlık odasında çıktığı bir gerçektir. Esas hakkındaki mütalaanın 45. say. deki başlıktan da anlaşılacağı gibi "...Güverte Sınıf Okulu komutanının okul içindeki özel odasının ve eşyalarının yakılması denilmek suretiyle yangın olayının albayın özel odasında meydana geldiği açıkça belirtilmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi, özel odanın askeri tesisat sayılamıyacağı göz önüne alınarak T.C.K. madde 131. uygulamak imkansız hale gelmektedir.

Asıl önemlisi, aşağıda tanık beyanlarından da anlaşılacağı üzere bu fiil sanıklar tarafından işlenilmemiştir.

1- Tanık Teoman ÖZ: "...Yzb. aşağıdan bir cam sesi duyulmuş şingirtı olmuş tek tek bakalım dedi, biz 4. katın yani teğmen yatakhanelerinin camlarını dıştan ve içten iyice kontrol ettik şişe atılıp atılmadığına baktık bir şey görmedik. Komutanın camında da bir kırılma yoktu...bütün nöbetçi heyeti 4. kata bunun üzerine çıktık komutanın yatak odasında kesif duman gördük... çıktığımda Ergin TÜRESEL diye bir arkadaş içeriye girmeye çalışıyordu..." demek suretiyle müvekkillerimizin bu suçla ilgilerinin olmadığını ifade etmiştir.

2- Tanık Ziya KARAL: Yangın olayından sonra olay mahallinde yapmış olduğu inceleme sonucunda aynen şu şekilde beyanda bulunmuştur: "Bu tanık nöbetçi ast. subay ve nöbetçi elektrikçiden kontrol kalemimi alarak sigortaları kontrol etmiş ve aynen "bazı sigortaların atmış olduğunu tesbit ettim" demek suretiyle yangının bir sigorta atmasından meydana geldiğini açıkça beyan etmiştir.

3- Tanık Ertan DORA: "Ergin TÜRESEL'i merdivende gördüğüm zaman sol elinden kan akıyordu, sonradan bu teğmenin bu odaya girdiği zaman hava almak için cama vuruyorum diye vitrin camına vurduğunu ve elinin kesilmiş olduğunu duydum. Daha sonra Ergin TÜRESEL'in revire gönderilerek elinin sardırıldığını duydum. İçkili olduğunu ve söndürmeye yardım ettiğini söylemişlerdi" demek suretiyle müvekkillerimizin canlarını ortaya atarak çıkan yangını söndürmek istediklerini açıkça beyan etmesine rağmen sanık olmalarını hiçbir surette anlayamamaktayız.

4- Tanık Mustafa SINIR: "Kapıya yaklaştığımız sırada üst.tğ. Hüseyin SAĞLAM beni geçti ve kapıya bir omuz darbesi vurdu, kapı açıldı, ikimiz birden içeri girmek istedik, bu sırada devriye esnasında gördüğüm Tğm. Ergin TÜRESEL'in içeride adam boğuluyor camları kırılım diyerek içeri girdiğini gördüm, aynı anda içeriden cam sesi geldi içeridekilerin boğulmalarını nazarı itibare alarak dışarıya çıkmalarını ihtar ettim dışarı çıktılar, Tğm. bu sırada şuursuzca birtakım hareketler yapıyordu ve camları kırılım diyordu ben dumanların dışarı çıktığını görünce camları açtırdım" demek suretiyle müvekkillerimizin suçsuzluğunu açık ve seçik olarak ortaya koymuştur.

Buraya kadar verilen izahat ve gerekse tanık beyanları incelendiği zaman müvekkillerimiz tarafından bu suçun ika olunmadığı açık ve seçik olarak ortaya çıkmıştır. Ancak acı olan nokta şudur ki müvekkillerimizin fedakarca bir yangının söndürülmesine çalıştıkları halde sanık olmaları, hukuk mantığına uymadığı gibi insanlık duygularımızla da bağdaşamamaktadır.

J - KORGENERAL ATIF ERÇİKAN'IN EVİNİN KAPISINDA BOMBA PATLATILMASI OLAYI:

10 Nisan 1971'i 11 Nisan'a bağliyan gece saat 00.15 sıralarında Ankara'da Emek Mahallesiinde İsrail Evleri diye adlandırılan kısımda 57. Sokak 3 numaralı apartmanın 1. katındaki dört numaralı dairesinin giriş kapısı önünde bir patlama olmuştur. Bu dairede Genel Kurmay Başkanlığı Plan ve Prensipler Dairesi Başkanı Korgeneral Sayın Atif Erçikan ikamet etmektedir. Patlama ile uykusundan uyanan sayın General elektriklerinde yanmadığını görerek olayı telefonla Merkez Komutanlığına haber vermiştir. Durumdan telsizle haberdar edilen ve o sırada Küçükesat'da bulunan bir emniyet ekibi derhal olay mahalline hareket ederek patlamanın vukuu bulduğu yere ulaşmış ve incelemelere başlamıştır.

Aynı sokakta 5 numaralı apartmanın kapıcısı olan Hasan Demir adlı kişi (o gece saat 23.15 sıralarında kendi bulunduğu apartmanın kapıcı bölümünde yatmağa hazırlandığını, soyunup yatağa girdiği sırada kapıcı odasının bulunduğu koridora açılan kapının gıcırdağını, bundan bir gelen olduğunu anlıyarak giyinmeye başladığını, fakat kimsenin gelmediğini, az sonra aynı kapının gıcirtısı ile gelenin geri döndüğünü anladığını bu saatte koridora girenin kim olduğunu öğrenmek merakı ile dışarı çıktığını apartmanın cümle kapisına vardığında sokağın orta yerinde kendisinden 20-25 metre mesafede orta boylu koyu renk elbiseli ve başı açık bir şahsın 8. caddeye doğru dönük bir vaziyette bulunan gri renkli bir Wolksvagene doğru yürüdüğünü gördüğünü bu şahsın Wolksvagene ulaşarak sol taraftaki kapisını açıp arabaya girdiğini ve 8. caddeye doğru hareket ettirdiğini, bu sırada sokaktaki lambaların 8 numaralı apartman önündeki hariç yanmadığını araba hizasından geçerken bu şahsı yan tarafından da gördüğünü polislerle hikaye etmiştir.

Patlamadan iki saat kadar sonra polisler tarafından 70. Sokakda görülüp takip edilince kaçan ve bir ara bir ağaca çarpıp duran gri beyaz renkli bir Wolksvagen'de yakalanan sanık Ruhi KOÇ ile Sarp KURAY nezaret altına alındığı odada Hasan DEMİR'e gösterilmiştir. Adına teşhis zabıt varakası denilen bu tutanakda Hasan DEMİR Ruhi KOÇ ile Sarp KURAY'ın bulunduğu odaya sokularak Hasan DEMİR'e gösterilmiş tanık olay sırasında arabaya binen ve 25-30 metre mesafeden arkasından gördüğü şahsın bu şahıslardan Ruhi KOÇ'a benzediğini, gösterilen arabanın da Ruhi KOÇ'un binerek uzaklaştığı arabaya benzediğini söylediği halde polisler tarafından tanığın Ruhi KOÇ'u kesin olarak teşhis ettiği zapda derç edilerek imza ettirilmiştir.

Aynı şahıs daha sonra soruşturmaya el koyan Cumhuriyet Savcısına da sokakta gördüğü şahsı arkasından gördüğünü sokağın saranlık olduğunu kesin bir teşhis yapamayacağını yalnız şahsı Ruhi KOÇ'a, arabayı da orada gördüğü arabaya benzettiğini bildirmiş duruşmada ise, kendisinin cahil bir köylü olduğunu renk ve mesafe bakımından yanılabilirceğini gördüğü şahsı 35-40 metre mesafeden gördüğünü benzetmesinin kesin olamayacağını açıklamış hazırlıkta yaptığı teşhiste beline polisler tarafından çıplak bir tabanca sokularak sanıkların bulunduğu odaya ithal edildiğini teşhisinde bu suretle yaptırıldığını ilave etmiştir. Hasan DEMİR bu müşahedesinden 45 dakika sonra patlamayı duyduğunu da açıklamıştır. Bu ifadeye göre sanık Ruhi KOÇ bakımından hiç bir suretle subut delili sayılmıyacak ve hele Sarp KURAY bakımından hiç bir bilgi taşımamakla beraber olayın ceryan tarzı bakımından bir değer taşıyan açıklamadır. Tanık 23.15 de yatıp bir süre yatakda kaldıktan sonra kapı gıcirtısı ile ve merak saikası ile dışarı çıkıp şahsı ve arabayı gördüğünü bundan 45 dakika sonrada patlamanın vukuu bulduğunu bildirmiş olmasına göre olayın 00.15 de vuku bulduğu hakkındaki şahadeti olaya uygun düşmektedir.

Dikkat edilecek olursa Hasan DEMİR sokakda bir otomobile doğru giderken arkasından gördüğü şahsın 3 numaralı apartmana girip çıktığı hakkında veya elinde patlayıcı maddeye benzer bir şey gördüğü hususunda hiç bir bilgi vermemekle beraber sokakda bir şahsın sakin adımlarla bir otomobile doğru ilerlediğini ve arabaya binerek 8. caddeye doğru uzaklaştığını bildirmekle yetinmiştir. Bu nedenlerle şahit Hasan DEMİR'in bu ifadesi olaya ışık tutmakla beraber ne Sanık Ruhi KOÇ bakımından ve hele hele Sarp KURAY bakımından hiç bir suretle subuta elverişli bir bilgiyi ihtiva etmemektedir.

Şimdi bir de olayın mağduru bulunan sayın Korgeneral'in beyanlarına eğilelim:

Sayın Korgeneralde patlamayı yapan ve yaptıranlar hakkında kesin bir bilgi vermemekle beraber, olaydan bir veya iki gün önce oturduğu konuttan dairesine giderken apartmanın bulunduğu sokağın karşı tarafındaki bir ağacın altında bir şahsın kendisini gözetlediğini gördüğünü hatta sokağa dönerken geri dönüp baktığında bu şahsın kendisini gözleri ile izlemeye devam ettiğini müşahade ettiğini bildirir. Olaydan sonra gazetelerde çıkan resimlerinden kendisini gözetliyen bu şahsın Ruhi KOÇ olduğunu teşhis ettiğini açıklamıştır.

Tanık Hasan'ın yukarıda özetlenen ve sanıklar bakımından bir değer ifade etmemekle beraber patlamadan 45 dakika önce bir şahsı arkasından gördüğünü bildirmekten ibaret olan beyanı ve olaydan iki saat sonra aynı semteki 70. sokakta Hasan'ın ifadesinesine benzediği için polisler tarafından kovalanan bir Volkswagende Ruhi KOÇ ile Sarp'ın bulunmuş olması müvekkiller hakkında mezkun mahalde patlayıcı madde infilak ettirmek suretiyle ammenin selameti aleyhine ağır bir suç işledikleri hakkında dava açılmasına yetmiştir. Sanık Ruhi KOÇ'un Dev-Genç Örgütü'nün [REDACTED] genel sekreterliğini yapmış olması, Sarp'ın da kendisi ordudan atıldığı sırada Ruhi KOÇ'un kendisine sempati göstermesinden dolayı Ruhi KOÇ ile dostluk kurmuş olması ve hele hele olay geçesi sanık Ruhi KOÇ'un dreksiyon numaraları için enistesinin arabası ile bir süre dolaştıktan sonra Sarp KURAY'ın Bahçelievler'deki evine bırakmağa geldiği sırada 70. Sokakta görünmüş olması nedenleri de bir unsur gibi olaya eklenerek idolojik maksatlarla mezkun mahalde patlayıcı madde infilak ettirmek olayının faili addedilen müvekkiller bu kerede aynı olayla Anayasayı tebdil ve taygir ve ilgaya, bu kanunla teşekkül eden T.B.M.M iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüz etmiş sayılacakları gibi hukuki sınırlarını aşan bir mütalaa ile ve idam cezası tecziyeleri istenmektedir.

Sayın Korgeneral Ruhi KOÇ hakkındaki sözlerini duruşma sırasında bildirdiği cihetle bu sözlerden çavanın açılması sırasında iddia makamının bilgisi bulunmadığı bir gerçektir.

Sayın Korgeneral'in ikamet ettiği evde veya bunun giriş kapısında bir patlama meydana getirmek eylemi ile ne sanık Ruhi KOÇ'un ne de Sarp KURAY'ın bir ilişkisi usulen tesbit edilmemiştir. Çünkü:

a) Hasan DEMİR'in patlamadan 45 dakika önce sokakta gördüğü şahsın Ruhi KOÇ olduğu kesin değildir.

b) Hasan DEMİR bu şahsın orta boylu olduğunu söylediği halde Ruhi KOÇ sadece memleketimiz ölçülerine göre değil bütün dünya ölçülerine göre uzun boylu sayılacak yükseklikte 1,81 boyundadır.

c) Hasan DEMİR şahsı 20-25 metre mesafeden ve arkadan gördüğünü hazırlık soruşturmasında bildirdiği halde duruşmada bu mesafeyi 35-40 metreye çıkarmıştır. Görgü sırasında sokaktaki lambalardan sadece bir tanesinin vandiği göz önünde tutularak olay şartları içinde yapılacak bir keşifle Hasan DEMİR tarafından gerçek bir teşhisin yapılabilip yapılamayacağı araştırılmamıştır.

ç) Hasan DEMİR gerek şahıs gerekse araba hakkındaki sözlerinin kesin olmadığını bir benzetmeden ibaret bulunduğunu söylemekle yetinmiştir. Yani benzetme bir oranda teşhis sayılıyorsa ihtimali bir teşhisdir. Böyle bir teşhiste az çok bir yanılma payı kabul etmek gerekir. En azoranda da olsa sanık lehine bulunan bir ihtimalin red edilmemesi göz önünde bulundurulmak gerekir.

d) Sokakta görülen şahsın RUHI KOÇ olduğu bir an için kabul edilse bile bu şahsın Atif ERÇİKAN'ın oturduğu apartmana girdiği ve patlayıcı madde koyduğu hakkında şahit tarafından hiç bir bilgi ileri sürülmemektedir. Bu görgüden 45 dakika sonra patlamanın vukuu bulduğuna göre patlayıcı maddenin konulmasından 45 dakika sonra infilakını sağlamak için bir fitil ile teşhisi gerekirdi bu husus sayın ERÇİKAN'ın olay hakkındaki bilgisine ve olay mahallini inceliyen bilirkişilerin fenni izahatına göre mümkün değildir. Zira Sayın ERÇİKAN duruşmadaki ifadesinde (Kanaatime göre failler cana zarar gelmemesi için itina göstermişlerdir. Uzun fitil kullanmamışlardır, kısa fitil kullanmışlardır. Kendi bile zor kaçmışlardır. Herkes yatağına girdikten sonra patlama yapılmıştır.) demek suretiyle olayın teknik izahını dosyadaki ekspertiz raporuna da uygun surette yapmıştır. Türk Ordusunda Korgenerallik mevkiine kadar yükselmiş bir kurmay subayı patlayıcı maddenin niteliği hakkındaki bu teknik izahı her türlü şüpeyi giderecek mahiyettedir. Eğer patlayıcı madde patladığı yere patlamasından 45 dakika önce konulmuş olsaydı, Olay yerinde bir bakiye bırakması gerekirdiki ekspertiz raporunda böyle bir bakiye tesbit edilmediğine göre Korgeneral'in beyanı gerçeğe en uygunu olarak görülmektedir. Bu izahata göre olaydan 45 dakika önce 57. sokakta bir otomobile doğru giderken arkasından görülen telaşsız insanın bu patlamaya ile ilgisi kabul edilemez.

Hele SARP KURAY'a gelince Sarp KURAY ne 57. Sokakta görülmüş ne beline polisler tarafından sokuşturulan bir tabanca ile nezarethaneye ithal edilen Hasan tarafından teşhis edilmiş ne de sayın ERÇİKAN tarafından kendisinin gözetlendiği iddia edilmemiştir. Bu iki şahsın böyle bir patlama olayına sanık diye yakıştırılması savcılık makamının bu davadaki tutumuna da aykırı düşmektedir. Sayın Selahattin FIRAT iddianamesinin ve esas

hakkındaki mütalâasının nerede ise her satırında Sarp KURAY'ı bir Örgütün lideri olarak ileri sürmekte ve ona göre de bir sürü hayali olayın yöneticisi ve yürütücüsü saymaktadır. Bu hadise idolojik maksatlarla yapılmış bir olay ise ve Sarp KURAY da faillerinden biri ise savcının bu davada benimsediği görüş tarzına göre SARP KURAY'ın militanlarına emir verip uydurma soygun olaylarında düzmece örgüt faaliyetlerinde olduğunu iddia ettiği gibi, bu olayda da adanlarını kullanabilirdi.

Sayın ERÇİKAN'ın RUHİ KOÇ hakkındaki teşhis olayı yalan demiyeceğiz ama kesin bir yanılmazdır. Ruhi patlama olayından iki saat sonra belli şekilde yakalanır yakalanmaz verdiği ilk ifade de olaydan bir kaç gün önce İzmir'e gittiğini, bir gününü Söke'de geçirdiğini ayın 9 unda İzmir'de bulunduğunu İzmir'de emniyet makamları tarafından görü- lerek emniyet müdürlüğüne celb edilip bir süre tutulduğunu olay sabahı İzmir Sağlam otobüsleri ile İzmir'den Ankara'ya geldiğini bildirmiştir. Müvekkillerin bu konudaki soruşturmanın geliştirilmesi isteği Ankara'daki mahkeme tarafından red edilince Ruhi KOÇ'un 9 Nisan 1971 günü İzmir'de bulunduğunu İzmir Emniyet Müdürlüğüne celb edilerek bir süre alıkonulduğunu tesbit eden belge tedarik edilerek dosyaya konmuş savcının esas hakkındaki mütalâasında temasa tenezzül etmediği bir başka gerçekte belgelendirilmiştir. Ruhi KOÇ 8 Nisan 1971 gününü Söke'de geçirdiğini iddia etmiş, Noterlikçe ifadeleri tesbit edilen şahitler de bu savunmayı teyid etmişlerdir. Sayın Selahattin FIRAT dosyada bu deliller mevcut olduğu halde hala Sayın ERÇİKAN'ın sözlerinde bir yanılma olmadığını iddia etmek istiyorsa Ruhi KOÇ'un olay sabahı Sağlam otobüsleri ile İzmir'den geldiği ayın 8 inde Söke'de 9'unda İzmir'de ve İzmir Emniyet Müdürlüğünde bulunduğu hakkındaki savunmasının gerçeğe uygunluk derecesini araştırabilirdi.

Biz Sayın Korgeneral'in Ruhi hakkındaki müşahadesinin bir yanılma eseri olup olmadığını başka bir yolla da tesbitinin mümkün olduğu kanısındayız. Sayın Korgeneral'in bildirdiği görgü şartları içinde olay yerinde bir kesif ve tatbikat yapılarak söylendiği mesafeden görülecek bir şahsın bilahare resimden teşhis edilip edilemeyeceğini araştırıl- masını istedik. Bu noktadaki ısrarımız mahkemeyi yanlış bir hükme varmaktan ve hele Sayın iddia makamını hatalı bir iddiadan esirgemek anlamına gelmektedir.

Binde bir ihtimalle bile olsa sayın Korgeneral'in yanılması düşünülebilirdi. Eğer hüküm böyle yanlış bir teşhise dayatılırsa bundan adaletin edebiyen müzdarip olacağı şüphesizdi. Kaldıkı biz bir şahsın görgü konusunda ne kadar ihtisas sahibi bulunursa bulun- sun sokağın bir ucunda uzaktan bir defa gördüğü bir şahsı gazetede ki resminden teşhise muktedir olamayacağını iddia ediyoruz. Bu iddiamız şartları tahakkuk edince er geç isbat edilebilecek bir durumdadır.

Hasan DEMİR'in ifadesi sanıklar bakımından ve subut açısından hiç bir değer ifade etmemekle beraber, sayın iddia makamı tarafından bu beyan iddiaya mesnet alındığına göre, bu hususdaki incelenmenin genişletilmesi hakkındaki talebimizi kabul edilmeden uygulamaya gidildiği takdirde, cahil bir şahsın karanlık bir sokakta 30-40 metre mesafeden arka- sından gördüğü bir şahsı teşhis ettiğine dayanılarak mahkumiyet talebinde bulunmak ve hele bu davada olduğu gibi böyle bir delille menleketin aydın kişilerinin başını istemek hukuk geleneklerine ve adalet ölçülerine uygun düşmemektedir.

Sayın Erçikan'la Hasan Demir'in subut yönünden ve müvekkiller bakımından değerden yoksun ifadelerine bir an için bir değer ifade etmek mümkün olsa bile ERÇİKAN patlamada kısa fitil kullanıldığını patlamayı yapanların ancak kaçabilecek zaman bulabildiklerini bildirmesine karşılık Hasan DEMİR'in olaydan 45 dakika önce sokakta gördüğü şahsın 00.15 de patlamayı yapan şahıs olduğu düşünülemez. Zira Hasan'ın gördüğü şahıs arabasına binip uzaklaşmıştır. Eğer bu şahıs patlama ile ilgili ise patlamadan önce yeniden olay yerine dönmelerini düşünmek ve buna ait delilleri aramak gerekir. Hasan'ın ifadesi karşısında sayın ERÇİKAN'ın beyanının kıymet ifade edemeyeceği düşünülemeyeceğinden bu patlama ile olaydan 45 dakika önce sokakta görülen kişinin ilgili bulunmadığını kabule hukuki zaruret vardır.

Sanık Ruhi KOÇ ile Sarp KURAY'ın polisler tarafından görülüp takip edilince kaç- mış olmalarının bu olay bakımından subuta delil alınması tamamı ile gerçeğe aykırıdır. Kuri KOÇ eriştesine ait olan arabayı dreksiyon egsersiz yapımak için gece vakti sokakların tenhaliğinden faydalanarak kullanmaktadır. Kendisi hadise saralarında Dev-Genç üyesi olduğundan ötürü izlenmektedir. İzmir'de bile görülünce polisler tarafından yakalanmış karakola götürülmüştür. Bu nedenlerle polis takibinden işkillidir. Sarp KURAY'a gelince layn teğmen olan Sarp KURAY tamamıyla Atatürkçü tutum ve davranışının etkileri ile iştirak

ettiği Göksenin 68 ve 69 subay bildirisi diye adlandırılan olaylar nedeni ile ve gerçeğe aykırı iftiralar ile ordudan uzaklaştırılan bir gençdir. Hukuka aykırı tasarruflarla kendisini mesleğinden eden kişi ve makamlara karşı yoğun bir hukuk savaşına girişmiş kendisi hakkında açılan uydurma davalarda bereat sağlıyarak zafer kazandığı gibi. Danıştay'a açtığı iptal davalarının kesin sonuçlarını elde ederek hakkındaki işlemleri iptal ettirmiş ve orduya avdetini beklemekte bulunmuştur. 12 Mart muhtırasının yurt ufuklarından silip süpürdüğü karanlık zihniyet kendisinde orduya avdeti hakkında bir ümid ışığı pırıldattığı bu sıralarda yeni bir olay kendisini işgilli bir duruma sokmuştur. 12 Mart Atatürk yolunu pürüzlerden temizlemiş olmakla beraber, kendisini ordudan kevan zihniyet sahiplerinin henüz mücadeleyi terk etmediği yeni olaylarla ortaya çıkmıştır. Kendisi gibi Deniz Kuvvetlerinden veya Deniz Harp Okulundan kovulan bir sürü arkadaşlarının olaya tekaddüm eden günlerden MİT tarafından İstanbul'da helikopterlerle takip ve avlanarak askeri isyana teşvikten dolayı İstanbul 1. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesine sevk edildiklerini öğreneli çok olmamıştır. Hepsini de SARP KURAY gibi birbirine benzeyen ve gerçeğe ilgisi bulunmayan uydurma olaylarla ordudan uzaklaştırılan bu gençlerin sevk edildiği mahkeme hakimi, bu gençler hakkında derlenen delilleri göz önünde tutarak hepsinde sivil hayata girmiş olan bu şahısların bir askeri hakim önüne sevk edilerek tevkif edilmek istenmelerini hayretle karşılamış delil olarak ileri sürülen MİT raporlarının teyp ve bantların ve bu bantlara ait tutanakların hiç bir suretle delil sayılamayacağını ve esasen bu şahısların huzura sevklerinin tabii hakim ilkesine de aykırı düştüğünü kararında belirterek gençlerin cümlesini serbest bırakmıştır. Aynı olayın belgeleri dosyanızdadır. **1 no Ordu**

1 no Ordu hakiminin yukarıda açıklanan gerçeklerle serbest bıraktığı kişiler mahkemenizin savcısı tarafından aynı delillerle ve idam talebi ile mahkemenize sevk edilmiştir. Sayın Selahattin FIRAT'ın dosyada bulunan 17.3.1971 tarihli bu karardan haberi bulunmadığını iddia etmek mümkün değildir.

İşte ordudan türlü uydurma sebeplerle çıkarılan arkadaşlarının İstanbul'da uğradıkları yeni saldırıdan haberdar olan Sarp KURAY bu nedenle tedirgin bir durumdadır. Bu sebeple geceleyin kendisini takip eden polislin eline geçmek istememiştir. Bunda haklı da oldukları yakaladıktan sonra uğradıkları muameleler zinciri ile ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Aradan geçen zaman sanıkların taşıdıkları endişede ne derece haklı olduklarını daha da kesin çizgilerle ortaya koymuştur. Tarihte ilk defa bir savcı sorguya çekmediği hususlarda şahısları başlarını istiyecek oranda itham etmeye başlamıştır. Sayın Selahattin FIRAT, ERÇIKAN olayı nedeni ile Sarp KURAY ve RUHİ KOÇ'u tek sorgu işareti ile sorguya çekilmediği halde bu suçtan bahisle her iki sanığın idamini istemiştir.

Bir an için infilak gecesi 57. sokakta görülen şahsın Ruhi KOÇ ve otomobilinde infilaktan iki saat sonra Ruhi KOÇ ile Sarp KURAY'ın içinde yakalandığı otomobil olduğunu kabul edelim. Gerek yurt içinde gerek yurt dışında vukua gelen ve adına anarşik olaylar denilen hadiseler gösteriyorki bu kabil olaylarda sanıklar daima çalışan araçlar kullanmaktadırlar. Olayımızda Ruhi KOÇ eniştesinin arabasını kullanırken yakalanmıştır. Ruhi KOÇ bir patlama olayının sanığı olsaydı arabasını geceleyin karanlık sokak içinde yanan tek ışığın altına bırakmazdı. Bu hareket tarzı gösteriyorki, Ruhi KOÇ'un kullandığı araba sokakta görülen araba ise olayla ilgili değildir.

Olay'ın subut açısından yaptığımız bu açıklamadan sonra sayın mankemenizin esas hakkındaki mütalaa'nın okunmasından sonra vasıf değişikliği ihtimalinden bahisle yaptığı irşada uyarak bazı açıklamalarda bulunmayı zaruri görüyoruz.

Dosyanızda tetkikinden anlaşılacağı gibi ERÇIKAN olayı hakkında 370,372,411 ve 65 ve silah taşıma olayından dolayı da 6136 sayılı kanunun 13. maddeleri gereğince müvekkiller hakkında mahkumiyet kararı verilmiş bulunmaktadır. Askeri Yargıtay 3. Dairesince incelenen dosya (İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesince anayasayı tebdil ve taygir ve ilgaya, T.B.M.M. iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmekten yargılanmakta olan 83 kişi ile ilgili iddianamede Ruhi KOÇ ve Sarp KURAY'da TCK 146. maddesine göre açılmış bahsi geçen davada asli fail olarak gösterilmekte incelediğimiz bu mahkumiyet kararının sebebini teşkil eden patlama olayı dahi bahsi geçen iddianamenin 54,55,57, ve 65. sayfalarındaki olaylar kısmında zikr olunmakta aynı iddianamenin 100. ve bunu izliyen sayfalarında TCK'nun 146. maddesindeki Anayasayı ihlal suçunun unsurları incelenmekte ve bu inceleme yapılırken özellikle 105 ve 106. sayfalardaki tahlillerde 146. maddedeki cebir unsurunun aleti ve vasıtası bulunan menmu silah taşıma ve kullanma fiillerinde dahil olarak sanıkların meydana getirdikleri bütün bu

çok çeşitli olaylarla memlekette proleter bir ihtilal yapmak hedefini güttükleri bu olaylardaki fiil ve hedeflerinin ayrı ayrı bir müstakil suç teşkil edilemeyeceği ortada tek bir suçu meydana getiren idolojik eylemlerin mevcut olduğu bu tek suçun da TCK. nun 146. maddesinde yazılı anayasayı ihlal suçu olduğu beyan olunarak Ruhi KOÇ ve Sarp KURAY hakkında TCK. nun 146. maddesindeki anayasayı ihlal suçunun maddi olaylarını teşkil ettiği ileri sürülen bu münferid olaylardan dolayı gösterilen maddelere göre ceza tayini yolsuz olup bu sonuncu maddeden açılmış olan davanın esası 146. maddeye ilişkin dava ile birleştirilmesi, Anayasayı tağgir tebdil ve ilgaya T.B.M.M. ini iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs olarak gösterilen olayların tahkiki ve toplanacak delillerinin değerlendirilmesi sonucunda suçun sabit kabul edilip edilmemesi ve kabul edildiği takdirde tavsifi ve buna göre kanuni uygulama yapılması esas davayı görmekte olan mahkemenin yetkisi ve görevidir.) dendikten sonra (her iki sanığa atfedilen suçların gerek delil kifayetsizliği ve gerek kanuni unsurları bakımından subut bulunmadığına soruşturma eksikliğine, ceza uygulanmasında hata yapıldığına, takdiri teşhis sebebinin yersizliğine ilişkin itirazların incelenmesine gerek bulunmamıştır) gerekçesi ile hükmü bozmuş bulunmasına göre subuta vasa ve inceleme eksikliğine ait itirazlarımızın mahfuz bulunduğu ve bu nedenle de hükümden önce üzerinde durulmasında zaruret bulunduğu açıktır.

Sayın ERÇIKAN ifadesinde olayda kısa fitil kullanıldığını fail veya faillerin herkesin yatmasını bekliyerek cana zarar gelmesini önlemeye dikkat ettiklerini ancak kaçabilmelerine yetecek zaman bulabildiklerini açıklamış bulunmasına göre olayın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığına ait iddianamede ve 1 numaralı mahkemede kabul edildiği gibi TCK. nun 370, 372 ve 4.1. maddelerine uygun sayılmasına olanak bulunmadığı gibi olayda müvekkiller ile sayın Atif Erçikan arasında idolojik bakımdan bir çatışma ve ayrılık isbat edilemediği müddetçe olayın ideolojik bir vasfıda sabit olmamış bulunmasına göre subut kabul edilse dahi Sayın ERÇIKAN'ın anayasayı tebdil ve taygir suçunun işlenmesine mani olacak bir kişi bulunmadığı göz önünde tutulacak olursa eylemin sayın ERÇIKAN'ın ifadesinde de açıklandığı gibi adi bir izrar eylemi teşkil edeceği şüphesizdir.

Savcılık makamı basit bir izrar eyleminden ibaret bulunan bu ERÇIKAN olayı hakkında en küçük bir araştırma yapmaya lüzum hissetmemiş ve Hadiseyi Anayasa ihlalinin ve T.B.M.M. nin iskatına cebren teşebbüsünün unsuru sayacak yerde sayın ERÇIKAN'ın ifadesindeki açıklığa bakarak izrarın şumul ve mahiyetini araştırılmaya lüzum göstermemiştir. Sayın Korgeneral patlama nedeni ile duvarda 70-80 Dm karelik bir çatlak meydana geldiğini apartmanın giriş kapısı ve pervazlarında çatlaklar ve kırılmalar olduğunu kendi dairesinin ve karşısındaki dairenin camlarının kırıldığını açıkladığı halde dosyadaki ekspertis raporlarında infilakla asla ilgili bulunmayan sayın Korgeneral'in zevkine uygun şekilde bütün dairenin tamamının yağlı boya badanası, bütün kapı ve pencerelerin yeniden boyanmış olması infilakin meydana getirdiği zarara ithal edilmek istenmiştir ki, ekspertiz raporundaki hakikate tamamen aykırı bu durumun en ana adalet düşüncesini dahi rencide ettiği şüphesizdir. Sayın Korgeneral'in hazırlıkta verdiği izahate göre olay yerinde tarafsızlık bilirkişi marifetiyle inceleme yapılmadan apartmanın tamamının süslenmesine ait masraflarında zarara ithal edilmesi ve bozulan kararda olduğu gibi şişirilmiş bu zarar miktarının cezanın şiddetlendirilmesi esas sayılması adalet hislerini ezmektedir.

Gerçekten sayın ERÇIKAN'ın yukarıda açıklanan ifadesi özeti olayına sayın iddia makamının hiç bir delile dayanmadan iddia ettiği gibi 146. maddeye ne de Ankara'daki savcının ve mahkemenin kabul ettiği gibi Ammenin selameti aleyhine işlenen cürümlere uymadığını ortaya koyarak suçu bu nitelikten sıyırap mal aleyhine işlenen ve TCK. nun 516. maddesinde müeyyidesini bulan babın 7. faslına götürmektedir.

516. maddeyi birlikte inceleyelim: Madde aynen:

Bir kimse her ne suretle olursa olsun aharın menkul veya gayri menkul malını tahrip veya imha eder veya bozarsa, yahut bunlara zarar verirse... diye başlamaktadır.

ERÇIKAN olayında faillerin sayın Korgeneral'i zarara uğratmayı kastettiklerini olayın cereyan tarzından ve sayın Korgeneral'in ifadesinden açıkca anlaşılmaktadır. Sanık her kimse: sadece onun gayri menkulünü bir oranda tahrip etmek amacını gütmüşlerdir. Bunun için de sayın Korgeneral'in kapısının önüne patlayıcı maddeyi koyup patlatmışlardır. Bu suretle de amaçlarını elde etmişlerdir. Sanıklarda idolojik bir maksat olsaydı, bu maksat tahtında amme selametini tehlikeye sokacak surette apartmanın tamamını mesela bir köprüyü bir treni bir sinemayı ve eğer sayın Atif ERÇIKAN'ı kastediyorlarsa onun bulunduğu resmi daireyi uçururlardı. Olayın sayın ERÇIKAN'ın ifadesi ile meydana çıkan bu özelliği dikkate alınmadan ammenin selameti üzerine bir cürüm ve hele anayasayı tebdil ve taygir

ve hele hele bu kanunla kurulan T.B.M.M. ni iskat ve vazifeden cebren menine maddi unsur alınması izanları ve vicdanları zorlayan bir davranıştır.

Ceza Kanunumuzun mehzazını teşkil eden İtalyan Ceza Kanununun ünlü sarihi MARJNO' da eserinin üçüncü kitabınının 99. sayfasında 1405. şahsı zarara düşürmek maksadını güttükleri tahakkuk ederse eylemin ammenin selameti aleyhine işlenmiş bir suç teşkil etmeyip olsa olsa "Kanunumuzun 516. maddesine tekabül eden" İtalyan Ceza Kanununun 424. maddesine uygun bir fiil teşkil edeceğini) açıklamış bulunduğu göz önüne alınırsa TCK. madde 516 da ifade ve müeyyidesini bulan bir eylemin Anayasayı ihlalinin cebri unsuru saymak korkunç bir düşünce tarzıdır. Tanrı bu düşünce sahiplerini kendi düşüncelerinin medlülünü anlamak idrakine ulaştırınsın. Yine Atatürk adına ve hukuku bayrak yaparak yapılan 27 Mayıs ihtilalinden sonra kurulan Yüksek Adalet Divanı, değil hadisemizde olduğu gibi bir apartmanın kapısında husule gelen bir patlama için devlet bütçesine 5 Milyondan fazla ödemeye mal olan 6-7 Eylül olayları ve Demokrat İzmir Gazetesinin tahribi hadisesinde dahi, faillerin bir sürü yangın tahrip ve patlama olaylarının vukuu bulmasına, olayların İzmir, Ankara ve İstanbul'da ceryan etmesine rağmen gerçek kasitlerini ammenin selameti aleyhine işlenen suçlardan saymıyarak TCK. nu 516 ve müteakip maddelerini uygun izrar eylemi niteliğinde mütalaa ettiği göz önünde tutulacak olursa, olayın iddianamede zikredildiği gibi 370, 372 ve 411. maddelerle asla ilgili bulunamayacağını kabulü zaruri olacağı gibi esas hakkındaki mütalaa da zikredildiği gibi Anayasayı ihlalinin maddi unsuru sayılması tıpkı 27 Mayıs gibi ATATÜRK ilkelerini benimsiyen ve bayrağını elinden bırakmayan 12 Mart muhtırasına da tamamı ile aykırı düşer.

Yine mahkemenin direktif ve irşadına uyarak 6136 kanuna muhalefet iddiaları üzerine de bir nebze durmak istiyorum.

Layn Teğmen olan Sarp Kuray'ın ordu ile ilişkisini kesen bütün idari işlemler Danıştay 5 ve 10. Dairelerince kesin nitelikte iptal edilmişti. Erçikan olayının Ankara'da ceryan eden duruşmaları sırasında bu iptal kararları mahkemeye sunulmuştur. Dosyada mevcuttur. Sarp KURAY'ı ordudan uzaklaştıran bütün kanunsuz eylemler iptal edildiğine göre kendisinin subaylık sıfatı avdet etmiş bulunmaktadır. Anayasanın emrine rağmen kendisinin yeni bir göreve atanmamış olması bu atamayı yapacak mevkiide bulunanların işledikleri bir vazifeyi suistimal suçunun unsurlarını teşkil eder. Görev ile sıfat ayrı ayrı şeylerdir. Kendisini ordudan uzaklaştıran işlemleri iptal ettiren Sarp KURAY 15 senelik bir tahsil hayatının kendisine kazandırdığı subaylık sıfatını yeniden ihraz etmiştir. Hatta bu sıfatı daha işlemlerin bidayetinde dahi Danıştay'ca yürütmenin durdurulmasına karar verildiği anda avdet etmiştir. Nitekim, 5. Daire iptal kararında (evvelce yürütmenin durdurulmasına karar verildiği cihetle davacıya maaşlarının verilmesi ve görevinin iadesi tabii olduğundan verilmiyen maaşları mevcut ise bu hususun ayrıca dava mevzuu olması gerekir) diye açıklamış olması görevinin de devam etmekte olduğu hukuki sonucunu benimsiyen görüşü karşısında Sarp KURAY'ın vazifesine iade edilmemiş olması Anayasanın mahkeme hükümlerini yerine getirilmesi gerektiği hakkında amir hükmüne karşı ilgili makamların suçlu durumda olduklarını açıkça ortaya koymaktadır.

Sarp KURAY'a anayasanın amir hükmüne rağmen makam ve müesseselerin yeniden vazifeye atanmamış olmasından bahisle kendisinin subay sayılamayacağı hakkındaki mütalaaalarının bir suçlunun savunmasından öteye bir değer taşımadığı göz önünde tutularak böyle bir mütalaaaya istinatla Sarp KURAY'ın silah taşımaktan suçlu sayılması düşünülemez böyle bir düşüncenin benimsenmesi kanunlarımızla değil Anayasa ile de çelişki arz eder.

Sarp KURAY'ın subaylık vasfı kanunlarımıza göre şüphe götürmez bir gerçek bulunmakla beraber vazifede olmamasının silah taşımaya engel olduğu gibi bir gerekçede hukuka aykırı düşer. Subayların vazife dışında zati tabancalarını hariçten görünmeyecek surette taşıyabilecekleri hakkındaki yönetmelik hükmünün ve hele Bakanlar Kurulunca neşredilen son yönetmeliğe göre emekli subay ve astsubayların dahi silah taşıyabilecekleri hakkındaki benimsenen düşünce dikkate alınırsa Sarp KURAY'ın bu konudaki hukuki durumu daha da aydınlanır. Tabancanın zati olduğu açıktır. Onun yabancı menşeyli olması zati kabul edilmesine ne suretle engel teşkil ettiği izahı mümkün olmayan bir keyfiyettir. Subayların zati tabancalarını her hangi bir mercie haber vermede taşımaları 6136 sayılı kanun çerçevesinde bir eylem teşkil etmez. Hele subaylık sıfatı devam eden bir kişinin zati silahın taşınması keyfiyetinin TCK. madde 146 uygun bir fiil olduğu iddia etmek ve buna göre ceza tertibini istemek ceza kanunlarını ilgadan daha ileri bizzat anayasa hükümlerini de ihmal ve ilga etmekle birdir.

Sarp KURAY'ın subaylık vasfı bu gün dahi devam etmektedir. Hiç değilse sanık kendisinin bu sıfatının devam ettiği düşünce ve kanısı ile zati tabancasını taşıdığına göre hareketinde 6136 sayılı kanuna muhalefet kastı düşünülemez. Diğer sanık Ruhi KOÇ'un durumuna gelince:

Ruhi KOÇ'un 6136 sayılı kanuna muhalefet ettiği hazırlıktaki ikrarlarına dayanılarak iddia edilmektedir. Bu ikrara göre Ruhi KOÇ yakalanınca tabancasını bulunduğu otomobilin döşemesinin altına atmıştır. Yapılan aramada döşemenin altında tabanca bulunmamıştır. Buna göre ikrar maddi delillerle yalanlanmıştır. İkrarın bu muallel durumu göz önünde tutulursa iddia dayanaksız kalmaktadır. Hele hele böyle dayanaksız bir iddianın anayasanın tebdil taygirine unsur sayılması mümkün değildir.

Sayın hakimler, yurdumuzun 27 Mayıs 1960 ihtilalinden sonra girdiği ışıklı yolda bir süre yürüdüktan sonra devletin 27 Mayıs'a ve Atatürk devrimlerine düşman güçlerin eline geçmiş olması yurt sathında büyük çalkantılara sebep olmuştur. Karşımızda türlü suçlardan ve bu suçlar bir araya getirilerek anayasaya ihlalden sanık olarak gösterilen gençler gerçekte bu çalkantılı devirde vatanlarına bağlılıklarının kendilerini ittiği samimi düşüncelerle hareket ettikleri için tutucu güçler tarafından bir teviye hırpalanmışlardır. 12 Mart'a kadar devlete hakim olan iktidarın güçsüzlüğü bu gençleri mahvetme yolundaki düşüncelerini mevkiî tatbiki koymalarına mani olmuştur.

Asıl yargılanacak olan, 27 Mayıs ve onun getirdiği 1961 Anayasasının düşmanı bir iktidar ve bu iktidara yardımcı olan gayri-millî menfaat şebekeleridir.

Yüksek Mahkemenizin tarihi bir önem taşıyan bu dava da gerçeği bütün aydınlığı ile gördüğüne ve adaleti gün ışığına çıkaracağına sanıklarla birlikte bizde tam bir inanç taşımaktayız.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ANI

İKİNCİ KESİM

"İDEOLOJİK MAKSATLARLA YAPILAN
SİLAHLI SOYGUN OLAYLARI"

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

I - SOLMAZER'İN YILMAZ ve KAPLANGI İLE CUNTA FAALİYETLERİ. ÖRGÜTÜN
ESKİ M.B.K. ÜYELERİ İLE İRTİBATLARI İDDİASI

Savcı iddianame ve mütalaanamesinde, İrfan SOLMAZER'in Muzaffer YILMAZ ve Rafet KAPLANGI ile cunta faaliyetleri örgütün eski M.B.S. üyeleri ile İRTİBATLARI başlığı altında, davamıza konu edinilen muhayyel örgütün nasıl oluştuğunu mücerret ve hayalî bir şekilde izah etmeye çalışmıştır. Örgüt gibi, bu izah şekilde hertürlü delil ve mesnetten yoksundur. Şöyle ki:

I- 1971 yılı başlarında Rafet KAPLANGI'nın evinde, Dimitri FOTİYADİS ve Kiryako KOMBİS isimlerinde iki kişi Rafet KAPLANGI'nın davetlisi olarak bulunmaktadırlar. İstanbul'dan Ankara'ya bakanlıktaki işi dolayısıyla gelen ve yolculuk esnasında tesadüfen eski bir tanıdığı olan Mehmet TUNÇ'a rastlayan Muzaffer YILMAZ Ankara'ya geldiklerinde, arkadaşı bulunan Rafet KAPLANGI'nın hatırını sormak için Mehmet TUNÇ'la birlikte KAPLANGI'nın evine telefon açarlar. Rafet KAPLANGI'da her ikisini birlikte evine yemeğe davet eder ve Muzaffer YILMAZ ile Mehmet TUNÇ, KAPLANGI'nın evine geldiklerinde, yukarıda isimleri zikredilen ve aralarında hiçbir arkadaşlıkları bulunmayan KAPLANGI'nın iki Rum arkadaşı ile karşılaşır. İşte savcının iddianamesine dayanak aldığı, maznunların cunta faaliyetleri ve ihtilâl dair konuşmalar ilk defa birbirleriyle tanışan insanlar arasında ve yanında vukubulmaktadır.

a- İhtilâl ve Cunta gibi çok gizli ve çok önemli bir konunun, birbirlerini tanımayan veya derin samimiyet ve itimatları olmayan şahıslar yanında konuşulmayacağı her türlü izahattan varestedir.

b- Nitekim yukarıda sözkonusu ettiğimiz yemekte bulunan Mehmet TUNÇ, amme şahidi olarak mahkeme huzurundaki yeminli ifadesinde, "Yemekte Muzaffer YILMAZ'ın tayin işinden bahsedildi, Rafet KAPLANGI o geceki konuşmada ihtilâl olacaktır şeklinde konuşmadı, siyasi bir konuşma olmadı, Muzaffer YILMAZ Ankara'ya tayin işi için ve Emniyet Umum Müdürlüğü ile vazifesi için görüşmek üzere gelmişti. "beyanında bulunmakla, savcının iddiasının hilafını amme şahidi olarak beyan etmiştir. (Duruşma Tutanağı S. 168)

c- Aynı yemekte tesadüfen maznunlarla bir arada bulunan ve huzurda amme tanığı olarak dinlenen Dimitri FOTİYADİS ve Kiryako KOMBİS yeminli ifadelerinde, savcının iddiasının tamamen hilafını beyan etmişlerdir. (Dur. Tut. S.167)

d- Savcının gizli bir toplantı süsü vererek mahkemeye takdim ettiği bu en tabii ve en masum yemek ziyafetinin, savcının vasıflandırdığı gibi gizli bir toplantı olmadığı ve gizli konulardan bahsedilmediğini amme şahitlerinin yeminli beyanları ile ispatlamış bulunuyoruz. Ayrıca, silahlı kuvvetlerin eski bir mensubu olan Rafet KAPLANGI'nın not defterinde yüksek rütbeli subayların ve emniyet mensubu arkadaşlarının isim, adres ve telefon numarasının yazılı bulunması kadar tabii bir hal de olamaz.

2- RAFET KAPLANGI'nın MUZAFFER YILMAZ'a talimat yolu ile ve imzalı yarım kartla birlikte bir subayı gönderttireceği, yarım kartla gelen bu kimseye MUZAFFER YILMAZ'ın soyulabilecek yerleri ve adreslerini bildirmesi ve yarım imzalı kart hususu da tamamen hayal mahsulü bir iddiadır. Şöyle ki:

a- MUZAFFER YILMAZ, RAFET KAPLANGI'ya 1960 ihtilalinde ordunan ayrılarak emniyet teşkilatına intisabı sebebi ile tanımaktadır. Aralarında gizli bir örgüte mensub olacak, bu mevzuda hem fikir olacak ve aynı gayeye teveccüh edecek kadar samimiyet yoktur.

MUZAFFER YILMAZ, hayali cuntanın başı olduğu iddia edilen İRFAN SOLMAZER'i ise hiç tanımamaktadır. Nitekim, İRFAN SOLMAZER de hazırlık tahkikatındaki ve duruşmalardaki ifadelerinde MUZAFFER YILMAZ'ı hiç tanımadığını belirtmiştir. Bu hususun aksini ispat edecek herhangi bir beyan ve vesikanın dosyamızda olmaması da İRFAN SOLMAZER ile MUZAFFER YILMAZ'ın birbirlerini tanımadıklarını kesinleştirmiştir.

b- MUZAFFER YILMAZ 21 yıllık emniyet müdürüdür, hukuk fakültesi mezunudur ve MUZAFFER YILMAZ'ın hadiseye dahil edilmiş nedenleri, iddianameye göre, kendine maddi menfaat temini amacıdır. Halbuki MUZAFFER YILMAZ İstanbul Siyasi şube müdürlüğünü 10 yıl, bunun yanında 2.Şube müdürlüğü, 3. şube müdürlüğü ve Trafik Şube müdürlüğü yapmış bir şahıs olarak kendisine maddi çıkar temini yolunu aramış olsaydı, davamızda MUZAFFER YILMAZ'a verildiği iddia edilen meblağların ne kadar komik ve çocukça meblağlar olarak görüleceği açıktır.

Bazı misaller verecek olursak, Rumların Yunanistan'a muhacereti sırasında sözü edilen yolsuzluk ve rüşvetler, Hürriyet gazetesinde yayınlanan emniyet 1. Şube Müdürü İlğız AYKUTLU'nun 1 Milyon Lira bahşiş aldığı, enson ceryan eden baz morfin kaçakçılığı meselesinde ortada dönen paralar, yukarıdaki iddiamızı doğrulamakta ve MUZAFFER YILMAZ'ın

çok rahat ve tehlikesiz yollardan milyonlar çalabileceği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Aynı zamanda MUZAFFER YILMAZ'ın gizli bir teşkilata mensub olması da düşünce ve şahsiyeti itibariyle de mümkün değildir. Nitekim, 22 Mayıs 1971 günü ikametgahında bas-kin şeklinde yapılan üç saatlik aramada, hiçbir gizli vesika vesair delil bulunamamıştır. Aynı gün MUZAFFER YILMAZ'ın üzerinde yapılan aramada da gizli bir vesika veya buna benzer herhangi bir şey bulunmamıştır.

Bütün bunlar göstermektedir ki, M. YILMAZ bir cuntaya, bir gizli örgüte veya herhangi bir soyguna karışabilecek kişilik ve vasıfta bir insan değildir. Bu hususlar dosyada mevcut, savcılıkça yapılan tahkikat raporları ile de sabittir.

c - Savcı iddiasında, Emniyet müdürlüğünde, emniyetçe alınan ifadelere ve yine EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNDE ASKERİ SAVCI TARAFINDAN ALINAN İFADELERE istinaden maznunların yarım imzalı kartla temas kurduklarını izah ve beyan etmiştir.

Bu mevzuda dikkate alınacak ilk husus maznun HASAN ÇETİN'in sorgusunun ilk sıraya alınmasıdır. HASAN ÇETİN'in 13 Ağustos 1971 tarihinde mahkeme huzurunda yapılan sorgusunda, 21 Mayıs 1971 tarihinde ilk ifadesinin alındığını bu ifadesinde hakikatleri en doğru şekilde beyan ettiğini, bu ifadeyle iktifa edilmeyip ertesi günleri yani 22-23 Mayıs 1971 tarihlerinde KORKUNÇ İŞKENCE, VE KERHEN alınan ve dosyada hali hazırda mevcut bulunan ifadelerin ise emniyetçe hazırlanmış zabıtlara zorla imzasının attırıldığını belirtmiştir.

HASAN ÇETİN'in 21 Mayıs 1971 tarihli ifadesi hazırlanan tertibe uygun olmadığından emniyetçe yokedilmiştir. Zira HASAN ÇETİN 21 Mayıs 1971 günü yakalanmıştır ve ilk ifadesinin de aynı tarihi taşıması gerekirdi.

HASAN ÇETİN'e 22-23 Mayıs 1971 tarihli ifadesinde emniyetçe, M. YILMAZ'ı tanıma şekli, gizli ve esrarengiz bir havaya sokulmak için R. KAPLANGI'nın tebrik kartı, esrarengiz yarım imzalı kart haline sokulmuş ve H. ÇETİN'le M. YILMAZ'ın tanışması bu karta bağlanmıştır. Emniyetçe hazırlanan tertibin birinci safhası bu suretle planlanmıştır.

d - Bundan sonra, M. YILMAZ'ın sorgusuna geçilmiş Emniyet 1. Şube müdürü İlgiz AYKUTLU, SALİH BORA ve tertibi asıl hazırlayan ve idare eden MUZAFFER ÇAĞLAR'ın direktifiyle MUZAFFER YILMAZ'a, "HASAN ÇETİN'le tanışman THKO'na ait Sarp KURAY VE ATILLA SARP imzalı ve Dev-Genç mühürlü kartla mı yoksa yarım imzalı bir kartla mı oldu?" suali tevcih edilmiştir.

Muzaffer YILMAZ, emniyet mensupları tarafından evinde yapılacak aramada Dev-Genç'e ait bir kartın bulunduğu şeklinde zabıt tanzim etmelerinin mümkün olduğunu düşünmüş bu durum karşısında hiçbir zaman düşünülmemiş, imzalanmamış, asla mevcut olmamış bu sebeple sübutu mümkün olmayacak yarım imzalı kart ile Hasan ÇETİN'in kendisine geldiğini söylemiştir. Bu suretle Muzaffer YILMAZ emniyette bir hafta müddetle kendisine yapılan manevi işkenceden kurtulduktan sonra, mahkeme huzurunda hakikatleri söylemeyi kararlaştırmıştır.

Ancak askeri savcı Selâhattin FIRAT tarafından 8.6.1971 günü alınan ifadesinde, daha evvel emniyet müdürlüğü ve merkez kumandanlığında alınmış beyanlarının yalan ve uydurma olduğunu, Hasan ÇETİN'in yarım imzalı kartla değil, Rafet KAPLANGI'nın tavsiye mektup-kartı ile trafik ehliyeti alması için Hasan ÇETİN'e yardımcı olmam dileği ile gönderildiğini beyan etmiştir. Bu suretle hadisenin hakiki şekli daha hazırlık safhasında iken vuzuha kavuşmuştur.

Burada dikkatleri çekmesi gereken diğer bir noktada, yarım imzalı kart hususunda AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINER'e emniyetçe herhangi bir beyanda bulundurulmamasıdır. Bu suretle bu yarım kart meselesine esrarlı bir hava verilmek istenmiş ve maznunlar arasındaki ilişki bir hücre teşkiline sokulmak istenmiştir.

e - Bundan sonra plan mucibince hadise daha da şumullendirilmiş ve Ekrem ACUNER, Cemal MADANOĞLU ve İrfan SOLMAZER'in veya bunlardan birinin mürettep hadiseye ithali düşünülmüş, bunu sağlamak için de Erkan DİRİK ile Sarp KURAY Tercih ve tesbit edilmiştir. Bundan dolayıdır ki, Sarp KURAY, 25 Mayıs 1971 tarihinde tutuklu bulunduğu Ankara cezasavinden kanun hilafına İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilmiştir. Bu mürettep olayda Sarp KURAY'ın tercih edilme sebeplerinden en önemlisi, tertibin hazırlandığı günlerde Sarp KURAY'ın Korgeneral Atif ERÇİKAN'ın evine bomba atma iddiası ile yargılanmasıdır. Zira, Türkiye Tarihinde önemli bir yeri olan 12 Mart Muhtırasına sahip çıkmak isteyen politik kliklerin yarış halinde olduğu bir dönemde, Atatürkçü bir Üsteğmen, bu muhtıranın sahibi bulunan TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNE VE GENEL KURMAYINA, ters düşmüş olarak kamu oyuna lanse edilmiş iken, tertipçilerin bu fırsatı kaçırmaması düşünülemez. Oysa, aşağıda belirteceğimiz gibi Sarp KURAY, gerçek bir ATATÜRKÇÜ ve DEVRİMCİ olarak her zaman

için, mensubu bulunduğu TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNE saygı göstermiştir ve aynı tertipçilerin gayreti ile Erçikan Olayının faili olarak kamu oyuna lanse edilmiştir.

25 Mayıs 1971 günü başlayan İNSANLIK DIŞI İŞKENCE ve ZULÜM, 27 Mayıs 1971 günü, SARP KURAY'ı hazırlanan tertip mucibince tanzim edilen ifade zaptına imza atacak hale getirmiştir ve bu ifade de Sarp KURAY'ın İRFAN SOLMAZER'le temas ettiği, İRFAN SOLMAZER'in MUZAFFER YILMAZ'ı tanıdığı, yarım imzalı kartın İRFAN SOLMAZER tarafından ERKAN DİRİK'e verildiği ve ERKAN DİRİK'in yarım imzalı kartı SARP KURAY'A verdiği hususları zorla kabul ettirilmiştir.

f - 27. Mayıs 1971 tarihinde ERKAN DİRİK resmi elbiseli olduğu halde emniyet müdürlüğüne getirilmiş, fakat emniyet mensupları ERKAN DİRİK'in cezaevindeki arkadaşlarından gelecek reaksiyon'dan ve onun resmi bir teğmen oluşundan çekindikleri için ve bu sebeplerle eziyet edilmiş bu suretle tertibin tahakkuku için hazırlanmış zabıtlar, ERKAN DİRİK'e imzalatılamamıştır.

Bunun üzerine başta SALİH BORA olmak üzere emniyetteki tertipçiler başka bir yola tevessül etmişler ve bir kâğıt üzerine Salih BORA'nın dikte ettirdiği hususlar SARP KURAY'a zorla yazdırılmıştır. Erkan DİRİK'e hitaben yazdırılan bu pusula, 27 Mayıs 971 tarihini taşımakta ve dosyanın 5. sıra numarasında bulunmaktadır.

Aynı bir zamanda ve aynı bir mekanda yani İstanbul Emniyet Müdürlüğü binasında bulunan ve nezaret altına alınmış olan iki şahsın yekdiğerine mektup yazması keyfiyeti AKLIN ve MANTIĞIN izah edemeyeceği bir husustur.

Nitekim, Sarp KURAY 27 Mayıs 1971 tarihli mektubun, aynı binada olmalarına rağmen Erkan DİRİK'e yazdırılması planını ve tertibini şöyle izah etmiştir: "Bu mektubu bana SALİH BORA yazdırmıştır. Bunu yazdırmasının iki nedeni vardır, biri benim dövülmüş halime resmi elbise ile gelen Erkan DİRİK'e göstermemek, diğeri de benim ve Erkan DİRİK'in tanımadığı bir ismi (Muzaffer YILMAZ'ı), Erkan DİRİK'e empoze etmektir. (Dur. Tut. S.261)

ERKAN DİRİK'in 27 Mayıs 1971 tarihli emniyette alınan ifadesinde "Ben Sarp KURAY'ın iddia ettiği gibi İrfan SOLMAZER'den Muzaffer YILMAZ'ın adresini havi bir kâğıt ile imzasına havi ikiye bölünmüş bir kâğıt alıp SARP KURAY'a vermedim." demesi de, yukarıdaki iddiamızı kesinleştirmekte ve tertibe önemli ölçüde bir açıklık getirmektedir.

g - RAFET KAPLANGI hazırlıktaki ifadelerinde, MUZAFFER YILMAZ'dan yarım imzalı kart almadığını ve yarım imzalı kart ile MUZAFFER YILMAZ'a herhangi bir kimseyi göndermediğini söylemiştir.

Yukarıda tafsilen ve yazılı vesikalara, zabıtname ve duruşma tutanakları sayfaları belirtilerek arzedilen beyanlar ve deliller içinde mahkemece verilen kararda da yarım imzalı karta rastlanmadığı tesbit edilmiştir. (Dur. Tut. S.352)

Keza, İstanbul Sıkıyönetim Savcılığı tarafından Anayasa Mahkemesine EKREM ACUNER'in dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dava dolayısıyla gönderilen, ERKAN DİRİK'in 27. Mayıs 1971 tarihli ifadesinde çok büyük bir tahrifat yapıldığı hususu da, Anayasa Mahkemesinden gelen 17 8. 1971 tasdik tarihli zabıt suretiyle ortaya çıkmış ve tertibin önemli bir yanı yüksek mahkemeniz huzurunda tescil edilmiştir.

Davamıza ve tertibe ışık tutan bu kerkunç tahrifatı, duruşma tutanaklarının 233. cü sayfasında askeri savcı her ne kadar izah etmeye çalışmış ise de, sayın savcının izahı tarafsız olması gereken bir hukuki izah niteliği ve ağırlığı taşımamaktadır. Zira Anayasa mahkemesine gönderilen dosya savcının izahına göre, dizi pusulası taşımakta olup vesikaların dosyada fotokopisi gönderilmiştir. Fotokopi olmayan ve daktilo ile yazılan bir tek belge vardır, o da tahrifat yapılan belgedir. Şu halde bu tahrifatı ufak tefek daktilo hatası olarak yüksek huzurlarınıza getiren ve tahrifatın vebalini bir assubay katibe yükleyen savcının izahı mukni olamaz. Kaldı ki belgenin aslı ile tahrif edilmiş şeklini metin olarak karşılaştırdığımızda mesele, bir assubay katibin yaptığı daktilo hatasından ötede, cümlelerin ustaca ve dikkatlice tahrif edildiği şeklinde ortaya çıkacaktır.

İşte, tertibin nerede hazırlandığı, nasıl hazırlandığı ve nerelere kadar götürüldüğü vesikalarla sübuta ermiştir. Bunun yanında yarım imzalı kart iddiası, bütün tertiplere rağmen, delilsiz ve ispatsız kalmıştır. Bu şartlar içinde, HASAN ÇETİN'in Muzaffer YILMAZ'a trafik ehliyeti almak için RAFET KAPLANGI'nın tavsiyesi ile ve bu tavsiye kartı ile geldiği tamamen ve hukuken tevsik edilmiştir.

3 - Savcı iddianamesinde ve mütalaanamesinde, "Sanık SARP KURAY'ın devrimci olarak tanıdığı ve evvelce de temasta bulunan İRFAN SOLMAZER'e giderek, napishanelerde bulunan arkadaşlarına ve eylem için silâh satın alabilmek gayesiyle, paraya ihtiyaçları olduğunu söylemesi, ve İRFAN SOLMAZER'in de yardımcı olacağı vaadinde bulunduğu tesbit edildiği" nden bahsetmektedir.

Dosyamızda nerede, nasıl, ne zaman böyle bir temasın yapıldığını teyid ve tesbit edecek enküçük bir husus olmadığı halde savcının böyle bir tesbitten sözetmesi yersiz ve gayri hukukidir.

Başta, İRFAN SOLMAZER ve SARP KURAY olmak üzere bütün sanıkların polis ve MİT. tarafından ileriden beri adım adım takibedildikleri dosya müderecatından anlaşılan bir husus olduğu halde, İRFAN SOLMAZER'le SARP KURAY arasında böyle bir ilişkiyi yahut herikisinin herhangi bir yerde birlikte bulduklarının tesbitine yarayacak enküçük bir vesikanın bulunmayışı da, iddianamenin gayri hukuki ve farazi dayanaklardan güç almaya çalıştığını tevsikeden diğer bir husustur.

Duruşma tutanağınının 12. ci sayfasında İRFAN SOLMAZER'in "SARP KURAYI çocukken görmüştüm, babasını ise evvelden beri tanırım" şeklindeki beyanı iddia edildiği gibi böyle bir ilişkinin ve iddiadaki diğer hususların varit olamayacağını açıkça ortaya koyan ve hukuken itibar edilmesi gereken bir husustur.

4 - Savcı tarafından, "5 Evler semtindeki bir evde SARP KURAY, HASAN ÇETİN, ERKAN DİRİK, ATILLA SARP ve A. ZAFER ERGÜN'ün iştirakiyle yapılan ve SARP KURAY tarafından, MUZAFFER YILMAZ'dan bahisle, yarım imzalı kartın HASAN ÇETİN'e bu evde ve bu şahıslar yanında verildiği ve soygun konusunda sair bilgilerin verildiği" iddia ve beyan olunmaktadır. Askerii savcının maznunlara hazırlık tahkikatında işkence ve zorla imzalattırılan zabıtlara dayanarak ortaya atmış olduğu diğer iddialar gibi bu iddia da hertürlü esastan yoksun ve duruşmalar sırasında tamamen aksi ispat edilmiş bir iddiadır.

Kendilerine herhangi bir işkence ve zor kullanma imkanı bulamadan ifadeleri alınan ERKAN DİRİK, ATILLA SARP, A. ZAFER ERGÜN hazırlık tahkikatındaki ifadelerinde "böyle bir toplantıdan malumatları olmadığını ve MUZAFFER YILMAZ ismini duymadıklarını ve böyle bir yarım imzalı karttan haberleri olmadıklarını" beyan etmişlerdir ve bu beyanlarını mahkemede de aynı ile tekrarlamışlardır.

Böylece, iddianameye dayanak yapılan HASAN ÇETİN ve SARP KURAY'ın hazırlıktaki ifadelerinin ve huzurunuza gelene kadar ki tüm ifadelerinin İŞKENCE, ZOR ve TEHDİT altında alındığı, yalan olduğu hakikatlere uymadığı ve bu suretle YARIM İMZALI KARTIN bir hayal ve bir tertip olduğu bir kerre daha tevsik edilmiştir.

5 - HASAN ÇETİN 13 Ağustos 1971 tarihinde mahkeme huzurunda yapılan sorgusunda, Gazanfer BİLGE otobüsleriyle Ankara'ya giderek RAFET KAPLANGI ile tanıştığını, uzun yolculuğu sırasında, trafik ehliyeti almak istediğini fakat bunun çok zor olduğunu söylemesi üzerine RAFET KAPLANGI "Benim emniyette bir arkadaşım var, sana bir tavsiye kartı yazayım, ona götür, senin işini halleder." dediğini ve kendisine bir tebrik kartı üzerine yazılmış Muzaffer YILMAZ'ın adres ve telefon numarası verdiğini ve vazifesinin Beşiktaş Kaymakamlığında emniyet müfettişliği olduğunu, bu tebrik kart ve zarfıyla Muzaffer YILMAZ'ı Beşiktaş Kaymakamlığı MÜFETTİŞLER ODASINDA aradığını, bulamadığı için Muzaffer YILMAZ'ın evine telefon ettiğini ve eşinden randevu aldığını, bunun üzerine Muzaffer YILMAZ'ı evinde ziyaret ettiğini, onunda kendisini trafik ehliyeti almasında yardımcı olması için Kadıköy Trafik Büro Amiri Şevket BİÇER'in ismini verdiğini, ve HASAN ÇETİN'in evinde bulunan kağıt parçasında yazılı Şevket isminin bu şahsa ait olduğunu ifade etmiştir.

HASAN ÇETİN muzaffer yılmaz'ın kendisine bir isim listesi vermediğini, soymak için herhangi bir yer göstermediğini, ancak iki üç defa konuştuklarını, ilk konuşmasının şubat ayı sonlarında son konuşmalarının ise 23 Nisan 1971 den sonra olduğunu beyan etmiştir.

Savcı tarafından, ALEKO'nun 482817 numaralı telefonu ile HASAN ÇETİN ve MUZAFFER YILMAZ'ın temas temin ettiğini iddia etmiş ise de, HASAN ÇETİN 482817 numaralı telefonla hiç konuşmadığını mahkeme huzurunda beyan etmiştir.

Anme şahidi olarak dinlenen 482817 numaralı telefon sahibi ALEKO yeminli ifadesinde, HASAN ÇETİN'in MUZAFFER YILMAZ'ı bu telefon ile aramadığını ifade etmiştir. Aynı zamanda, mahkemenin re'sen tevcih ettiği suale ALEKO, HASAN ÇETİN'i tanımadığını ve görmediğini aynı şekilde HASAN ÇETİN'de, ALEKO'yu tanımadığını ve görmediğini beyan etmişlerdir. (Dur. Tut. S.303-304) Bu suretle HASAN ÇETİN'in hazırlıktaki ifadesinin tamamen yalan, tertip ve hilafı hakikat olduğu, bu konunun aydınlığa çıkması ile de bir kere daha ortaya çıkmıştır.

6 - HASAN ÇETİN'in emniyetçe ve askeri savcı tarafından yine emniyette alınan işkence ve tehdit mahsulü, 22-23 Mayıs 1971 tarihli iki ifadesinde. MUZAFFER YILMAZ'ın kendisini niçin aradığını sorduğu zaman HASAN ÇETİN'in, "göstereceğiniz yerleri soymak için sizi aradım." cevabını verdiği ifade edilmiştir.

Şayet iddiaya itibar edecek olursak MUZAFFER YILMAZ'ın kendisine yarım imzalı kart ile gelecek olan şahsın ne sebeple geldiğini evveliyetle bilmesi gerekirdi ve böyle bir soru sormasına da lüzum yoktu. Emniyette HASAN ÇETİN'in ifadesi yazılırken tertibi hazırlayanlar, tertibe ikna edici bir mahiyet kazandırmak amacını taşıyarak bu cümleleri zabıtlara yazmışlar ise de bu hususların yüksek mahkemenin hakikati tesbit etmesine yarayacak mütenakız noktalar olduklarını dikkatlerinden kaçırmışlar ve bu suretle tezada düşmüşlerdir,

7 - Savcı iddiasında, üzerinde ehemmiyetle durduğu HASAN ÇETİN'in Kanarya'daki evinde bulunan ve silâh, döviz ve içki kaçakçılarına ait isimlerin yazılı bulunduğu kağıt parçalarını, soygun listesi olarak vasıflandırmıştır. Halbuki bu kağıt parçaları üzerinde isimleri yazılı şahıslardan hiçbirinin soyulduğu varit değil ve bunun için de böyle bir husus savcı tarafından beyan edilememiştir. Kaldı ki soyulduğu iddia olunan NURİ OSMAN ÇELEK ve MATYO ÇAGATAY isimlerinin bu soygun listesi olarak vasıflandırılan kağıt parçalarında yazılı olmaması hususu da iddiayı tamamen çürütmektedir.

HASAN ÇETİN soygun listesi olduğu iddia edilen ve kendi el yazısı ile yazılan kağıt parçalarındaki isimlerin, herkes tarafından bilinen ve YENİ İSTANBUL gazetesinde TÜRKİYEDEKİ BÜYÜK KAÇAKÇILAR adı altında yapılan neşriyatında mevcut olduklarını, bu gazete neşriyatında kaçakçıların nasıl çalıştıklarını, ne iş yaptıklarını, yanlarında kaç muhafız olduğunu, söylemiş, ve bu isimleri gazetede kendi yazacağı bu konuya ilişkin makale için materyal olarak topladığını belirterek, buna ait YENİ İSTANBUL gazetesinin Nisan 1971 ayına ait gazete kopyalarını mahkemeye ibraz etmiştir. (Dur. Tut. S.16-280)

HASAN ÇETİN'in evinde ve masasının üzerinden alınan ve soygun listesi olarak savcı tarafından tavsif edilen kağıt parçaları üzerindeki isimlerin. YENİ İSTANBUL gazetesinde neşredilmiş olması ve bu kağıt parçaları üzerinde yazılı isimlerin bir soygun fiiline maruz kalmamaları HASAN ÇETİN'in mahkeme huzurunda verdiği ifadenin samimiyetini ve savcının ithamının kavli-i mücerrette kalan bir iddiadan ibaret bulunduğunu ispat edecek vesikalardır.

Kaldığı, Kanarya'daki HASAN ÇETİN'e ait evdeki yapılan aramada, çalışma masası üzerinde bulunan sözkonusu kağıt parçalarının taşlar arasından çıkarıldığı şeklindeki polis zabıtları tanziminde, polisin tertibinde muvaffak olabilmek için ne derece iğrenç yollara tevessül ettiğini ifade bakımından muhterem mahkemenin dikkat nazarlarını bu noktaya ehemmiyetle çekmek isteriz. Zira, yakalanmadan evvel Sıkı Yönetim Komutanlığınca aranan isimler arasında bulunduğunu bilen HASAN ÇETİN'in gerçekten iddia edildiği gibi soygun olaylarıyla ilgisi olmuş olsaydı, böyle bir isim listesi denilen kağıt parçalarını yok etmeyeceği düşünülemezdi.

II - İKİ HAYALİ SOYGUN OLAYI

Savcı iddianamesinde ve mütalaanamesinde, hayali olarak kurmuş olduğu örgüte para ve silah temin etmek için İDEOLOJİK MAKSATLARLA YAPILAN SOYGUN OLAYLARI başlığı altında davamızın hemen hemen esasını teşkil eden ve gerek dosya muhtevassından ve gerekse duruşmalarımızın seyri içinde bir tertip olduğu belli olan iki hayali soygun olayını ispata çalışmıştır.

A- MATYO ÇAĞATAY'ın KÖŞKÜNÜ GECE SİLAHLI OLARAK SOYMA TEŞEBBÜSÜ:

İstanbul Emniyet 2. Şube müdürlüğünde 22-23 Mayıs 1971 tarihinde HASAN ÇETİN'e işkence ve zorla kabul ettirilen ve imzalatırılan ifade zaptını esas olarak alan sayın savcı MATYO ÇAĞATAY'ı soymaya teşebbüs fiilinin faileri olarak HASAN ÇETİN, İBRAHİM ALKİM ALTUĞ, AHMET ÇOKER ve MUZAFFER YILMAZI huzurlarınıza getirmiştir.

1- Huzurda yeminli amme şahidi olarak dinlenen MATYO ÇAĞATAY ifadesinde "O gün bu olayı Levent Polis Karakoluna bildirmiştik, gelen giden olmadı." (Dur.Tut. S.197) ile-ride temas edeceğimiz gibi OSMAN İMRE ve MAHMURE İMRE'nin emniyet müdürlüğü planlama müdürü İSMAİL DEMİRBAŞ'ı yakından tanıdıkları hususunda burada sayın mahkemeye hatırlattıktan sonra, ve bu ifadeyle de sabit olduğu üzere bu olay polis tarafından bilinen bir olaydır. Ancak polisçe bilindiği halde en küçük bir tahkike bile lüzum görülmeyen bu olay, bilahare davamıza siyasi bir istikamet vermek için ve aynı zamanda maznunlara yapılan tertibe ağırlık kazandırmak için iddianameye ithal edilmiştir.

Savcı, HASAN ÇETİN'e hazırlıkta kabul ettirilen ve imzalatırılan ifade ve beyanları aynı ile iddianame ve mütalaanamesine almıştır.

Bu ifadede HASAN ÇETİN MUZAFFER YILMAZ'ın, MATYO ÇAĞATAY'ın evini gösterdiğini ve evin ikinci katına çıkıldığı zaman bir oda görüleceğini, bu yerde bir gömlek dolabı mevcut olup altında bir çekmece, çekmecenin altında ikinci bir bölme ve bu bölmede de çitçitli veya ferumarlı bir çanta olduğunu mücevherat ve dövizlerin bunun içinde bulunduğunu belirtmiş iken, hadise mahalline giden görevli emniyet mensupları 24.5.1971 tarihli yer gösterme ve tesbit zabıt varakasinda tarif edilen mahalle gittiklerini ve böyle bir hususa raslamadıklarını tesbit etmişler ve tanzim edilen zaptı 7 emniyet mensubu ve müşteki ve şahitler imzalamışlardır.

2 - Müşteki MATYO ÇAĞATAY 24.5.1971 tarihli emniyet ifadesinde ve mahkemede ifadesinde (Dur. Tut. S.197-198) emniyet müfettişi MUZAFFER YILMAZ'ı tanımadığını beyan ve ifade eylemiştir. Bu suretle HASAN ÇETİN'e imzalatırılan hazırlıktaki ifadelerinin, yalan beyanlardan ve emniyetçe hazırlanan tertipten ibaret olduğu zabıtlarla ve amme şahitlerinin ifadeleriyle sübuta ermiştir.

3 - MATYO ÇAĞATAY 24.5.1971 tarihli emniyetçe alınan ifadesinde, HASAN ÇETİN'i teşhis ettiğini beyan etmiş ise de mahkemede verdiği yeminli ifadesinde, kesin bir teşhis yapmadığını, polisteki zaptı, okumadan polislerin imzalatırdığını. "söylemiştir. MATYO ÇAĞATAY aynı ifadelerinde AHMET ÇOKER'i ve İ.ALKİM ALTUĞ'u görmediğini de beyan etmiştir.

OSMAN İMRE ise 24.5.1971 tarihli emniyet ifadesinde, geri planda olduğu için maznunları teşhis edemediğini söylemiş, mahkeme huzurunda amme şahidi olarak verdiği yeminli ifadesinde ise, HASAN ÇETİN'i ve AHMET ÇOKER'i tanımadığını beyan etmiş, İ.ALKİM ALTUĞ'un ise dış görünüşü itibari ile benzeyebileceğini söylemiştir.

4 - Şahitlerden MAHMURE İMRE 24.5.1971 tarihli emniyet ifadesinde HASAN ÇETİN'i ve AHMET ÇOKER'i tanıdığını beyan etmiş, mahkeme huzurunda verdiği ifadede ise İ. ALKİM ALTUĞ'u tam teşhis edemediğini ancak BENZETTİĞİNİ söylemiştir.

Mahmure İMRE 24.5.1971 tarihli emniyet ifadesinde, evin bahçesinde HASAN ÇETİN'le konuştuğunu beyan ettiği halde, mahkeme huzurundaki ifadesinde HASAN ÇETİN'le konuşmadığını İ. ALKİM ALTUĞ'la konuştuğunu söylemiştir. MAHMURE İMRE mahkemede ifadesinde matyo ÇAĞATAY'ın evinde tahkikat için gelen polislerin kendisini diğer şahısların yanından alıp ayrı bir odaya götürdüklerini ve orada "MUZAFFER YILMAZ'ı tanır mısın" diye sordular, ben de tanırım dedim. Adı bir soygun yapmış olduğunu söylediler" demıştır. (Dur.T.S.170)

Yukarıda ifadelerine temas edilen MATYO ÇAĞATAY, OSMAN İMRE, MAHMURE İMRE'nin ifadeleri arasındaki büyük mübayanetler ve MATYO ÇAĞATAY'ın Emniyet Müdürlüğünde vermiş olduğu 24.5.1971 tarihli ifadeye kabul etmeyişi ve ifadesini polislerin arzusu üzerine okumadan imzalatırıldığını ikrar etmiş olması, hadisenin hatalı olarak hazırlanmış bir tertipten ibaret olduğunun yazılı ve açık delilleridir.

Bu delillerin yanında, mahkeme huzurunda alınan ifadesinde MAHMURE İMRE'nin "Emniyette İsmail diye birisi vardır, soyadını bilmem" (Dur.Tut.S.192) demesi, buna kar-

şalık İSMAİL DEMİRBAŞ'ın huzurda, "Osman İmre'yi karaathane çalıştırdığı için tanırım. MAHMURE İMRE DE KARISIDIR" (Dur.Tut. S.329) şeklindeki sarıh ve kat'i ifadesi, MAHMURE İMRE'nin huzurda İSMAİL DEMİRBAŞ'ı tanıdığını ifade etmekten korkar bir üslup ve hava içinde olduğunu bize göstermiştir. Bu husus tertipçilerin ve acemice hazırlanan tertibin bize ve yüksek mahkemeye, tertibin gerçek yüzünü bulmak için farkında olmadan verdikleri ipuçlarıdır. Nitekim İSMAİL DEMİRBAŞ'ın yukarıda zikrettiğimiz bu beyanı karşısında, SAYIN YARGIÇ REMZİ ŞİRİN, tutanaklara geçmiyen fakat tertibin özüne ve niteliğine dokunduğu için hafızalarımızda kalan şu soruyu, "MAHMURE İMRE DE KAHVEYE GELİR MİYDİ" sorusunu İSMAİL DEMİRBAŞ'a yöneltmiştir.

İşte, 25.5.1971 tarihinde, MUZAFFER YILMAZ'ı itham etmek için NURİ OSMAN ÇELENK'i bizzat onun yemek yediği lokantadan polis Cipi ile gidip alarak emniyet müdürlüğüne getiren ve NURİ OSMAN ÇELENK'e İKİNCİ İFADESİNİ İMZALATTIRAN ŞAHİS (Dur.Tut. S.155-156), yukarıda sözkonusu ettiğimiz sualin muhatabı olan emniyet plânlama müdürü İSMAİL DEMİRBAŞ'tır.

5 - HASAN ÇETİN'e 22-23 Mayıs 1971 tarihinde emniyette imzalattırılan ifadesinde "Hasan Çetin'e, MATYO ÇAĞATAY'ın evine bağlamak için ip, patiskadan hazırlanmış bezler mavi çanta içine konarak mavi çanta ile soygun mahalline gittik. " dedirtiltiği halde, hadise ile alakalı müştekel ve şahitlerin maznunların elinde böyle bir mavi çanta veya herhangi bir çanta gördüklerinden bahsetmemişlerdir. Bu husus HASAN ÇETİN'in hazırlıktaki ifade ve beyanlarının tümünün yalan ve hayal mahsulü olduğunu, tertipçilerin tertibi hazırlarken mühim yerlerinde tezatlarla düştüklerini açık ifadesi ve delilidir.

6 - Muhterem Mahkemeye ehemmiyetle göstermek istediğimiz bir husus da başta HASAN ÇETİN olmak üzere işkence gören bütün maznunların emniyette alınmış olan ifadelerinin, savcılıkta Sayın savcı tarafından bu emniyet ifadelerinin aynı ile kopye edilmek suretiyle maznunlara imzalattırıldığı gerçeğidir. Askeri Savcının emniyet müdürlüğüne giderek aynı işkenceler altında imzalattırılan bu ifadeler, üstelik iddia makamı tarafından maznunların ikrarlarına delil olmak üzere okunması yüksek mahkemeden talebolunmuştur.

Biz maznunlar müdafii olarak savcının hazırlıkta aldığı ifadeleri sanıkların ifadeleri mahsulü olmadığını, emniyetçe maznunlara işkence ile imzalattırılan evvelce hazırlanmış ifadeler olduğunu, bu iddiamızı teyid etmek üzere de, HASAN ÇETİN'in 22-23 Mayıs 1971 tarihli emniyet ifadesiyle, 29.5.1971 tarihli askeri savcı tarafından alınan ifadesinin, gerek hadiselerin anlatılış sırasının aynı olduğu, gerek cümlelerin ve kelimelerin aynı olduğu ve sayfa toplamı olarak da her iki ifadenin de 11'er sayfadan ibaret olduğuna yüksek heyetinizin dikkatlerini çekerek, HAZIRLIKTA ALINAN TÜM İFADELERİN MAZNUNLARIN İFADELERİ MAHSULÜ OLMADIĞINI İSPAT ETMİŞ DURUMDAYIZ.

7 - HASAN ÇETİN'in 22-23. Mayıs 1971 tarihli ve emniyet ifadelerinin hilafı hakikat beyanlardan ve işkence ile imzalattırılmış bir zabıt olduğunun en önemli delillerinden biri de, İ. ALKİM ALTUĞ'a HASAN ÇETİN'in atfı cürümde bulundurulması hususudur. Nitekim, İ. ALKİM ALTUĞ'un hazırlık'ta Savcı Yarbay Selahattin FIRAT'a verdiği 24.6.1971 tarihli ifadesinde "olay günü Ankarada bir doğum günü kutlamasında bulunduğunu ve hadise ile alakasının bulunmadığını" beyan etmiş ve bu hususta şahitleri olduğunu söylemiştir.

8- Maznun HASAN ÇETİN ve AHMET ÇOKER'in emniyette ve hazırlıktan alınan ve imzalattırılan ifadelerinde, her nasılsa tertipçiler, MATYO ÇAĞATAY soygunundan MAZNUNLARIN VAZGEÇTİKLERİNİ sarahaten ve açık olarak ifade zabıtlarına dercetmek hatasına düşmüşlerdir.

Bu duruma göre, bütün maznun ve şahit beyanları samimi olarak tevsik ve kabul edilsele: dahi, TCK. 61/2 maddesi muvacehesinde "Kendi ef'ali icraiyesinden ihtiyari ile vazgeçmiş oldukları" iddiasında kabul edilmişine göre, FİİL TCK. nun yukarıda arzedilen madde-i rahsusu ile SUÇ TEŞKİL ETMİYECEĞİNDEN, maznunlara bir CEZA TAYİNİNE MEVZUAT muvacehesinde HUKUKİ İMKAN YOKTUR?

Bütün bu hukuki şartları bilmesi gereken iddia makamı, iddiasında o derece hukuken dışına çıkmıştır ki, yukarıda tafsilen izah edilen deliller içinde maznunların fiillerinden, ihtiyari ile vazgeçtiklerini kabul etmiş, buna rağmen fiilin teşebbüs derecesinde kaldığını ifade eylemiştir. Fiil'in teşebbüs derecesinde kaldığını, köpeğin havlaması ESBAB-I Maniasına bağlamıştır. Eğer gerçekten maznunlar böyle bir fiil'e hazırlanıp teşebbüs etmiş olsalar idi, köpeğin havlaması ve karşularına çıktıkları iddia olunan mübadeleden mahrum ihtiyar ve kadınların varlığı, Fiil'in işlenmesine EBBAB-I MANİA olmazdı.

Savcı, 84 sanıklı dava da HASAN ÇETİN'in işkence, zor ve tehdit mahsulü 22-23. Mayıs 1971 tarihli hazırlık ifadelerine istinad ederek, iddianamesinde 41 kişinin idamını istemiştir. Aynı savcı mütalaanamesinde HASAN ÇETİN'in hazırlıktaki ifadesinde yazılı "MATYO ÇAĞATAY"ın evini soymaktan vazgeçtik beyanını kabul etmemiş, TCK. nın 61/2 maddesini düşünmemiş, MATYO ÇAĞATAY olayının tesebbüs derecesinde kaldığını ve ifade etmiştir.

Savcının, HASAN ÇETİN'in ifadesini bir yerde kabul edip aynı ifadeyi diğer bir yerde reddettiği görülmektedir. Bu manzara hukuk bilgisine sahibolan savcının iddiasını herne şekilde olursa olsun, delilsizde olsa ispata çalışmak ve ikame etmiş olduğu davada muhterem mahkemeye hadiseleri dehşet verici bir şekilde arz etmek arzu ve çabasından ibarettir.

B - NURİ OSMAN ÇELENK'in SOYULMASI OLAYI:

Yukarıda tafsilen izah edildiği üzere, politik amaç ve tertipler sonucu maznunlara izafe edilmeye çalışılan, hayali örgüte para ve silah temin etmek amacıyla yapıldığı iddia olunan N. OSMAN ÇELENK olayı da, MATYO ÇAĞATAY olayı gibi tamamen bir tertiptir. Bu konuyu aşağıda bütün açıklığı ile izaha geçmeden önce bu noktaların tesbiti olayımızı kavramak açısından bize yardımcı olacaktır.

a- Savcı bir taraftan 84 sanığı tesadüfen bir araya getirerek muhayyel bir örgüt kurup, bu örgütün varlığını muhayyel bir soygunla ispata çalışırken, diğer taraftan bu muhayyel soygundan hareketle yine aynı tesadüfen bir araya gelmiş 84 sanığı içine alan hayali bir ihtilal örgütünü ispata çalışmaktadır.

İşte, olmayan bir şeyi yine olmayan şeylerle izah ve ispata çalışan bu iddianamenin ana çelişkisi bu noktadadır.

Savcı iddianame ve mütalaanamesinde delillerin tartışmasına girmekten kaçınmış ve sonuçta sanıklara isnad etmeye çalıştığı fiiller metafizik bir kuşku, bir tahmin ve bir zandan öteye gidememiştir. Oysa şurası açık bir gerçektir ki, ZAN HİÇBİR ZAMAN HAKİKATİN KENDİSİ DEĞİLDİR?

b- Savcının iddianame ve mütalaanamesinde bu olayı "ideolojik maksatlarla yapılan soygun" başlığı ile önümüze getirmesi ve hiçbir delil ikame etmeden bu mürettep soyguna ideolojik maksat izafe etmese dahi, iddianın politik amaç ve önyargılar ile hareket ettiğini gösterir. Davamızın mahiyetinde bir ideolojik maksat aranacaksa, bu maksadı müvekkillerimizin dışında bir gücü izafe etmek gerekir.

1- Soyulduğunu iddia eden N. OSMAN ÇELENK'in soygun olayında, olay günü polisin ilk aradığı husus bu soygunun var olup olmadığını araştırmaktan ziyade, N. OSMAN ÇELENK'in teşhis edebileceğini söylediği soygun faillerinin ideolojik amaç taşıyıp taşımadıklarını aramak olmuştur. Bu kararlardaki, polis N. OSMAN ÇELENK'e ilk olarak Hukuk Fakültesi öğrencisi olan ATILLA COŞKUN'un resmini göstermiş ve N. OSMAN ÇELENK resimden ATILLA COŞKUN'u teşhis ettiği halde, yapılan yüzleştirmede bundan vazgeçmiştir.

N. OSMAN ÇELENK soygunu olayının bir tertip olduğuna ilk parmak basan kişinin, EROL ÖZGÜR'ün avukatları olduğu hususuna da yüksek dikkatlerinizi çekmek isteriz. Erol ÖZGÜR'ün avukatı İSKENDER ENÇ İstanbul Ağır Ceza mahkemesinde soygunun bir tertip olduğunu söylemiş ve bu hususa ait gazete kopyasını havi ve hakirlere hitaben yazılmış yazısı dosyamızda mevcuttur. N. OSMAN ÇELENK'in diğer avukatı COŞKUN KARABULUT ise huzurda vermiş olduğu yeminli ifadesinde "Mali Polis yahut başka komandolar baskın yapıp OSMAN ÇELENK'in parasını almış olabilirler. " diyecek kadar olayın mürettep yanına parmak basmıştır. (Duruşma Tut. Sh. 338)

Muhterem mahkemenin yüksek dikkatlerine arz etmek istediğimiz en mühim hususlardan biri, emniyetçe maznunların malumatları olmaksızın ikametgahlarına ses tesbit etme araçları monte edilmiştir. Bu ses bantları emniyetçe alınmış, tape edilmiş konuşulanlar emniyetçe anlaşılmıştır. Biz sanık müdafileri olarak bu ses bantlarının delil niteliğinde olduğunu kabul etmemekle beraber, bu bantların polise maddi delilleri anında ortaya bulup çıkarma imkanını verebileceğini ve vermesi lâzım geldiğini düşünmekteyiz. Bundan dolayıdır ki, H. ÇETİN, AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINER böyle bir soyguna iştirak etmiş olsalar idi, bunların bir örgüt mensubu olduğu hususu da iddianamede ileri sürüldüğüne göre, böyle başarılı bir soygun olayını arkadaşlarına iftiharla anlatmaları, böylece bu tür konuşmalarında esasen monte edilmiş teyplerle tesbit edilmesi gerekmiş olurdu. Bu suretle tesbit ettikleri sesleri günü gününe tape eden polislerin, olayın akabinde faileri tesbit etmesi ve bu suretle diğer maddi delillerle birlikte faileri yakalaması gerekirdi.

Soygun olayından çok evvel, olay günü ve olaydan sonra örgüt mensubu olarak huzurunuza getirilmiş bulunan maznunların evleri yukarıda belirttiğimiz gibi ses tesbit eden araçlarla dinlendiğine göre, savcının itina ile mahkemeye getirdiği ve delil niteliği olmayan teyp tapelerinde N. OSMAN ÇELENK hadisesinden ima yollu olsa dahi bahsedilmemiş olması, HASAN ÇETİN, AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINER tarafından müsnet fiilin işlendiğinin enaçık ve en yakın delili olması lazım gelir.

2 - N. OSMAN ÇELENK SOYGUNU OLAYINDA ilk olarak EROL ÖZGÜR faili olarak polis tarafından gözaltına alınmıştır. Müşteki EROL ÖZGÜR'ün yakalanması üzerine emniyet müdürlüğüne celbedilmiş, müteaddit şahıslar arasında EROL ÖZGÜR kendisine gösterilmiş, OSMAN ÇELENK dükkanına giren ve kendisini soyan şahıslardan ikinci girenin bu şahıs olduğunu ve hatta hadise günü üzerinde aynı pardesü bulunduğunu beyan etmiştir. Tahkikatı yürüten polis tarafından iyi teşhis tekrar gösterildiğinde "teşhisimde yanılmıyorum, teşhisim kat'idir, beni soyanlardan biri budur" demiştir. (Dos.No.29)

Bu tahkikat tamamlanmış, maznun EROL ÖZGÜR tevkif edilmiş ve dava İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinde ikame edilmiştir.

Bu olaydan sonra, 26 Nisan 1971 günü Sıkıyönetim ilan ediliyor ve bu arada HASAN ÇETİN sıkıyönetim komutanlığınca arananlar listesinde bulunmaktadır. Muhbir - Ajan KUBİLAY KILIÇ'ın itham, tertip ve politik görüşlerinin kurbanı olarak HASAN ÇETİN 21 Mayıs 1971 günü, Sıkıyönetim tarafından gözaltına alınarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilmiştir.

21 Mayıs 1971 günü alınan ifadesinde HASAN ÇETİN aynı zamanda İsrail Başkonsolosunun kaçırılması ve METE HAS'ın kaçırılması olaylarından itham edilerek sorgusu yapılmış ise de, bunların gerçek failleri polisçe tesbit edildiğinden, Taksim OSMAN ÇELENK soygunu olayı ve bilahare MATYO ÇAĞATAY'ı soymaya teşebbüs olayına kabul ettirmek için, polisçe HASAN ÇETİN'e işkence yapılmağa başlanmıştır.

Polisçe yapılan bu işkencelere karşı HASAN ÇETİN, tahkikatı yürüten ve işkence yapan CEMAL BÜTÜN'e, "Ben polismüfettişi MUZAFFER YILMAZ beyi tanıyorum, bunları ona anlatacağım." tehdidinde bulununca, CEMAL BÜTÜN hemen sorguyu kesmiş, odadan dışarı çıkmış ve 20 dakika sonra tekrar odaya girerek, soygunu tertipleyenin MUZAFFER YILMAZ olduğunu ve mezkur tertibi işkence ile HASAN ÇETİN'e kabul ettirmiştir. (Duruşma Tut. 325-326)

HASAN ÇETİN bu iradi olmayan ve polisçe hazırlanan ifade zaptında, her iki soygun olayını da tertipçilerin istediği şekilde kabul etmiş ve SARP KURAY'ı, MUZAFFER YILMAZ'ı, ERKAN DİRİK'i, ATILLA SARP'ı, A. ZAFER ERGÜN'ü, BAYRAM AKGÜN'ü, N. KEMAL BOYA'yı, METİN EŞREFOĞLU'nu, AHMET ÇOKER'i, SELİM YALÇINER'i ÇENGİZ KILIÇ'ı ve NEJAT ÇETİNKAYA'yı itham etmiştir.

Bu ifadenin arz edilen suretle tesbitinden sonra, önceden hazırlanan plan'a göre, İRFAN SOLMAZER'i, EKREM ACUNER'i, CEMAL MADANOĞLU'nu itham etmek için SARP KURAY, tutuk bulunduğu Ankara Cezaevinden, kanunsuz olarak İstanbul Emniyet müdürlüğüne sevk edilmiştir.

3- 24 - 25 Mayıs günü İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilen SARP KURAY'a gerek kendi ifadesinde açıkladığı gibi, gerek diğer maznunların anlattığı şekilde ve gerekse Maltepe Askeri Cezaevindeki imzalanmış işkence yapıldığına dair tutanaktan anlaşılacağı üzere, İNSAN AKLININ KABUL EDEMEYECEĞİ KORKUNÇ İŞKENCELER YAPILMIŞTIR. İşkencelerle imzalattırılan bu ifade zabitlerinde SARP KURAY'a ERKAN DİRİK ve İRFAN SOLMAZER itham ettirilmiş, yarım imzalı kartın İRFAN SOLMAZER'den ERKAN DİRİK'e verildiği, ERKAN DİRİK'ten SARP KURAY'a intikal ettirildiği ve SARP KURAY'ın yarım imzalı kartı HASAN ÇETİN'e teslim ettiği kabul ettirilmiştir. Bu suretle tertipçilerin hazırladığı hayali örgüt ve korkunç tertip bu şekilde tamamlattırılmıştır.

Emniyetteki tertipçiler, tertiplerine kuvvet verebilmek ve yazılı delil imal edebilmek için ve busuretle çarşı organlarını da işgal etmek düşüncesiyle, yazılı şekildeki vesikalarında tanzim edilmesi gereğini duymuşlardır. Bu gaye ile 28 numaralı dosyanın 57. ci sırasında mevcut ve 27.5.1971 tarihli, ERKAN DİRİK'e hitaben işkence ile SARP KURAY'a yazdırılan ve imzalattırılan pusula, tertibi hazırlayanları, maznunları birbirine ithamettirebilmek, MUZAFFER YILMAZ ismini müteaddit şahıslara söylettirebilmek ve bu suretle tertibe kuvvet kazandırmak için tevessül edilen kanun ve vicdan dışı fiillerin mevcudiyetini ortaya koymaktadır. Bu pusulanın mealinde SARP KURAY tarafından ERKAN DİRİK'e teslim edildiği iddia bulunan 136 bin liradan bahsedilmemiş olması ve yalnız MUZAFFER YILMAZ ismini ERKAN DİRİK'e empoze etmek ve bu suretle söylettirmek için bu pusulanın,

SARP KURAY'ın ifadesine başvurulmazdan önce tertibin bir planı olarak yazdırılıp zorla imzalatırıldığı hususu açıkça anlaşılmaktadır. Oysa ortada tertip olmayıpta gerçek bir soygun olduğu hususu mevcut olsaydı, emniyetin hedefinin, bu soygunun maddi delili olabilecek olan ve maznunnlarda bulunduğu iddia olunan 136 bin liranın olması lazım gelirdi. Bu husus göstermektedir ki, polisler ve tertipçilerin hedefi, en başta MUZAFFER YILMAZ olmak üzere tüm maznunları insafsızca bir tertibe kurban götürmektedir.

4- Tertipçiler gayelerine ulaşabilmek için NEJAT ÇETİNKAYA'yı da hadiseye ithal etmişler ve SARP KURAY'ın MUZAFFER YILMAZ'a gönderdiği iddia ettikleri 25 bin lirayı NEJAT ÇETİNKAYA vasıtasıyla HASAN ÇETİN'e verdirterek hadiseye bir delil daha uydurmak istemişlerdir.

Sun'î delil yarattıklarını ileri sürmek için en basit bir noktaya parmak basmak bizim için yeterlidir: Muhayyel örgütün HASAN ÇETİN'e soygun yapma görev ve yetkisini verdiğini farzedelim ve yine HASAN ÇETİN'in, 5 Evler'de bir evde "ATILLA SARP, A. ZAFER ERGÜN, SARP KURAY, ve ERKAN DİRİK'le birlikte yapıldığı iddia olunan toplantıda, MUZAFFER YILMAZ'a hisse verileceğini bildiği hususunda iddianameden öğrendiğimize göre, niçin bu muhayyel örgüt HASAN ÇETİN'e MUZAFFER YILMAZ'ın-hisselerini, çaldığı iddia olunan soygun parasından ayırıp vermek yetkisini tanımaz? Bu husus tertipçilerin olayımıza karmaşık ve dolambaçlı bir mahiyet vererek amaçlarına ulaşabilmek için ADALETİ YANILTABİLECEKLERİNİ DÜŞÜNDÜKLERİNİN AÇIK DELİLİDİR. Gerçek niyet ise şudur: Mürettep örgüte ve olayımıza NEJAT ÇETİNKAYA'yı ithal etmek suretiyle, SARP KURAY ile MUZAFFER YILMAZ arasında olduğu ileri sürülen ilişkiyi bir daha pekiştirmek ve böylece yüksek mahkemenize muhayyel örgütün mevcudiyeti konusunda, delil mahiyeti olmayan bu hususu getirerek, dosyamızı kalabalık ve karmaşık göstermek amacıdır.

5 - Maznunlar tarafından soyulduğunu iddia eden ve davamıza mağdur-müdahil olarak katılan N. OSMAN ÇELENK'in, her türlü kirli ve karanlık ve kanunsuz işi deruhte etmeye hazır bir tıynet ve mizaçta olduğu, dosya münderacatından anlaşılan bir husustur. Eşi NURSEZA ÇELENK'in Sıkıyönetim Adli Müşavirliğine vermiş olduğu ve sureti dosyamızda mevcut dilekçeden de anlaşılacağı üzere N. OSMAN ÇELENK'in sahte pasaportla her zaman ve çeşitli kimliklerle yurt dışına çıkıp döndüğü ve halen yurt dışında olduğu, davamızın sonuçlanmasına kadar yurda dönmiyeceği anlaşılmıştır. Diğer taraftan, maznunlar tarafından bir soygun yapıp yapılmadığı hususunu tesbit edebilmek için ilk önce soyulduğu iddia olunan kasada para olup olmadığının tesbiti de gerekmektedir. Nitekim HİÇBİR TALEBİMİZ OLMADAN YÜKSEK MAHKEMENİZİN RE'SEN N. OSMAN ÇELENK'in mali evraklarına el koyulmasına dair kararı da bu hususun isabetini ve gerekliliğini ortaya koymuştur. Fakat tertipçiler ve mağdur tarafından bu kararın yerine getirilmesi de önlenmiş ve yukarıda belirttiğimiz sebeplerle N. OSMAN ÇELENK'in mali evraklarına el konulmamıştır.

Bütün bu hususların yanında mağdur N. OSMAN ÇELENK'in ifadeleri gerek bizzat kendi beyanlarıyla, gerek anne şahitlerinin beyanlarıyla ve maddi delillerle, aşağıda belirteceğimiz üzere, tamamen çelişki halindedir ve büyük tezatlar taşımaktadır.

6- N. OSMAN ÇELENK'in muhtelif tarihlerde emniyette verdiği ve mahkemede verdiği ifadelerindeki mübayanetler:

a- EMNİYET İFADELERİNDEKİ MÜBAYANETLER

N. OSMAN ÇELENK 18.3.1971 tarihinde Emniyet 2. Şube müdürlüğünde müşteki olarak alınan ifadesinde, "...İran uyruklu Kasım Kasemi adındaki şahısla ticaret ortağı olduğunu, hadise günü dükkanına 11.30 sıralarında geldiğini ve saat 13.00 sıralarında dükkanını terkettiğini, dükkanının üç bölmeden ibaret olduğunu, para kasasının üçüncü bölmede bulunduğunu, hadise günü bu bölmeye giren ilk şahsın kısa boylu silahlı olduğunu, ikinci giren şahsın uzun boylu sarışın, elinde silah olduğunu, üçüncü giren şahsın hep-sinden kısa boylu ve çelimsiz olduğunu, elinde silâh olmayıp lacivert plastik bir çanta bulunduğunu bu şahıs tarafından el ve ayaklarının bağlanıp ağzının plâsterle kapatıldığını bu şahsın anahtarları alarak kasayı açtığını ve kasada bulunan 468 Bin lirayı alıp çantaya koyduğunu, bu paralardan 22 tanesinin yüz-lük diğerlerinin beş yüz-lük olduğunu ve bu şahısları gördüğü zaman tereddütsüz teşhis edeceğini" söylemiştir. Aynı zamanda dükkanına giren şahısların eşkalini çok sarıh olarak tarif etmiş "...ilk giren şahıs olarak (SELİM YALÇINER'i) 1,65 m. boyunda, kara kaşlı, kalın siyah duglas bıyıklı, saçları siyah ve siyah gözlü, ikinci giren şahsı (AHMET ÇOKER) 1,72 m. boyunda, üzerinde gri renk pardesü, atletik vücutlu, gözünde madeni sarı çerçeveli rengi açık gözlük, sarıya dönük seyrek saçlı, üçüncü giren şahıs olarak (HASAN ÇETİN) benden kısa boylu, 23-24 yaşlarında, üzerinde açık renk pardesü, kumral ve saç rengi de kumral" olarak tarif etmiştir. Aynı zamanda, maznunlar dükkanı terk ettikten sonra, burnunu yere sürterek plâsteri açtığını

ve (kapıcı HASAN ÇAM'a) Hasan-Hasan diye bağırdığını beyan etmiştir.

N. OSMAN ÇELENK, 9.4.1971 emniyet ifadesinde: Kendisine EROL ÖZGÜR gösterildiği zaman "dükkanıma, elinde silâh ikinci olarak giren şahıs budur, o gün üzerinde koyu bej renkli bir perdesü mevcuttu. AYNI PARDESÜ ŞİMDİ DE ÜZERİNDEDİR, hatta gözüne altın çerçevesi gözlük takmıştı" beyanında bulunmuş bunun üzerine EROL ÖZGÜR'e gözlük takılarak mağdurdan tekrar sorulmuş "teşhisimde yanılmıyorum. İfade ve beyanım kat'idir demıştır.

N.OSMAN ÇELENK Emniyet müdürlüğünde 23.5.1971 ve 25.5.1971 tarihli ifadelerinde:

23.5.1971 tarihinde "Ben MUZAFFER YILMAZ'ı beş sene evvel İstanbul Emniyet 1. Şube müdürlüğü yaptığı zamandan tanırım. Sık sık dükkanıma gelir, yemek yer otururdu, MUZAFFER YILMAZ benim çok zengin olduğumu, dükkanıma kasanın bulunduğu yeri ve kasada her zaman çok miktarda para bulunduğunu bilir. MUZAFFER YILMAZ şube müdürlüğünden ayrıldıktan sonra, onunla olan münasebetlerimiz ve temaslarımız seyrekleşmiştir. Kendisini arada sırada gezerken görürüm. MUZAFFER YILMAZ benim bütün sırlarımı ve hatta döviz alışverişi yaptığımı bilir." demıştır.

25.5.1971 tarihinde KENDİSİNİN MÜRACAATI ÜZERİNE emniyetçe alınan ifadesinde "MUZAFFER YILMAZ bana yolda, bak yarın öbür gün askeri bir hükümetin iş başına gelmesi ihtimali var. 1960 ihtilalinde bankalardan 10 bin liradan fazla para çekilemiyordu, aynı durumlar olabilir bunun için tedbirli ol diye ikazda bulunmuştu" şeklinde beyanda bulunmuştur.

b- N. OSMAN ÇELENK mahkeme huzurundaki ifadesinde ise, (Dur.Tut. S.153-160) hadise günü 8.30 da dükkana geldiğini kasadaki parayı saydığını fakat parayı sayarken yanında kimse olmadığını, saat 11.30 da dükkana terkettikten sonra 17.30 sıralarında dükkana tekrar geldiğini, saat 19.15 sıralarında dükkanın üçüncü bölümünde iken ikisi tabancalı olmak üzere üç şahsın dükkana girdiğini ve elleriyle ayaklarını bağladıklarını, ağzına plâsteri çok sıkı olarak yapıştırdıklarını, kasada 468 bin lirayı beraberlerinde getirdikleri çantaya koyarak dükkanın kapılarını kapayıp gittiklerini, dükkana giren üç şahsında çıplak elli ve eldivensiz olduğunu, ağız plâsterle tamamen kapalı olduğu için başıyla duvara vurduğunu ve kapıcı HASAN ÇAM'ın bunun üzerine gelip kendisini kurtardığını, olaydan sonra kasanın bulunduğu odanın polis tarafından muhafaza altına alındığını ve parmak izi memurunun gelerek lâzım gelen tetkikatı yaptığını söylemiştir.

Aynı ifadesinde, MUZAFFER YILMAZ'ı 5-6 sene evvel tanıdığını, dükkana gelip kahve içip yemek yediğini ifade etmiş, kendisine tevcih edilen suale ben döviz alışverişi yapmam bu iftiradır, MUZAFFER YILMAZ'a tebrik veya mektup yazmadım, 5-6 senedir de dükkanıma gelmez, ben çok zenginim demedim, MUZAFFER YILMAZ da bunu bilir demedim, MUZAFFER YILMAZ kasamda kaç para olduğunu bilir demedim. Benim Kasım KASEVİ adında herhangi bir ortağım yoktur, ben emniyette böyle bir ifade vermedim, emniyetteki ifadem okuyacak halim yoktu. RAFET KAPLANGI'yı tanırım, bayramda tebrik atmışım. İRFAN SOLMAZER'i Adana'da bir toplantıda gördüm, parça almak için de dükkanıma gelmiştir. Ben MEHMET ESER'e beşyüzer liradan bin lira verdim. Soyulan kasamı adını ve adresini bilmediğim bir eskiciye sattım, içine koyacak para kalmadığından dolayı kasayı sattım. MUZAFFER YILMAZ'ın her zaman dükkanıma gelip yemek yediğini ve otomobil sattığını NAZİM ÖZKAN ve İSMAİL DEMİRBAŞ bilirler, demıştır.

OSMAN ÇELENK'in ilk bakışta dahi mübayaneti açıkça görülecek olan yukarıda tafsil eden arzettiğimiz, 18.3.1971, 9.4.1971, 23.5.1971, 25.5.1971 ve 20.9.1971 tarihli ifadeleri arasındaki ithamlarında mevcut, yekdeğerini nakzeden beyanları, müşteki mevkiinde olmasına rağmen emniyet müdürlüğünde vermiş olduğu 18.3.1971, 23.5.1971, 25.5.1971 tarihli ifadelerinin, iddiaya, müdafaaya ve en önemlisi davaya müessir kısımlarını muhterem mahkemeniz huzurunda yeminle alınan 20.9.1971 tarihli ifadesi ile red etmiş, bu suretle MAZMUNLAR HAKKINDAKİ İDDİA VE İTHAMLAR TAMAMEN DELİL KIYMETİNİ KAYBETMİŞTİR.

Mazmun müdafileri olarak bu beyanımıza emniyetteki ifadelerinin hilafına, mahkemeniz huzurunda "hadise günü dükkana 8.30 da açtım ve 11.30 da terkettim" "hadise günü dükkana geldiğim zaman kasadaki parayı saydım yanımda kimse yoktu" "ağzım plâsterlerle çok sıkı olarak kapatıldığı için başımla duvara vurdum" "KASIM KASEMİ ortağım değildir" "MUZAFFER YILMAZ benim zengin olduğumu bilmez, kasamda kaç para olduğunu bilmez, arabama tesadüfen binmiştir, 5 senedir dükkanıma gelmemiştir." "Ben çok zenginim demedim, döviz işi yaparım demedim" şeklindeki sarih ifadelerini yüksek dikkatlerinize arzettiğimiz zaman, N. OSMAN ÇELENK'in kendi ifadeleri arasındaki tezatlar içinde kaldığı ve beyanlarına asla itibar ve itimat edilemeyecek bir şahıs olduğu kesin olarak anlaşılmaktadır.

c - N.OSMAN ÇELENK'in 18.3.1971 tarihli ifadesinde, dükkanını soyduklarını iddia ettiği şahısların eşkali hususundaki beyanlarının münakaşası.

N.OSMAN ÇELENK, yukarıda 6 No.lu bendin a fıkrasında açıkladığımız üzere dükkanına giren şahısların eşkallerini açık olarak izah etmiş ve şahısları gördüğü zaman tereddütsüz tanıyacağını beyan etmiştir.

Bu beyandan bir müddet sonra EROL ÖZGÜR adındaki şahıs yakalanmış ve bu şahıs N.OSMAN ÇELENK tereddüt etmeden ve kati olarak dükkanına giren şahıs olarak teşhis ve ifade etmiştir. Bu teşhisi yaparken o derece kati beyanda bulunmuştur ki, maznun EROL ÖZGÜR'ün teşhis anında üzerinde bulunan pardesünün, soygun anında da EROL ÖZGÜR'ün üzerindeki pardesü olduğunu söylemiştir. Bu derece kati teşhis yanında maznun olarak huzurunuzda bulunan HASAN ÇETİN, AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINERİN eşkallerinin, OSMAN ÇELENK'in 18.3.1971 tarihli ifadesinde geçen eşkallere asla uymadığı, HASAN ÇETİN'in N.OSMAN ÇELENK'ten ve aynı zamanda SELİM YALÇINERDEN daha uzun boylu olduğu görülmektedir.

Bu tezatlar karşısında N.OSMAN ÇELENK'in HASAN ÇETİN, AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINER'i teşhis etmesi hususu da yukarıdaki bentlerde açıkladığımız gibi, samimi ve ciddi bir teşhis olarak kabul edilemez.

7 - Bundan evvelki sıralarda N.OSMAN ÇELENK'in maznunları itham eden hazırlık ifadelerindeki mübayaenetleri zabıtlarda yazılı olduğu şekilde arz ve izah ederek, iddianın kendi bünyesi içinde dahi itibar ve itimata layık olmadığını gösterdik.

Bu bölümde ise soygun hadisesine isimleri karıştırılarak, İRFAN SOLMAZER, ERKAN DİRİK, SARP KURAY, MUZAFFER YILMAZ, RAFET KAPLANGI, HASAN ÇETİN, AHMET ÇOKER, SELİM YALÇINER, NEJAT ÇETİNKAYA, METİN EŞREFOĞLU, BAYRAM AKGÜN, A. ZAFER ERGÜN, ATILLA SARP'ın hazırlıkta alınan ve hemen hemen tümüne işkence ve tehditle imza ettirilen zabıttaki ifadelerin, aralarındaki mübayaenetleri ortaya koyduğumuzda, soygun iddialarının ve savcının maznunlara soygun olayında izafe etmiş olduğu fiillerin delilden ve her türlü mesnetten mahrum olduğu açıkça görülecektir. Şöyle ki:

a - Muhayyel örgütün başı olarak huzuruza getirilmiş olan İRFAN SOLMAZER HAZIRLIKTAKİ İFADESİNDE; "Ben RAFET KAPLANGI'dan polis müfettişi MUZAFFER YILMAZ'a ait, İstanbuldaki soygun yerlerini göstermek için ERKAN DİRİK'e yarım imzalı bir kart vermedim. MUZAFFER YILMAZ'ı tanımam, ERKAN DİRİK yanımda sigara bile içmez, bu sebeple bunlarla böyle bir fiille girmeme imkan yoktur."

b - ERKAN DİRİK hazırlıktaki ifadesinde, "Ben İRFAN SOLMAZER'den, İstanbulda soygun yerlerini gösterecek polis müfettişi MUZAFFER YILMAZ'a ait yarım imzalı kartı alıp SARP KURAY'a vermedim. Polis müfettişi MUZAFFER YILMAZ'ı tanımam demmiştir."

c - A. ZAFER ERGÜN ve ATILLA SARP ise, HASAN ÇETİN'in işkence ile imzalatırılan ifadesinde belirttiği gibi Ankara'da 5 evler semtinde bir evde herhangi bir toplantı yapmadıklarını ve HASAN ÇETİN'i tanımadıklarını kesin olarak beyan etmişlerdir.

d - RAFET KAPLANGI hazırlıktaki ifadesinde "yarım imzalı kartla MUZAFFER YILMAZ'a hiç kimseyi göndermediğini, ihtilal olacaktır şeklinde herhangi bir konuşma yapmadığını" beyan etmiştir.

e - MUZAFFER YILMAZ ise hazırlıktaki ifadelerinde "HASAN ÇETİN'in kendisine RAFET KAPLANGI tarafından ve yarım imzalı kartla geldiğini, soygun için hiç bir yer göstermediğini, şayet HASAN ÇETİN'in bir soyguna iştirak etmiş olduğunu bilsem herkesten evvel ben alakalı mercilere haber verirdim" demiş ve 8.6.1971 tarihinde savcı SELAHATTİN FIRAT tarafından alınan ifadesinde ise "daha evvel emniyet müdürlüğünde ve gerekse askeri savcı huzurunda bana karşı yapılan iddialarla ilgili olarak ifade vermiştim. Bu ifadeleri manevi baskı neticesinde verdim için bunların hiç birini kabul etmiyorum. Kendimi bu baskıdan kurtarmak için o şekilde beyanlarda bulundum. Ben RIFAT KAPLANGI'ya tanırım. HASAN ÇETİN'i de trafik ehliyeti almak için düz kartla ve üstünde hamili pusulanın emniyetteki işine yardımcı olma ricasıyla, RIFAT KAPLANGI tarafından gönderilmesi üzerine tanıdım. Diğer maznunların hiç birini tanımam. Yarım kart meselesi hayali bir beyandır. Soygun ile bir irtibatım yoktur. Kimseden 25.000.- TL almadım. OSMAN ÇELENK'i, tanırım ve ona ihtilal olacak bankadan parayı çek demedim." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

f - İşkence gördüğü hususu, kendisine bizzat işkenceyi yapan ve huzurda zabıt mümzisi olarak dinlenen polis memuru CEMAL BÜTÜN'ün ikrarları ile (duruşma tutanakları sayfa 325-326) sabit olan METİN EŞREFOĞLU ise hazırlıkta askeri savcı tarafından tespit edilen 4.7.1971 tarihli ifadesinde "HASAN ÇETİN'i, AHMET ÇOKER'i ve SELİM YALÇINER'i tanımadığını" beyan etmiştir.

g - Sanık BAYRAM AKGÜN emniyetçe hazırlanıp kendisine okunmadan zorla imzalatırılan ifadesinde, tertipçilerin istediği hususu kabul etmiş duruma düşmüştür ve evinde bulunan tabancanın HASAN ÇETİN'e ait olduğunu bu şekilde kabullenmiştir. Ancak işkence hususu bir tarafa bu sanığın okur-yazar dahi olmadığını şurada belirtmeyi uygun görmekteyiz.

h - Sanık CENGİZ KILIÇ 25.5.1971 tarihli emniyetçe zorla imzalatırılan ifadesinde, "Bir gece Kocamustafa Paşadaki eve gittiğini evde otururken, HASAN ÇETİN, AHMET ÇOKER ve SELİM YALÇINER'in BERABER EVE GELDİKLERİNİ, Hasanın elinde bir çanta olduğunu ve çantayı açıp beraberce içinden külliyetli miktarda para çıkararak saydıklarını ve bu şahıslardan YALNIZ SELİM YALÇINER'i daha önceden TANIDIĞINI" beyan etmiştir.

i - Sanık NEJAT ÇETİNKAYA emniyette baskı ve zorla imzalatırılan 26.5.1971 tarihli ifadesinde "Ankara'ya gittiğimde Deniz Harb Okulundan tanıdığım sınıf arkadaşlarımdan SARP KURAY'a YOLDA RASTLADIM. Biraz konuştuktan sonra İstanbul'a döneceğimi söyledim, o zaman SARP KURAY bana seninle İstanbul'a bir emanet göndereceğim, Onu sen de tanırsın, İstanbul'daki adresini vereceğim zaten onu gördüğün zaman tanıyacaksın dedi. Bana isim söylediği zaman bu şahsı hatırlayamamıştım. Beni gece 24. te kalkan otobüs garajında gelip buldu ve kalın bir kağıda sarılı bir paket verdi. Kadıköyde ertesi sabah otobüsten indikten sonra DOĞRUCA TARİF EDİLEN ADRESE GİTTİM. Evi buldum, evde isminin HASAN ÇETİN olduğunu öğrendiğim şahsa SARP KURAY'ın bana vermiş olduğu paketi kendisine teslim ettim.

SARP KURAY'ın bana verdiği bu paketin içinde ne olduğunu kendisine sormamıştım. HASAN ÇETİN'e teslim ettiğim anda da o da açıp benim yanımda içine bakmadı. SARP KURAY'ın paketi bana verdiği tarihi gün olarak hatırlayamayacağım, mart ayı içinde olması gerek. SARP KURAY ve arkadaşları ile hiç bir alakam yoktur." demıştır.

j - Sanık SARP KURAY 27.5.1971 tarihinde kendisine zorla ve tehditle imzalatırılan hazırlık ifadesinde, "İRFAN SOLMAZER'e gittiğini okuldan ihraç edilmiş arkadaşlarına para yardımında bulunmasını istediğini, İRFAN SOLMAZER'in İstanbulda polis müfettişi MUZAFFER YILMAZ vasıtası ile soygun yapılarak para temin edilmesinin mümkün olduğunu. Başka bir gün ERKAN DİRİK'in İrfan SOLMAZER'den aldığı, Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzalı kartı kendisine getirdiğini ve bu yarım imzalı kartı Hasan ÇETİN'e vererek Muzaffer YILMAZ'a gönderdiğini, bundan sonra Ahmet ÇOKER'in Ankara'ya gelerek kendisine 200.000. TL yı NEJAT ÇETİNKAYA vasıtası ile Muzaffer YILMAZ'a, 136.000.- TL'nin ERKAN DİRİK'e, 10.000. TL'nin silah almaya ve 4.000.- TL'nin de Erzurum ceza evinde tutuklu Mahmut ÖZEN'e yardım için verildiğini" beyan etmiştir.

k - Hasan ÇETİN 22-23 Mayıs 1971 ve 29 Mayıs 1971 günlü işkence ile imzalatırılan hazırlık ifadelerinde, "Sarp KURAY'dan Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzalı kartı aldığını ve bu kart ile Muzaffer YILMAZ'ı bulduğunu, Muzaffer YILMAZ'ın döviz ve silah kaçakçılarının isim ve adreslerini verdiğini. Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, ve İ. Alkım ALTUĞ ile birlikte Matyo ÇAĞATAY'ın köşkünü soymaya teşebbüs ettiklerini ve Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, ve Selim YALÇINER'in beraberce N. Osman ÇELENK'in dükkanını soymaya karar verdiklerini ve soyduklarını. Aldıkları 200.615.- TL yı Ahmet ÇOKER vasıtası ile SARP KURAY'a gönderdiklerini. Sarp KURAY'ın Nejat ÇETİNKAYA vasıtası ile Muzaffer YILMAZ'a verilmek üzere 25.000.- TL gönderdiğini ve bunu Muzaffer YILMAZ'a verdiğini, Muzaffer YILMAZ'ın ise parayı az bulduğunu ve kendisine % 30 hisse verilmesi gerektiğini söylediğini" beyan etmiştir.

l - Ahmet ÇOKER'in 23.5.1971 tarihinde emniyette hazırlanan ve zorla imzalatırılan ifadesinde ise, "Hasan ÇETİN'in ithamları kendisine tekrar ettirilerek soygun yapıldığı hususu kabul ettirilmiş, sırf Muzaffer YILMAZ'ı itham etmesi için tertip edilen ikinci ifadesinde ise Hasan ÇETİN'in ağzından Muzaffer YILMAZ ismini kaçırdığı" ilave ve ifade ettirilmiştir.

m - Selim YALÇINER emniyette 25.5.1971 tarihinde zorla alınan ifadesinde, "soygun hadisesini Hasan ÇETİN'in izahına uygun olarak beyan etmek zorunda bırakılmış ve Muzaffer Yılmaz ismini hiç duymadığını ve Osman ÇELENK'in soygunundan elde olunan paranın 206.305.- TL olduğunu" söylemiştir.

8 - Öncelikle şu hususu belirtelim ki, davamızda son yüzyılların belki de en korkunç işkenceleri maznunlara tatbik edilmek sureti ile mevcut bir plana göre hazırlanmış zabıtlarda hadiseler kabul ettirilmiş, maznunlara yekdiğeri itham ettirilmiş ve huzuruza dehşet verici bir tablo içinde, şeref ve haysiyetten başka bir şey taşımayan bütün arzularını memleket menfaatlerine tevcih etmiş 84 masum insan huzurlarınıza maznun olarak getirilmiştir.

BU İDDIAMIZI TEYİT VE TEVSİK EDEN YETERİ KADAR BİLGİ VE BELGELER DOSYAMIZDA MEVCUTTUR. Bu hususu Maltepe Askeri Cezaevinde memleketimizin en güzide düşünür, yazar ve aydınlarının imzaları tahtında düzenlenen ve Sarp KURAY ile Hasan ÇETİN'e yapılan işkenceleri ortaya koyan tutanaklarla, sanıkların ayaklarının altından işkence sonucu kopan ve dosyamıza ibraz edilmiş insan derileri ile, ve yüksek huzurlarınızda yeminli ifadeleri alınan emme şahidi HASAN ÇAM, Osman İMRE, Matyo ÇAĞATAY, Mahmure İMRE, Coşkun KARABULUT'un rüyete müstenit beyanları ile, ve maznunların tahkikatını yapan onlara işkenceyi bizzat tatbik eden komiser Cemal BÜTÜN'ün huzurunuzdaki beyanları ve tevcih edilen suallere sükutu ile, VE TARİHE EN MÜHİM VE DAVAMIZA İŞİK TUTAN VESİKA OLARAK GEÇECEK, Bir no.11 Sıkı Yönetim mahkemesinin savcısı Selahattin FIRAT'ın mahkeme zabıtlarının 13. cü sayfasında yazılı, "Sarp KURAY askeri savcılığa ifadeye geldiğinde aksıyordu. YANLIŞ OLDU aksanıyordu. Sandalyede bir tarafa doğru yıkılır durumda idi." şeklindeki işkenceyi kabul ve itiraf eden beyanı ile, bu korkunç manzarayı başta SİZ YÜCE YARGIÇLAR OLMAK ÜZERE bütün kamu oyu üzüntü ve esefle takip etmiş bulunuyoruz.

İddianın esası, sanıklara hazırlıkta maddi ve manevi cebir yolu ile zorla imza ettirilen sanık beyanları ile, müşteki N.Osman ÇELENK'in tutarsız teşhis beyanlarıdır. N.O. ÇELENK'in ifadelerindeki tutarsızlığı ve yalan beyanları yukarda tesbit etmiştik.

Şimdi sırasıyla sanıklara işkence ve tehditle kabul ettirilen ifadelerin bir tertip olduğunu yüksek huzurlarınıza getirmek istiyoruz.

Eğer iddianamede bir nebze hakikat payı olsaydı, bu büyük hadisede buderece mübayanetlerin bulunması mümkün değildi. Dosyada mevcut deliller içindeki mübayanetler, mürettep bir hadisenin varlığından başka bir şeyi izah etmez.

Şimdi bu mübayanetlerden bazılarını yüksek heyetinize arz ediyoruz.

a- N. Osman ÇELENK gasbedildiğini iddia ettiği parasının miktarını kesin olarak 468 bin lira olduğunu beyan etmişti ve bu paranın 22 tanesi yüz liralık, diğer kısmının da beş yüzer liralık olduğunu söylemiştir. Buna göre beş yüz liralıkların 93 adet olması ve bu mevzuda 22 adet yüz liralığı ilâve ettiğimizde, kasada 467.700 lira para olması gerektiği görülecektir. İfadesine devamla, sabahleyinde kasadaki parayı saydığını söyleyen N.Osman ÇELENK'in kasada kesin olarak 468 bin lira bulunduğunu belirtirsek, N. Osman ÇELENK'in yalan beyanda bulunduğu ve kasada para bulunduğuna dair iddiasının sübut bulmadığı anlaşılacaktır.

b - N. Osman ÇELENK'in, mali evraklarını yok etmiş olması, bunları mahkemeye ibraz etmemiş olması ve SAHTE PASAPORTLA yurt dışına kaçmış olduğu nazara alındığı takdirde soygun hadisesinin, müddeinin beyanları ve duruşmayı takibeden fiilleri ve eşi NURSEZA ÇELENK'in örneği dosyamızda mevcut 1.2.1972 tarihinde Sıkı Yönetim Adli Müşavirliğine vermiş olduğu dilekçesi ile, tamamen bir tertip ve iftira olduğu açıkça anlaşılacaktır.

c - Soyulduğu iddia olunan kasanın hadisenin akabinde, mağdur olduğu iddia olunan N. Osman ÇELENK tarafından satılarak yok edilmesi ve kasayı satın alan kimseyi dahi bulabilecek ip uçlarını bize vermemesi ve bu kimsenin isim ve adresini kasden saklaması, kasada ve kapı tokmaklarında veya yazıhanenin herhangi bir yerinde ve herhangi bir eşyası üzerinde, maznunlara veya HERHANGİ BAŞKA BİR KİMSEYE AİT bir parmak izi bulunmayışı hususunda, bu soygun olayının bir tertip ve maznunlara bir iftira olduğunu açıkça belgelenmektedir. (Duruşma tutanakları sayfa 337 ve 153-160)

d - Nuri Osman ÇELENK'in çalındığı iddia olunan parasını 468 bin lira olarak göstermesine mukabil, tertipçiler, Sayın mahkemenize ikna edici bir çelişki getirebilmek için bu parayı, Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'e 200 bin 600 lira olarak ifade ettirip zabıt imzalattırmışlardır. Fakat tertipçilerin beceriksizliği bu noktada da bizlere büyük ipuçları vermiştir. Zira, 22-23 Mayıs 1971 tarihli Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'e 200 bin 600 lira olarak kabul ettirilen ifadedeki para miktarını ifadesi DAHA SONRA ALINAN Selma YALÇINER'e, 206 bin lira olarak kabul ettirilmiştir.

Sanıkların ifadesini alan polis Recep YILDIRIM ise (Dur. Tut. S.321) huzurdaki ifadesinde "sanıkların bu meblağı 215 bin lira olarak ifade ettiklerini" beyan etmiştir.

Maznunlar yine ifadelerinde gasbedildiği iddia olunan parayı hep birlikte ve müştereken saydıklarını emniyette tertibedilen zabıtlarda belirttiklerine göre, bu hususlar dahi maznunların emniyette işkence sonucu ifadelerinin alındığını, tertipçilerin beceriksizliğini ve maznunlara atfedilen soygun iddiasının hayal olduğunu açıkça göstermektedir.

e - İddianame bu taraftan hayali bir örgüt tasarlamakta ve bu örgüte hayali olarak büyük bir güç isnadetmekte iken, diğer taraftan da bu hayali örgütün üyeleri olarak huzurunuzda getirdiği maznunlara mezkur isnadile telif edilemeyecek kadar saflık, tedbirsizlik, ve beceriksizlik isnad etmektedir. Şöyle ki, iddiaya göre maznunlar soygunu yaptıktan sonra çaldıkları paraları işlerinden yalnız birinin arkadaşı olan Cengiz KILIÇ'ın önünde saymışlardır ve ona bu paraları göstermişlerdir. Bu husus hiçbir mantığın ve hiçbir aklın kabul edebileceği bir husus olamaz.

Sanıkların işkence ve tehditle imzaladıkları zabıtlardan ve bu zabıtlarda yekdiğerine atf-ı cürümde bulunmalarından başka hiçbir dayanağı olmayan iddianame bu hususları delil diye mahkememize getirmiş ve bu hususlarla olayların ve ithamının sübut bulacağını zannedecek kadar hukuk dışına çıkmıştır.

Nitekim maznun Cengiz KILIÇ hazırlıkta zor ve tehditle alınan ifadelerinin aksini, iddia edildiği gibi soygun parasını Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER'le aynı bir odada saydıkları, isnadolunan saatlerde, orada olmadığını ve dolayısıyla böyle bir hususun olmadığını ispat ederek tertibi bir daha ortaya çıkarmıştır. Cengiz KILIÇ duruşma zabıtlarınının 279. sayfasında mezkur saatlerde yurtta bulunduğu dair şahitlerin isimlerini vererek ve bu hususun yüksek okullar askeri öğrenci komutanlığından sordurulmasını talep etmiş ve böylece iddianame tamamen çürümüştür. (Dur. Tut.S. 307 ve 308)

f - Şahik Cengiz KILIÇ emniyet ifadesinde, 18 Mart 1971 gecesi bulunurken, iddiaya göre, soygundan dönen Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER'in HEP BİRLİKTE ve aynı anda eve geldiklerini beyan etmiştir. Buna karşılık diğer maznunlar ise ayrı ayrı yollardan ve önce Hasan ÇETİN sonra Selim YALÇINER ve en son olarak Ahmet ÇOKER'in eve döndüğünü belirtmişlerdir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu husus tertipçilerin beceriksizliğini yeniden ortaya koymaktadır.

g - Hasan ÇETİN hazırlıktaki ifadesinde, "Muzaffer YILMAZ'a verilmek üzere hadiseden 3-4 gün sonra 25 bin liranın Nejat ÇETİNKAYA tarafından getirildiğini ve kendisi tarafından da bu paranın Muzaffer YILMAZ'a verildiğini" beyan etmiştir. Nejat Çetinkaya ise duruşmada yüksek huzurlarınızda "25 bin lirayı Hasan ÇETİN'e getirdiği iddia olunan tarihlerde" Eskişehir Askeri Hastanesinde muayenede olması sebebiyle Eskişehir orduevi otelinde yattığını, dosyada mübres Eskişehir orduevi müdürlüğününün 3 Aralık 1971 tarihli cevabı yazısıyla tevsik etmiştir.

Bu suretle Nejat ÇETİNKAYA'nın böyle bir para getirmediği, Muzaffer YILMAZ'ın Hasan ÇETİN'den böyle bir para almadığı ve en önemlisi Hasan ÇETİN'e emniyette imzalatılan zabıttaki işkence mahsulü beyanlarınının hilâf-ı hakikat olduğu hususları, resmi vesika ile ispat edilmiş olmaktadır.

Punun yanında Sarp KURAY'ında Nejat ÇETİNKAYA'ya böyle bir para vererek onu İstanbul'a göndermediği hususu da belgelenmiş olmaktadır.

Burada bir noktaya daha parmak basmak gerekecektir, aylardan beri kamuoyuna iddianame ve mütalaaname vasıtasıyla dehşetengiz bir hayali örgüt empoze edilmekte ve bu hayali örgütün hayali üyeleri olan huzurunuzdaki maznunlar çok ağır ithamlar altında bulunmaktadır. İşte bu ağır ithamlar altındaki maznunlar ve onların lideri olarak sunulmak istenen Sarp KURAY o derece tedbirsiz ve ihtiyatsızdırki, tesadüfen yolda rasladığı eski bir arkadaşına bu örgütün kaderini teslim etmekte ve Nejat ÇETİNKAYA vasıtasıyla muhayyel örgütün, iddianameye göre soygun makinası olarak itham edilen Hasan ÇETİN'e para yollamakta ve irtibat kurmaktadır. Yalnız başına bu husus dahi bütün iddiaları, bütün ithamları ve isnatları ortadan kaldırmaya yeterlidir. Bu nokta aynı zamanda iddianın ciddiyet ölçüsüdür.

h - Savcı iddianamesinde yarım imzalı kart ile maznunların irtibat temin ettiklerini iddia etmiştir. Yarım imzalı kartın Rafet KAPLANGI'dan İrfan SOLMAZER'den Erkan DİRİK'e, Erkan DİRİK'ten Sarp KURAY'a, Sarp KURAY'dan Hasan ÇETİN'e, Hasan Çetin'den Muzaffer YILMAZ'a gönderildiğini ve bu hususun sabit olduğunu iddia etmiştir.

Yukarıda isimleri yazılı maznunlardan İrfan SOLMAZER, Erkan-DİRİK, Rafet KAPLANGI, Muzaffer YILMAZ hazırlık ifadelerinde dahi yarım imzalı karttan malumatları olmadığını, böyle yarım imzalı bir kart var ise ibraz edilmesini istemişlerdir. Sayın mahkememizde yarım imzalı karta deliller arasında rastlanmadığına karar vermiştir. Bu suretle hayal mahsulü olan yarım imzalı karta mahsus iddia ve ithamlar da ispat edilememiştir.

Kaldı ki Rafet KAPLANGI trafik ehliyeti almasında yardımcı olması için Hasan ÇETİN'i bir pusula ile Muzaffer YILMAZ'a gönderdiğini söylemiş ve Hasan ÇETİN'de hu-

zararınızda bu beyana iştirak etmiş ve Muzaffer YILMAZ'ın da kendisini Kadıköy'de Trafik Büro Amiri Şevket BİÇER'e yolladığını beyan etmiştir.

Dosyada mevcut resmi vesikalarla hadise tarihlerinde Şevket BİÇER'in Kadıköy Trafik Büro Amiri olduğu tebeyyün etmiştir. Böylece de taraflar arasında iddia edildiği gibi herhangi bir maksatlı ve gizli ilişkinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

9 - Amme şahitlerinin mahkeme huzurundaki beyanlarına, resmi mercilerden gelen yazılı vesikalara dayanarak ve bunların yanında maddi delillerle birlikte maznunların mahkeme huzurundaki iradi ve samimi ifadelerini birlikte gözönüne alacak olursak, bu hayali ve müretteb olayının ardındaki perdeler bir daha aralanmış olacaktır.

a - Huzurda yeminli olarak dinlenen amme şahidi MEHMET ESER NURİ OSMAN ÇELENK'in EROL ÖZGÜR'ü teşhisini şu şekilde ifade etmiştir: "Erol ÖZGÜR'ü müdüriyette Osman ÇELENK'e gösterdiklerinde sevinçli bir şekilde beni soyan budur diye Erol ÖZGÜR'ü gösterdi. Konser Cazip IŞIK yanılmıyasın dikkatli bak dedi. N.Osman ÇELENK gözlerini oğuşturarak tekrar Erol ÖZGÜR'e baktı, beni soyan budur diye yine Erol ÖZGÜR'ü gösterdi. Erol ÖZGÜR'ün gözüne bir de gözlük takarak baktırdılar, yine aynı şekilde budur diye cevap verdi. (Dur.Tut.S.342)"

İşte, adli ve müretteb bu soygun olayının bir amme tanığının ifadelerinde kuvvetini bulan bu teşhis, soygun olayı devamıza ithal edildikten sonra, hedefini değiştirmiş olarak maznunlara tevcih ettirilmiştir.

Bu durum gerek soygun olayının iç yüzünü ve gerekse maznunlara yapılmak istenen tertibin içyüzünü aydınlatan bir husustur. Zira Mehmet ESER ifadesine devamla "N.O.ÇELENK bana sen (soyuncuyu) göster ben budur dersen (ANCAK o zaman 40 bin lira ikramiyeni) veririm(Dur.Tut.S.343) demiştir."

Demek ki, N.Osman ÇELENK'e kendisinin seçeceği veya uygun bulacağı bir fail yani bir kurban gerekmektedir ve bu seçimi yaptıktan sonra ancak o zaman Mehmet ESER'e para verecektir.

Amme şahidi Mehmet ESER ifadesinde "N.O. ÇELENK'e gidip 40 bin lirayı istediğinde bana, kendisini soyanın Erol ÖZGÜR olmadığını emniyette bu şekilde söylemek mecburiyetinde kaldığını, söylemiş. Buna karşılık Mehmet ESER'in sen suçlu değilsin, dayaktan mı korktun, da böyle konuştun sorusuna yine N.O. ÇELENK, sen bunları bilmezsin, ben emniyette bu şekilde konuşmak mecburiyetinde kaldım, diye "beyanda bulunmuştur.

Bundan başka N.O. ÇELENK'in eşi Nurseza ÇELENK'in sıkı yönetim adli müşavirliğine verdiği dilekçede ve buna uygun olarak Mehmet ESER'in ifadesinde, N.O. ÇELENK'in yeğeni ve iş ortağı olarak belirttikleri Mustafa KIVILCI'nın dahi, Erol ÖZGÜR'ü hiç tanımadığı ve hiç görmediği halde onu soygun faili olarak Mehmet ESER'e söylemesi de önemli bir husustur. (Dur. Tut. S.342)

Bunlara ilâveten N.O. ÇELENK'in polislerle olan yakın ilişkisi, gerek kendi beyanlarından ve gerek dinlenmiş bulunan polis İsmail DEMİRBAŞ'ın beyanlarından ve aynı zamanda "Mehmet ESER'in N.O. ÇELENK'in 2. Şubede yaptırmayacağı iş yoktur (Dur. Tut. S.343) "şeklindeki beyanları göstermektedir ki, kanunsuz işlerin adamı olan N.O. ÇELENK polis ve emniyet nezdinde itibarlı bir şahıstır.

Huzurda tanık olarak dinlenen Cemal BÜTÜN'ün ifadesinden de anlaşılacağı üzere, polis N.O. ÇELENK'in kanunsuz işlerle iştirak ettiğini bilmektedir. (Dur.Tut.S.328)

BÜTÜN BUNLARDAN SONRA tertibin içyüzünü artık söyleyebiliriz, Adi Amaçlarla N.OSMAN ÇELENK TARAFINDAN ORTAYA ATILAN BU SOYGUN, BİLÂHARE Siyasi amaçlarla ve tehdit ve şantajla yine Nuri OSMAN ÇELENK'ten SATIN ALINARAK DAVA'mıza İTHAL EDİLMİŞTİR:

b - Yeminli amme şahidi Nazım ÖZKAN ifadesinde, "Muzaffer YILMAZ'ın kimseye araba sattığını görmedim, arabası olduğunu biliyorum, zaman zaman ALEKO'ya, Oto-Birliğe gelir otururdu. N.O. ÇELENK maddiyatçı, kirli işler ve mark işleri ile meşgul olduğu için Almanya'ya sık sık gidip gelirdi, kendisiyle bir sene kadar ortak çalıştım ve burada geçineceğimi anladığım için ayrıldım. Muzaffer YILMAZ ile N.O. ÇELENK'in samimiyetleri yoktu ve Muzaffer YILMAZ N. Osman ÇELENK'in servetini bilmez, ben Muzaffer YILMAZ'ı bundan 7-8 sene evvel birkaç defa Osman ÇELENK'in dükkanına geldiğini gördüm fakat dükkanında yemek yediğini görmedim" demiştir.

Bütün bunlardan başka bizim yukarıda beyan etmiş olduğumuz iddiamıza uygun olarak N.O. ÇELENK'in eski iş ortağı ve komşusu olan Nazım ÖZKAN aynı zamanda N.O. ÇELENK'i en yakından tanıması gereken dükkan komşularının düşüncelerine ve görüşlerine tercüman olarak ifadesine devamla:

"N.Osman ÇELENK'in soyulduğu zaman ben Ankara'daydım. Ankara'dan İstanbul'a geldiğim zaman eski samimiyetime dayanarak kendisine geçmiş olsun dedim. Kendisi yüz lira için yüz takla atan bir kimse idi, buna rağmen pek üzüntülü değildi. Benim onun dediği kadar param çalinsa ertesi gün işe gelemem, ONDA BÖYLE BİR HAL YOKTU, BİR DURGUNLUK VARDI. Yalnız bilahare Talimhane'de MESLEKDAŞLAR arasında N.O. ÇELENK'in birisinin parasının üzerine oturmak için mi böyle yaptı, TERTİP Mİ yaptı şeklinde dedikodu yapıldı. (Dur.Tut.S.294)" demıştır.

Böylece yeminli bir amme şahidinin beyanlarından, müdafaa ve iddialarımızın doğruluğunu ve isabetini teyiden duymuş olmaktadır.

c - N.O. ÇELENK bu soygun sırasında eli, ayağı ve ağzı bağlı olduğu için kafasıyla duvara vurmak suretiyle yardım çağırdığını, huzurda beyan ederken, amme şahidi kapıcı HASAN ÇAM ifadesinde "Annem kazan dairesinde bir inilti var dedi, DUVARA KULAGIMI VERİP DİNLEDİĞİMDE KUŞ SESİ gibi bir ses geliyordu. (Dur. Tut. S.160" Demek suretiyle BU MÜRETTAP SOYGUNA BİR DAHA IŞIK TUTMUŞTUR?

Amme şahidi Muzaffer TERLİKÇİLER ifadesinde, "kapıcı Hasan geldi bana içerde bir inilti var dedi. (Dur.Tut.S.163)" demek suretiyle yukarıdaki müdafaaamızı aynı şekilde teyid etmiştir.

d - Sırası gelmişken, gerek N.O. ÇELENK'in beyanlarındaki tenakuzu, gerek emniyetin bu olaydaki çalışma tarzında açıkça belirtmekte fayda görmekteyiz. Bir kere, N.O. ÇELENK'in polislerle yakın ilişkisini önceden tesbit etmiştik. Bu yakınlığa rağmen, N.O. ÇELENK'in, Emniyette alınan ifadelerini nasıl inkar ettiğini de gördük.

Bunun yanında N.O. ÇELENK'le yakınlığını dosyamızda tesbit etmiş olduğumuz emniyetçilerin bu olayda gösterdiği gayretkeşliği bir kere de, yeminli bir amme tanığının beyanından tesbit etmekte fayda mülâhaza etmekteyiz. Tanık Hasan ÇAM ifadesinde,

"Ben sarışın seyrek saçlı, zayıf kemikli, 1.80 boyunda demedim, görsem tanıyacağımı da söylemedim. Ben tanıyamam dedim. Ben emniyette iki defa ifade verdim ve polisler ilk ifademde, bana bir şahsı gösterdiler ve bunu söyleyeceksin diye ısrar ettiler. Ben de tanımadığımı söyledim ve polisler bana kızdılar. Bana budur diyeceksin dediler.

Bir adam daha içeri almışlardı. Ona da pardesü giydirdiler, yürüttüler, budur diyeceksin diye benden ifade almak istediler." demıştır.

e - N.O. ÇELENK'in eşi NURSEZA ÇELENK'in sıkı yönetim adli müşavirliğine vermiş olduğu dilekçede, huzurda amme şahidi olarak dinlenen Kasım KASEMİ'yi N.O.ÇELENK'in "iş ortağı ve kaçakçılık arkadaşı" olarak takdim etmiştir. Bu hususu N.O. ÇELENK'in emniyette alınan ilk ifadesi de teyid etmektedir. Fakat buna rağmen her ikisi de yüksek huzurlarınızda vermiş oldukları ifadelerinden bu hususu ısrarla ve itina ile reddetmişlerdir.

Bu durum göstermektedir ki, davamızda dinlenen tanıklardan bazıları tertibi gizlemek veya tertibe ortak olmak durumundadırlar.

f - Huzurda amme şahidi olarak dinlenen Aleko AKALIN (Dur.T.S.303-304) ifadesinde "Muzaffer YILMAZ'ı emniyet müdürlüğünün otolarının elektrik arızalarını tamir ettiğim için 1959 senesinden tanırım. Dükkanıma müşteri olarak gelmiştir, başka bir maksatla gelmemiştir. Rafet KAPLANGI ile dükkanıma hiç gelmediler. Dükkanımdaki telefonla entresan bir konuşma yapılmamıştır. Muzaffer YILMAZ'ın oto alım-satımı yaptığını duymadım. Benim dükkanıma emniyet şube müdürlerinin hepsi gelir. Merkez Komutan vekili Alb. Selahattin ORHON da dükkanıma gelir. Muzaffer YILMAZ dükkanımdaki telefonda Rafet KAPLANGI'ya aramamıştır, hatırlamıyorum. Ben Hasan ÇETİN'i tanımıyorum." Beyanında bulunarak, maznunların duruşmalardaki samimi beyanlarını teyid etmiştir.

g - Amme şahidi İsmail DEMİRBAŞ (Dur.Tut. S.329) ifadesinde, "1962-1963 senelerinde Muzaffer YILMAZ ile birlikte N.O. ÇELENK'in dükkanına bir veya iki defa gittiğimizi ve kahve içtiğimizi hatırlıyorum. Yemek yediğimizi kat'ı hatırlıyamıyorum. 1968 senesinden sonra Muzaffer YILMAZ ile Osman ÇELENK'in dükkanına gittiğimizi zannetmiyorum. N.O. ÇELENK dostum olduğu için ve mahallemün çocuğu olduğu için dükkanına gidip gelirim. Döviz işi yaptığını öğrenince alakamı kestim. Osman İMRE ve Mahmure İMRE'yi tanırım. Benim emniyetteki vazifem planlama müdürlüğüdür. "beyanında bulunmuştur.

İşte bu zat EMNİYET PLANLAMA MÜDÜRÜ olmasına rağmen N.O. ÇELENK'i polis jipiyle gidip ve lokantada arayıp bularak 25.5.1971 tarihinde emniyete getiren ve aynı tarihli Muzaffer YILMAZ'ı itham eden zaptı ona inzalattıran polistir. Bu zat Osman İMRE'yi kahveden tanıdığını söyleyen fakat Mahmure İMRE'yi nereden tanıdığını söylemeyen ve bu suretle tertipçilerin arasında bulunan kişidir.

h - Huzurda yeminli şahit olarak dinlenen Bedriye ÖNCÜ (Dur. Tut. Sh.332) ifadesinde, "Atilla SARP'ı İstanbulda hiç görmedim. Hasan ÇETİN'i ise hiç görmedim, ikisini bir arada gördüm şeklinde bir ifade vermedim. Ben Hasan ÇETİN'i tanımam.

Mustafa İlker Gürkan ya yalan söylemiştir yahut da (benim bu söylediklerimin aksi hususları) baskı altında ifade vermiştir." demiş ve, şahit Dilşat ZÜLKADİROĞLU ise (duruşma Tut. Sh.332) ifadesinde, "Atilla SARP ile Hasan ÇETİN'i tanımıyorum, bunları bir arada gördüğümü ve bize geldiklerini hatırlamıyorum. Yani gelmediler ve böyle bir olaya şahit olmadım." demiştir.

Tanıklar yukarıdaki yeminli beyanları ile bu mürettep davada önemli iki noktayı tamamen iddianamenin hilafına ortaya sermişlerdir.

Bunlardan birincisi eski bir Dev-Genç başkanı olan Atilla SARP'ı davamıza ithal ederek, tertibi güçlendirmek isteyenlerin bu gayretlerine son vermeleri,

ikincisi ise, N.O. ÇELENK'i soyduğu iddia olunan Hasan ÇETİN'in bu hayali soygundan sonra yine eylemlerine devam ettiğini belirtmek için iş adamı ABDURRAHMAN isminde bir şahsı soymayı tasarladığı hususlarının da asla varit olmadığıdır.

i - Sanıklardan Selim YALÇINER'in savunma tanığı olarak ikame ettiği Müjgan KIZILTAŞ (Dur.Tut.S.294-295) yeminli ifadesinde, "17 Mart 1971 günü benim torunumun doğum günüdür, bu sebeple ona oyuncak almak için İstanbul'a gitmişim, bu bakımdan hatırlıyorum, o gün ben Ada'da değildim. 18 Mart 1971 günü 14.30 vapuruyla Ada'ya döndüm Selim YALÇINER benden çözülür bir aritmetik kitabı istedi. (Tanık emekli öğretmendir.) Ben de eve gel vereyim dedim ve gittim. (19.00 ajansı başlamıştı ki, Selim geldi, çözülür aritmetik kitabını istedi. Beraber bizde oturduk, yemek yedik. Yemekte bizden başka kimse yoktu, fakat bir ara ev sahibim Gülseren KINCI girdi ve çıktı.

Tanık Tümer ÜNSAL ise (Dur.Tut.S.295) yeminli ifadesinde, "Ben Selim YALÇINER'i Ada'dan tanırım. 18 Mart 1971 günü Heybeli Ada'da 16.05 sıralarında iskelede gördüm. Deniz Harb Okulu ve Lisesi bayraklarla donatılmıştı, sebebini Selim YALÇINER'den sordum, o da bana bu gün 18 Mart Çanakkale zaferinin yıldönümüdür dedi, beraberce karakolun yanındaki kahveye gittik, oyun oynadık. Vapur geldiği zaman iskeledeki binaların camları sarsılır, işte bu sırada yani saat 18.30 da Selim YALÇINER, bir tanıdığımdan kitap alacağım diyerek kahveden çıktı." demiştir. Tanık askerî savcının sorusuna cevaben de "ben Selim YALÇINER'i 18 Mart 1971 tarihinde Ada'da gördüğümü ve akşam saat 18.30'a kadar karakolun yanındaki kahvede Şevket ÖZGÜL de yanımda olduğu halde, kâğıt oynadığımızı KAT'İ OLARAK HATIRLIYORUM." demiştir.

Şahit ŞEVKET ÖZGÜL ise (Dur.Tut.S.295) yeminli ifadesinde, "18 Mart 1971 günü Selim YALÇINER ve Tümer ÜNSAL beraberce karakolun yanındaki oturduğum kahveye geldiler. Üç kişi kâğıt oynadık yanımda Nusret UZUNYURT ve Mustafa adında arkadaşlarım da kahvede idiler. 18 Mart'ı Harb okulunda bayrakları gördüğüm için hatırlıyorum. Selim YALÇINER'i gazetelerden soygun faili olarak görünce insancıl vazifemi yapmak için Selim'in annesine ve babasına o gün Selim'le beraber olduğumuzu ve fail olamayacağını söyledim." demiştir.

'Şahit Güngör YALÇINER ise ifadesinde (Dur.Tut.S.174) "O. ÇELENK'in soygun olayının radyodan dinlediğimiz zaman evde yanımda idi. Bunu lânetle andı, böyle soygunlara kızıyordu. 18 Mart 1971 günü eşimi karşılamak için vapur iskelesine gittiğimde, oğlumu karakolun yanındaki kahvede gördüğümü hatırlıyorum."

Bütün bu tanıkların birbirini tamamlayan yeminli beyanları göstermektedir ki, soygunun yapıldığı iddia edilen saatlerde Selim YALÇINER Heybeli Ada'dadır. Fakat buna rağmen tertipçiler bu olaya Selim YALÇINER'i seçmişler ve böylece bu büyük tertip bir daha iflas etmiştir.

l - Zabıt mümzii komiser Recep YILDIRIM (Dur.Tut.S.321-323) ifadesinde "ben ikinci şube müdürü Cemil GÜLMEN'in emriyle maznunlar hakkında N.O. ÇELENK soygunu ve Matyo ÇAĞATAY'ı soymaya teşebbüs olayından dolayı tahkikata başladım. Tahkikata başlamadan evvel Cemil GÜLMEN ve BAŞKA BİR ARKADAŞ bunların LEVENT'te soyguna teşebbüs ettiklerini söylemişti. Cemil GÜLMEN'in l. Şube ile müştereken çalıştığını biliyorum, bu sanıkların soygun olayının faili olduklarını nasıl öğrendiğini bilmem. Tahkikat sırasında yarım imzalı kart rafını duydum ama bunu kimin söylediğini hatırlamıyorum. Ben maznunların ayaklarında lastik ayakkabı ve pamuk görmedim. Matyo ÇAĞATAY İSMİNİN SANIKLAR TARAFINDAN SÖYLENDİĞİNİ TAHMİN ETMİYORUM.M.YILMAZ'a ait yarım imzalı kart ve adres bulunmamıştır." demiştir.

m - Zabıt mümzii Komiser Cemal BÜTÜN ifadesinde (Dur.Tut.S.325-327).

"Birinci kısım amiri Zekeriya AYDIN bunlarla konuşmuş ve bunlar eylemlerini ŞİFAHİ olarak anlatmışlar. Zekeriya AYDIN Taksim'deki soygunu da bunlar yapmışlar, Levent'teki soyguna nakis teşebbüs olayı ile Gölcük Trafo merkezine dinamit atanlar da bunlar, ifadelerini tesbit et dedi. Recep YILDIRIM'la birlikte ifadelerini tesbit ettik. Ben yarım imzanın kime ait olduğunu hatırlamıyorum, Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzalı kart bulunmamıştır. Muzaffer YILMAZ ile ilgili herhangi bir teşhis zaptı yapmadım. Sarp KURAY'a, Muzaffer YILMAZ'ın fotoğrafını göstermedim. Rafet KAPLANGI'nın da fotoğrafında gösterildiğini hatırlamıyorum, gösterilmedi. Hasan ÇETİN'de Muzaffer YILMAZ'ın adresi ve imzası bulunmadı. N.O. ÇELENK 1962-1963 senelerinde bedelsiz ithalatın serbest olduğu zamanlarda işçilerden otomobil alıp satarak ve hatta çalışmış malları satarak büyük menfaatler sağlamış ve servet yapmıştır, bu husus POLİSÇE BİLİNMEKTEDİR

İfadelerinin dava için ehemmiyetli noktalarına temas ettiğimiz Cemal BÜTÜN hakkında, tertibe hedef tutulan Muzaffer YILMAZ'ın, emniyet umum müdürlüğü teftiş kurulu başkanlığının 2.4.1971 tarih ve 510 sayılı emirleriyle tahkikata mezun olduğunu ve bu tahkikatın mevzuunun (Cemal BÜTÜN'ün şubeye gelen SUÇLULARLA BERABER OLDUĞUNU, KAÇAKÇILARI HİMAYE ETTİĞİNİ, şantaj suretiyle gayri müslim işadamlarından BÜYÜK MENFAATLER SAĞLADIĞI) hususu, dosyada mübres mezkur teftiş kurulu yazı suretiyle ve duruşma tutanaklarının 327. sayfasındaki maznun beyanı ile sabittir.

Komiser Recep YILDIRIM ve Cemal BÜTÜN'ün ifadeleri tetkik edildiği zaman, Recep YILDIRIM'ın tahkikat emrini Cemil GÜLMEN'den, Cemal BÜTÜN'ün ise Zekeriya AYDIN'dan aldığı şeklinde mübayan ifadeleri, ve her ikisinin de aldıkları emirde, N.O. ÇELENK ve Matyo ÇAĞATAY hadiseleri hakkında maznun ifadelerinin tesbitinin emredilmesi hususu davamızın en ehemmiyetli ve bizleri en çok düşündüren yerlerinden biridir.

Komiser Recep YILDIRIM "tahkikata başlamadan evvel Cemil GÜLMEN veya başka bir arkadaş bunları Levent'te de bir soyguna teşebbüs ettiklerini söylemişti fakat KİM OLDUĞUNU HATIRLAMİYORUM" demektedir. Hatırladığı halde ismini vermek istemediği bu şahıs tertipçilerin arasında bulunan Osman İMRE ve Mahmure İMRE'nin yakın dostları olan Emniyet Plânlama müdürü İsmail DEMİRBAŞ'tan başka bir kimse olamaz.

İşte Matyo ÇAĞATAY hadisesi bu şahıs tarafından davamıza ithal edilmiştir. Kendi görevi olmadığı halde N.O. Çenek'i polis jipi ile lokantada arayıp bulan ve ona Muzaffer YILMAZ'a itham ettiren şahısta aynı İSMAİL DEMİRBAŞ'tır.

Recep YILDIRIM ve Cemal Bütün'ün maznunlardan "Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'in ayaklarında lastik ayakkabı, pamuk, kan lekeleri görmedik şeklindeki beyanlarını amme tanıkları Hasan Çam, Mahmure İMRE, ve diğer şahit beyanları ile mukayese ettiğimizde, bu iki komiserin mahkeme huzurundaki beyanlarının tamamen yalan ve kendi suçluluklarını ve tertibi örtmek gayreti içinde bulduklarını bütün açıklığıyla görmek durumundayız.

Komiser Recep YILDIRIM ifadesinde "N.O. ÇELENK'in kasasından alındığı iddia olunan paranın maznunlar tarafından 215 bin lira olarak itiraf ettiklerini" beyan etmesine rağmen, maznunların emniyette imzalatılan zabıtlarındaki itirafları olarak gösterilen meblağlar iki yüz bin altı yüz lira ve ikiyüz altı bin liradır. Oysa bu şahıs zabıt mümzii olarak ifade zabıtlarını tanzim ve imza etmiştir. İlk nazarda göze görünmeyen bu tezatlar, tertiple hazırlanmış bir davanın ve bu tertipten kaynaklanmış iddianın samimi olmadığını kıymetli delilleridir.

Davamızda hazırlıkta kendi tertiplemiş oldukları ifadeleri maznunlarla zorla imzalatıran ve huzurda zabıt mümzii olarak dinlenen Recep YILDIRIM ve Cemal BÜTÜN'ün, bu tertipçilerin mutemet adamları oldukları ve daha önce de bu tür tertiplere baş vurdukları konusunda elimizde kesin delillerimiz vardır.

Bu komiserler Salman KAYA ismindeki bir öğrenciye Selâmi Çeşme Akbank şubesini soydurtmuş, aynı davamızda olduğu gibi maznunun soygun yaptığına dair itirafını imzalatırmış ve aynı bankanın memurlarına de yine Salman KAYA'yı soygun faili olarak teşhis ettirmişlerdir.

Her ne kadar Salman KAYA bu suçtan dolayı mahkum olmamış ise de bunun YEGANE SEBEBİ bankaya soyan gerçek suçluların mahkeme huzurunda suçlarını açıkça kabul ve itiraf etmeleridir. Her iki komiser hakkında da İstanbul G. Savcılığınca hazırlık tahkikatı 71/8541, 71/840 no.11 dosyalarla, İŞKENCE YAPMAK VE TAHKİKATI YANLIŞ YOLA SEVK ETMEK SUÇLARINDAN DOLAYI kovuşturma açılmıştır.

Şuna kesinlikle inanıyoruz ki, davamızı müteakip, tertipçiler suçlu duruma düşecekler ve aynı akibet onları da beklemektedir.

III - MAZNUNLARIN MAHKEME HUZURUNDAKİ BEYANI:

Maznunlar mahkeme huzurunda işkenceden uzak, adaletin temini altında hiçbir tesire kapılmadan, kendi serbest iradeleri içinde verdikleri ifadelerinde hakikati ancak söyleyebilmişlerdir.

Herne kadar Sarp KURAY, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Atilla SARP 18 Aralık 1971 gününden itibaren, duruşmaları devam ederken ve mahkemenin siyaneti altında iken dahi 60 gün müddetle hücreye kanunsuz olarak konulmuş iseler de bu husus hiçbir zaman ve duruşmaların başladığı günden itibaren yüksek heyetinizin maznunlarla ve biz müdafilere vermiş olduğunuz cesur savunma imkanlarına gölge düşürememiştir.

Fakat bu husus, maznunlardan huzuruza gelmeden önce alınmış olan tüm ifadelerinin serbest iradeleri mahsulü olmadığı hususunu bir daha doğrulamıştır.

Sanık İrfan SOLMAZER mahkeme huzurundaki ifadesinde (Dur.Tut. S.11-12)

"Hiçbir gizli örgüte mensup olmadığını, 1961 Anayasasını kendilerinin yaptığını, soygun hadiseleriyle uzak yakın hiçbir irtibatı olmadığını, 83 sanıktan [REDACTED], A.2.ERG Sarp KURAY, Erkan DİRİK'i tanıdığını ve bunlarla olan ilişkisinin de ailevi sebepten doğduğunu, Polis Müfettişi Muzaffer YILMAZ'ı tanımadığını ve kimseden yarım imzalı kart alıp Erkan DİRİK'e vermediğini, Sarp KURAY'ın yardım için kendisine herhangi bir müracaatta bulunmadığını, Sarp KURAY'ı çocukken bir defa gördüğünü" beyan etmiştir.

Sanık Sarp KURAY mahkeme huzurundaki ifadesinde (Dur.Tut.S.12-13) "ATATÜRKÇÜ OLDUĞUNU, 1961 ANAYASASININ KORUYUCUSU BULUNDUĞUNU, BUNUN İÇİN RÜTBELERİNİN SÖKÜLDÜĞÜNÜ, N.O. ÇELENK ve Matyo ÇAĞATAY hadiseleriyle uzak yakın hiçbir irtibatının olmadığını, Polis müfettişi Muzaffer YILMAZ adını ancak emniyette duyduğunu, Ahmet ÇOKER'den para almadığını, Erkan DİRİK'e para vermediğini, Muzaffer YILMAZ'a verilmek üzere Nejat ÇETİN-KAYA ile Hasan ÇETİN'e herhangi bir paket ve para göndermediğini, Erkan DİRİK'ten Muzaffer YILMAZ'a söylenen yarım imzalı bir kart almadığını ve Hasan ÇETİN'e böyle bir kart vermediğini, hazırlıktaki ifadelerini kabul etmediğini, hazırlıktaki ifadelerinin Salih Bora, Cemal BÜTÜN, Zekeriya AYDIN ve ismini bilmediği başka şahısların yapmış oldukları işkence sonucu hazırlanmış zabıtlara imza atmaktan ibaret olduğunu." beyan etmiştir.

Sanık Erkan DİRİK (Dur.Tut.S.14) ifadesinde, "İrfan SOLMAZER'den yarım imzalı bir kart alıp Sarp KURAY'a vermediğini, Muzaffer YILMAZ ismini duymadığını, Sarp KURAY'dan para almadığını, Osman ÇELENK ve Matyo ÇAĞATAY olayından haberi olmadığını," beyan etmiştir.

Sanık Hasan ÇETİN (Dur.Tut.S.15- ve 326) ifadesinde "emniyette ne yazdılsa imzaladım ve imzaladığım zaman da falaka kayışları henüz ayağımdan çıkarılmamıştı. Ayağımdan raki şişesine şırınga ile kan aldılar. Sarp KURAY'dan Muzaffer YILMAZ'a yarım imzalı bir kart almadığını, N.O. ÇELENK ve Matyo ÇAĞATAY hadiseleriyle irtibatı olmadığını, İstanbul'dan Ankara'ya otobüsle giderken, Rafet KAPLANGI ile tanıştığını ve onunda kendisini trafik ehliyeti almasında yardımcı olacağı düşüncesiyle Muzaffer YILMAZ'a bir pusula yazdığını, Muzaffer YILMAZ'ı evvela Beşiktaş Kaymakamlığındaki bürosunda aradığını, bulamayınca evine gittiğini, Muzaffer YILMAZ'ın da trafik ehliyeti almasında yardım etmek üzere kendisine Kadıköy Trafik Büro amiri Şevket BİÇER'in ismini verdiğini, soymak için hiçbir isim ve yer göstermediğini, iddianamede yazılı olduğu gibi. Muzaffer YILMAZ'a para vermediğini." beyan etmiştir.

Sanık Ahmet ÇOKER (Dur.Tut.S.20-21) ifadesinde, "BEN ATATÜRKÇÜYÜM, ANAYASAYI İHLAL ETMEDİM. 1961 ANAYASASININ KORUYUCUSUYUM. Matyo ÇAĞATAY VE N.O. ÇELENK soygunlarından haberim yoktur. Emniyet müdürlüğünde hazırlanan zabıtları işkence ve zorla imzaladık. Ben Sarp KURAY'a para götürmedim, Hasan ÇETİN'den Rafet KAPLANGI ve Muzaffer YILMAZ adlarını hiç duymadım, bu şahısları tanımıyorum." demiştir.

Sanık Selim YALÇINER (Dur.Tut.S.21) ifadesinde, "BEN ATATÜRKÇÜYÜM, ANAYASANIN MÜDAFİİYİM/ N.O. ÇELENK soygunu ile irtibatım yoktur. Emniyette yapılan işkence sonucu suçu kabul ettim, bana emniyette işkenceyi Zekeriya AYDIN yaptı. Hasan ÇETİN'e imzalatırlar, zabıtlar gibi benim içinde hazırlamışlardı. İşkence ile bu zabıtları imzalatırlar. Ben Muzaffer YILMAZ ve Rafet KAPLANGI'yı tanımıyorum, bu isimleri hiç duymadım, 18 Mart 1971 günü akşam ve gece Heybeli adada idim." demiştir.

Sanık Muzaffer YILMAZ (Dur.Tut. S.24-25) ifadesinde, "84 sanıktan Rafet KAPLANGI' yı ve iki defa gördüğüm Hasan ÇETİN'i tanırım, İrfan SOLMAZER'i ve diğer sanıkları hiç tanımam. Ben iddia edildiği gibi Hasan ÇETİN'i yarım imzalı kartla tanımadım. Hasan ÇETİN bana trafik ehliyeti almak için Rafet KAPLANGI tarafından bir pusula ile gönderilmişti, ben de ona Kadıköy Büro Amiri Şevket BİÇER'in ismini verdim. Yarım imzalı kart hayali bir iddiadır. Kendimi emniyetteki manevi işkenceden ve tertipçilerin aptalca hazırladıkları tertipten kurtarmak için yarım imzalı kartı kabul etmiş göründüm. Bu hususu hazırlıkta 8.6.1971 tarihinde askeri savcıya verdiğim ifade de açık olarak belirttim. Hasan ÇETİN'e soymak için bir yer göstermedim ve isim vermedim, Hasan ÇETİN'den para almadım. Ben hiçbir gizli örgüte mensup değilim." demiştir.

Sanık Rafet KAPLANGI (Dur.Tut.S.25-26) ifadesinde, "Ben yarım imzalı kart ile Muzaffer YILMAZ'a kimseyi göndermedim, otobüsle İstanbul'dan Ankara'ya giderken yanımda oturan bir gençle tanıştık. Konuşmalarımız esnasında trafik ehliyeti almak istediğinden bahsetti. Ben de ordu mensubu bir kimse olduğu için sırf yardım amacıyla bir pusula yaparak onu Muzaffer YILMAZ'a yolladım. Muzaffer YILMAZ'ın Beşiktaş Kaymakamlığında polis müfettişi olduğunu söyledim ve ev adresini verdim. Hiçbir ideolojik ve gizli örgüte mensup değilim, Soygun olayı ile uzak-yakın hiç bir irtibatım yoktur." demiştir.

Sanık İ. Alkım ALTUĞ ifadesinde (Dur.Tut.S.26-27), "Benim Matyo ÇAĞATAY olayı ile ilişkim yoktur, o tarihte Ankara'da idim. Bu husus verdiğim dilekçe ve yazılarla sabittir. Askeri savcı ifademi aldığı zaman da aynı şeyleri söyledim, şahitlerini mahkemede gösterirsin dedi." demiştir.

Sanık Cengiz KILIÇ (Dur.Tut.S.27) ifadesinde, "Ben ANAYASAYI İHLAL ETMEDİM Hasan ÇETİN'i ve Ahmet ÇOKER'i tanımam. Emniyette bana imzalattırdıkları ifadeyi Selim YALÇINER, Ahmet ÇOKER ve Hasan ÇETİN'e işkenceden kurtarmak için onların YALVARMALARI ÜZERİNE inzaladım ve kabul ettim. Ben 18.3.1971 günü ve gecesi Askeri Öğrenci yurdunda bulunuyordum, o gece Ahmet ÇOKER, Hasan ÇETİN ve Selim YALÇINER'i görmedim ve bunlar benim yanımda para saymadılar. Bu şahısları emniyette çok bitkin vaziyette yerlerde yatar-ken gördüm." demiştir.

Sanık Nejat ÇETİNKAYA (Dur.Tut.s.28-29) ifadesinde, "Beni, subay olmama rağmen emniyet ikinci şubeye teslim ettiler. Orada bir odaya aldılar ve ceketimi çıkartıp asmamı söylediler, önümden geçerken ayağıma basıyorlardı, dışardan da devamlı çığlıklar geliyordu. Hasan ÇETİN'i getirdiler, ayağının üzerinde duramıyordu, dizleri üzerine çöktü. Paketi bundan mı aldın dediler, kafasını dahi kaldırmadan ve beni görmeden başını sallıyarak, evet dedi. Sonra Sarp KURAY'ı getirdiler, paketi bununla mı gönderdin diye sordular, Sarp KURAY bunun vicdani sorumluluğunu üzerine almam dedi, tekrar Sarp KURAY'ı götürdüler. Koridordan Sarp KURAY'ın feryatlarını işitmeğe başladım, on dakika sonra tekrar getirdiler, istifâ ediyordu, Sarp KURAY bu sefer, paketi verdim dedi. Ben de bunu kabul etmesem baktım sabaha kadar sürecek, ifadeyi imzalayacağım dedim. Ne yazdılarsa imzaladım. Muzaffer YILMAZ adını bu davalar dolayısıyla duydum." demiştir.

Sanık A. Zafer ERGÜN (Dur.Tut. S.30) ifadesinde, "Hasan ÇETİN'i tanımam. Ankara'da hangi evde toplantı yaptığımız ve tarihi söylensin cevap vereyim." demiştir.

Sanık Bayram AKGÜN (Dur.Tut.S.65-66) ifadesinde, "Hasan ÇETİN'i dükkanıma gelen müşteriler arasında ve bu sebeple tanıdım. Kanarya'daki evi bir kunduracı komşum vasıtasıyla Hasan ÇETİN'e ben buldum ve evin kira mukavelesini de kendi üzerine yaptım. Evinde bulunan tabancayı dükkanıma gelen Osman isimli bir şahıstan 1550 liraya satın almıştım. Tabancayı kendim için aldım, Hasan ÇETİN için almadım. Bana emniyette tabanca var mı diye işkence yaparak sordular, ben de var dedim ve yerini gösterdim. Tabancayı topraktan çıkardılar, örfi idare dolayısıyla toprağa gömmüştüm. Eve tabancayı almak için gittiğimde ayaklarım üzerinde duramıyordum, bunu mahallede herkes görmüştür, benim okumam yazmam yoktur, emniyette istedikleri gibi yazdılar ben de imzaladım." demiştir.

Sanık Metin EŞREFOĞLU (Dur.Tut.S.65) ifadesinde, "Ben Hasan Çetin'i tanımam. Kimseye Silâh vermedim, hiçbir örgütle ilişkim yoktur. ANAYASAYI İHLAL EDİCİ HİÇBİR EYLEMİM OLMAMIŞTIR." demiştir.

IV - NEDEN MAZNUNLARIN MAHKEME HUZURUNDAKİ İFADELERİ SAMİMİDİR?

1 - Müşteki N.O. ÇELENK emniyet müdürlüğünde vermiş olduğu ve iradesi mahsulü olması icabeden 23.5.1971 tarihli ifadesini kabul etmemiş, Ben öyle söylemedim, polisler yazmışlar, bana okumadılar beyanında bulunmuştur.

Bu ifadenin en mühim tarafı emniyet müdürlüğünde hazırlanmış olan tertipte, müştekiye dahi ifadesinin okunmadan imzalatırılmasıdır. Yukarıda belirttiğimiz gibi bu tertibi N.O. ÇELENK'ten şantaj karşılığı satın alan tertipçilerin maskesi, yüksek huzurlarınızda tamamen ortaya çıkmıştır.

2 - Maznun Hasan ÇETİN Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER ve Sarp KURAY hazırlıktaki ifadelerinin emniyetçe hazırlanmış zabıtları zorla ve işkence ile imzalatmak suretiyle tesbit edilmiş olduğunu ve bu tertibe bu şekilde alet edildiklerini söylemişlerdir.

Şahit Hasan ÇAM, Osman İMRE, Mahmure İMRE, Matyo ÇAĞATAY ve diğer şahitler sarahaten verdikleri ifadelerle, askeri savcı ve komiser Cemal BÜTÜN ima ve tevil yolu ifadeleriyle maznunlara işkence yapıldığı delillendirmişlerdir.

Zabıt münzii Polis memuru Mustafa İŞLEKDEMİR mahkeme huzurundaki ifadesinde, kendi imzalamış olduğu zaptın mahiyetini kabul etmemiş, "amirimiz yazdı ben de okumadan imzaladım" demiştir.

Anne şahidi Hakkı KARGI ve Şükrü ÖZKARA mahkeme huzurundaki ifadelerinde, askeri savcı tarafından alınmış olan ifadelerini kabuletmemişler ve "biz böyle söylemedik savcı bize okumadan imzalattı" beyanında bulunmuşlardır.

İşte dosya muhtevasından ancak birkaçını hatırlattığımız anne şahitlerinin beyanları da, hazırlık zabıtlarının ifade sahiplerine okunmadan imzalatırıldığını ve zabıtlara söylenmeyen hususların da dercedildiğini gösteren kıymetli delillerdir.

3 - Hasan ÇETİN'in 22-23.5.1971 ve 29.5.1971 tarihli hazırlık ifadelerindeki, kabul ve ithama ait beyanları duruşma safhasında sabit olmamış, bilakis, Hasan ÇETİN'e imzalatırılan zabıtların hilafı, resmi mercilerden gelen cevabi yazılarla ve yeminli şahit ifadeleriyle sübuta vasil olmuştur.

Aynı zamanda Matyo ÇAĞATAY'ın evinde Hasan ÇETİN'in hazırlıktaki ifadesi hilafına, bir dolap ve ikinci bölmesinde bir bohçanın altındaki çitçitli bir çantanın içinde para ve mücevherat bulunmadığı hususu da, Matyo ÇAĞATAY'ın ifadeleri ile sabit olmuştur. (Dur.Tut.S.197)

4 - Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER'e isnad edilen soygunda kullandıkları kabul ettirilen ve Hasan ÇETİN'in Kanarya'daki evinde bulunan çanta, mağdur-müşteki N.Osman ÇELENK'e gösterilmiş ve buçantanın soygun sırasında soyguncuların kullandıkları iddia olunan çanta olmadığı, bizzat mağdur tarafından teşhis olunmuştur. Ayrıca, mahkeme huzuruna mühürsüz olarak getirilen bu çantanın içinde olduğu iddia olunan, fakat maznunlar tarafında kendilerine ait olmayacağı belirtilen tabancalardan hiçbirini, mağdur teşhissetmemiş ve ilaveten, kendisinin tabancalardan iyi anladığı hususu da bildirilmiştir. (Duruşma Tut. Sh.164)

5 - Müşteki N. Osman ÇELENK, soygunu yapan kimselerin ellerinde eldiven olmadığını ve ellerinin çıplak olduğunu söylemiştir.

Huzurda dinlenen polisler tahkikat için soyulduğu iddia olunan yere, parmak izi uzmanı ile birlikte gittiklerini söylemişlerdir. Yüksek mahkemenizce re'sen dinlenmesine karar verilen parmak izi uzmanı Talat KÖKSAL (Duruşma Tut.Sh.337) ise ifadesinde; "Kasada, kapı tokmaklarında veya herhangi bir yerde işe yarar bir parmak izine raslayamadığını" beyan edecek kadar gayri ciddi bir ifade vermiştir. Ayrıca, bu tetkikatını müteakip herhangi bir rapor düzenlemediğini de belirtmiştir.

6 - 21. Eylül. 1971 günlü duruşmada, soygunda kullanıldığı iddia olunan ve huzura MÜHÜRSÜZ olarak getirilen çantadan, maznunlara ait olduğu ileri sürülen ve "adam bağlamaya yarayan" ip olarak tavsif olunan ve soygunda kullanıldığı iddia olunan Naylon ip, mağdura gösterilmiş fakat mağdur soygunda kullanılan ip'in bu olmadığını söylemiştir. Burada bir noktaya daha eğilmemiz gerekecektir, savcının bu bir rejim davasıdır şeklinde tavsif etmeye çalıştığı davamızda, suç delillerini mühür ve zabıt altına almayışı, savunmamızın temel dayanaklarından biri olan maznunlara tertip yapıldığı iddiamızı kuvvetlendiren ve güçlendiren bir husustur.

7 - Mahkeme N. Osman ÇELENK'e, davanın hassas noktalarından başlıcası olan, bağlandığı iddia olunan ip'in nev'ini ve cinsini sormuş, müşteki "kendir ipi" olduğunu söylemiştir. Halbuki Hasan ÇETİN'e ait çantadan soygunda kullandığı söylenen ipin değil, naylon bir ipin çıktığı görülmüştür.

Mahkemenin bu tespiti karşısında, iddiasının en ehemmiyetli tarafı delilsiz kalan iddia makamı, bu noksan kalan ve davanın esasına müessir hatayı telafi etmek için, müştekinin mahkemedeki ifadesine uygun ip ve plasteri, müşteki ortadan kaybolduktan sonra ve yurt dışına kaçtıktan sonra mahkemeye ibrazetmiş ve adli tarihte ilk defa görülen bir taleple tefsii tahkikat delili olarak mahkemeye takdim etmiştir.

Muhterem mahkemeniz aşağıda arzedeceğimiz gibi, tertibin bir delili olarak hazırlandığı açıkça belli olan bu ip ve plasterleri müştekiye ve şahitlere göstermek lüzumunu da hissetmemiştir.

Yukarıda kişiliğini, şahsiyetini ve tertipçilerle işbirliği yaptığını açıkça ortaya koyduğumuz komiser Recep YILDIRIM davamızın veya tertibin en ehemmiyetli ve mühim delili olması gereken bu ip ve plasterler konusunda gayet muğlak ve karışık beyanlarda bulunmuştur. Duruşma tutanaklarının 321. sayfasındaki ifadesinde Recep YILDIRIM, "ip ve plaster parçaları bizler tarafından toplandı, kimin aldığını kat'i olarak hatırlamıyorum, 2. şube 1. Kısıma götürüldü, suç delillerinin konduğu çelik dolaba kondu. Çelik dolabın anahtarı polis memuru İbrahim KIŞAN'dadır, lüzum olduğu zaman anahtarı kendisinden alır biz açıp kaparız, o polis memurunun amiri BEN ve komiser Cemal BÜTÜN'dür.

Olayda başka bir fail yakalandı. Dosyayı umumi adliyeye gönderdiler. İp ve plasterlerin niçin gönderilmediğini bilmiyorum.

Ben yokken dosya alınmış adliyeye gönderilmiş, ip ve plaster parçaları dolapta kalmış, ben bunu sonradan öğrendim (Dur.Tut.S.322)

Suç delillerinin de dosya ile birlikte ilgili makama gitmesi gerekirdi, gitmemiş (Dur.Tut.S.324) demişim.

BÜTÜN BUNLARA KARŞILIK 8.11.1971 günlü duruşmada, askeri savcı tarafından bir mühürlü zarf içinde yüksek mahkemeye takdim edilen (ip ve plaster), yine askeri savcı tarafından şu şekilde izah edilmiştir" bu İstanbul Ağır Cezadan dosya ile birlikte gelmiştir. Savcılık emanetinde idi, şimdi ibraz ediyoruz"

YİNE BUNA KARŞILIK, duruşma tutanaklarının 300. sayfasında belirtildiği gibi "İstanbul Emniyet Müdürlüğünde" gelen 25.11.1971 tarih ve 10535 sayılı yazıda, ip ve plasterlerin Sıkıyönetim Adli Müşavirliğinde Kd.Bşçv. Nihat GÜNEŞ'e teslim edildiği" belirtilmektedir.

İşte bu resmi vesikaların ve resmi olması gereken beyanların dahi birbirleriyle açıkça tezat halinde olduğu hususu, maznunlara yapılan tertibin içyüzünü tamamen ortaya koymaktadır.

8 - Duruşma tutanaklarının 300. sayfasında, Hasan ÇETİN ve arkadaşlarının orduyu silahlı isyana teşvik suçundan tevkif kararı olduğunu ve bunun için aranarak yakalandığını, resmi yazılardan görmekteyiz.

Buna karşılık, Hasan ÇETİN'in yakalandıktan sonra ifadesinin 2. Şubede alındığı bilinen bir gerçektir. (Cemal BÜTÜN'ün duruşma tutanaklarının 325. sayfasındaki beyanından ve dosya müderecatından açıkça anlaşılabilir bir husustur.) 2. Şubedeki polis Zekeriya AYDIN ve diğer tertipçiler, siyasi suçlardan aranan maznunların soygun olaylarıyla ilgisini nasıl, ne zaman tesbit etmişlerdir ve bu hususu hangi şartlarda maznunlara kabul ettirmişlerdir.

Yukarıdan beri ileri sürdüğümüz tertip iddialarıyla birlikte nazara alındığında, bu husus bile huzurunuzdaki maznunların suçsuzluğunu ispata kâfi delildir.

9 - Örgüt mensuplarının yarım imzalı kartla temas ettikleri tertiplenip, maznunların bir kısmına bu yarım imzalı kart kabul ettirildiği halde, maznunların mesken ve şahıslarına baskın suretiyle yapılan çok dikkatli aramalarda, yarım imzalı kart bulunmamış ve bunun da bir tertip olduğu anlaşılmıştır.

10 - Hasan ÇETİN'e 25 bin lira getirdiği hazırlık ifadelerinde maznunlara kabul ettirildiği halde, 25 bin liranın Hasan ÇETİN'e getirildiği iddia edilen tarihlerde Nejat ÇETİNKAYA'nın Eskişehir Askeri Hastanesinde muayeneleri dolayısıyla ordu evinde kalmakta olduğu, 1. Hava Kuvvet Komutanlığı Eskişehir Ordu evi müdürlüğünden gelen 3 aralık 1971 tarihli resmi ve cevabi yazıdan anlaşılmıştır.

Bu halde iddia edildiği gibi Nejat ÇETİNKAYA, Sarp KURAY'dan kesinlikle herhangi bir para almamıştır, ve yine kesin olarak Hasan ÇETİN'e herhangi bir para götürmemiştir.

11 - Muzaffer YILMAZ'ın hazırlıktaki 8.6.1971 tarihli ifadesinde ve mahkemedeki ifadesinde, Hasan ÇETİN'e trafik ehliyeti almasında yardımcı olması için ismini verdiği Şevket BİÇER'in 1969 dan beri Kadıköy Trafik büro amiri olduğu ve Muzaffer YILMAZ'ın maiyetinde çalıştığı İstanbul Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabi yazıdan anlaşılmıştır.

Aynı şekilde, iddia makamınca gizli işler için kullanılan bir telefon havası verilen, 482817 sayılı telefonun, İstanbul telefon rehberinde ALEKO adına kayıtlı olduğu PTT müdürlüğünün cevabi yazısı ile anlaşılmıştır.

Maznunlara ait ve onların yakınlarına ait BANKA HESAPLARININ gizli ve açık olarak tahkik edildiği hususu da dosya münderecatı ile ve gelen resmi yazılarla sabit olduğu halde, maznunlarda iddia edilen böyle bir soygun parasının bulunmadığı da tesbit edilmiştir.

12 - İddia makamı tarafından ikame edilen ve mahkenece re'sen dinlenmesine karar verilen şahitlerin mahkemede yeminli ifadelerinden re'sen veya gizli olarak yapılan tahkikatlara ait dosyada mevcut raporlardan, maznunları ithamedecek bir beyan ve resmi bir vesika bulunmamıştır.

Bu büyük iddianın mukni ve çok kuvvetli delilleri olması lazım gelirken, iddia duruşma safhasında, kendi delilleriyle müdafaanın samimiyetini, ve iddianın bir tertipten ibaret olduğunu en açık şekilde izah ve ispat etmiştir.

Büyük bir itina ve akılla hazırlanan hazırlık safhasında vazifeli şahısların istedikleri gibi kullandıkları imkanlar içinde, tertibe soktukları ve maznun mevkiinde olan insanlara işkencelerle hazırlayıp imza ettirdikleri zabıtlarla kabul ettirdikleri cürümler, bunun yanında maznunların hazırlıktaki ifadeleriyle yekdiğerini itham etmeleri, tertipçilerin adalet huzuruna getirilecek maznunlar kafilesini, karar mevkiinde olan hakimlerin, kendi arzu ettikleri gibi sorguya çekeceklerini, ve müdaafadan mahrum bırakılarak dosyadaki sahte vesikaların, işkencelerin tahkiki imkanı dahi verilmeden maznunların mahkum edilerek işin biteceğini düşünmüş olmaları, fakat adaleti temsil eden hakimlerin karşısında tertipçilerin düşündüklerinin aksine maznunlara, konuşmak, delil ikame etmek ve tam anlamıyla müdafaa hakkının verilmesi, tertipçilerin maskelerini tamamen düşürmüştür.

Tertiple hazırlanmış iddianın hayali delilleri bütün çıplaklığı ile görülmüş, işte maznunların mahkeme huzurundaki iradi beyanlarının hakikate uygun olduğu bu şekilde tezahür etmiştir.

13 - Maznun Sarp KURAY, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER'in 2.6.1971 günü mahkeme huzurunda giyabi tevkif kararları vicahiye çevrilirken, "soygunu kabul ediyoruz" şeklindeki beyanlarına gelince: Maznunlar yukarıda belirttiğimiz gibi "orduya silahlı isyana teşvik" suçundan aranırken 21.5.1971 günü nezaret altına alınmış, 1. Şubede alınması gereken ifadeleri, ONİKİ GÜN İŞKENCELER ALTINDA alınarak iradelerinin dışında tanzimedilmiş za'atıtlar zorla imzalatılmıştır.

Bu dehşet verici sahne içinde maznunlar ancak 2.6.1971 günü hakim huzuruna çıkarılmış, kendilerini ve hayatlarını henüz teminat altında görmeyen ve işkencelerin devam ettiği zamanda aynı işkencelerin korkusu ve kuşkusunu içinde maznunlar, emniyetçe istenilen şekilde, hakim huzurunda da suçu kabul etmek mecburiyeti ve tehdidi altında kalmışlardır.

Muhterem mahkeme duruşmaları safhasında dahi, maznunların buldukları cezaevinden alınarak 59 gün müddetle hücreye konulmuş olmalarına maznunların şikayetleri sonucu muttali olmuştur. İddia makamı mahkeme huzurunda bu hücre cezasını, yeni cezaevi olarak yüksek huzurlarınızdaki takdim etmiştir. Oysa, mahkemelerden hücre cezasına mahkum edilmiş olan başka maznunların, bu sanıklarla aynı yerde kaldıkları hususu da huzurlarınızda tebeyyün etmiştir.

Maznunların duruşma safhasında dahi teminat altında olmadıklarını bu hücreye konulma vak'iasıyla müşahede ettikten sonra; hazırlık safhasında tevkif kararının vicahiye çevrilmesi için, BEŞ DAKİKALIK BİR ZAMANDA, hakim huzuru da bulunan maznunların teminatı elbetteki yoktur. Ve maznunların bu müddet içinde yine dayak ve işkencenin korkusuyla, beyanlarının ve kabullerinin iradeleri mahsulü olacağını kabul etmek maddeten mümkün değildir.

Nitekim, Sayın yargıç Remzi ŞİRİN, vicahiye çevrilme kararı sırasında soygun suçunu niçin kabul ettiklerini sorduğunda, maznunlardan Hasan ÇETİN, "bizim sizin önünüzdeki teminatınız 5 dakikalık teminat idi, ondan sonrası yine aynı" şeklinde, cevap vermiştir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, maznunların hücreye konulmaları hususu, maznunların bu endişe ve korkularında tamamen haklı olduklarını isbat etmiştir.

İşte maznunlar bu şartlar içinde, Mahkeme huzurunda suçu kabul etmiş görünmüşlerdir.

V - UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİNİN TAHLİLİ:

Maznun ve müddeinin hazırlık ve duruşma ifadelerinin, amme şahitlerinin keza hazırlık ve duruşma ifadelerinin, kırk dokuz dosya içinde mevcut, gizli tahkikat raporları ve resmi mercilerden gelen cevaplar, iddianın ithamını delillendirememiştir. Bir soygun hadisesinin delillerinin, maznunlara tatbik edilecek ceza miktarının ağırlığı nisbetinde kuvvetli ve kat'i, bütün şüphelerden ötede, Mahkemeye mutlak kanaat verecek derecede ve kuvvete olması lazımdır. Hadisemizde ise, deliller mutlak olarak maznunların müsnet fiili işlemedikleri müdafaasını her yanı ile ısbata yarayacak kuvvet ve kıymettedir.

Biz, maznunlar müdafisi olarak, Matyo ÇAĞATAY ve Nuri Osman ÇELENK hadiselerinin faillerinin müvekkillerimiz olmadığını samimiyete arz ederiz.

İddianın T.C.K. nun 495 - 497 - 62 - 65/2 maddeleri şumulu içinde, Yüksek Mahkemenin ara kararına göre suç unsurlarının tekevvünü bakımından tahlil ve münakaşasını yaptığımız zaman, iddianın bu cihetten de ısbat edilmemiş olduğunu daha açık olarak görmekteyiz.

Muhterem Mahkemeyi fazla yormamak için T.C.K. 495 - 497 ci maddelerinde gasp suçunun tekevvünü için tahakkuk lüzumlu ve kanuni unsurların hadisemizde mevcut olup olmadıklarını, müştekinin, amme şahitlerin, maddi delillerin ışığı altında izaha çalışacağız;

Bu maddelerdeki suçun tekevvünü için;

- a - Menkul bir malın mevcut olması
- b - Menkul malın, zilyedin rızası hilafına zorla gasbedilmiş bulunması
- c - Gasp fiilini işleyen şahısların birinin silahlı ve ikiden ziyade şahıs olması. gibi unsurların mutlak olarak, mevcut bulunduğunu ısbatı zaruretindedir.

Acaba, davamızın içinde, ikame edilmiş deliller bu suç unsurları bütün şüphelerden uzak olarak subuta vasil olabilmemiş midir? Bunu delilleri ile görelim;

A - Nuri Osman ÇELENK'in 18/3/1971 günü soyulduğu iddia olunan kasada 468.000 Tl.nin mevcudiyeti ısbat edilmiş midir?

I - Osman Nuri Çelenk, 18/3/1971 günü sabahleyin saat 8.30 da yazıhaneye geldiğini ve kasadaki parayı saydığını, 22 adet 100 liralık diğerlerinin 500 liralık olmak üzere kasada 468.000 lira olduğunu beyan etmiş, fakat parayı sayarken yanında başka kimse olmadığını ifade eylemiştir.

Osman ÇELENK, 18.3.1971 tarihinde Emniyet Müdürlüğünde verdiği ifadede ise, dükkana 11.30 da geldiğini söylemiş para saydığı hususunda bir beyanda bulunmamıştır.

Osman ÇELENK'in arzedilen iki ifadesi arasındaki mübâyenet ve kasada mevcut parayı tevsik edecek delil, şahit ikame edemeyeceğini düşünerek, parayı sayarken dükkanda kimse yoktur şeklindeki beyanı, keza 18.3.1971 günü dükkana geliş saati hususundaki açık mübâyenet ve kendi beyanına göre dahi mevcut paraların 22 adedi 100 liralık diğerleri 500 liralık olduğuna göre kasada 468.00 liranın bulunmadığı açık olarak ve müştekinin ifadesi ile subuta kavuşmuştur.

2 - Amme şahidi olarak dinlenen Nazım ÖZKAN'ın (Talimhanede, arkadaşlar arasında, Osman ÇELENK'in birisinin parası üzerine oturmak için, ortağına tertip mi yaptı) şeklindeki ifadesi.

Şahit Mehmet ESER'in (Osman Çelenk karanlık adamdır. Kirli işler yapar. Bir günde, aynı otomobile dört plaka taktırı) şeklindeki beyanı.

Zabıt mümzii ve tertipçi Cemal BÜTÜN'ün şaşkınlık içinde ifşa ettiği (Osman ÇELENK çalışmış otomobilleri satarak servet yapmıştır.) şeklindeki dehşet verici ifadesi.

Mahkemece mali evraklarına el konulmasına karar verildiği halde polisçe hiç bir evrakının bulunmaması ve Mahkeme huzurunda ifade verirken içine koyacak para kalmadığını, servetinin gittiğini söylemiş olmasına rağmen, Yurt dışına kaçmış ve eşine yazdığı mektupta davalar bittikten sonra yurda döneceğini açıkça beyan etmesindeki hakiki mana, suçsuz insanları itham etmiş olması, şayet maznunlar beraat ederse kendisinden hesap sorulacağı korku ve endişesidir.

Kısa olarak arz etmeye çalıştığımız, deliller içinde Osman ÇELENK'in 18.3.1971 günü kasasında para olduğunu ısbat edilememiş bulunduğu sarahaten anlaşılmıştır.

Maznun Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER'e zorla imzalattırılan zabıtlardaki, para miktarı olarak mübâyin ifadeler dahi paranın mevcudiyetini tevsike medar olmamıştır.

Çalındığı iddia edilen paranın maznunlarda bulunmaması da müdafaamızın kıymetli bir delili olarak kalacaktır.

V - UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİNİN TAHLİLİ.

Maznun ve müddeinin hazırlık ve duruşma ifadelerinin, amme şahitlerinin keza hazırlık ve duruşma ifadelerinin, kırk dokuz dosya içinde mevcut, gizli tahkikat raporları ve resmi mercilerden gelen cevaplar, iddianın ithamını delillendirememiştir. Bir soygun hadisesinin delillerinin, maznunlara tatbik edilecek ceza miktarının ağırlığı nisbetinde kuvvetli ve kat'i, bütün şüphelerden ötede, Mahkemeye mutlak kanaat verecek derecede ve kuvvete olması lazımdır. Hadisemizde ise, deliller mutlak olarak maznunların müsnet fiili işlemedikleri müdafaasını her yanı ile ısbata yarayacak kuvvet ve kıymettedir.

Biz, maznunlar müdafisi olarak, Matyo ÇAĞATAY ve Nuri Osman ÇELENK hadiselerinin faillerinin müvekkillerimiz olmadığını samimeyte arzederiz.

İddianın T.C.K. nun 495 - 497 - 62 - 65/2 maddeleri şumülü içinde, Yüksek Mahkemenin ara kararına göre suç unsurlarının tekevvünü bakımından tahlil ve münakaşasını yaptığımız zaman, iddianın bu cihetten de ısbat edilmemiş olduğunu daha açık olarak görmekteyiz.

Muhterem Mahkemeyi fazla yormamak için T.C.K. 495 - 497 ci maddelerinde gasp suçunun tekevvünü için tahakkuk lüzumlu ve kanuni unsurların hadisemizde mevcut olup olmadıklarını, müştekinin, amme şahitlerin, maddi delillerin ışığı altında izaha çalışacağız;

Bu maddelerdeki suçun tekevvünü için;

a - Menkul bir malın mevcut olması

b - Menkul malın, zilyedin rızası hilafına zorla gasbedilmiş bulunması

c - Gasp fiilini işleyen şahısların birinin silahlı ve ikiden ziyade şahıs olması. gibi unsurların mutlak olarak, mevcut bulunduğunu ısbatı zarureti vardır. Acaba, davamızın içinde, ikame edilmiş deliller bu suç unsurları bütün şüphelerden uzak olarak subuta vasil olabilmemiş midir? Bunu delilleri ile görelim;

a - Nuri Osman ÇELENK'in 18/3/1971 günü soyulduğu iddia olunan kasada 468.000 TL'nin mevcudiyeti ısbat edilmiş midir?

1 - Osman Nuri Çelenk, 18/3/1971 günü sabahleyin saat 8.30 da yazıhaneye geldiğini ve kasadaki parayı saydığını, 22 adet 100 liralık diğerlerinin 500 liralık olmak üzere kasada 468.000 lira olduğunu beyan etmiş, fakat parayı sayarken yanında başka kimse olmadığını ifade eylemiştir.

Osman ÇELENK, 18.3.1971 tarihinde Emniyet Müdürlüğünde verdiği ifadede ise, dükkana 11.30 da geldiğini söylemiş para saydığı hususunda bir beyanda bulunmamıştır.

Osman ÇELENK'in arzedilen iki ifadesi arasındaki mübayanet ve kasada mevcut parayı tevsik edecek delil, şahit ikame edemeyeceğini düşünerek, parayı sayarken dükkanda kimse yoktur şeklindeki beyanı, keza 18.3.1971 günü dükkana geliş saati hususundaki açık mübayanet ve keza beyanına göre dahi mevcut paraların 22-adedi 100 liralık diğerleri 500 liralık olduğuna göre kasada 468.00 liranın bulunmadığı açık olarak ve müştekinin ifadesi ile subuta kavuşmuştur.

2 - Amme şahidi olarak dinlenen Nazım ÖZKAN'ın (Talimhanede, arkadaşlar arasında, Osman ÇELENK'in birisinin parası üzerine oturmak için, ortağına tertip mi yaptı) şeklindeki ifadesi.

Şahit Memet ESER'ina (Osman Çelenk karanlık adamdır. Kirli işler yapar. Bir günde, aynı otomobile dört plaka taktı) şeklindeki beyanı.

Zabıt münzii ve tertipçi Cemal BÜTÜN'ün şaşkınlık içinde ifşa ettiği (Osman ÇELENK çalışmış otomobilleri satarak servet yapmıştır.) şeklindeki dehşet verici ifadesi.

Mahkemeye mali evraklarına el konulmasına karar verildiği halde polisçe hiç bir evrakının bulunmaması ve Mahkeme huzurunda ifade verirken içine koyacak para kalmadığını, servetinin gittiğini söylemiş olmasına rağmen, Yurt dışına kaçmış ve eşine yazdığı mektupta davalar bittikten sonra yurda döneceğini açıkça beyan etmesindeki hakiki mana, suçsuz insanları itham etmiş olması, şayet maznunlar beraat ederse kendisinden hesap sorulacağı korku ve endişesidir.

Kısa olarak arz etmeye çalıştığımız, deliller içinde Osman ÇELENK'in 18.3.1971 günü kasasında para olduğunu ısbat edilememiş bulunduğu sarahaten anlaşılmıştır.

Maznun Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER'e zorla imzalatırılan zabıtlardaki, para miktarı olarak mübayan ifadeler dahi paranın mevcudiyetini tevsike medar olmamıştır.

Çalındığı iddia edilen paranın maznunnlarda bulunmaması da müdafaamızın kıymetli bir delili olarak kalacaktır.

B - Menkul Malın Zilyedin Rızası Hilafına Zorla Gasbedilmiş Olması Hususunun İsbatı.

1 - Suçun tekevvünü için lazım olan bu unsurun ise, menkul malın mevcudiyetinin isbatı keyfiyeti ile yakın irtibatı vardır. Menkul mal mevcut değil ise esasen GASP fiilinin ikainin düşünülmemeyeceğini tabiidir.

Hadisemizin, ehemmiyeti itibarile, bu unsuru da tetkik etmekte faydalar mülahaza etmekteyiz.

2 - Bu kısımda, gasp fiilinin MUTLAK olarak Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER tarafından işlendiğinin bütün delaili ile şüphe ve ihtimallerden uzak olarak subut bulması şarttır. Acaba, davamızda bu şart var mıdır; Bu unsur tahakkuk etmiştir;

Burada, gasp fiilinin maznun Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER tarafından işlendiğinin, rüyete müstenid şahit beyanları ile, parmak izleri ve buna benzer maddi delillerle tevsiki lazımdır. Nuri Osman ÇELENK'in soygun iddiasının dosyada tek bir RÜYET şahidi yoktur. Ancak, şahsiyetli yukarıdaki dosya mahkemesine göre tavsif edilen Osman ÇELENK'in teşhise ait ifadesinden maada delil yoktur.

Nuri Osman ÇELENK'in teşhis hakkındaki beyanlarını, dosyadaki zabıtlara göre hatırlamak, ve Erol ÖZGÜR'ü kat'i şekilde teşhis ettiğini teemmül etmek 18.3.1971 tarihli ifadesinde verdiği eskeller nazara alındığı zaman, müsnet fiilin Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER tarafından işlenmediği sarahaten anlaşılmış olacaktır.

Gasp fiilini işlediği iddia olunan failerin ellerinin çıplak olduğu iddia edildiğine göre, maznunların parmak izlerinin, kasada, kapı tokmaklarında iz bırakmalarının lazım olması, buna rağmen maznunlara ait kasa üzerinde ve kapı tokmaklarında her hangi bir iz raslanmamış bulunması, fiilin müvekkillerimiz tarafından işlenmediğinin en kıymetli delilidir.

3 - Maznun Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER'in hazırlıkta alınmış ifadelerinin, ne şekilde istihsal edildiğini, dosya içindeki delillere göre arz ve izah ettik. Bu izahatımız sonunda, maznunların hazırlanmış zabıtlara, zorla imza attırıldığını tevsik ettik. Ve hazırlık ifadelerinin neden iradeleri mahsulü olmadığını en mukni delillerle arz ettik. İşkence ile alındığı sabit olan hazırlık ifadelerinin ikrara delil olmayacağını tekrar etmemizde fayda mülahaza etmekteyiz.

Bu şartları taşıyan hazırlık ifadelerinin yanına müşteki Nuri OSMAN ÇELENK'in dahi Emniyette alınan 23.5.1971 tarihli ifadesini kabul etmeyişi ve Polis memuru zabıt mümzii, Mustafa İŞLEKDEMİR'in imzaladığı zabıt mealinin Mahkeme huzurunda kabul etmediğini hatırlarsak, GASP fiilinin faillerinin maznunlar olmadığı kuvvetle tezahür etmiş olacaktır.

C - Gasp Fiilini İşleyen Sahıslardan Birinin Silahlı Olması Keyfiyetine Gelince:

1 - T.C.K. nun 497 ci maddesinin tatbiki için gasp fiilinin ikainde SİLAH kullanılmış olmasını da şart kılmıştır.

Bu sebeple, SİLAH kullanıldığının da mutlak olarak isbatı zaruridir. Bunun içinde silahın maznunlarda yakalanması lazım gelmektedir. Aynı zamanda silahın T.C.K. 189 cu maddesinde evsafa haiz olduğunun da tevsik edilmesi şartını kanun kabul etmiştir. Zira, mağdura tevcih edilen şeyin silahtan madut bulunması suçun tekevvününü temin eden unsurlardan biridir.

2 - İddia olunan gasp hadisesinde SİLAH kullanıldığı hakkında Müşteki Nuri Osman ÇELENK'in mübayin ifadelerinden başka delil yoktur.

Müşteki Osman ÇELENK, duruşmada Savcı tarafından, soygunda kullanılan silahlar olarak Mahkemeye takdim ettiği ve mağdura gösterilerek, soygunda bu silahların kullanıldığının tesbiti talep eylediği, silahlar Nuri Osman ÇELENK'e Mahkemede gösterildi. Osman ÇELENK, soygunda kullanılan silahlar bunlar değildir beyanında bulundu. Dosyada suç delili olarak başka silah yoktur. Bu hale göre, iddia edilen soygun hadisesinde, silah kullanıldığı da mutlak olarak tevsik edilmemiştir.

3 - Daha evvelde arzettiğimiz gibi maznunların hazırlık ifadeleri, silahların mevcudiyetine de delil olamaz.

Kısa olarak arzetmeye çalıştığımız, dosyadaki deliller yanında hadisemizde T.C.K. 495 ve 497 ci maddesindeki unsurlardan hiç birisi tekevvün edememiştir. Bu suretle, iddia, en ehemmiyetli noktadan da teşekkül etmemiştir.

D - T.C.K. 65/2 maddesine göre maznunlar hakkındaki iddianın tahlili;

Bu maddenin maznunlara tatbik edilebilmesi için kanunun aradığı suç unsurlarının mevcudiyeti lazımdır.

1 - Maznunun BİLEREK ve İSTEYEREK hareket etmesi birinci unsurdur.

2 - Maznunun TALİMAT vererek yahut İŞ ve VASITALARI TEDARİK ederek yardımda bulunması da ikinci unsurdur.

Davamızda, bu maddenin tahliline geçmeden evvel, yukarda tafsilen beyan ettiklerimizi tekrar etmemek için, evvelki paragraflardaki söylediklerimizi işaret etmek isteriz.

Bir şahsın, işlendiği iddia olunan fiilin İŞTİRAKÇİSİ olarak tecziye edilebilmesi için, asıl faile, işleyeceği fiili bilerek, muttali olarak aynı zamanda isteyerek, yani iradesi ile iştirak etmesi şarttır. Bunun manası, asıl failin işlemeyi kararlaştırdığı fiili, mahiyetini ne olduğunu bilmesi icabetmektedir.

Bu şartlar yanında ikinci unsur olarak, SUÇUN işlenmesi için TALİMAT ve İŞ ve VASITALARI bildirmesi ve vermesi lazımdır.

Buna göre TALİMAT'ın kanuni manası nedir?

Ceza kanununa göre talimat, işlenecek bir suç hakkında, o suçun işlenme şekline, yerine, işlenecek suçun hangi yollardan ve nasıl bir plan içinde yapılacağını, asıl failin ne gibi hareketler yapmasının lazım olduğunu çok açık bir şekilde izah etmek ve asıl failin talimatı aynen tatbik etmek demektir.

İŞ ve VASITA tedariki ise, bazı eşya ve aletleri suçu işlemeye salih bir hale getirmek ve suçun işlenmesi için vasita temin etmek demektir.

Davamızda iddia olunan soygun hadisesinde, diğer maznunların T.C.K'nun 65/2 fıkrasındaki fiilleri irtikap ettikleri hakkında dosyada en ufak bir delil yoktur.

Çünkü, birinci unsur, İSTEYEREK ve BİLEREK şartlarının tevsiki, maddi deliller isteyen çok hassas bir unsurdur. Dava dosyasında ise bu suç unsurlarını isbat eden ve isbata yarayacak bir karine mevcut değildir.

Bir maznunun diğer maznuna zorla yaptırılan atf-ı cürmü ise delil olamaz.

Arzedilen, sebepler içinde İŞTİRAK suçunun da tevsik edilmemiş, iddianın kavli-i mücerretinde kalmış bir iddia olarak kabulü zarureti vardır.

Buraya kadar arzermeye çalıştıklarımızı, daha evvelde izaha çalıştığımız Matyo ÇAĞATAY SOYGUN TEŞEBBÜSÜ iddiası içinde arzettiğimizi ve tekrar ettiğimizi saygı ile beyan ederiz.

B E Ő İ N C İ B Ö L Ü M

U Y G U L A N M A Ő İ S T E N E N K A N U N M A D D E L E R İ N İ N

H U K U K İ T A R T İ Ő M A Ő I

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

A - TÜRK CEZA KANUNUNUN 146. NCI MADDESİNİN İNCELENMESİ VE OLAYLAR AÇISINDAN TARTIŞILMASI

Tüksek Kurulunuzca da bilindiği gibi, "Suçta Kanunilik Prensibi" nin kaçınılmaz bir sonucu olarak, suçun mevcudiyeti için, işlenen fiilin kanunda açıklanan tarife uygun olması gerekir. Böyle bir uygunluk olmadığı zaman suçun kanuni unsuru var sayılmaz. Suç tipinde yer alan bütün unsurlar bulunmayınca suçun varlığından da bahsetmek elbette mümkün olamaz.

Ceza müeyyidesiyle karşılanan ve suç adı verilen eylemler ancak kanun tarafından tayin edilir. Ayrıca, yasaklanmış eylemlere sadece kanunların gösterdiği cezalar uygulanabilir. İşte bu prensip, "keyfilik prensibi" nin karşıtı olarak modern kamu hukukunun temel prensiplerinden birini teşkil etmektedir.

Bu prensibin genel olarak dayandığı temeller şunlardır:

Suç, ferdin hürriyetini kısıtlayan bir emir veya yasak demektir. En büyük değer ve nimetin özgürlük olarak kabul olunduğu toplumlarda, özgürlüğün kısıtlanması kaçınılmaz olan hallerde bile, bu kısıtlamanın kanun tarafından gerçekleştirilmesi gerekir. Yani, suç ve unsurlarını kanun tayin eder. Yargı gücü, aynı zamanda suç ve unsurlarını yaratacak olursa, adaletin dağıtımında uyulması şart olan tarafsızlıktan kaçınılmaz olarak ayrılmış olur.

Kanunilik prensibine uyulmadığı takdirde, ceza adaleti raslantılara, keyfi yargılara ve ceza tatbikçilerinin kişisel düşüncelerine ve ihtiraslarına terkedilmiş olur. Bunun sonucu ise, kişi özgürlüğünün ve adaletin yalnızca tehlikeye düşmesi değil ve fakat tamamen ortadan kalkmasıdır.

Bu prensip ayrıca maddi ceza hukukunda suçun kıyas yolu ile tayin ve tarif edilemeyeceğini ve aynı şekilde cezaların tayin ve tatbikinde de kıyas yolunun uygulanamayacağını içerir.

Ceza hukukunun temelini teşkil eden bu prensip, günümüzde artık Anayasa hukukunun genel vazgeçilmez bir kuralı haline gelmiş ve hemen hemen bütün ülkelerin Anayasalarında yerini almıştır.

146. maddedeki suçun tekevvünü için fiilin müelliflerce kısaca Anayasa nizamı adı verilen devletin temel nizamlarına müteveccih olması; mer'i Anayasa ile kurulmuş bulunan bu nizamın bir kısmına veya tamamına hedef olması gerekir.

146 nci maddedeki "teşebbüs, kanunumuzun 61 ve 62 nci maddelerindeki teşebbüsten farklı değildir. Kanun koyucu maddedeki teşebbüsü daha geniş kapsamlı tutmamış, teşebbüs öncesi durumları 146 nci maddenin içine almamıştır. ve fakat, kanun koyucu ileride geniş olarak temas edeceğimiz gibi, Devlet'in Şahsiyetine Karşı işlenen suçlarda, teşebbüs öncesi durumları, genel prensiplerden ayrılarak, bağımsız suçlar olarak düzenlemiş ve bu düzenleme kanunumuzun 168-172 nci maddelerinde yer almıştır.

Gerçekten, aşağıdaki nedenlerden ötürü 146. maddedeki teşebbüs, genel kurallardan ayrı olarak incelenemez ve bu teşebbüs, "teşebbüs öncesi" durumları içine almamaktadır:

Bu nedenler şunlardır:

1) 20-21 Mayıs olaylarıyla ilgili davada, gerek Askeri mahkemede ve gerekse Askeri Yargıtay Daire ve Daireler Kurulu'nda 146 nci maddedeki teşebbüs T.C.K. nun 61 ve 62 nci maddelerinde gösterilen teşebbüs hükümlerine göre incelenmiş ve uygulanmıştır.

2) 146 nci maddedeki teşebbüsün, genel teşebbüs hükümlerinden farklı olmadığı ve teşebbüs öncesi durum olan hazırlık hareketlerinin ayrıca ve kanunun başka maddeleri ile düzenlenip cezalandırıldığı konusunda Ceza Kanunumuzun mehzasını teşkil eden İtalyan Ceza Hk. ve Hukukçuları arasında tam bir ittifak vardır.

Bu müelliflere göre, kanunumuzun 168-172 nci maddelerine tekabül eden İtalyan 1889 Ceza Kanununun 131-135 nci ve 1930 Kanununun 302-310 ncu maddeleri, "zaten esas suçların hazırlık hareketlerini, bu suçlara ait teşebbüs öncesi bir durumu karşılamakta ve cezalandırmaktadır." (Borçiani, Alberto; Delitti Contro lo Stato, in COGLIOLO-Dritto penale 11/1, Milano 1888. 235 - Maggiore Giuseppe R: Diritto penale 11/1 Bologna 1948. 95.-Maura, Battista: Banda Armata, Nuov Dig.,lt., 1937.232.)

Böylece adı geçen hukuk bilginleri, 146 nci maddedeki "teşebbüsün" kapsamının daha geniş olduğu hakkındaki görüşün geçerli olamayacağını açıkça belirtmişlerdir.

3) Kaldı ki, Prof. Faruk Erem'in "Türk Ceza Hukuku-Hususi Hükümler" adlı kitabından karar gerekçesine aktarılan "teşebbüs" hakkındaki düşünceler de, ~~sayfının~~ görüşünü desteklememektedir. Tam tersine, Sayın Faruk Erem'in bu konudaki düşüncesi yukarıda belirttiğimiz ve Ceza Hukuku doktrinde ittifakla kabul edilen görüşe uygun bulunmaktadır.

Gerçekten adı geçen kitabın 78 nci sayfasında teşebbüsle ilgili olarak aynen şöyle denmektedir:

"Teşebbüs: me haz kanunda (m.118) "Teşebbüs" tabiri kullanılmamıştır, muayyen bir gayeye "matuf fiil" ibaresi tercih edilmiştir. Diğer bazı yabancı kanunlarda da (mesela İsviçre CK. 275) aynı ibare tercih olunmuştur. Bununla beraber me haz kanunun sarıhleri muayyen hedefe "matuf fiil" ibaresi için, maksadın tahakkukuna elverişli vasıtalarla (vesaiti mahsusa) "icra başlangıcı"nın zaruri olduğu kanaatindedirler ki, bu anlayış, "teşebbüsten (TCK. 61) başka bir manaya alınamaz. Herhalde "hazırlayıcı (ihzari) fiiller" kafi değildir. Bu itibarla ne mahiyette olursa olsun "ideoloji propagandaları" gayesinin Anayasanın değişikliğine müncer olacağı tabii bulunmasına rağmen, bu madde hükmüne göre değil, bunları yasak eden hükümlere göre cezalandırılırlar.

"Teşebbüs için" icra başlangıcı"nın teşkil edecek bir fiile ihtiyaç vardır.

"Teşebbüs tabirinin malum ve muayyen teknik manası (TCK. 61-62) mevcut olduğundan, muayyen gayelere"...matuf fiil" ibaresinden daha dardır ve bazı müelliflerin kanaatine göre bu suç bakımından cezalandırılması makul görülebilecek bazı "ihzari hareketler"i madde hükmü dışında bırakmaktadır."

Bu açıklamalarımızdan çıkan ve ünlü ceza bilginlerince paylaşılan sonuçlar şunlardır:

1) 146 nci maddedeki "teşebbüs, "teşebbüs" hakkındaki genel hükümlere göre incelenebilir. Bu maddedeki teşebbüsün unsurları 61 ve 62 nci maddelerdeki teşebbüsün unsurları ile aynıdır.

2) Kanun koyucu 146 nci maddede, genel prensiplerden, teşebbüsün anlamı açısından değil ve fakat koyduğu müeyyide açısından ayrılmıştır. Zira, genel olarak teşebbüs hali, "tam fiil"e nazaran daha hafif bir ceza ile cezalandırıldığı halde, 146 nci maddede teşebbüs hali dahi tam ceza ile cezalandırılmıştır. Bunun nedeni ise suçun önemi ve suç tamamlandığı takdirde faillerinin ceza takibine uğratılamayacakları hakkındaki düşüncedir

3) 146 nci maddedeki "teşebbüs öncesi durumlar", maddenin kapsamı dışında bırakılmıştır. Esasen Ceza Hukuku'nun genel prensiplerine göre hazırlık hareketlerini cezalandırmak mümkün değildir. Buna rağmen kanun koyucu bu durumları dahi Devlet'in temel kuruluşlarının varlığı açısından tehlikeli görmüş ve cezalandırmıştır. Ancak bu cezalandırma 146 nci madde ile değil ayrıca düzenlenen Ceza Kanunumuzun 168-172 nci maddeleriyle gerçekleştirilmiştir. Bu konuya ileride ayrıca değineceğimizi belirtmiştik.

Bu açıklamalarımızdan sonra 146 nci maddedeki teşebbüs ve teşebbüsün unsurlarını inceleyebiliriz.

TEŞEBBÜS VE UNSURLARI:

Ceza Kanunumuzun 146 nci maddesi, maddi unsurla ilgili olarak, Teşkilatı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir tebdil veya ilgaya,.....cebren teşebbüs edenler" hükmünü koymuştur.

Maddenin bu hükmü karşısında önce fiili, yani hareket ile neticeyi, sonra fiilin vasfı olan cebri, incelemek gerekmektedir.

Bilindiği gibi, bir suçun söz konusu olabilmesi için, kanuni tarife uygun bir eylemin bulunmasının şart olduğunu belirtmiştik. Demek ki, dış alemde bir değişiklik meydana getirmeye yönelmiş olumlu veya olumsuz bir hareket bulunmadıkça, bir suçun varlığı da ileri sürülemez. (Grispigni) İşte ortada kanuni tarife uygun bir fiilin bulunması şartına, suçun maddi unsuru denir.

Bu esasın nefhum muhalifinden, önemli bir sonuç çıkar: Maddi unsuru bulunmayan bir suç olamaz. Bir fiil şeklinde tecelli etmeyen bir fikir veya niyet, ne kadar kötü olursa olsun, ceza hukukunun dışında kalır ve suç teşkil etmez. (Petroçelli) Ayrıca bu fiilin kanundaki tipe uygun olması da şarttır.

146. madde, fiilin suç teşkil edebilmesi için, gerekli olan bir "hareketi" belirtmiş değildir. Maddede sadece, (cebren teşebbüs edenler deyimine yer verilmiştir. Bu nedenle, Türk Hukuk Doktrinde, suça ait maddi unsur olarak "teşebbüs etmek" gösterilmektedir.

Teşebbüs, esas itibarıyla, hareketin veya neticenin tamamlanmasının suçun tamamlanmış halini ifade eder. Halbuki, hareketin hukuki bir değer ifade edebilmesi için, belirli bir neticeye yönelmiş olması gereklidir. Hareketin teşebbüs halinde cezalandırılabilmesi, onun tehlikeli olduğu düşüncesine ve hareketin belirli bir neticeyi doğurmaya elverişli olması esasına dayanır. (Petroçelli)

Bir teşebbüs durumunun mevcut olabilmesi için, failin, en azından icra hareketlerine başlamış, fiili ika yönünde yol almış bulunması gereklidir. Bundan çıkan sonuç şudur: 146. maddedeki suçla ilgili hareket, belirli neticelere yönelmiş maddi bir hareketten ibarettir. Ve hareketin neticeyi doğurmaya elverişli olması şarttır:

Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, 146. maddeye göre cezalandırılan hareket icra hareketleridir.

Hareketin diğer bir vasfı da, neticeyi doğurmaya uygun oluşudur. Neticeyi doğurmaya uygun olmayan bir hareket, 146. madde anlamında bir hareket sayılmaz. Zaten bir fiilin teşebbüs derecesinde kalabilmesinden bahsedebilmek için, hareketin neticeyi doğurmaya elverişli bulunması gereklidir. (Petroçelli) 146. maddedeki suçun teşekkül edebilmesi için, teşebbüs hali dahi kafi olduğuna göre, hareketin neticeyi uygunluğunu aramak zorunluluğu vardır. Teşebbüs durumunda da bir "ihlal" mevcut bulunmakla beraber, kanundaki tipe uygun hareket mevcut değildir. (Santoro) Durum böyle olunca hareketin, tipe uygun neticeyi yaratacak nitelikte olması şarttır. Hareketin uygunluğu kuralı, hareketin neticeyi elde edebilecek kuvvete, nitelikte bulunmasıdır. Zira, hareketin yalnızca tehlikeli olmayıp, neticeyi yaratmaya da elverişli olması, şarttır. (Guadagno)

Tamamlanmış suçlarda, neticenin, yapılan hareketin sonucu olup olmadığı, yani maddi sebebiyet ilişkisi aranmaktadır. Bu nedenle teşebbüs durumunda da, farazi bir sebebiyet ilişkisi zorunlu olarak kurulmaktadır. Yani teşebbüste gerçekleşmesi düşünülen netice ile fiilen ortaya konan hareket arasında illiyet bağı kurulmaktadır. Ortaya konan hareketin, cezalandırılan neticeyi gerçekleştirip gerçekleştirilemeyeceği sorusu sorulmaktadır.

Kısaca, teşebbüs durumunda, tamamlanması söz konusu olan suçun gerçekleşebilme, ihtimal ve imkanı araştırılmaktadır. Bu gerçekleşebilme ihtimal ve imkanının araştırılmasının bir tek nedeni vardır: O da işlenmez suç ile teşebbüsü birbirinden ayırabilmek içindir. Çünkü teşebbüsün varlığı, ancak ve ancak neticeyi meydana getirmeye elverişli vasıta kullanmak ile mümkündür. Vasıtanın elverişli olması ise, hareketin de elverişli olmasını gerektirir.

146. maddede belirtilen teşebbüs, gerçekleşmiş neticeye uygun olarak cezalandırılmaktadır. (Puglia-Santoro) demekki, neticeyi gerçekleştirilmesi mümkün olmayan hareketler icra sayılamaz.

146. maddede hareketin yöneleceği maksat "tebdil, tağyir ve ilga" olarak gösterilmiştir. Fiil, bu gayelerin gerçekleşmesine yöneldiğine göre neticede de bu değerlerdir. Yani, ortaya konan hareketle, ortaya konan eylemlerle, istikbalde değil, behemehal elde edilmek istenen netice anayasayı tebdil, tağyir ve ilga ve meclisi iskat olmalıdır.

Tebdil, tağyir ve ilga, yalnızca güdülen amacı, subjektif bir durumu ifade etmez. Eğer tebdil, tağyir ve ilga sırf subjektif kavramlar olsa idi, gerçekte cezalandırılan, failin kusurlu iradesi olurdu (Florian-Berner) Bu takdirde cezalandırabilmek için icra hareketinin varlığı şart koşulmazdı. Halbuki 146. maddenin uygulanabilmesi için icra hareketlerinin varlığı şarttır. İcra hareketlerinin varlığı ise, belirli bir neticenin arandığını ve bu neticenin de, tebdil, tağyir ve ilga ve meclisi iskat olduğunu gösterir.

Kanuni tarifte yer alan netice tahakkuk ettiği takdirde, tamamlanmış bir suç söz konusu olur; buna karşılık netice gerçekleşmemiş ise, tamamlanmamış suçtan bahsedilir deriz. Demek ki fail suç yoluna girince ve bu yolda ilerleyince ya amacına ulaşır ya da yarıda kalır.

Suç yolunda ilerleyen fail ya yapacağı bütün hareketleri bitiremediği için neticeye ulaşmamış olur, yahut da iktidarında olana bütün hareketleri yapıp bitirdiği halde netice meydana gelmez. Birincisuçta kanunilik prensibi icabı, suç tipinde yer alan bütün unsurlar gerçekleşmedikçe, kanunî unsurun varlığından bahsetmek mümkün değildir. Kanunî unsur bulunmayınca da suç söz konusu olmaz.

İşte bu nedenle, teşebbüs hakkındaki hüküm, tamamlanmış suçta ait hükmü genişleten, onu tamamlayan bir hüküm olmaktadır. Fakat, bir hüküm genişleten bir kuralın anlam taşıyabilmesi için, öncelikle söz konusu hükmün varolması gerekir. Bu nedenle teşebbüs, iki kuralın bir araya gelmesinden meydana gelen bir suç nevidir. Bu kurallardan birincisi

aslı bir maniyet taşır ve tamamlanmış suçta taallük eder. İkincisi, talî bir hüviyet gösterir ve tamamlanmış suçta aib hükmün teşebbüse de teşmil edilmesini sağlar.

Bu genel açıklamalarımızdan, aynı zamanda teşebbüsün şartları da ortaya çıkmaktadır. Davamızla ilgili olarak teşebbüsün şartlarını tek tek ele alıp incelemek, gerekmektedir. Böylece kanunun aradığı şartları, yani 146. maddedeki teşebbüsün şartlarını, davamızla ilgili olarak, varolup olmadığı da ortaya çıkmış olacaktır.

TEŞEBBÜSÜN ŞARTLARI:

Kanunumuza göre, teşebbüsün dört şartı vardır. Bu şartlar sırasıyla şöyledir:

- 1- Kastın bulunması,
- 2- Elverişli vasitanın kullanılması,
- 3- İcraya başlanılmış olması,
- 4- İcra hareketlerinin bitmemesine veya neticenin meydana gelmesine failin elinde olmayan mani sebeplerin âmil olması.

146. maddenin ihlâli için gerekli bu dört şartı davamız bakımından inceleyelim:

1- Anayasanın tamamının veya bir kısmının tağyiri, tebdili veya ilgası...yolunda bir kastın bulunması.

Savcı iddianamesinde ve Mütalaasında, sanıkları suçlu gösterebilmek için, onların Marksist-Leninist olduklarını ve bu yolda bir rejim kurmak için eyleme geçmiş olduklarını iddia etmektedir. Rejimi değiştirmek için eyleme geçilmemiş olduğu, ortada bir takım eylemler bulunmadığı gibi, sanıkların Marksist-Leninist oldukları da sabit olmamıştır. Savcının söz konusu ettiği, Göksenin olayından sonra yayınlanmış bildiri mi Marksist-Leninisttir? 69 Subay bildirisi mi? Sanıkların sorgularında da belirttikleri gibi, onlar, Mustafa Kemal ATATÜRK'ün idealine, onun tam bağımsızlık ülküsüne, halkçılık ilkesine ve onun kurduğu Cumhuriyet ilkelerine bağlıdırlar. Savcının mantığı şudur:

- Sanıklar marksist-leninisttirler,
- İdeolojileri doğrultusunda rejimi değiştirmek isteği ile eylemlere geçmişlerdir,
- Öyleyse, anayasayı ideolojileri doğrultusunda değiştirmeye teşebbüs etmişlerdir.

Gerçek ise tam tersinedir:

- Sanıklar, anayasayı, değiştirmeye teşebbüs etmemişlerdir, Onlar Anayasaya bağlıdırlar.

-rejimi değiştirmek isteği ile eylemlere geçmemişlerdir,

- sanıkların ideolojileri, rejimle ters düşen bir ideoloji olarak nitelendirilemez, çünkü onlar, rejimin kaynağı olan ilkelere bağlıdırlar.

Savcının, kast unsurunu oluşturmak için, öne sürmeye çalıştığı kitaplar ve her yerde, herkese dağıtılmış olan bildiriler delil olamaz. Bunlar, her yerde, herkes tarafından edinilebilen ve bütün aydınların okumaları gereken şeylerdir.

Ne kadar zorlansa, 146. madde çerçevesi içinde kalan kast unsuru yaratılamaz.

2- Elverişli vasitanın kullanılması:

Elverişli vasıtaların bulunduğu konusunda ise iddia, tam bir karmaşa içindedir. Sanıkların 146. maddedeki fiili işlemek kasıtlarının olmadığı bir yana, yapılan usulsüz aramalarla, zabıtnamelere dercedilmiş olan dinamit...v.s. araçlarla da bu yaratılamazdı.

Bu konuda iddiasının zayıflığını farketmesinden olacak, sayın savcı Mütalaasının 225. sayfasında (son paragrafta) Sıkıyönetim Mahkemeleri'inde görülen, henüz sonuca da ermemiş, diğer devalarda yapılan iddiaları kendi iddiası ile birleştirmeye çalışmakta, cezaların şahsiliği ilkesinden de uzaklaşma eğilimi göstererek, Dev-Genç, THKO, THKC, THKP, TÖS, TİP, TKP, DDKO... için yapılan iddialarla, davamızı birleştirmekte, sanıkları kendi kasıtlarından, kendi sorumluluklarından da ötede suçlamaya çalışmakta; ardından da bütün bu suçlamaların tümünü gözönüne alarak, bu durumu elverişli vasıtalar olarak öne sürmek istemektedir. Bu bakımdan hazırlık sırasında, davaya bir işçi, birkaç da Dev-Gençli katılmak istenmiş olsa gerektir.

Aslında, davamızda rejimi değiştirmeye matuf bir eylem olmadığından, böyle bir eylem isbatlanmamış olduğundan, elverişli vasıtalar var mı idi, yok mu idi konusunun tartışılması da gerekmezdi. Üstelik, iddianın, bu konudaki bölümlerinde herşey birbirine karıştırıldığına ve nelerden elverişli vasita olarak bahsedildiği anlaşılmadığına göre, bu konunun uzun uzun incelenmesine de gereksinme yoktur.

3- İcraya başlanılmış olması:

Davamızda, hiçbir maddi olay isbatlanmadığı için, ileri sürülen maddi olayların niteliği bir yana, 146. maddedeki teşebbüsün icrasına başlandığından da bahsedilemez.

4- İcra hareketleri söz konusu olmadığı için, sonucun meydana gelmemesine failin elinde olmayan mani sebeplerin âmil olması da düşünülemez.

B - TOK'NDA CEZALANDIRILAN HAZIRLIK HAREKETLERİ:

Ceza hukukunda temel prensip, hazırlık hareketlerinin cezalandırılmaması olduğu halde, kanunun bu prensibe istisna tanınmasının sebebi, bizzat hazırlık hareketlerinin dahi toplum düzeni için tehlike arzemesidir. Nitekim, kanunumuz ve benzer hükümlere sahip kanunların çoğu hazırlık hareketlerini cezalandırırken, bunların toplum düzeni için ciddi bir tehlike yaratması şartını aramıştır.

Çünkü, ceza kanunumuzun 61. ve 62. maddelerinde yer alması bulunan teşebbüs hükümlerine göre, gerek nakis teşebbüsün, gerek tam teşebbüsün cezalandırılabilmesi için ilk şart failin, işlemeyi kastettiği suçun icra hareketlerine, üstelik kanunda belirtilen aiverişli vasıtalarla ve gene kanunda belirlenen uygun ve neticeyi doğuracağına nisait hareketlerle başlamış bulunmasıdır. O suça ait icra hareketinin dışında kalan ve o suça izafe edilemeyecek hareketler, genel prensibe göre o suçla ilgili görülerek cezalandırılmıyacağına göre 61.ve 62. maddelerdeki teşebbüs hükümlerini bu hareketler için uygulamak söz konusu olamamalıdır. Demek ki, ceza kanunları ayrıca özel hükümler koymamış olsa idi, suçun maddi unsurları teşekkül etmediğinden sıyasî nitelikteki bazı suçlar birer adı zabita vakası olarak kabul edilip bu tür eylemlere de ilgili kanun maddelerinin uygulanması zorunlu olacaktı. Halbuki kanun koyucu genel prensiplerden ayrılarak maddi unsuru olmasa dahi bazı fiil ve hareketleri devletin şahsiyeti açısından ciddi olarak görmüş ve bunları müstakil suç kabul ederek ayrı cezalar tertip etmiş ve ceza kanunlarına yerleştirmiş bulunmaktadır.

İşte ceza kanunumuzun 168-172. maddeleri arasında yer alan bir takım suçlar aynı şekilde, 1889 İtalyan Ceza Kanunu'nun 131-135. ve 1930 İtalyan Ceza Kanunu'nun 302-310. maddelerinde mevcut bulunmaktadır.

Kanun, hazırlık hareketlerinin cezalandırılmasında bile, genel prensiplerden ayrıldığı için bu suçlar için dahi bir takım şartlar ve unsurlar öngörmüştür.

Bu maddelere göre, silâhlı çete teşkil etmek, ittifak kurmak, suça teşvik etmek gibi fiiller, bizzatı, mahiyetleri itibarıyla, kanunun tayin ettiği, devletin iç veya dış şahsiyetine karşı suçlara ait hazırlık hareketlerini teşkil etmektedir. Kanunda yer almış bulunan bu üç suç grubu da, hazırlık hareketidir. Bu suçlar, belirli suçlara ait hazırlık hareketi olmaları itibarıyla objektif, belirli suçlara işlemek amacına yönelmeleri bakımından subjektif unsurlara sahiptir. Bu fiiller, gaye edinilen suçları önlemek için ihdas edilmiş suçlardır.

Çeteyi veya ittifakı meydana getiren kimseler, kanunun tayin ettiği suçları işlemek maksadıyla, hareket etmekte ve bu gayelerine varabilmek için seçtikleri yol, çete veya ittifak kurmakla başlamaktadır. Çeteyi veya ittifakı kuranlar, nihai gaye edinilen suçların failleri olacaklardır. Çete ve ittifak gaye değil, gayeye varmak için vasıtalar-
dır. Bu bakımdan, çeteyi ve ittifakı kuranlar bu kuruluşun sonra belirli gayelere varabilmek için kanundaki tipe uygun biçimde ilerde araya geçeceklerdir. Öyleyse bu fiiller esas gaye edinilen suçların hazırlık hareketleridir. Kanun bu fiilleri esas işlenecek olan suçtan ayrı bir hukukî varlık olarak kabul etmek suretiyle müstakil suç saymış ve cezalandırmıştır.

Çete ve ittifak teşkil fiillerini, esas gaye edinilen suçların hazırlık mahiyetinde ve fakat "müstakil suç" olarak kabul edişimizin sonucu, suçların ihtimal halinde de bir takım sonuçlar doğuracaktır. Bani çeteyi veya ittifakı teşkil eden veya çeteye ve ittifaka dahil olan kimseler bu amaçla ayrıca bazı suçlar iş ederlerse hem çete veya ittifak teşkil etmek veya mensubu olmak ve hem de diğer suçlarından ötürü ayrı ayrı ceza ile cezalandırılacaklardır.

Devletin şahsiyetine karşı suçların hazırlık hareketi olarak kabul edilen, silâhlı cemiyet teşkil ve belirli vasıtalarla suç işlemek için ittifak suçlarının her ikisi de topluluk suçlarıdır, çok failli suçlardır. Faillerinin çokluğu ve iradeleri arasındaki uyum, suçun unsurudur.

Kanun koyucular, devletin şahsiyetine karşı cürümlere yönelmiş çok kişinin iradesinin birleşmesinin doğuracağı ağır tehlikeyi ve ciddi bir suçun işlenmesi ihtimalinin muhakkaklığını gözönünde bulundurarak bu kolektif suç tehlikesini müstakil suç olarak cezalandırmış ve kanunun öngördüğü anlamda icra hareketlerine geçilmeden, bir fiilin cezalandırılması prensibinden ayrılmıştır.

Devletin şahsiyetine karşı cürümlerin çoğu, teşebbüs dahi tamamlanmış suç gibi kabul edildiğinden, zaten tehlike sayıdır; bu bakımdan hazırlık hareketlerinin cezalandırılması "TEHLİKE TEHLİKESİNİN CEZALA BİRİLMESİ" şeklinde kabul edilmektedir.

Kanunumuz, gerek çete teşkili gerek ittifak için bir takım şartlar aramıştır ki, bu şartlar sırf durumun ağırlığını ve tehlikenin kesinliğini ortaya koymak bakımındandır.

Silâhli cemiyet teşkil etmek suçunun teşekkül edebilmesi için, silâhların mevcut olması ve hattâ belirli bir yerde depo edilmiş olmayıp ve fakat bilfiil çete mensuplarının elinde bulunması aranmaktadır. (Bu hususta doktrin hemen hemen ittifak halindedir.)

Demek ki, silâhın cemiyet mensuplarına dağıtılmış olması ve mevcudiyeti sadece 146. maddedeki cebir unsurunu ihtiva etmemekte, görüldüğü gibi aynı zamanda 168. maddenin de unsurlarından bulunmaktadır.

Ayrıca, "suç işlemek için cemiyet teşkili" suçunda kanun, 313. maddede, suçun teşekkül edebilmesi için asgari fail sayısını belirtmişken, 168. madde çetenin teşekkül edebilmesi için gerekli asgari fail sayısını tesbit etmemiştir.

Bu hususta kanun hâkime durumu, şahısların sayısının doğurduğu ciddiyet ve tehlikeyi gözönünde bulundurarak çetenin teşekkül edip etmediği hususunda takdir yetkisi tanımıştır.

168. maddedeki suça en benziyen hüküm, kanunumuzun 313. maddesinde yer almış bulunmaktadır. 313. madde suç işlemek için cemiyet teşkilini cezalandırmaktadır. Eğer, işlenecek suç politik maksatlı olmasa, teşkil edilen cemiyetten ötürü müvekkillerimize 168. maddenin değil, 313. maddenin uygulanması gerekecektir. Çünkü, 313. madde belirli bir suçun işlenmesi için, kurulan cemiyetler hakkında genel hüküm teşkil etmektedir. 168. madde ise, 313. maddenin belirtmediği bazı suçları içine alan özel bir hükümdür; 313. maddenin istisnasını teşkil etmektedir. Bu dışında 313. maddedeki suçun teşekkül edebilmesi için asgari bir şerik sayısı tesbit edildiği halde 168. maddede bu husus hâkimin taktirine bırakılmıştır.

Ayrıca 168. maddedeki suçun ikai için silâhın mevcudiyeti unsur olduğu halde, 313. maddedeki suç için ağırlaştırıcı sebep teşkil etmektedir. Her iki suçun ihlâl ettikleri hukukî muhtevalar da farklı mahiyet arz etmektedir. Aralarında faillerin takip ettikleri gaye, hareket sebepleri, motif bakımından da farklar mevcuttur. 168. maddedeki suç politik gayelerle fiilin ikaidir.

SUÇUN HUKUKİ MEVZUU :

Suçun mevzuuna, ceza kanunumuzun devletin iç ve dış şahsiyetine karşı işlenen bazı suçlar teşkil etmektedir. Bilindiği gibi, silâhli çete teşkili suçun müstakil konusu olmayıp, boş bir kalıptan ibarettir. Faillerin takip ettikleri "gaye suç" bu kalıbın içeriğini doldurmaktadır. Bu suçun maddî hareketinin ihlâl ettiği, sadece hukukî normlardır. Suçun muhtelif gayelerle işlenebilecek mahiyette oluşu bu suçu mevzuu çok geniş, adeta bir-suçlar grubunu birleştiren tek suç şekline sokmaktadır.

Kanunumuz, 168. maddede, 125, 131, 146, 149, 156. maddeleri saymıştır ki, bu maddelerin ilk ikisi, devletin ülke bütünlüğüne karşı suçları; son dört madde ise, Anayasa, teşrii ve icra organına karşı bir takım fiilleri içine almaktadır.

Silâhli cemiyetin silâhı gaye için vasıta kabul edişi, organize ve disiplinli bir mahiyette oluşu, gaye edinilen suçun işlenmesi bakımından yakın ve ciddi bir tehlike doğurmaktadır. Manzini esas gaye edinilen suçlar tehlike suçu olduğu için, bu suça "tehlikenin tehlikesi" adını vermektedir. Faillerin devletin emniyetine karşı suç işlemek maksadıyla hareketlerini bir cemiyet vasıtasıyla icraları cezalandırmanın sebebinin teşkil etmektedir.

Görülüyor ki, maddede yazılan suçları işlemek için cemiyet teşkil etmek ve silâhlanmak 146. maddenin değil, 168. maddenin unsurlarıdır.

Bu suç, esas gaye edinilen suça hazırlık hareketi olmakla beraber kanun bu hareketleri esas suçun cezasına göre onun bir parçası olarak cezalandırmamış, müstakil bir suç kabul edip cezalandırmıştır.

Görülüyor ki, teşebbüs öncesi durumlar 146. maddenin kapsamı içinde değil ve fakat 16. ve 171. maddelerin konusunu teşkil etmektedir.

Zira, kanun hükümlerine göre, gerçekten ayrı ayrı unsurları mevcut bir suç vardır, fakat bu suç gerçekte gaye edinilen suça ait bir hazırlık hareketidir. Kanun, yukarıda da belirttiğimiz gibi, faildeki hukuka aykırı iradeyi cezalandırmak suretiyle müstakil bir suç ortaya atmış ve sırf iradenin cezalandırılmasını önlemek için de düşüncenin çete şeklinde ortaya çıkışı ve bu çetenin de silâhlı olmasını şart koşmuştur.

Bu açıklamadan anlaşıldığı gibi, kast ve bu kastın cemiyet ve çete şeklinde ortaya çıkışı ve bu çetenin silâhlı oluşu 146. madde anlamında bir suç değil, ve fakat 168. maddenin kapsamına giren suç içermektedir.

SUÇUN FAİLİ

Suçun mahiyeti icabı, çok fail gerekmektedir. Çok failli bir suç ve aynı zamanda kollektif bir suç mevcuttur. Tip olarak da faillerin aynı gayeye müteveccih hareketli, ve aynı gaye etrafında birleşmiş olmaları gerekir.

MADDİ UNSUR:

Suçun maddi unsuru; silâhlı çeteyi teşkil etmek, kumandayı haiz olmak, hususu bir ödev görmek veya çeteye katılmaktır.

1- Çete, çok sayıda kimsenin disiplinli, hiyerarşik bir şekilde organize edilmesiyle meydana gelmektedir. Çete, devamlı bir mahiyet arz etmektedir;

- Gayenin tahakkukuna,
- Adli otoritenin çeteyi dağıtmasına, veya
- Çete mensuplarının çeteyi kapatmasına kadar devam eder,

a) Çeteyi teşkil edecek üyelerin sayısı: Kanun çetenin teşekkülü için gerekli asgari sayıyı tayin etmemiştir. 1889 kanununa göre, suç işlemek için cemiyet teşkilinin asgari sayısı olan 5 kişiyi çete içinde asgari sayı kabul etmektedir. Fakat çetenin ciddi bir mahiyet alabilmesi için bizim 256. maddemize tekabül eden 189. maddesinde asgari 10 kişi şartını aramaktadır. Nitekim Roma Hukuku'nda da bu suçun işlenebilmesi için en az 10 kişinin mevcudiyeti şarttı. Güdülen gayeyi tahakkuk ettiremeyecek derecede gülünç sayıda bir birliğin çete teşkil edemeyeceği açıktır.

b) Hiyerarşik bir teşekkülün mevcudiyeti: Çok sayıda kimsenin ancak belirli bir şekilde organize edilmesi ile ki, çete teşekkül edebilir. Her ne kadar kanunda bu husus açık olarak belirtilmiş değilse de, çete mefhumunun anlamı bunu gerektirmektedir. Ayrıca, kanun çeteye iştirak edenleri, kumanda edenleri birbirinden ayırıp kademeleştirdiğine göre, kanunda, çetenin belirli bir hiyerarşi içinde teşekkülünü aramıştır.

İtalyan doktrini de, hemen hemen ittifak halinde, çetenin organize bir mahiyette olmasını aramakta ve disiplin ve hiyerarşiyi suçun, çetenin teşekkülünün unsuru olarak kabul etmektedir. Ayrıca, çetenin devamlı bir mahiyet arz etmesi de aranmaktadır.

2- Silâh Mefhumu:

Çete aynı zamanda silâhlı bir topluluğu ifade eder. Ayrıca, kanun da topluluğun silâhlı olmasını açık olarak şart koşmaktadır. Silâh suçun unsuru olmaktadır. Demek oluyor ki, belirli bir gaye için teşekkül edecek olan çete, silâhlı olarak teşekkül edecek ve gayesine erişmek, "sonuç suçu" işleyebilmek için silâhı vasıta olarak seçmiş bulunacaktır. Bu sebeptendir ki, çete mensuplarının fiilin silâhla işlenmesi ve silâhların tesbiti konusunda da iradelerinin birleşmiş olması gereklidir.

Kanunumuz, bu maddenin tatbiki bakımından silâhı tarif etmemiştir. Ancak, doktrin de kabul olunan görüşe göre, 168. maddedeki, silâh gaye edinilen suçun işlenmesini tahakkuk ettirebilecek derecede ve tehlikeli bir mahiyet arz edebilecek nitelikte olmalıdır.

3- Maddî Hareketler:

a) Çeteyi teşkil etmek: Çeteyi teşkil etmekten maksat, belirli bir gaye etrafında herkesi birleştirmek ve organize etmektir. Çetenin mahiyeti icabı gerekli olan üyeler arasındaki yakın bağlantıyı ve disiplini tesis eden, teşkil eden kimsedir. Diğer faillerin cezalandırılabilmesi için çetenin daha önceden tesis edilmiş bulunması gereklidir.

b) Çetede Amirliğe veya kumandaya sahip olmak:

c) Çetenin sair efradı: Kanunda belirtilen belli bir görevle görevlendirilmemiş olan kimseler, çetenin sair efradı mefhumuna girer. Bunlar, basit şekilde çeteye iştirak eden kimselerdir. Gayeye ait konularda, irade uygunluğu göstermek suretiyle çeteye iştirak etmişlerdir, ve fakat, çete içinde, kurucu, idareci veya hususi bir görev ve bir fonksiyon icra etmemektedirler. Bu şekilde çeteye iştirak edenlerin mesuliyeti çeteye girerken, yani iştirak ederken, çetenin mahiyetini bilmelerinden, ve çetenin gayelerini kendi gayelerine uygun görmelerinden doğmaktadır.

Bizim davamızda, sanıkların 146. maddedeki fiili işlemeye yönelmiş bir kasıtları, subjektif niyetleri olmadığı için, 146. maddedeki fiili işlemek için elverişli vasıtalarla teşebbüste bulunmak davamızda uzaktan yakından söz konusu olmadığı için, sanıkların subjektif niyetleri, ile fikir yapıları Anayasa düzeninin dışında değil, tam tersine içinde, olduğundan; ve maddi dünyaya yansımış hiçbir eylem, fiil bulunmadığından, 146. maddenin Hazırlık Hareketleri arasında yer alan, 146. maddedeki fiili işlemek üzere bu maddenin kapsamı içine giren bir silâhlı çete teşkili de söz konusu olamaz. Bu bakımdan, İbrahim Alkım ALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER'in durumları sabit (isnadlar asla sabit olmamıştır) olsaydı dahi TCK. 168. maddesi çerçevesinde mütalaa edilemez.

168. maddenin unsurlarının olmadığı, 146. maddedeki fiili işleme yönelik silâhli getenin kurulmadığı sabit olunca, Bülent DİNÇER, Vahettin ERGİN, Ayhan KANDAŞ, Kadir BİRDAL, Tamer ÖNDER, Mustafa Namık Kemal BOYA, Metin EŞREFOĞLU, Bayram ARGÜN ile İhsan YANAR için düşünülebilecek olan 169. maddenin tatbikine de imkân yoktur.

C - AZMETTİRME KONUSU

Sayın İddia Makamı, Esas Hakkındaki Mütalaasınının 231. sahifesinde, 1 no.lu bent altında, T.C. Anayasasının tamamını taşıyır, tebdil ve ilğaya, bu kanun ile teşekkül etmiş, T.B.M.M. iskata, vazifesini yapmaktan men'e cebran teşebbüs eden, asli failleri ki bunlar sanık Sarp KURAY, Ruhi KOÇ, İbrahim ALKİM ALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER ve Şinasi MAKTAV'ın sevk ve idare eden durumunda bulduklarını sabit kabul ederek sanıklardan İrfan SOLMAZER ve Erkan DİRİK tarafından azmettirildikleri önyargısından hareketle bütün sanıkların T.C. Kanunu'nun 146. maddesinin 1. fıkrası gereğince cezalandırılmalarını istemiştir.

Savcı, T.C.K.nun 65/2, 64/2. maddelerinde ifadesini bulan bir suçta azmettirmek fiilinin unsurlarını çok iyi incelememiş için, kanatımızca böyle bir sonuca varmıştır.

T.C. Kanunu'nun 65/2, 64/2 gereğince, davamızda herşeyden evvel sanıklardan İrfan SOLMAZER ile Erkan DİRİK'in T.C.K. 146. maddesini ihlâl hususunda bir suç işleme kastının mevcudiyetini isbat etmesi gerekirdi. Dosya incelendiği zaman her iki sanık hakkında böyle bir suç işleme kararının, diğer bir deyişle, suç işleme kastının mevcudiyetini gösterecek tek bir delil dosyada mevcut değildir.

Sanıklardan İrfan SOLMAZER ve Erkan DİRİK'de T.C.K.nun 146. maddesini ihlâl konusunda, bir suç işleme kararı olmadığı halde; asli fail durumunda bulunan sanıklar, Sarp KURAY, Ruhi KOÇ, İbrahim ALKİM ALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER ile Şinasi MAKTAV'ın nasıl oluyor da T.C.K. 146 yı ihlâl azmettirmiş olacaklardır?

Savcı, İrfan SOLMAZER ile Erkan DİRİK'in bir cunta teşkil ettiğini kabul ederek diğer sanıkları azmettirdiği sonucuna varmaktadır.

"Cunta" tamamen savcı beyin hayalinden doğmuş olan bir husustur, aksi takdirde savcının her iki sanığın cunta teşkil ettiği hususundaki delillerini dosyaya ibraz etmesi gerekirdi. Delili olmayan bir suçtan bahsedilemeyeceği, ceza hukukunun herkes tarafından bilinen en basit bir kaidesidir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, İrfan SOLMAZER ile Erkan DİRİK'in cunta teşkil ettikleri, savcının hayal gücünden doğmuş, ve gayriciddiliği, Anayasa Mahkemesinin Ekrem ACUNER sorunu dolayısıyla verdiği karar ile tescil edilmiş bir gerçektir. Diğer yünden, yani asli fail olarak gösterilmeye çalışılanlar yönünden T.C.K. nun 146. maddesini ihlâl müteveccih, bir suç işleme kararını, gösterecek dosyada bir tek delil dahi mevcut değildir. Azmettirilen asli failerde bu suç işleme kararının mevcudiyeti gerekir. Asli fail olarak gösterilmek istenen sanıkların hangisinde bu suç işleme kastının mevcudiyeti delilleriyle isbatlanmıştır? Bu konuda dosyada bir tek delil dahi mevcut değildir. Azmettirdikleri iddia olunan sanıkların, yani İrfan SOLMAZER ile Erkan DİRİK'in asli fail olarak gösterilmek istenen diğer sanıkları nasıl ve ne şekilde sözü geçen suçta azmettirdikleri de anlaşılamamaktadır. Eğer gerçekten, sayın savcının iddia ettiği gibi, dokuz kellenin azmettirme dolayısıyla istendiği bu durumda azmettirmenin bütün şart ve unsurlarının ceza kanunumuzun aradığı şekilde, hiçbir şekilde şüpheye meydan vermeyecek delillerle isbatlanmış olması gerekirdi. Mevcut olmayan bir kartla, dokuz kişinin idamını istemek, ceza hukuku ilkeleriyle, akılla, sağduyu ile, insancıl düşüncelerle bağdaşamaz.

Bundan başka, TCK.495 ve 497. maddeleri açısından da, TCK. 64/2 maddenin dahi sanıklara teşmil ve tatbikine imkân yoktur. Zira, Erkan DİRİK ve İrfan SOLMAZER'in azmettiren durumunda olması için kanunumuzun aradığı şart: (Maddi failer suç işleme kararını, azmettirenin tahrikleri üzerine vermiş olmalıdır.) Hadisemizde ise:

a - Matyo ÇAĞATAY'ın soyunmaya teşebbüs ve Muri Osman ÇELENK'in soyulduğu iddialarını revsike yardımcı herhangi bir delil dosyamızda yoktur.

b- Asli fail olarak iddia makamı tarafından itham edilen Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER Selim YALÇINER ve Alkım ALTUĞ'un suçları subut bulunmamıştır.

c- Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER, Alkım ALTUĞ ve Sarp KURAY'ın azmettiren durumunda bulunmaları herhangi bir irtibatları olduğu zehabını verebilecek bir delile dahi dosyamızda tesadüf etmedik. Sanıklardan işkence sonucu alınan ifadelerin ise bir delil olmayacağı açıktır. Kaldı ki, Erkan DİRİK'e ait ifade zaptında yapılan ağır tahrifat dahi kanıklar arasında var olduğu ileri sürülen irtibatı isbata yeterli herhangi bir delilin dosyamızda mevcut olmadığını göstermiştir. Arzedilen sebepler içinde azmettirme suçunda tevsik edilmiş ve böylece iddianın kavli-i mücerrette kalmış bir iddia olduğunu kabul zorureti vardır.

D - 141 MADDENİN DAVAMIZ AÇISINDAN İNCELENMESİ:

1 - Genel Olarak

Savcı Esas Hakkındaki Mütalaasının sonuç bölümünde (Bölüm 6,4. no.da) sanıklardan Atilla SARP, Şahin ALDOĞAN, Hüseyin ATALAY ve İsmail CANKARDEŞ'e marksist-leninist ideolojiye sahip, sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya, memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamları devirmeye matuf bir örgüt kurarak, bunların faaliyetlerini tanzim, sevk ve idare ederek T.C.K. nun 141/1. maddesini ihlâl ettiklerini, 5 no.da isimlerini saydığı sanıkların da bu örgüte girdikleri için T.C.K. nun 141/5. maddesini ihlâl ettiklerini iddia etmektedir.

2 - Maddenin Kaynağı, Unsurları, Muhtevası

Sanıklara uygulanması istenen T.C.K. 141. maddesi, T.C.K. nun kaynağı olan 1889 tarihli İtalyan ceza kanununda ve bugünkü İtalyan Ceza Kanunu'nun ilk şeklinde yoktu. Bu madde, 1930 tarihli faşist İtalyan Ceza Kanununun 270. maddesinin bir kopyası olup, 1936 tarihini taşıyan 3038 sayılı kanunla Türk Ceza Kanunu'na alınmıştır. Bu maddenin asıl kaynağı ise, İtalyan Faşist devlet sistemini korumak amacıyla, Mussolini zamanında, 1926 da çıkartılan Sulla Difese della Stato (Devleti Koruma Kararnamesi) adlı, kanun gücündeki kararnamededir.

Bugünkü durumu ile 141. maddenin 1 fıkrası "sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmek, veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, yahut memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek," için, örgüt kurmayı cezalandırmaktadır. Bu yolda açıklanan 141. maddeye göre, bu suçun ne zaman ve hangi şartlarda gerçekleşebileceğini belirtmek için unsurlarını kısaca incelemek gerekecektir.

3 - Korunan Muhteva

141. madde, devletin kurulu düzenini toplumsal ve siyasal varlığını ve temel ilkelerini korumak için konulmuştur. Bu koruma işi, kurulu düzene yönelen yıkıcı davranışları önlemekle olur. Ne var ki, hiçbir yurttaş kurulu düzeni beğenmek ve onu kayıtsız şartsız desteklemek zorunda değildir. Kurulu düzeni tenkit etmek ve onun değiştirilmesini istemek her yurttaşın hakkıdır. Zaten anayasalarda temelini bulan düşünce ve dernek kurma özgürlüğü de budur. (Manzini, Trattato di diritto penale IV, Torino 1950, S.363).

Bu bakımdan, devletin kurulu düzenine karşı işlenen fiillerin cezalandırılabilmesi için, fiili işleyen kimsede bir takım maddi ve manevi şartların bulunması gerekir. Nitekim, belirli düşünce ve sistemler dışındaki, düşünce ve sistemlerin savunulmasını suç sayan, faşist İtalyan Kanunları bile, maddenin uygulanması için, cebir ve şiddet gibi önemli bir şartın gerçekleşmesini öngörmüştür. Bu bakımdan, kanunlar, devletin varlığına, düzenine, organlarına, ideolojisine karşı işlenen suçları cezalandırırken, bir takım unsurların gerçekleştirilmesini şart koşmuş ve bu arada dernek kurma ve düşünce özgürlüğünü ortadan kaldırmamaya dikkat etmişlerdir. (Nuvolone, Le leggi penali e la consituzione, Milano 1953, S.49)

4 - Fiilin Unsurları

a) Maddi Unsur:

Bir cemiyetin,

- her ne nam altında olursa olsun kurulması veya kurulmasına tevessül edilmesi,
- Bunların faaliyetlerinin tanzimi,
- Sevk ve idare edilmesi ve,
- Bu hususlarda yol gösterilmesidir.

b) Manevi Unsur

141. maddedeki fiilin suç olabilmesi için, hangi amaçların güdülmesinin gerekli olduğunu tespit etmek gerekir. Cemiyet teşkili, cemiyet kurmak ancak kanunda gösterilen amaçların gerçekleştirilmesi yolunda yapılacaktır:

- Sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde TAHAKKÜMÜNÜ TESIS ETMEK,
- Sosyal bir sınıfı ORTADAN KALDIRMAK
- Memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan birini DEVİRMEK.

Şimdi Ceza Kanunu'nun belirttiği bu amaçları nasıl anlamak gerektiğini inceleyelim.

Ceza Kanunu, sosyal bir sınıfın egemenliğini kurmak veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, devirmek amacıyla, örgüt kurmayı suç saymıştır. Ceza Hukuku dostrininde

sosyal sınıfın ne olduğu konusunda uzun boylu tartışılmıştır. Genel olarak, kabul edilen esasa göre, sosyal sınıf milli gelirin bölüşümü bakımından aynı kaynaktan faydalanan, aynı sebeplerle milli gelir bölüşümüne katılan, insan topluluğudur. Örneğin bütün işçiler, emek karşılığında milli gelirden pay aldıkları için, sermaye sahipleri de sifir üretime sermaye koydukları için bir sınıf niteliğindedirler. (Vico: Per le nosione guida della classi sociali, suppl, Riv. Pen.1906XV, S.206, Cantieri: in tema d'istigazione all'odio fra la classi sociali, II, For. Pen. 1953, Col.527).

Sınıfın teşekkülü için, bir çok kimsenin birleşmesi yetmez, belirli bir ilke çevresinde birleşmiş olmaları gerekir. Bu bakımdan din toplulukları, partiler, bölgesel kurumlar sınıf kavramına giremezler.

Kanunumuzun mantıki esası da, sınıfın ekonomik birimler şeklinde anlaşılmasını gerektirmektedir.

Anayasamızın çeşitli maddeleri mevcut sınıfların tahakkümünü de yasaklamıştır. Amaç sınıflar arasında dengenin korunmasıdır. Demokrasi bu denge üzerine kurulur. Suç olan bir sınıfın tahakkümünün tesisini istemektir. Öyleyse tatbikatta bir sınıf öbür sınıflara göre egemen durumda ise, bu egemenliği Anayasaya özellikle de sosyal adalet ilkesine de aykırı görmek suç sayılamıyacağı gibi, üstelik Anayasamızın ruhuna ve maddelerine de uygun bir istek olur. Yine bir sınıfın tahakkümü telkin olunmadan, bir sınıfın yok edilmesi istenilmeden servet bölüşümündeki haksızlığa değinmek, bu konuda adalet istemek suç değildir. Anayasa'mızın Devlet'in temel niteliklerinden biri olarak gördüğü sosyal adalet ilkesi gelir bölüşümündeki adaleti dile getirmektir. Bu nokta Anayasa'mızın gerekçesinde açıkça belirtilmiştir. Bunun tersi bir düşünce yani sınıflar arasındaki ilişkinin ve gelir bölüşümünün adalete uygun olması isteğinin suç sayılıp cezalandırılması, Anayasa'daki ilkelerin cezalandırılması demek olur. Fiilin cezalandırılması için mutlak olarak sınıflar arasında birbirlerini yok etme eğrüne savaşmak için örgütlemek şarttır.

Suç sayılan bir başka husus devletin iktisadi ve temel nizamlarından herhangi birini devirmektir. Devletin iktisadi temel düzeni gelir dağıtımında kabul ettiği esaslardır. Devletin sosyal temel düzeni ise devletin toplumsal kuruluşu içerisinde sınıfların yer alış şekilleridir. Kanun, ayrıca devirmek deyimini kullanmıştır. Öyle ise, kurulu düzenin değişmesini, sınıflar arası ilişkilerin ileriye götürülmesini, sosyal reformların yapılmasını, gelir dağıtımındaki üretim sistemlerinde değişme istemek bugünkü kanunlarımıza göre bir suç olamaz.

Bu gerçek, bu maddeyi değiştiren 11.12.1951 tarihli ve 5844 sayılı kanunun gerekçesinde açıkça belirtilmiştir. Anayasamızın da kabul ettiği sosyal devlet düzeninin gerektirdiği, emek-kazanç denklemindeki bir değişikliğin yapılması, iktisadi ve sosyal temel düzenin, anayasa-dışı olarak değiştirilmesini istemek anlamına gelmez. Çünkü anayasamızın kabul ettiği, milli, demokratik devlet, yurttaş eşitliği ilkeleri gibi temel ilkeler ve ideolojilerdir.

c) Amacın Gerçekleşmesini Sağlamak için Gerekli Cebir ve Şiddet Unsuru:

Kanunun yasakladığı bir amaç uğrunda, örgütlenmenin cezalandırılabilmesi için, sadece örgütlenmek yetmez, amacın gerçekleşmesinin cebir ve şiddete bağlanması şarttır. Kaynak kanun olan 1930 tarihli, faşist İtalyan Ceza Kanunu'nun bakanlık tasarısında bile, amacın gerçekleşmesi için cebir ve şiddetin şart olduğu açıkça belirtilmiştir. Ceza Kanunları, sadece bir düşünceyi, örgütlenmeyi yasaklamak (cezalandırmak) istememişlerdir. Fiilin suç sayılabilmesi için, amacın gerçekleşmesi bakımından cebir ve şiddet ve bu yoldan devletin varlığının tehlikeye düşmesi ihtimalinin bulunması düşünülmüştür. Bu hususu, bütün İtalyan cezacıları kabul etmişlerdir. (Manzini: Trattato di diritto penale, IV, S.344; Rossi: Diritto penale costituzionale, Palermo 1953, S.89, Nuvolone: le leggi penali e la costituzione, S.49..) Gerçekten de yukarıda incelediğimiz amaçlara yönelik özel kastın bulunması şarttır. Bu özel kast, örgütün, sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmek, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan birini cebir ve şiddetle devirmek "özel kastının" örgütü yöneten ve örgüte dahil olmuş failerde bulunması şartıdır.

Özetlersek: T.C.K.'nin 141 nci maddesi ile sanıkların cezalandırılabilmesi için; demokrasi kuralları birtarafa atılarak zorla, cebren, bir sınıfın tahakkümünü tesis etmek, bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde kurulu düzeni devirmek özel kastı ile bir birleşmenin gerçekleşmiş olması şarttır. Yani demokrasiye karşı bir fiil niteliğine bürünmedikçe; cebir ve şiddet ile bu erekler amaçlanmadıkça, bu amaca yönelik özel kast

olmadıkça 141 nci maddede sayılan fiillerden birinin, birkaçının veya hepsinin yapılmış olması cezalandırılmamıştır.

Belirtelim ki, "Maddede "Tahakküm tesisinden", "Bir sınıfı ortadan kaldırmaktan", "müesses nizamlardan birini devirmekten", bahsedilmektedir. Bu itibarla seçimle iktidarı almış bir partinin icraatı, bilfarz ne kadar köklü değişiklikler yaparsa yapsın, yukarıdaki ibarelerde yer alan ve her biri ayrı ayrı hukuk dışı cebir kullanılmasını içeren fiillerden sayılamaz.(1)

Görülüyor ki inceleme konusu maddelerde cebir unsurunun kabul edilip edilmemesi; doğrudan doğruya "düşünce özgürlüğü" ile, Anayasal hakların kullanılması ile ve demokratik düzenin varlığı veya yokluğu ile sıkı sıkıya ilgilidir. Bu unsur maddede varsayılmadığı takdirde, demokratik düzenin varlığından söz etmek olanaksızdır.

aa - Cebir Unsurunda Değişiklikler:

1936 yılında yasamıza aktarılan maddeler cebir unsurunu kapsamakta idi. Maddelerin hedefi olan eylemler cebir unsurunu içerdiği, cebri araç olarak kullandığı veya cebri önerdiği takdirde suç sayılmaktaydı. Cebirsiz eylemler ve cebri önermeyen düşünce açıklamaları ise suç olarak kabul edilmiyordu.

1938 yılında 3531, 1946 yılında 4934, 1949 yılında 5435 sayılı yasalarla yapılan değişikliklerde, maddelerden cebir unsuru çıkarılmış ve cebir unsuru ayrı fıkralar halinde cezaları arttırma nedeni olarak maddelere eklenmiştir. Yani maddelerin müeyyidelenmediği eylemler zor kullanılsa da, zor amaç edinilirse de, önerilirse de suç sayılıyor ve eğer zor da kullanılmış veya önerilmiş ise cezalar ayrıca arttırılıyordu. Böylece maddeler, "eylem" i değil, "düşünce"yi suçlayan ve cezalandıran bir nitelik kazanmış oluyordu.

Maddelerin salt düşünceyi cezalandıran bu niteliği ile uygulanması o dönemde önemli sakıncalar doğurmuş, sayısız vatandaşlar "sadece düşüncelerinden ötürü" cezalandırılmış, düşünce hayatı, basın özgürlüğü ve toplumsal gelişmemiz bu uygulamadan büyük zarar görmüştür. İşte bu nedenle 1951 yılında Büyük Millet meclisine getirilen bir yasa önerisi ile maddelere cebir unsurunun konulması istenmiştir. Bu öneri karşısında Büyük Millet Meclisinde ilginç tartışmalar olmuştur.

bb - Parlamentoda Görüşmeler:

Eski Yargıtay Başkanı Halil ÖZYÖRÜK mecliste adalet komisyonu başkanı sıfatıyla cebir unsuru konusunda şunları söylüyor:

"141 ve 142. maddelerin amacı komünizmi ve faşizmi önlemektir. Komünizmin amacı, işçi sınıfı diktatörlüğü ve aracı da "Cebir" dir. Siyasi ve iktisadî bir mezhep olan sosyalizm demokrasi ile bağdaşan bir sistemdir ve demokratik düzen içinde ve seçimler yoluyla iktidara gelebilir. Bu maddelerin amacı, mevcut düzenin zor kullanılması yoluyla değiştirilmesini önlemektir. Cebir kullanma saiki, hususi kast halinde, kanunda yer almazsa, şu önemli sonuçlar ortaya çıkar:

- Cebir unsuru konulmazsa bütün siyasi teşekkülleri yok etmek mümkündür. Yürürlükte olan kanun bu bakımdan çok tehlikelidir. Bu sebeple hükümetimizin sevk ettiği tasarı metnindeki "cebir unsuru" hiç şüphesiz iyi niyet mahsulüdür.

- Cebir saiki kanunda yer almazsa demokrasi yıkılır, ferdin fikir hürriyeti çiğnenir, ve 141. maddeye girmeyecek sosyal bir fikir tahayyül etmek dahi mümkün olamaz.

- Cebir saiki unsur sayılmazsa herhangi bir hükümet elinde bu madde müthiş bir silâh olur.

- Cebir saiki unsur sayılmazsa bilhassa iki şey tehlikeye girer: Matbuat hürriyeti ve kürsü hürriyeti."

Adalet komisyonunca mütalaasına başvuru olan Prof. Faruk EREM, maddelere cebir unsurunun konulmasındaki zorunluluğa değinmiş ve:

"Cebir unsuru konulmazsa, bütün siyasi teşekkülleri yok etmek mümkündür....Cebir saiki kanunda yer almazsa, demokrasi yıkılır, ferdin fikir hürriyeti çiğnenir ve 141. maddeye girmeyecek sosyal bir fikir tahayyül etmek de mümkün olamaz. Cebir saiki unsur sayılmazsa, bilhassa şu iki şey tehlikeye girer: Matbuat hürriyeti ve kürsü hürriyeti" demiştir.

Yasa önerisini destekleyen Osman BÖLÜKBAŞI'na göre de: "Eğer Cebir unsurunu ortadan kaldıracak olursak, bu maddenin şumulüne girmeyen hiç bir fikir hareketi, ceryanı düşünülemez."

Parlamento üyelerinden Faik Ahmet BARUTÇU, Prof. Fethi ÇELİKBAŞ, Mardin Milletvekili Kamil BARAN, İzmir milletvekili Behzat BİLGİN, Niğde Milletvekili Prof. Necip BİLGE ve daha birçok milletvekilleri maddelere cebir unsurunun konulmasını savunmuşlar,

(1) Aynı Görüş: İçin bkz: Prof.Dr. Edip ÇELİK, Prof.Dr. Kenan BULUTOĞLU ve Prof.Dr. Cavit Orhan TÜTENGİL tarafından İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesine verilen 13.12.1971 gün ve 971/101 sayılı Bilirkişi raporu.

aksi halde demokratik düzenin yaralanacağını, düşünce özgürlüğünün ortadan kalkacağını ileri sürmüşlerdir.

Maddelere cebir unsurunun konulmasını savunan bu görüşlere cevap veren hükümet sözcüsü maddelerde bu unsurun mevcut olduğunu, maddelerdeki "ortadan kaldırmak", "devirmek", "topyekûn yok etmek", "Tesis etmek" sözlerinin bunu ifade ettiğini, bu nedenle maddelere ayrıca "cebir ve şiddet kullanma" sözlerinin eklenmesine gerek bulunmadığını bildirmiştir. Böylece maddelere cebir ve şiddet sözlerinin eklenmesinden vazgeçilmiş ve maddeler bugünkü biçimi ile kabul edilmiştir.

cc - Maddelerde Cebir Unsuru Vardır

Hemen açıklıyalım ki maddelerde "cebir unsuru" vardır, maddeler bu unsuru içermektedir. Maddelerin sadece okunması bunu açıkça göstermeye yeter. Hükümet sözcüsünün görüşmeler esnasında açıkladığı gibi, maddelerdeki "ortadan kaldırmak", "devirmek", "topyekûn yok etmek" sözleri bir "zor"u, bir "cebirli eylem"i ifade etmektedir. Sadece bir düşünce açıklaması ile ve zor kullanılmadan bir sosyal sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde tahakküm kurmasının, o sınıfı ortadan kaldırmasının, yoketmesinin veya bir düzeni devirmenin mümkün olmadığı açıktır.

Nitekim Yargıtay 1. Ceza Dairesi Başkanı Abdullah ÜNER ve bu dairenin üyesi A. Niyazi GENCER bu konuda şöyle demektedirler:

"Yargıtay 1. Ceza Dairesi, bu maddelerin unsurunda cebir ve şiddetin kendiliğinden mevcut olduğuna, maddeler metnindeki "tahakküm", "ortadan kaldırmak" ve "devirmek" kelimelerinin bizatihi cebir ve şiddeti tazammun ettiğine karar vermiştir." (2)

Gerçekten Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, kararlarında bu görüşünü ortaya koymuştur.

"Kanun vazıı, 141. maddenin bir numaralı fıkrası ile sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü ve bu arada komünist cemiyetleri kurmağı, 142. maddenin 1 numaralı fıkrası ile de bu husus ve bu meyadna komünistlik propagandası yapılmasını yasaklıyacak ceza müeyyidesine tabi tutmuştur. Sözü edilen fıkradaki "tahakküm", "Ortadan kaldırmak", "devirmek" gibi kelimelerin bizatihi cebir ve şiddeti tazammun etmekte olduğu şüphesiz bulunmuştur." (3)

Anayasa Mahkemesi de maddelerle ilgili kararının gerekçesinde "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmasının rıza ve muvafakat sonucu olmayıp (zor) ile gerçekleşebilecek sosyal bir olay olduğunda şüphe edilmeyeceği" esasını kabul etmiştir. (4)

Ceza hukuku, kamu hukuku ve Anayasa hukuku alanlarında uzman üniversite öğretim üyeleri de maddelerde cebir unsurunun mevcut olduğu yönündeki görüşlerini mahkemelere verdikleri birçok raporlarda açıklamışlardır.

"...Demekki ana unsur, faaliyetin Türkiye'de cebri bir düzen değişikliğine yönelmiş olduğunun anlaşılması olmasıdır." (5)

"... Çünkü suçun teşekkülü için bu fiillerin demokrasi kuralları bir tarafa atılarak zorla, cebren yapılmasının amaç olarak güdülmesi şarttır." (6)

dd - Zımnî Cebir Unsuru Sorunu:

Burada bir soruna daha işaret etmeyi gerekli görüyoruz.

Acaba madde zımnî cebir unsurunu içeriyor mu? Yani zora başvurmaksızın madde-
deki amaç gerçekleştirilemeyeceği için cebir unsurunu, yöntemini, bir örgüt benimsediğini açıklamasa ve hatta red etse bile bizatihi amaç cebir unsurunu (Zımnî olarak) içerdiği için madde uygulanabilme yeteneğine sahipmidir?

Kesinlikle ifade edelim ki bu sorulara olumlu cevap vermek olanaksızdır çünkü:

"Bir örgüt, amacına varabilmek için zor'u kabul ettiğini açıkça ifade etmemiş olsa bile, zor'a başvurmaksızın amacına varması mümkün değilse zor unsurunun varlığını zımnî kabul etmek gerekir." şeklindeki bu düşünce ceza hukuku ilkelerine aykırıdır.

Amacına varmak için zor'u metod olarak benimsememiş bir örgütü, peşinen zor'u benimsemiş gibi kabul etmek, yapıldığı tarihte suç olmayan bir eylemi önceden suçlamak gibi bir sonuç doğurur ki bu "kanunsuz suç olmaz" prensibine aykırı düşer. Böyle bir anlayış, cürümlerin temel koşulu "kast" unsurunu ortadan kaldırdığı gibi, "cürümlerde kastın bulunmaması cezayı kaldırır" ilkesini de bir kenara itmiş olur ve hukuk adamını "istikbale muzaf suç" gibi ceza hukukunun reddettiği yanlış bir sonuca götürür.

Böyle bir tutum, yasal ve demokratik yollarla toplum düzeninde değişikliği amaç edinen bir örgütün, bir siyasi partinin kurulmasına ve çalışabilmesine engel olur. Böylece Anayasamızın, "siyasî partiler ister iktidarda, ister muhalefette olsunlar, demok-

(2) Abdullah ÜNER ve A. Niyazi GENCER. "Komünizm-Sosyalizm ve ilgili Yargıtay Kararları"

ratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır." şeklindeki hükümüne aykırı düşer. Bu düşünce biçimi, inceleme konusu maddeleri yarasından aktardığımız İtalyadaki anlayış ve uygulamaya da ters düşmektedir. Bilindiği gibi sözü edilen ülkede sosyalist partilerin yanında komünist partisi de vardır. Bu parti, 270 ve 272 (bizim 141-142) inci maddelere rağmen faaliyetine devam etmektedir. Bu partinin, "zor'a başvurmadan amacına varamıyacağı" iddia edilmemekte ve faaliyetine engel olunmamaktadır.

Bu tür bir örgüt eğer bir gün kendi tüzüğünün dışına çıkarak, cebri bir düzen değişikliği yoluna giderse, cebirli eylemlere girişirse bu takdirde 141. maddeyi elbette ihlâl etmiş olur. Ama zor'u amaç edinmemiş, yasal yollarla amacına varmayı benimsemiş bir örgütü "istikbale yönelik ihtimallerle" peşinen suçlamak ceza hukukunun ilkelerine, hak ve adalete aykırı düşer.

- Şu halde tekrarlayalım:

Türk Ceza Yasasının 141 ve 142. maddelerinde "cebir unsuru" vardır. Maddelerin yasakladığı eylemler, propagandalar ve övmelerde zor amaçlanmadığı, kullanılmadığı veya önerilmediği hallerde sözü geçen suçların gerçekleşmesi mümkün değildir. Zimni cebir unsuru düşüncesi Ceza Hukukunun temel ilkeleri ile bağdaşmaz ve demokratik düzeni yaralar.

d - Örgütlenme Unsuru:

Şurası gerçektir ki, yukarıda belirttiğimiz birleşmeden güdülen amaç organik bir birleşmedir. T.C.K. 141/1 nci maddedeki eylemler ancak bir cemiyet teşkili suretiyle işlenmelidir ki suç olarak kabul edilebilsin. Yoksa rastlantı sonucu ya da aynı görüşü taşıyanların şu ya da bu sebeple bir araya gelmesi T.C.K. 141'in aradığı ve anladığı anlamda birleşme değildir.

Bu görüş ve düşüncemizi Askeri Yargıtay 3. Dairesinin Esas 1972/1 ve Karar 1972/58 sayılı ve 29.2.1972 günlü içtihadı doğrulamaktadır. Askeri Yargıtay bu kararında aynen şöyle demektedir:

T.C.K. nun 141/1. maddesinde yazılı cemiyet tanımı iki veya daha ziyade kimselerin aynı ideolojik maksat ve gaye etrafında birleşmesi manasını tazammun etmekte olup, devletin varlığı, emniyet ve selameti için tehlikeli olduğu farz ve kabul edilen böyle bir birleşmenin, Cemiyetler kanununa göre kurulmuş olan cemiyetlerde olduğu gibi teşkilatlanmış olması şart ve zaruri değilse de, bu cemiyeti teşkil edenlerin, devletin siyasi ve hukuki temel nizamlarına yıkmak, bunun yerine proleter diktatörlüğünü getirmek gaye ve maksadıyla birleştiklerine göre bunların basitte olsa bir teşkilat kurmaları ve meselâ, tesis ve teşkil sırasında yahut daha sonra yapılacak işlerle yönetim usullerini önceden planlamaları icabeder. Nitekim bu husus 5435 sayılı kanunun adalet komisyonu raporunda; (Teşkil tabiri ile cemiyet kurmak, yaratmak, tanzim tabiriyle; cemiyetin teşkili faaliyeti ile hemzaman olarak veya cemiyetin teşkilinden sonra azaların faaliyetini tanzim etmek, meselâ dahili disiplini kurmak, sevk ve idare ibaresiyle de, her ne suretle olursa olsun cemiyete başkanlık eden, idare eden ve idareye iştirak eden kimselerin kast olduğunu ve bu son halde sevk ve idare eden kimsenin diğerleri üzerinde kısmen veya tamamen müşterek faaliyete taalluk üzere bir otoriteye sahip olması gerekir.) şeklinde izah olunmaktadır. Doktrinde de emniyet teşkili halinin kanunun muhtelif maddelerinde sözü edilen ittifak halinden daha organize ve disiplinli olduğu kabul edilmektedir. (Ç.ÖZEK-Siyasi iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler S.398; Codoknone. 788).

Gerçekten de, Ceza kanunlarında hazırlık hareketlerinin cezalandırılmaması prensip olarak kabul edilmiş olmakla beraber, istisnaen toplum düzeni için tehlike arzeden cürümlerin hazırlık hareketleri ancak bir kaç kişinin aynı maksatta ittifakı yahut cemiyet teşkili halinde cezalandırıldığına göre, her halde, bu nevi tehlikeli birleşmelerin ittifak edilen gaye ve maksada ulaşabilecek yetenek ve ciddiyette olması icabeder. Aksi halde mücerret gaye birliğini suçun sübutu için kafi görmenin, neticeye ulaşması muhal olan düzensiz birleşmelerin cezalandırılması gibi gayri adil sonuçlara yol açacak tehlikeli bir davranış olacağına tereddüt etmemek lâzım gelir.

Bidayette cemiyetler kanununa uygun şekilde kurulan dava konusu Kadırlı Kültür Kulübünün, yöneticilerince kulübe, aşırı sol yayınları

(3) Yargıtay 1. Ceza Dairesinin Yargıç Ali Faik CİHAN ile ilgili 30.5.967 gün, esas 966/2548, 1967/1392. sayılı kararı.

getirtmek, işçi ve çiftçileri işverenler aleyhine kışkırtacak şekilde beyannameler dağıtmak, kulüpte seminer adı altında eğitim ve öğretimle ilgili olmayan konferanslar düzenlemek suretiyle gayesinden uzaklaştırıldığı sabit bir keyfiyet ise de; aslında gayede birlik olmamakla beraber, çeşitli sebep ve maksatlarla aynı kanaat ve düşüncede zahiren birleşen ve meselâ sadece ideolojik bir fikrin sempatismanı olan bir yahut birkaç kişi tarafından da yapılması mümkün olan bütün bu faaliyetlerin mevcudiyeti mücerret, bunların düzenli bir teşkilât tarafından yürütüldüğü manasını tazammun etmez.

Filhakika, dosyaya ve kabule göre, bütün bu faaliyetleri Erdoğan DEMİRCİ'nin yürüttüğü, diğer bir kaç sanığın da ona yardımcı oldukları aşikar ise de, Hazım ÖZDEMİR'in kardeşi Nilay ÖZDEMİR'e yazdığı 13.3.971 tarihli mektupda ona ikili yahut üçlü çekirdek örgütlenmeleri kurması, dışarıdan gelip bildiri ve afiş dağıtılmasına itibar etmemesi tavsiyesinde bulunduğu nazaran, bütün faaliyetlerin yürütüldüğü bu tarihte dahi henüz bir teşkilatın kurulmamış olduğu anlaşılmaktadır."

Şu halde işaret edelim ki, 141. maddedeki fiilleri cebir ve şiddetle gerçekleştirmek amacıyla bir-birleşme yoksa fail cezalandırılmaz. Aksi halde bütün batı demokrasilerindeki anayasaların bizim anayasamızda da olduğu gibi siyasi partileri politik düzenin vazgeçilmez birer unsuru sayan hükmü boşlukta kalmış olur. Nitekim bugün İtalya'da, Fransa'da, Almanya'da, Amerika'da kısaca demokratik rejimi seçmiş bütün ülkelerde sosyal-demokrat partilerden komünist partisine kadar bütün sol partiler anayasaların güvence altında faaliyet göstermektedirler. Örneğin, Fransız sosyalist partisi (Section Française de l'Internationale Ouvrière -SFIO-) tüzüğü'nün 1. maddesi aynen şöyledir:

Sosyalist parti şu aşağıdaki prensiplere dayanır:

"İktidarın ele geçirilmesi ve üretim ile mübadele araçlarının sosyalizasyonu yani kapitalist toplumun kolektivist veya komünist bir topluma dönüşümü için, emekçilerin milli ve milletlerarası ittifakı ve eylemi, proletaryanın ve emekçi kitlelerin sınıf partisi halinde siyasi ve iktisadi bakımdan teşkilatlanmasıdır." (Maurice Duverger, Constitutions et

Documents Politiques, Puf, Paris, 1960, sayfa 230)

Yine Fransız Birleşik Sosyalist Partisi (Parti Socialiste Unifié-PSU-) tüzüğü'nün 1. maddesi aynen şöyle der:

"Birleşik Sosyalist Parti şu prensiplere dayanır: İktidarın ele geçirilmesi ve üretim ile mübadele araçlarının sosyalizasyonu, yani kapitalist toplumun sosyalist bir toplum haline dönüşümü için, emekçilerin milli ve milletlerarası ittifakı ve eylemi, emekçi kitlelerin sınıf partisi halinde siyasi ve iktisadi bakımdan teşkilatlanması." (aynı eser, S.240)

Demek oluyor ki, 141. madde bu yapıdaki kuruluşları önlemiyor sadece cebir ve şiddet kullanmayı yasaklıyor. Faşist bir devlet sistemi içinde hazırlanan bu madde bile cebir ve şiddeti şart koşmuşken demokratik siyasi düzenimiz içinde bunun tersini düşünmeye imkân yoktur.

5 - Davamıza Gelince:

Savcı esas hakkındaki mütalaasının "ÖRGÜTLENMENİN BAŞLAMASI VE ÖRGÜTLENME" başlıklı "II NCI BÖLÜM" ünde 4 Mayıs 1971 tarihli MİT raporuna, raporun dayanağı olan muhbir ajan Kubilay KILIÇ'ın ifadesine, raporun eki olan ses bandlarına, Doğan YILDIRIM, Ömer GÖKBAYRAK, Serhat ÜNALDI ve Nejat KÖSEOĞLU'nun beyanlarına, aramalar sonunda elde edildikleri iddia olunan kitap, dergi, gazete, broşür bildiri vesaire ile duruşmalar sırasında subaylara alt olduğu anlaşılan silahlara dayanarak 141 nci maddedeki örgütün kurulmuş olduğunu sabit görmektedir.

İddia Makamı, sanıklardan Atillâ SARP, Şahin ALDOĞAN, Rüseyin ATALAY, İsmail ÇANKARDEŞ'in 141. maddenin 1. fıkrasına göre cezalandırılmalarını istemektedir. Tüm sanıkların, daha okul sıralarından başlayarak, guruplar halinde, her yatılı okulda olduğu gibi, arkadaşlıklarını dahi bir örgütmüş gibi gösterme çabası içindedir. Bu bakımdan, okulda öğrenci oldukları sıralarda, Heybeliada'da Çan Limanı'na gazi nolara gidişlerinden başlayarak, bu genç subayların, bekâr genç insanlar olarak tuttıkları evlerde bir kaç kişi bir araya gelmeleri, özel ihtiyaçları, elbise değiştirmelere, bazen izinli iken kalmaları için tutulmuş bu evlerde bir araya gelmeleri dahi örgüt şüphesi altında bırakılmak istenmiştir.

(4) Anayasa Mahkemesi 26.9.965 gün, 63/173 esas ve 65/40 sayılı kararı.

Bu bağlamda Esas Hakkında Mütalaa'da sanıklar en az dört defa örgüt kurmakta, fakat gerçekte hiçbir örgüt olmadığı için, İddia Makamı, bir defasında da açık seçik olarak ve gerçek delilleriyle, kesinlikle, örgütün kuruluşunu ortaya koymamaktadır.

Savcının mantığını, delillendirmeyi bir yana bırakalım, daha yakından takip etmeye kendimizi zorladığımızda, örgütün kuruluşu için Bozcaada gemisinde yapıldığı iddia edilen toplantıya esas aldığı (kesin iddiası değil) sanısını görebiliyoruz. 14. Şubat.1971 tarihinde GÖlcük'te bulunan Bozcaada gemisinde yapıldığı iddia edilen toplantı 19 kişi adına seçin yapıp, asli ve yedek üyelerin seçildiği öne sürülmekte, fakat bu toplantıyı inceleyen bölüme belirttiğiniz gibi toplantı olsa dahi, orada ancak Orhan ALTAN'la Lütfi YILMAZ bulunabilecektir. Ötekilerin, gemide olamayacakları resmi belgelerle isbat edilmiştir. Esasen Kubilay ZILİÇ dahi bu ondokuz kişinin hiçbir zaman biraraya gelmediklerini söylemiştir.

Sanıkların, arkadaşlık ilişkileri içinde, kalabalık olarak bir araya geldikleri konusu dahi gerçek dışıdır. Zabıtları'nın 181. sahifesinde yer alan, tanık Şükrü ÖZKARA 15.4.1971 tarihli Askeri Savcılıkta alınan ifadesi için "ben böyle ifade vermedim, şimdiki ifadem doğrudur...ben Işık apartmanındaki 1. daireda oturan subayın dairesine, başka bir kimsenin gelip gelmediğini görmedim, mahkemedeki ifadem doğrudur, Askeri Savcılık-taki ifademi kabul etmiyorum." demıştır. Pınar Apartmanı ile ilgili olarak dinlenen tanık Erkan YÜCELEN (Zabıtlar S.181) "...buraya giren subay ve öğrenci gördüm, hatırladığıma göre, dört beş defa gördüm, miktarları ise beş veya altı kişidir...ben şahsen buraya giren subayların ve öğrencilerin bir uygunsuz hareketlerini görmedim...". Zabıtların 182. sayfasında yer alan tanık Muzaffer SAVAS da ifadesinde: "...bazen iki saat sonra, bazen bir saat, yarım saat, on beş dakika sonra çıkarlardı..."; Zabıtların 298. sahifesinde yer alan tanık Hatıra TİMUÇİN Turşucu Deresi'ndeki ev konusunda, "...evde toplantı yapıldığını görmedim...kontratta içkili ve gürültülü bir toplantı yapılmayacağına dair kayıt da vardır, gürültüsüz bir toplantı yapıldığını da görmedim". Gene aynı ev için Zabıtların 297. sahifesinde emekli subay Şerafettin TİMUÇİN "ben bu teğmenlerin herhangi bir şekilde gizli bir toplantı yaptıklarını görmedim. Esasen yaptığımız kontratın 6. maddesinde de, böyle toplantılar yapmayacaklarını bayan arkadaş getirmeyeceklerine dair kayıt vardır... Ben bu teğmenleri, centilmen ve terbiyeli olarak tanıdım, uygunsuz bir hareketlerini görmedim, zaten Jördünü bir arada görmüş değilim. Bazısı cumadan gelirdi, bazısı cumartesi gelir, pazar akşamı veya pazartesi giderlerdi...Ben kalabalık olarak bizim eve kimsenin geldiğini görmedim, 8 Kasım 1970'de, bizim eve bir kalabalık geldiğini de hatırlamıyorum, geçen Kurban Bayramı'nda evimde idim...evlerine kinse gelmedi, eğer toplantı olsa idi duyurdık, çünkü biz onların üstündeyiz." Zabıtların 299. sahifesinde yer alan tanık Hakkı KARGIN "beş altı kişi girer çıkardı...bu daireye bazen iki kişi, bazen üç kişi, bazen dört kişi girerlerdi, daha fazla girip çıkana hatırlamıyorum, aynı şahıslar girer çıkarlardı, değişik şahıslar değildi.", demektedirler.

Görüldüğü gibi, kamu tanıkları ile iddialar değil, savunmalar sabit olmaktadır.

Örgüt üyesi imiş gibi cezalandırılmaları istenen sanıklar için de, yöneticiymiş gibi gösterilen sanıklar hakkında da, bu yolda yapılan iddiaların gerçek dışı olduğu kesinlikle anlaşılmaktadır.

Öte yandan, mütalaa incelendiğinde iki özellik derhal dikkati çekmektedir. Bu özelliklerden birincisi hangi sanığın hangi eylemi ile örgütü teşkil, tesis ettiği ve yönettiği yada dahil olduğunun belirtilmemiş olduğu, ikincisi ile örgüt faaliyetleri olarak nitelendirilen eylemler yapılırken örgütün teşekkül etmemiş bulunduğu itirafıdır. Oysa anılan As. Yargıtay kararının açık kabulüne göre suçun sübutu için bu iki hususun varlığı gerek şarttır. Nitekim yargıtay kararında birinci özellik ile ilgili olarak aynen;

"...hangi fiilleri ile ne zaman, nerede ve ne şekilde komünizm propagandası yaptıkları, hangi fiilleri ile yukarıda unsurları yazılı bu suçu işlemiş oldukları hususunda iddianamede bir kayıt ve sarahat mevcut olmadığı..."

denilirken ikinci husus için de;

"Bütün faaliyetlerin yürütüldüğü bu tarihte dahi henüz bir teşkilatın kurulmamış olduğu..." denilmektedir.

Bu durumda da kabul etmek gerekir ki; müsnet suçun sabit olmadığı böylece ortaya çıkmış bulunmaktadır.

(5) Uğur Alacakaptan, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesine verilen 22.7.969 gün ve 1968/371 sayılı rapor.

(6) 1 no.1. dipnotuna bakınız.

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu dava, uzun süredir yargıçlar olarak sizleri, savcı olarak iddia makamını ve müdafiler olarak bizleri meşgul etmiş, davanın sanıkları olarak huzurunuzda getirilen bu genç yurtseverlerde onulmaz yaralar açmış, izler bırakmıştır.

Savunmamız boyunca bu davanın teknik hukuk bakımından nasıl bir mürettep dava olduğunu, bir kısım MİT ve Polis mensupları tarafından nasıl tezgâhlandığını belgeledik. Gördük ki, kişilerin hayatını pamuk ipliğine bağlayabilmek ve insan hayat ve özgürlüğünü yok etmek için büyük çaba harcanmış bulunmaktadır. Anladık ki, bu dava aynı zamanda düşünce özgürlüğüne karşı hazırlanmış bir davadır. Ama girişilen çabaların ve tertiplerin etkenliği, önemi ve derecesi ne olursa olsun çıkış noktasındaki haksızlık sonunda tümünü iflâs ettirmiştir.

İddia Makamı mütalaasının son bölümünde sanıkları hafifletici sebeplerden faydalandırmamak için duruşmalardaki tutumlarından, kişisel durumlarından, düşüncelerinden bahsetmekte ve açıkca söz konusu etmemekle beraber T.C.K.'nun 59 uncu maddesinin uygulanmasını önlemek istemektedir. Oysa duruşma tutanaklarından anlaşılacağı gibi, gerek tanıkların ve gerek İddia Makamının sebebiyet verdiği her kişiyi, özellikle sanık psikolojisi içinde bulunan sanıkları üzücü, tedirgin edici olaylara karşı bir anlık masum tepkiler dışında tüm sanıklar genellikle sükunet içinde kalmışlar ve davamızda Mahkemeye karşı hiç bir kötü davranışları olmamıştır. İddia Makamının mütalaasında yazıldığı aksine duruşma tutanaklarında açıkca görüldüğü üzere Mahkemenin mahabetini sanıklar değil fakat İddia Makamının bazı tanıkları açıkca ve küstahça ihlal etmişlerdir. Bu itibarla, şayet aksi bir içtihatla cezalandırma yoluna gidilirse İddia Makamının görüşünün ve isteğinin aksine T.C.K.'nun 59 uncu maddesinin Mahkemenizce uygulanacağından şüphe etmemekteyiz.

Öte yandan sayın savcı mütalaasının son bölümünde idam cezaları konusunda da gerçekten nev'i şahsına münhasır görüşler ileri sürmüştür.

Şöyle ki; O'na göre iktisaden gelişmiş demokratik ülkelerdeki tersine, iktisaden gelişmemiş ülkelerde örneğin Ortadoğu ve Yakındoğu ülkelerinde ve bu arada ülkemizde ceza siyaseti ve müessiriyeti bakımından idam cezaları gereklidir.

Oysa hep biliyoruz ki, bugün içinde yaşadığımız dünyada idam cezaları yalnız siyasi suçlarda değil adi suçlarda dahi çağ dışı olarak nitelendirilmekte ve uygulanmaması yoluna gidilmektedir.

Bu görüşleri ileri sürerken sayın savcı kendi konumu ve görevi ile çalışmakta Türkiye'yi anti-demokratik ve çağ dışı bir ülke olarak nitelendirmiş olmaktadır.

Türkiye insanının az gelişmişlik çemberi içindeki yaşantısı dahi bu görüşlere hâkim mantık açısından çok görülmekte ve onun boynuna idam ilmiği layık bulunmaktadır.

Elbette ki, bu görüşlerde en ufak bir haklılık ve isabetlilik payı bulmak mümkün değildir.

Şayet bu kadar orjinal görüşler ileri sürülmemiş olsaydı bu konuya asla dokunmayı gereksinmezdik. Ama Türkiye'yi çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmak emrini Atatürk'ten almış Türk Ordusunun bu yurtsever ve seçkin mensupları olan şu gençlerin yargılandığı bu davada bir savcı, Türkiye az gelişmiş ve anti-demokratik bir ülkedir, onun için idam cezasına layıktır derse elbette ki huzurunuzda bu sözleri dile getiren zihniyeti tesbit etmeyi zorunlu gördük.

Sayın Başkan ve değerli Yargıçlar,

Savunmamızı bitirirken huzuruza sanık olarak getirilmiş bulunan şu genç yurtseverlere yüklenmek istenen suçların, suçları sabit kılmak için harcanan bütün çabalara rağmen, sabit olmadığı inancıyla bu davayı ve Türk Ordusunun bu genç mensuplarını adil ellerinize emanet ederek BERAATLERİNİ ve kararlarla birlikte SALIVERİLMELERİNİ istemekteyiz.

3 NİSAN 1972

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE KÜLTÜR ENSTİTÜSÜ